

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

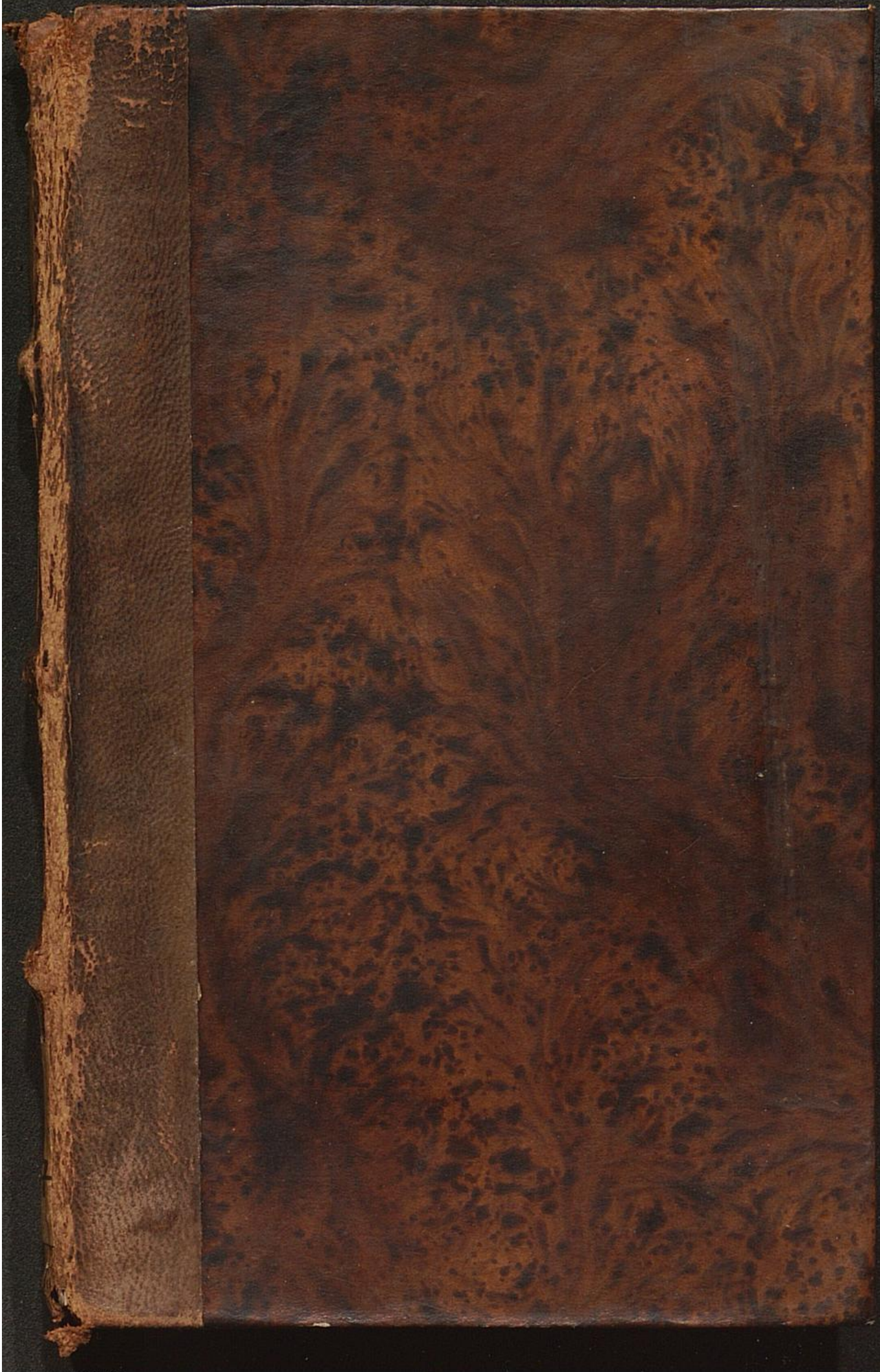
Universitätsbibliothek Paderborn

Ioannis Ioviani Pontani amorum libri II.

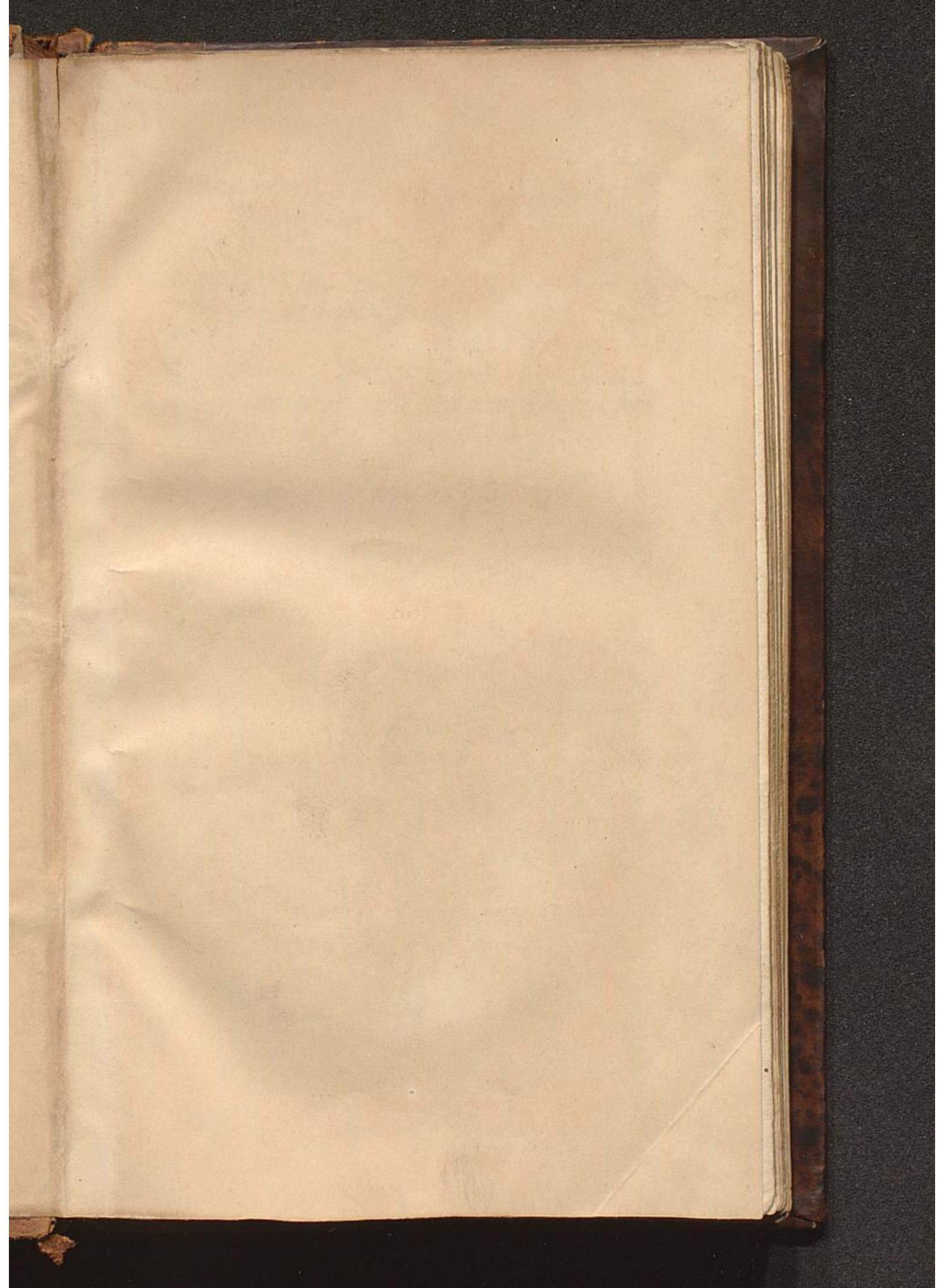
Pontano, Giovanni Gioviano

Venetiis, 1518

urn:nbn:de:hbz:466:1-13534

Th. 6027.

Pa
e

Ex legato Elmi Principis Ferdin. epi Paderb. et Alsb.,
naster. An 1683.

IOANNIS IOVIANI PONTANI
amorum libri II.

De amore coniugali III.

Tumulorum II, qui in superiore aliorum poëta-
ton editione desiderabantur.

Lyrici I.

Eridanorum II.

Eclogæ duæ Coryle, & Quinquennius superioribus
quatuor addite.

Calpurnij Siculi Eclogæ VII.

Aurelij Nemesiani Eclogæ IIII.

Explicatio locorum omnium abstrusorum Pontani au-
thore Petro Summontio uiro doctissimo.

Index rerum, quæ in his Pontani lusibus conti-
neantur.

AL

DVS

Liber
rarissimus
Eberh 17743

Bd.

Collegij Sacerdotum Paderb.
Ferdinandi Fürstenbergij

FRANCISCVS ASVLANVS

ANTONIO MOCENICO

PATRITIO VENE-

TO. S. P. D.

T SI MOTVS, qui animis in no-
stris natura duce aguntur semper exi-
mi, semper diuini, semper ortum te-
stantes suum uideri solent, nulli tamē
præstantiores, maioreq; admiratione digni existima-
ri debent, quàm qui ornatam, ac splendidam rerum
præclarissimarū cognitionem nobis tradunt, ac eius
generis utilitatem afferunt, ut uoluptas in ea capien-
da sentiatur, atq; ea plane animi oblectatio consequa-
tur, qua nulla maior ab ullo literarum genere expe-
ctari possit. Latini quidē Poëtæ Antoni hoc præstite-
runt, sed non omnes, ut probe nosti. Nam quibus ele-
gantia uerborum, elocutionisq; perspicuitas defuit, hos
sanē omnia, quæ proposuimus, minus effecisse credi-
mus, quod fortasse illam præstantis ingenij uim se con-
secutos suspicati sint, quæ tota sic à natura proficisci-
tur, ut nulla industria ali, & mediocri lingue latine
disciplina confirmari deberet. quo in errore omnes
uersatos esse contenderim, q iam inde ab Augusti prin-
cipatu ad nostram usque memoriam in pangendi car-
minis studio uersati sunt. caruissentq; profecto no-
stræ etiam ætatis homines hac ueritatis luce, & singu-
lari, ac maxima carminis recte faciendi gloria, uel fe

licitate potius, quando felicitas ea proprie appellari
debet, quæ certis temporibus tribuitur, cum multa su-
periora secula illam desiderasse uideantur, nisi unus
Iouianus Pontanus extitisset. Is enim uel cœlesti quo-
dam mentis instinctu, uel optimorum diuinitat Poë-
tarum imitatione, uel diligenti, accurataq; exercita-
tione, qualē Crassus ille Ciceronianus in Sidonio An-
tipatro maxime probabat, quodcunq; carminis genus
ita cultum, uarium, politum, elegans, numerisq; omni-
bus perfectum, et absolutum fecit, ut non solum de-
siderio hominum, qui multis ante ætatibus uixerūt,
respondisse uideatur, sed posteritati etiam ostendisse la-
borem, studium, industriā, omnes deniq; humani in-
genij uires non posse nisi in eum intendi locum, quem
ipse unus omniū uel attigerit, uel tenuerit. Heroico
enim carmine, quo in Vrania, atq; Meteoris usus est,
tum ad stellarū motus referēdos, ex quibus humanū ge-
nus oriens animetur, atque formetur, ingenia, mores,
animi, corpora fingantur, et actiones uitæ, casus cuiusq;
euētus incidant, tum ad declarāda mirabilia illa ope-
ra, quæ in aëre conficiantur, ita assurgit, ut naturam
ipsam, quæ rebus illis tam sublimibus cœlū ornavit,
atq; instruxit adæquare uideatur. Age uero non ne
à summa hac heroici carminis amplitudine sic in pa-
storibus Lepidinæ pompis, eclogisq; demittitur? ut
ad id unū carminis genus, quod de Moscho, et Theo-
crito quoque dictum accepimus, à natura productus
uideatur. At contra mediocres illos numeros quibus
agricolationis præcepta Hesiodus tradidit quis acri-
ori iudicio in usum recepit, aut maiore cum laude ex

coluit, quam diuinus Pontanus? Horti Hesperidum
hoc ipsum satis declarant. in quibus quidem descri-
bendis eo maiore apud Latinos comendatione dignus
existimari debet, quo plures post Maronem fuerint,
qui infeliciter eiusmodi rerum naturae partem carmi-
nibus suis illustrandam susceperint, ut fortasse hunc
ipsum clarissimus ille uates cupisse uideatur, cui relin-
queret commemoranda quae Georgico suo carmine praeter-
misisset. Hædecasyllabi autem illi tam magno do-
ctorum omnium consensu, et studio laudati quem
non mouerint? quem non delectarint? quem non le-
pore suo, salibus, festiuaq; iucunditate, politissimoq; il-
lo nitore pellegerint? tenuerint? et in admirationem
sui conuerterint? omnino eo in genere duriusculam
illam Catulli musam tum Horatiana dulcedine emol-
liuit, tum Tibulliana puritate, ac lepore tempe-
rauit, et Maroniana elegantiae sale condidit, sua-
uemq; reddidit. quod tantum abest, ut Papinius, Mar-
tialis, et si quid ad rem pertinent, Ausonius, Apol-
linarisq; Sidonius assequi potuerint, ut eam ob rem diu-
taxat isti omnes lectione mihi digni uideatur, quo ue-
lut re perspecta intellegamus quantae illorum ipsorum
ingenijs tenebrae obortae sint ex obscuritate ignora-
tionis, qua laborabant in ueteribus imitandis, et bono-
rum Poëtarum scriptis lectitandis. Quid de Elegis di-
cam? quibus uel amores exprimit, uel mortuorum lau-
dationes complectitur, uel Diuorum numen, ac maie-
statem suspicit, gloriamq; amplificat. nulla certe uir-
tus, nulla uenustas, nullus cultus, nulla gratia in illis
desyderari potest. Nam ita iocatur, ludit, amat, dolet,

queritur, irascitur, miseratione tangitur, describit, lau-
 dat, docet, ut quāuis alia alijs magis placeāt, uniuersa
 tamen ostendant plus diuinitatis auctori supersuisse,
 quā communis hominum conditio, & fors ferant.
 Itaq; cum alia multa mirabiliter à te inuenta, atq;
 instituta sunt, tum nihil præclarior, quā quod non
 solum huius diuini uiri Poëmata omnia persæpe le-
 geris, & propemodum edidiceris, uerum etiam quod
 imaginem illius in Bibliotheca tua habere uolueris,
 nec desinas prædicare nihil magis ad studiosorum o-
 mnium officiū pertinere, atq; curare, ut in quacunq;
 Italiae, et prouinciarum urbe, qua Latinae linguae stu-
 dia coluntur, statua illi ponatur. Ac huius quidem
 præclaræ laudis adiutorem, iudicijq; socium habes
 Aloisium patrem Equitem splendore, magnitudine ani-
 mi, uirtute, constantia præstantissimum, qui etiā cum
 eximjs laudibus, quas partim domi ex amplissimis
 honoribus, quos cunctis suffragijs consecutus est, par-
 tim foris ex legationibus Germanica, Gallica, et Ae-
 gyptia comparauit, literarum ornamenta coniunxe-
 rit, non dubitat siue in curia cum patribus consul-
 tat, siue in Senatu sententiā dicit, siue ad eum refert,
 siue pro tribunali cognoscit, eadem ipsa affirmare ne-
 cessario in eo requirenda esse, qui ad uerū decus con-
 tendat, quiq; illam humanæ felicitatis gloriam adipi-
 sci studeat, quæ ex honestis, optimisq; actionibus nobis
 proponi consueuit. quæ sane omnia ut ciues etiam sui,
 peregriniq; omnes assequerentur nullū laboris genus
 unquam recusauit, nullisq; pecunijs unquā parcendū
 duxit. Itaq; superiorib. annis in Gallia legatus sedulo

egit, ut codicem Plinij Caelij uetustissimum habe-
remus, cuius mox fidem, & auctoritatem secuti scrip-
ptorem illum clarissimum integritati suae restitimus,
& duris ijs temporibus, quibus patria Transalpina,
& Hispaniensi bello pressa est, nunquam desinit ma-
gnis praemijs eos omnes afficere, qui uel sua illi cogno-
scenda proposuerint, uel uetera e tenebris, ac situ uin-
dicata attulerint. Tu uero Antoni huiusce instituti
laudem in patre clarius enitescere posse existimasti, si illa
tuis ipsius studijs aleres, & maximus in literis labori-
bus sustentares. Quamobrem uidemus eandem ipsam
ex paterna potissimum industria, ac uirtute, singula-
riq; tuo graecarum, et latinarum literarum profectua
ita creuisse, ut eam propemodum iam aequare possit glo-
riam, quam Thomae, illiusq; fratris filij Petrus, et Ioa-
nes ex uestra familia huius reip. olim principes rebus
gestis, optimisq; et sapiētissimis consilijs immortalē sunt
consecuti. Recte igitur, atq; ex officio nos egisse uide-
mur, cum statuimus, ut hi Pontani lusus, quos à supe-
riore Vraniae, & aliorum poematon editione secre-
uimus sub tuo nomine legerentur, & iisdem, quibus
lingua Romana spatij tenetur, peruagarentur. Et cer-
te hac etiam ratione uirtutis tuae laudem non minus
ex tam diuini scriptoris patrocinio, aliorumq; pra-
stantium uirorum clientela, quam ex summa litera-
rum peritia, admirabiliq; naturae suauitate, ac moris
elegantia qua maxime praestas, apud omnes notam,
atq; illustrem fore speramus. Vale.

4
IOANNIS IOVIANI PONTANI
LIBER AMORVM PRIMVS
QVI PARTHENOPAEVS
INSCRIBITVR.

LIBRVM ALLOQVITVR.

i
Munus lepto meo sodali
Non dura nimum libelle fronte,
Sed qualem tenerae uolunt puellae
Inter blanditias, iocosq; molles
Caris coniugibus suis inesse.
Legem uersiculis dedere nostris
Aetas, & male sobrius magister,
Vt tantum teneras ament puellas,
Vt sint uirginibus nihil molesti,
Vt molles, lepidi, leues, iocosi.
Quos uxor canat in sinu mariti,
Quos coniux legit in sinu puellae,
Quos discant pueri, senes & ipsi,
Siqui sunt pueris ineptiores,
Et castos fugiunt, timentq; uersus.
Nunc ad te redeo libelle. felix
I' felix, pete nobilem sodalem,
Inter nequitias amoris omnes
Ludentem in gremio suae Cicellae,
Cuius lacteolo sinu tumentis
Surgunt aureolae duae papillae
Quas fecit manibus suis Cupido
Maternas imitatus ipse mammas.

AMORVM

O' quid coniuge dulcius uenusta?
 Aut quid carius optimo marito?
 Quales sunt Miniatus, & Cicella.
 Sed ne te nimium morer libelle,
 Festina Miniatum adire nostrum,
 Qui te tam facili uidebit ore,
 Ut post millia basiationum,
 Dignum tefaciat sinu Cicellæ.
 Hanc tu malueris libelle sedem
 Quam si scrinia Regis ampla dentur.

AD FANNIAM.

c Andidior niuea Veneris mea Fānia planta es
 Et Charitum tenero lactea crure magis,
 Auroræ prælata coma, prælata nitore.
 Hebe munditijs cesserit ipsa tuis.
 Cesserit aspectu Lède, Hermionéq; papillis,
 Flora genis, cedat Tyndari's ore tibi,
 Nigrâq; formoso furata es lumina Amori,
 Et per te cæcus dicitur ille puer.
 Naiadum illecebris cum sis lasciuior, & sit
 Vsq; comes dictis gratia blanda tuis.
 Ambrosia hinc teneris stillat tibi roscida labris,
 Ambrosia hinc roseo spirat ab ore tibi.
 Huius in amplexus superi properate. sed ipse
 Præueniam, nec tu bella puella neges.
 Magna peti fateor, uerum mihi magna petenti
 Contingat niueo pectore posse frui.
 O' mihi si liceat partes iractare latentis.
 Cedite Di, hac uincam conditione deos.

O' bona non tractanda homini. bona digna rapina
 Coelicolum. superis o' bona digna locis.
 Deficio, gelidis suffundite tempora lymphis,
 O' desiderij lenta cupido mei.

Carmen nocturnum ad fores puellae.

s Ic mihi crudeles isti placentur ocelli
 Qui me luminibus surripuere suis.
 Ut nulla è cunctis æque formosa puella est,
 Nec quæ sit misero tantum adamata mihi,
 Nil formæ natura tuæ, nil cura negauit,
 Vna supercilij si tibi dempta nota.
 Nam quamuis molli semper sis dedita amorij,
 Nulla proterua magis, nulla benigna minus
 Cum tibi sint placidi mores, sint mitia corda,
 Nulla benigna minus, difficilisq; magis.
 Nam quid dura tuum sic me contemnis amantem?
 Neglectumq; tuas despicias ante fores?
 Ipsa fugat primas nox intempesta tenebras
 Nulla tamen nostro mota dolore uenis.
 Frigida sæuit hyems, immitis & ingruit aer,
 Exclusum pateris me tamen esse foris.
 Fannia solue fores, mea Fannia, Fannia quæso
 Solue fores, quæso Fannia solue fores.
 Et me quem gelidus Boreas contraxit & humber,
 In tepido foueas dulcis amica sinu.
 Quod rogo, nec magnū est, et amor sibi mutua poscit
 Mutuaq; amplexus gaudia poscit hyems.
 At tu quæ domine seruas dilecta cubile.
 Me miserum, dormis scita Lepilli diu.

AMORVM

Si dormis, tibi sit facilis somnusq; quiesque
 Sin uigilas, post te rogo deme seram.
 Scis etenim, quid noster amor, quid spes mea de te
 Quid mihi promittat, quæ tibi tanta fides.
 Me miserum, dormis nimium iucunda Lepilli.
 Surge age de molli surge Lepilli toro.
 Nam se quâprimùm terris lux candida præfert.
 Sæq; dies roseo suscitatur oceano.
 Sed tibi quid feci crudelis somne? quid inquam
 Dure meas frangis somnule delicias.
 Te decuit nostris olim deuicte querelis
 Lumina iam dominæ deseruisse meæ.
 An'ne Deum mentes, an liuor numina uexat?
 Quos iuuat & nostra commoditate frui.
 Nam te, si inuidia crudelis somne uacares,
 Par fuerit mores noctis habere bonas.
 Nox facilem cupido semper se præbet amanti.
 Nox iuuenum curis obsequiosa fauet.
 Illa meos quoties custodem fallere iussos
 Clâm tulit ad lectum, quo iacet illa, pedes.
 Et quoties uigili quamuis cum matre iaceret.
 Illa meo femori iunxit amica femur.
 At tibi somne tuis semper sopor absit ocellis
 Imprecor, & semper lumina aperta geras.
 Quæq; papaueris tecum fers pocula suavis,
 Rupta cadant, & sis peruigil ipse diu.
 Salue difficili subnixus pessule posti.
 Lumina quiq; tua claudis iniqua sera.
 Vos mihi nunc faciles aditus præstate roganti
 Ad dominamq; meam pandite qua sit iter.

Vos ego Panchæo supplex uenerabor odore.
 Floribus è uernis, picta;q; ferta dabo.
 Vobis myrteolo spargam de flore liquorem,
 Vobis de roseo Lympha madore fluet.
 O' male, quod fletu ne quicquam absumor inani.
 Despectasq; meas pessule lente preces.
 Sic tibi nec longæ caries, nec ruga senectæ
 Officiat, nec te sentiat ignis edax.
 Sic tibi nec rauca stridet quæ lamina ferræ
 Nec queat ulla tibi seua nocere manus.
 Furtiuus clauso sensim te subtrahere postis,
 Ut pateat moto cardine laxa foris.
 Sed mihi quid lacrimæ profunt? quid uota? preces? ues?
 Roboribus duris nulla subest pietas.
 Crudeles postes, crudelis ianua, tuq;
 Tam male grate meis pessule delitijs.
 Vos situs obducit. uobis non æqua securis
 Scæuiat, & cuneis instet acerba manus.
 In uos irati procurrant, undiq; amantes.
 Ingerat hic lapides, inferat ille faces.
 Ergo ubi tam duræ consumpsi tempora noctis
 Mortua quid prodest membra referre domum?
 Hic moriar, sit & hæc mihi funeris auctor acerbi
 Ianua, sint tumulus limina, & ipsa meus.

AD FANNIAM.

p Vella molli delictior rosa,
 Quam uernus aër parturit,
 Dulciq; rore Memnonis nigri parens
 Rigat suauis in hortulo,

AMORVM

Quæ mane primo roscidis cinctos folijs
 Ornat nitentis ramulos,
 Vbi rubentem gemmeos scandens equos
 Phœbus peragrat æthera.
 Tunc languidi floris breue, & moriens decus
 Comas reflectit lassulas.
 Mox prona nudo decedit cacumine
 Honorq; tam brevis perit.
 Sic forma primis floret annis. indecens
 Vbi senectus aduenit,
 Heu languet oris aurei nitens color.
 Quod ruga turpis exarat.
 Perit comarum fulgor, & frontis decus,
 Dentesq; flauent candidi.
 Pectus papillis inuenustum languidis
 Sinus recondet sordidus.
 Quod nunc eois lucidum gemmis nitet
 Tenuisq; uestit fascia.
 Nullas amantis audies mœsti preces,
 Duram querentis iam iam.
 Nonserta lentis fixa cernes postibus
 Exclusi amantis munera.
 Sed sola noctes frigido cubans toro
 Nulli petita conteres.
 Quin hoc iuuentæ floridum, atq; dulce uer,
 Breuemq; florem carpimus.
 Post lustra quinq; iam senectus incipit
 Latensq; surrepit modo.
 Quare meorum o' aura suavis ignium
 Dies agamus candidos,

Noctesq; diuæ conteramus integras,
 Quæ mane lucet hesperus.

Ad pueros de Columba.

Vi uestrum niueam meam columbam

Donabo o' pueri? tibi ne Iuli,
 Num Cœli tibi? num tibi Nearche?

Non uobis dabimus mali cinædi.

Non uos munere tam elegante digni.

Quin ite illepidi, atq; inelegantes.

Ales nam Veneris nitore gaudet

Odit sorditiem, inficitiasq;

Insulos fugit, & parum uenustos.

Sed cui nam cupis o' Columba munus

Deferri? scio, nam meam puellam

Amas plus oculis tuis, nec ulla

Viuit mundior, elegantior'ue,

Hæc te in delitijs habebit, hæc te

Præponet nitidis suis ocellis.

Nec tanti faciet suam sororem.

Huius tu in gremio beata ludes

Et circumsiliens manus, sinumq;

Interdum aureolas petes papillas.

Verum nunc caueas, proterua ne sis,

Nam poenas dabis, & quidem seueras,

Tantillum modo tam uenusta poma

De tactu uities. & est Diones.

Tutelæ hortulus ille dedicatus.

Numen lædere tu tuum caueto.

Impune hoc facies uolente diua,

AMORVM

Ut cum te roseo ore suauatur
 Rostrum purpureis premens labellis
 Mellitam rapias iocosa linguam,
 Et tot basia, totq; bastabis
 Donec nectarei fluant liquores.

Queritur de ingenij tenuitate.

a Erij montes, & mollia prata, nemusq;
 Et uos carminibus flumina nota meis,
 Quod me tam gracilem uoluistis ferre poetam,
 Indignor, magnæ laudis amore calens.
 Nam mihi iam pridem tenues agitantur amores,
 Attritamq; sequor uatibus ipse uiam
 Intactos ausus nec dum contingere fontes,
 Arduus & summi carpere montis iter.
 Hic ubi Piërio recubans Lucretius antro
 Concinnuit Latio carmina digna sono,
 Ac rarum Siculus fecundo pectore uates
 Rerum naturæ condidit auctor opus.
 Sed tamen ante diē quicquid properatur, acerbum est,
 Maturumq; suo tempore quicquid erit.
 Omnia fert ætas, & perficit omnia tempus,
 Nec seruum quicquam tempus & hora ferunt.
 Prima uelim teneris intendat amoribus ætas,
 Cantet & ad citharam nostra Camœna suam.
 Ac primum teneros miretur Fannia uersus,
 Quos mea demulcens pectora dictat Amor.
 Lasciuumq; prius me sentiat Umbria uatem
 Gaudeat & nostro carmine lector amans.
 Sera meis ueniet, ueniet si fama libellis

In pretio cum sit nostra senectæ suo
 Tunc ego Castalias (uisam modo) pronus ad undas
 Perfundam sancto labra liquore senex.
 Quattuor & referam digesta elementa figuris,
 Primum ignis, post hunc æris esse locum.
 Terra sit ut media mundi regione locata,
 Nixa suis opibus, pondere tuta suo.
 Interualla tenens distantia partibus æque
 Bruta quidem, & solido sorte recepta loco.
 Quam pater Oceanus spumantibus abluuit undis
 Amplectens, medio dissociatq; freto.
 Sint duo præterea, quorum sublimis ab arcto,
 Inus ab opposito dicitur axe polus.
 Hos circum immensi uoluantur machina mundi,
 Nec tamen impositum sentiat axis onus.
 Deniq; gignendis quæ nam sint semina rebus.
 Vnde suos ortus edita quæq; trahant.
 Vnde pauor ceruis, rabies, atq; ira leonum,
 Raucaq; cur cornix, & bene cantet olor.
 Quid calidi fontes hymbri, quid noctibus Hammon
 Ferueat, & medio frigeat usq; die.
 Quem dederit rebus finem natura creandis.
 Centauri nunquid Scylla uel esse queant.
 Cur non luna suo, sed fratris luceat igni.
 Quid uehat & Procyon, quid uehat ortus equi.
 Felices animæ fati melioribus usæ
 Cura quibus primis talia nosse fuit.
 Non illis studium gemmæ, non dira cupido,
 Diuitis aut auri perniciofa sitis.
 Sed superum casto rimabant pectore templum.

AMORVM

Quæ superis nunc est uita beata locis.
 At mihi seruitium, & tristis iam uita paratur,
 Illa q; libertas pristina surripitur.
 Immatura meæ nec parcunt fata iuuenta.
 Nec peream, tu me Fannia cara iuua.

HVMNVS IN NOCTEM.

Ox amoris conscia, quæ furenti
 n Ducis optatam iuueni puellam,
 Grata Dis magnis, & amica blandæ
 Nox bona lunæ.

Quam colunt unam Geniusq; Hymenq;
 Et suo gaudens Erycina nato,
 Cum ferus diras acuit sagittas,
 Tendit & arcum.

O' uoluptatis comes & ministra
 Quæ bona ex te fert thalamus, torusq;
 Quas sopor fert illecebras, iocosq;
 Deliciasq;.

Quas simul iuncti faciunt amantes
 Inter amplexus trepidumq; murmur,
 Inter & ludos, tenerasq; rixas
 Dum furit ardor.

Dum micant linguis, animæq; florem
 Ore deducunt querulo, pariq;
 Concidunt motu, resoluta postquam
 Grata libido est.

Tu quies rerumq; hominum sola
 Tu graues curas, et amara fessæ
 Amoues menti, & resones benigno

Pectora

Pectora somno.
 Tu reddis mundo redimta frontem
 Siderum fertis, reficisq; grato
 Rore perfundens uiolaria, a gros
 Frugibus explēs.
 Da meis finem Dea magna uotis
 Et quod optamus liceat potiri.
 Ne uoret tristis penitus calentes
 Flamma medullas.

AD MVSAS.

Ymphæ quæ nemorum comas uirentis,
 Atq; undas Aganippidas tenetis,
 Et saltus gelidos uirentis Hemū
 Vos o' Thespiadum cohors dearum
 Vestris me socum choris, & antris
 Vulgi auertite dentibus maligni.
 Et me Castaliæ liquore lymphæ
 Sparsum cingite laureis corollis,
 Cantantem modo Saphicis labellis.

AD FANNIAM.

Vid mihi tam multas proponis Fannia pœnas
 Et cupis in tantis excruciare malis?
 Sit satis interdū grauibus me affigere uerbis
 Et miserum de me sumere supplicium.
 Non ego seruitium domine tam mite recuso.
 Ah pereat siquis uincula & ipsa timet.
 Luminibus sed dura meis te subtrahis, & me
 Excludit posita clausa fenestra sera,

AMORVM

Sed nunquam potui lacrimis, aut fletibus ullis
 Efficere, ut nobis mitior ipsa fores.
 An quia te à teneris dilexi puriter annis,
 Hoc meruit de te perfida longus amor?
 Quid si me alterius cœpissent lumina? quid si
 Altera in amplexusisset amica meos?
 Hoc nocuit misero seruuisse fideliter uni,
 | Hoc nocuit tanta semper amasse fide.
 O' pereat quicumq; colit tenerasq; puellas,
 Et duræ sequitur militiam Veneris.
 Et mihi si posthac fuerit quæ gratia tecum,
 Dilanient auidi tum mea membra lupi.
 Tum mea membra auido diserpant gutture corui.
 Effodiantq; oculos, qui mihi causa mali.
 Ah ualeant ueneres, ualeant mala gaudia, amores,
 Casta placent, luxus desidiose uale.
 Iam mihi Francisci tunicam, cordamq; parate.
 Iam teneant nudos lignea uincla pedes.
 Quàm iucunda mihi ieiunia. quæris ego coelum
 Emeream, cum me soluerit atra dies.
 At tu nunc nostros flebis deserta labores,
 Cum subeant ueneris dulcia furti mea.
 Cum subeant duces quas tecum ducere noctes,
 Sæpe admirata es, lassâq; facta prior.
 Sed quid tum lacrimæ? quid tum tibi uota? precesue.
 Quem semel expuleris non reuocatur amor.
 Non mihi cara quidem poteris, non bella uideri.
 Non, si sic fieri Iuppiter ipse uelit.
 Et licet in te alius diues suspiret amator,
 Exemplo fuerit cautior ille meo.

Ac ne quem lateat quam sis non mitis amanti,
 Sæuitiam dicet parua tabella tuam.
 Quam legat & iuuenumq; chorus, doctæq; puellæ
 Et quicumq; tuam sensit Amor pharetram.
 Fannia despectos semper fastidit amantes.
 Hoc illi uitium mater iniqua dedit.

PHILIPPI AD FAUSTINAM Epistola.

q. Vam tibi maluerim præsens Faustina salutem
 Littera sollicitæ nuntia mentis habet.
 Si qua uidebuntur scriptis temeraria nostris,
 Hoc constans ueri pignus amoris erit.
 Consilio regitur quisquis moderantius ardet.
 Inconsultus erit, si quis amare uolet.
 Hoc mihi turpe putem, sapiens si dicar amator.
 Quisq; amor est alijs, sit furor ille mihi.
 Forma minor certe quam nostra insania uestra est.
 Sed pudor iste mei causa furoris erit.
 Quamuis & facie ueteres heroidas æquas
 O' non humano nata puella toro.
 Hermionen laudant, q' erat spectanda capillis,
 Et sibi Apollinea fecerat arte comam.
 Hocq; Clitemne'stre potuit formosa uideri,
 Candida, q' roseus sparserat ora color.
 Sola Hele'ne in terris, sola eius forma probatur.
 Sed tamen huic Helenæ quid nisi forma fuit?
 Cum tibi præsertim sint doctæ Palladis artes.
 Sit comes ex omni gratia parte tibi.
 Adde, q' & fastus semper contemnis iniquos,
 Tyndaridum tota est dicta superba domus.

Vidi ego te in primi spatiantem limine templi.
 Ille locus nostri vulneris auctor erat.
 Et uidi, & perij, gelidoq; in pectore dixi,
 Non hæc templa mihi, templa salutis erunt.
 Ignibus urebar tacitus, ut Vesuia rupes,
 Vndaq; in Oeteis Thermopylæa iugis.
 Non tamen audebam tacitos aperire dolores
 Ingenium metuens casta puella tuum.
 Donec qui teneris pertentat corda puellis
 Vulnera nostra tibi cæca retexit amor,
 Fecit, & optares communis pascere flammæ,
 Iniecitq; tibi mutua uincla Venus.
 Nam neq; Abydei iuuenis, Sestæq; puellæ
 Aut in amore alio tanta reperta fides,
 Milanion nostros nequeat sufferre labores,
 Hyleam quâuis senserit ille manum.
 Non labor huic fuerat uarios contemnere amores
 Vna sed Iasidi cura placere suæ.
 At mea cum multis placuisset forma puellis,
 Huic uni dixi noster inhæret amor.
 Tu quoq; ne formæ quicquam iam deesset honestæ,
 Mansisti in nostra Laodómeia fide.
 Illius absentem retinebat Troia maritum
 Troia cinis misero Protesilæe tibi.
 Interea uultus illi referebat amatos
 Cerea formati dulcis imago uiri.
 Huic & blanditias, huic & dilecta ferebat
 Oscula, cognati hæc pars erat æquatori.
 Hanc etiam noctes thalamo complexa fouebat.
 Tantus in absenti coniuge seuit amor.

Et frustra miseri pulsabant limina amantes,
 Floridaq; obductis ferta dabant foribus.
 Sicq; diu uiduo permansit fida cubili,
 Hinc etiam aneres ingemitura uiri.
 Hoc castam decuit, sic expectare decebat,
 Virginis hæc fuerant conscia signa bonæ.
 Tunc mea felices implebant carbasa uenti
 Vnus eram de quo diceret omnis amans.
 Ipsi ridebat coelum mihi, & ipsa fauorem
 Spondebant rebus fata benigna meis.
 O' quoties solem cernenti intercidit illud,
 En quanto melior fors mea sorte tua est,
 Dicebam lymphis, quæ nunc sic curritis undæ
 Vos rapidum certe contineatis iter.
 Dicebam syluis, quæ nunc sine fronde rigetis
 Vos nunc formosas indueretis opes.
 Fronderent colles, florerent gramina, nostra
 Si bona nouisset, mellificaret apis.
 Nidum auis in syluis, oblitaq; semper amati
 Coniugis, extrueres Alcyonea mari.
 Scylla patrem cupias, Thereu' gaude in Philomena.
 In scopulis Echo, flore Hyacinthe nouo.
 At uos nunc undæ quæ sic iam curritis undæ
 Currite, festinum iam celeretis iter.
 Et uos o' syluæ, quæ nunc sine fronde rigetis,
 Gaudete arenters deposuisse comas.
 Arerent colles, squalerent gramina, nostra
 Si mala sentiret, mella relinquat apis.
 Nidum auis in syluis, memor & tibi semper amati
 Coniugis erueres Alcyonea mari.

Scylla patrem fugias. Thereu' moere in Philomena,
 In scopulis Echo, flore Hyacinthe tuo.
 Cor dolet, & gelidus torpet sub pectore sanguis.
 sed tamen inuitum dicere cogit amor.
 Mens abit, & mutis iam lingua in faucibus haeret,
 At dolor iratum cogit acerba queri.
 Vnde meas primum sumam Faustina querelas?
 Quod mihi principium, qui mihi finis erit?
 Vana fidem, & casti fregisti iura pudoris.
 Vana deos testes fallere uana potes?
 Ingrata & miseri contemnere munus amantis,
 Obsequi'q; potes non memor esse mei.
 At quondam Libycis leo dum mugiret arenis,
 Saucius Androcli munere sensit opem.
 Inde comes socio permansit fidus in antro,
 Et pretium uictus raptaq; praeda fuit.
 Cumq; cruentasset Romanum caede theatrum,
 Abstenuit medicas ille ferire manus.
 Scilicet humanis aliena est gratia rebus,
 Iustus ingenium debet inesse feris.
 Quid si me longae premerent incommoda uitae?
 Inficeretq; meum cana senecta caput?
 Non sic Thitono coniunx eoa relicto,
 Est illum uiduo passa iacere toro.
 Quamuis ille senex, quamuis foret ipsa puella,
 Non tamen ipsa suum spreuit iniqua senem.
 Sed lacrimis carum satiabat moesta cubile,
 Cum iuga luciferis mane ligaret equis.
 Indoluitq; suos lucem deposcere currus,
 Officio cupiens praeposuisse torum.

Nec minus Auroræ, quam summo grata Tonanti,
 Olim Dirceis nox geminata iugis.
 Salicet huic teneri suberat quia cura pudoris,
 Atq; fides constans, ingenuusq; pudor.
 Sed caue neglectos, quos nec periura uereris,
 Nulla quidem læsis gratia coelicolis.
 Testis Apollineæ Neptunniæ moenia Troiæ,
 Dardaniumq; genus, Dardaniusq; cinis.
 Testis, qui falsi propter periuria nati,
 Indidit Aegæo nomina uana mari.
 Si non iurata spreuisset tela Dianæ,
 Cydippen frustra commonuisset amans.
 Hoc est quod miseras deterrent fulmina gentes,
 Hoc dedit irato tela trifurca Ioui.
 Vidi ego quæ Veneris fallendo iura resoluit,
 Perfidiae poenas sæpe luisse graues.
 Vidi & quæ roseo fuerant suffusa rubore,
 Pallida, & in lentas ora reuersa genas.
 Et nitidos olim dentes mutasse colorem,
 Proq; coma, niueam surgere caniciem.
 Sed prius aut Mauro ueniam fera præda leoni,
 Mæq; uel irati sorbeat unda maris,
 Aut mea Caucasæ discerpant membra uolucres
 Aut Diomedeis deuorer in stabulis,
 Quàm tibi uel minimo, fuerint periuria damno
 Sis periura licet, si modo bella manes.
 Hanc faciem uitient dentes? hunc frontis honorem
 Canicies? decus hoc ruga semilis aret?
 Parce Venus, non est, mea non periura puella,
 Non periura quidem, si qua puella leuis.

AMORVM

Hoc vitium formæ est, cunctis hæc munda puellis.
 Si vitium leuitas, nulla puella bona est.
 Te meminisse decet dum coniuge sæpe relicto.
 Mauortis cupidi dulce cubile petis.
 Nec contenta deo, nemorum deserta colebas,
 Et tibi Marte tuo carior alter erat.
 Nec foret Aeneas, si non Simoëntia rupes
 Conscia delicys esset et ipsa tuis.
 Siquid peccatum est, siquid meruisse fatetur,
 Iuppiter in nostrum poena sit ipsa caput.
 Poena feros animos, & nescia corda remitti,
 Poenâq; Salmonæum, Pyrithoumque decet.
 Poena deos ausum debellauisse Typhoea.
 Poena decet Nyoben, Biblyda poena decet.
 At non poena decet iurantem uana puellam,
 Sit poenæ hoc illi poenituisse satis.
 Poenituit. tu parce pater. nam sponte fatenti
 Lex fauet, & magno est gratia magna tibi.
 Tu quoque uita tuo siquid peccauit amanti,
 Da ueniam, merui nil ego, iussit amor.
 Iussit amor, magno quis enim non cedit amanti?
 In Cycnum, in pluuiam, qui iubet ire Iouem.
 Non subit illius felix temporis hora,
 Cum mihi suspirans talia uisa queri,
 Nec poterant ipsi succurrere uerba petenti,
 Quippe diserta recens uerba premebat amor.
 O' utinam, & uercoz ne sim tibi uilis in isto.
 Mutua sit de me cura futura tibi.
 Qualiscunq; tamen seris licet urgear annis,
 Vnus eris, quem me semper amare iuuet.

Tu meus unus eris, quāuis meus esse recuses,
 Sis licet alterius, tu meus unus eris.
 Interea tumidis stillat tibi riuus ocellis,
 Humentesq; rigat candida gutta genas.
 Ipse ego solando lacrimas super ora cadentis
 Sicut abam digitis anxius usq; meis.
 Iurabam demens fallendi nescius artis,
 Cum mens certa mihi, certus & esset amor,
 Tecum compositæ uenturum ad fata senectæ,
 Mansuramq; meam tempus in omne fidem.
 Tecum post cineres, post dona ingrata sepulcri,
 Traiecturum una flumina nigra rate.
 Ipse idem, mea sis eadem cupioq; rogoq;
 Mutua utrinq; fides, firmus utrinq; & amor.
 Cura eadem mihi sis, eadem tibi cura Philippus.
 Hoc sibi & ipsa fides, hoc quoq; poscit amor.

AD FANNIAM.

a Mabo mea chara Fanniella
 Ocellus veneris, decusq; Amoris
 Iube istæc tibi basiem labella
 Succi plena, tenella, mollicella
 Amabo mea uita, suauiumq;
 Face istam mihi gratiam petenti.
 Ah quid lenta tuum times maritum
 Ne time, leuiter suauabor.
 Apes ut tenero studens liquorî
 Libat summa Thymi, aut Crocon rubentem,
 Summa uix tibi suxerim labella,
 Istæc dico labella mollicella.

AMORVM

Quæ me tam facient cito beatum,
Quàm fiam cito, si neges, misellus.

AVRAM ALLOQVITVR.

a Vra sylvarum, nemorumq; cultrix
Cynthiae fessæ gelidum lenamen
O' quies lassis, fugientibusq;

Pana Napæis.

Grata pascenti niueas capellas,
Propter Amphrysi uenerantis undas,
Seu colit gratum nemus, atq; amati

Daphnidis Idan,

Cynthio semper dea grata, semper
Dulcis illius comes, o' laborum

O' quies æstus Cephalo uirenti in

Vertice Hymeti.

Linq̃ue florentes Dea blanda colles

Siue in umbrosos gelidosq; saltus

Menalos, aut Parithenio in antro

Lenta uagaris.

Siue Spartanis celebrata Nymphis

Taygeta, aut molles Phrygiæ recessus,

Seu tenent uerno Zephyro tepenti

Littore Baie.

Hic ubi nostri quoties amores

Me sine, & lympha fruitur salubri

Fannia, heu torpet gelidus sub imo

Pectore sanguis.

Quæ modo in molli studiosa arena

Ludit, & circum niueæ sorores

Cursitant, pictas uario legentes

Littore conchas.

Qualis in uernis Erycina pratis

Gratys certans, studio recentis

Deligit flores, modo se fluenti

Abluit amni.

Interim oculo latitans fruteto

Faunus, armentiq; deus magister

Ebibunt molles auido fontes

Pectore flammis.

Huc age & gressus moueas uirentis

Floribus nectens croceos capillos,

Pinnulis afflans roseos odores,

Ambrosiamq;.

Sed leues tecum uolitent Amores

Quisq; candentis iaculans sagittas,

Sed mecum certent facibus cruentum

Vrere pectus.

Vrar, & centum pariter sagittis

Figar, ac de me cupiant triumphum,

Vel leuem immittis modo sentiat si

Illa fauillam.

Sed quis heu nostris calor in medullis

Feruet. en quali exagitanur aestu?

Tu meos o' nunc releuans calores

Aura uenito.

DE NATURA AMANTVM.

m *Iser qui amat, uidetq; quod cupit, nunquam,*

Magis miser, qui amat, uidetq; nec tangit,

AMORVM

Miserrimus, qui amat, uideiq; tangitq;
 Nec tangit, ut uult, nec sibi gerit morem.
 Expertus hanc sententiam miser dico.
 At cui tot insunt commoda, ac facultates,
 Djs is est profecto amans adaequandus.

AD PVELLAS.

o' Dulces animi mei lepores,
 Solae deliciae meae Camoena,
 O' plus quam ueneris papilla bellae,
 Et Nympharum oculis uenustiores
 Amabo, mea basiate labra.
 Da mi basia Gelliana mille,
 Da quot Lesbia iam dedit Catullo,
 His addas uolo millies trecenta.
 Da dulcis totidem Medulliena.
 O' desiderium mei furoris
 Phyrne consere labra cum labellis.
 Pugnent humidulae per ora linguae.
 Innitens manibus, meoque collo
 Pendens, in numerum & modum columbae
 Coeli sydera uince basiendo.
 Hyblaeo Glyca suauior liquore
 Si me uel digito semel laceffas,
 Cordis deliquium mei uidebis.
 Sed me nunc animus meus relinquit.
 Ah me nunc fugis, ah fugis miselle,
 Clitinam petis, & petis uelinam,
 Qui fiet, miser ut duobus unus
 Uinas pectoribus? redi miselle

Nam si Fannia uiderit uagantem,
 Inuitum capiet, tibiq; pennas
 Victrix eripiet, redire nunquam
 Ad me tu poteris, morique coges.

AD CHARISIVM.

f Annia formosa est, Charisi Fania pulchra est,
 Totaq; mollicula est, totaq; lacteola est,
 Et cum lucidulos in me conuertit ocellos,
 Tota Venus, tota est Fannia nequitia.
 Basiaq; humidulus cum sumit rapta labellis,
 Tum mihi de caelo spargitur Ambrosia.
 Haec mihi praeripuit sensus, & amara uidendo
 Vulnera dat, lacrimis excubat illa meis.

QVERITVR ANTE LIMEN PVELLAE.

h Ie me marmoreum faceret deus, hic ego saxum
 Quod premeret pedibus Fannia dura suis.
 Nam quoties sacri peteret pia limina templi,
 Per mea membra suum saxea ferret iter.
 Et quoties festis redeunt sua sacra diebus,
 Limine prodiret conspicienda suo.
 Tunc ego marmoreus quauis, nec sensibile saxum,
 Gauderem nitidis ipse premi pedibus.
 Nam nihil est coeli subter regione creatum,
 Quod non delicias norit habere suas.
 Quod siquid Venerem, Veneris seu spicula nescit,
 Durities artus induat illa meos.
 Etsi te biduum cogar caruisse, necesse est.
 In speciemq; abeat nostra figura rudem.

AMORVM I

Vna dies tantum est, qua te non Fannia vidi,
 Et sine iam uideor sensibus esse meis.
 Altera quæ mereor ne sit lux inuida nobis,
 Et sim de nostro nomine pondus iners.
 Quicquid ero merear cum de te Fannia maius,
 O' saltem strophium possit id esse tuum.

AD BACCHVM.

nunc vnc hederis fertisq; novos innecte corymbos
 Nunc tua arcudent tempora Bacche rose.
 Nunc uiridis flauas suspendat pampinus uuas,
 Ingemnetq; nouas ebria mensa dapes.
 Nam mea Parnasi rediens è collibus audet
 Ludere Romanis, Calliopea modis,
 Inq; choro iuuenum molli saltante puella,
 Sopitos longo tempore ferre sales.
 Aoniumq; mouet circum tua pocula plectrum,
 En ohe Bacche canens ad tua festa ueni.
 Tu quoq; nobilibus pretium iam Laure poetis,
 Laure tuum nobis porrige fronde decus.
 Et mea Phoæbeis ornentur tempora fertis,
 Ut merear nomen uatis habere noui.
 Stultus ego, fieri credam qui fronde poetam,
 Non Laurus uatem, sed sua Musa facit.

LVDIT POETICE.

Am satis est molli residem lusisse sub umbra,
 Nostraq; nympharum scripta tulisse choris.
 Nunc iuuat, et fortis Troiana in proelia fratres,
 Dardaniosq; iterum ducere in arma duces.

Nunciunt et multa foedatum caede Patroclon,
 Hectorea raptum commemorare manu.
 Aecidae ut telo cecidit ferus Hector, ut arcis
 Tabifico Paridis concidit Aecides.
 Ferueat ut nimium confidens Troilus armis,
 Vulneret incautum Thessalis hasta latus,
 Viq; Neoptolemi disiecta sit Ilios armis,
 Ut Priamus patrios corrui ante deos.
 Salicet in magnis quaerenda est gloria rebus,
 Hinc ueniant capiti Laureae ferta meo.
 Quod si forte animus respondent carmina nostris,
 Vel Craesi fuerint uilia re gna mihi.
 Felices nimium, fortunatosq; poetas,
 Et qui Penea tempora fronde tegunt,
 Vna dies satis est hominum delere labores,
 Vt atibus at certe morte carere datum.
 O' utinam & nostri fugiant nigra fata libelli,
 Et sit perpetuo non sine honore rokus.
 O' si post cineres & nie quoq; iactet aluminum
 Umbria carminibus non inhonora meis,
 Umbria Pieridum cultrix, patria alta Properti,
 Quae me non humili candida monte tulit.
 VIGIA quem gelidis placidus circumfluit undis,
 Et Nar sulphureis fontibus usq; calens.
 Hic ubi me uiridi puerum sub ualle canentem
 Audyt irrigui caerula nymphaloci,
 Atq; ait, antra puer muscosi fontis, & ista
 Tecta petas, en haec quae tibi ferta paro.
 Si mecum hoc uiridi libeat considerare prato,
 Tu mea cura puer, tu meus ardor eris.

AMORVM

Hanc tibi nos dabimus, ne sis modo durus amanti,
 Quam dederat nobis Delius ante lyram.
 Plura locuturam subitus deterruit horror,
 Immersitq; suis fontibus illa caput.
 Liber adest, quem maturis uindemia ramus.
 Cincta uocat, lateri dolia plena ferens.
 Hunc circum Satyri uolitant, uiridesq; Napææ,
 Ebrietasq; rubens, & male sanus Amor,
 Ac residens pando uetulus Silenus asello,
 Cui comes à dextra parte Priapus erat.
 Tympana pars, alij quatiebant terga iuuenta,
 Pars canit, & choreas ducit utraq; manu,
 E' quibus hæc unus lingua titubante ferebat.
 Ut reor à calamis Pan Tegeæus erat
 Primus deuictis rediens Lenæus ab Indis
 Imposuit capiti ferta nouella suo.
 Primus pampinea docuit de uite liquorem
 Expressere, & puris dulcia mella fauis.
 Primus & instituit plenis conuiuia mensis,
 Insolitasq; mero concelebrare dapes.
 Per te blanda Venus, per te iucunda uoluptas,
 Et sine te lusus, deliciæq; iacent.
 Bacche quies rerum, terror quoq; Bacche gigantum,
 Subsidium uictis iam propè Bacche deis.
 Hinc Thebas canit, & Semelen, interq; canendum
 Vrcæus huic ansa deficiente cadit.
 Quem de more humeris suspensum semper habebat,
 Ille dolet sitiens, præq; pudore tacet.
 Ridet turba frequens, in primis ridet & ipse
 Euchius, at comites indoluere senis.
 Sed te dum

Sed te dum Phrygiæ deterrent classica pugnae

Adueteres lusus o' mea Musa redis.

Nunquid dura nimis tibi Martia castra uidentur?

Otia quæ semper, deliciasq; colis.

Scilicet in nobis est consuetudo magistra.

Hæc studia, hæc artes ingeniosa facit.

Quod si consuesces paulum sudare sub armis,

Mox tibi fidenti Martius ardor erit.

QV ERITVR DE NIMIO & nouo amore.

Ecce nouum nobis indicit Cypria bellum,

Ecce alias in me sumit Amor faculas,

Mater io, iuuenem quis me tibi dulcibus annis

Eripit, & mæstos ingerit in cineres?

Nam mea crudeles tetigerunt corda sagittæ,

Atq; animam petijt uulneris asperitas.

Mater io, mea mater io succurre dolenti,

Mater io, migrat spiritus in tenebras,

Et tu chara tuo soror o' dulcissima fratri,

Ac per quam fuerat uiuere dulce magis,

Iamq; uale, & cineres fratris germana repone,

Curabisq; piæ funeris exequias.

Cinnamasi insano dilexi semper amore,

Et placuit præ te foemina nulla mihi,

O' tantum liceat miseræ sperare fauilla,

Vt post nostra tuus funera uiuat amor.

Quamuis causa meæ fueris tu mortis acerbæ,

Crimina non tua sunt, culpa sed est Veneris,

Nam mihi, quod castam decuit præstare puellam,

A' te seruata est semper honesta fides.

AMORVM

Non pretium mihi te, filium non abstulit aurum,
 Quæq; animos capiunt munera magna leues.
 Sed quid liuenter in me conuertitis hydros,
 Infastasq; faces Thisiphonea cohors?
 Parate crudeles Erebi Ditisq; ministræ,
 Et canis, & Stygij lurida cymba senis,
 Parcite, non uestrum est manes retinere poetæ,
 Elysia est nobis namq; parata domus.
 Illic nos nitidi manet aurea Musa Catulli,
 Cuius adhuc etiam Lesbia in ore sonat.
 Cui tantum dicunt hi se debere libelli,
 Quantum nec caro filia blanda patri,
 Quam iuueni ardenti multa cum dote maritam
 Perducit cari coniugis in gremium,
 Illa suo grates persoluit læta parenti,
 Quod dederit nomen coniugis ac dominae.
 O' quicumq; meum comitati funus amici,
 Viuite felices commemorosq; mei,
 Etsi quando nouos tulerit Campania uates,
 Nanq; illa & domus & patria Pieridum est.
 Illa mihi puero sedem, studiumq; Camoena,
 Illa mihi nomen contulit ac dominam,
 Dicite me iuuenem perijisse in amore, meæq;
 Vniat quod fuerit foemina causa necis.

ALLOQVITVR suspiria & lacrimas.

O' Iucunda mei suspiria nuntia cordis,
 O' oculi nunc iam flumina, non oculi.
 Hæc mandata meæ constanter ferte puellæ.
 Gaudeat ut solita est fletibus illa meis.

Sensisti ne graues immutis Cinnama poenas,
Sensisti ne meus quàm miserandus amor?
Perfida me crucias, cum possis sola iuuare.
Heu heu nam per te perfida nunc morior.
Quàm leuiter poteras fato subducere amantem,
Sed moriar. titulus sit mihi mortis Amor.
Si non magna satis perisse in amore puella.
Quantulacumq; tamen gloria dulcis erit.
Pallidus à misero cessisset corpore langor,
In uultu si quid dulce notasset amor.
In uerbis si mite aliquid. spes omnis amantum
Ex oculis, oculi nil nisi triste ferunt.
Ore Arabum nemus inspirans, uer ore remittis,
Vnde tibi nomen Cinnama dulce fuit,
Oscula si summis saltem mihi pacta labellis,
Concessum ambrosio si semel ore frui.
Languidulis animam poterastum reddere membris,
Et nudum Inferno me reuocare lacu.
Non mala Persephone letum properasset acerbum,
Non iuueni pallens Styx adeunda foret.
Non Phlegethontæ sentirem incendia ripæ,
Eumenidumq; , angues, terrificumq; canem.
Sed tecum caræ duxissem blanda iuuentæ
Tempora, subq; tuo factus amore senex.
At tu sancta Venus nostro succurre labori.
Tu dea tu uati Cypria parce tuo.
Diligat illa suumq; & amans suspiret amantem,
Et iungi cupiat pectora nostra suis.
Proq; meis lacrimis totidem succende fauillas,
Omnia sint illi cognita nostra mala.

AMORVM

Quem fugit atpiat, quem non est passa iuuare,
 Nunc amet, uratur sic magis inq; dies.
 Sancta fauet, iamq; & placidis arrisit ocellis,
 Aureolumq; dedit lux mea basiolum.
 Basiolum nigra quo me reuocauit abunda,
 Atq; animam fessis reddidit articulis.
 Quo sine non Arabum syluæ, non rura Sabæa,
 Ambrosiæ spiret nec sine mollis odor.
 At tibi seruati tanto pro munere uatis,
 Sudabunt tepidis turca dona focis.
 Et tibi cantabit laudes mea tibia, per te,
 Cinnama dura prius, Cinnama facta bona est.

AD CINNAMAM.

c Vm me cogit amor quicquam maledicere de te,
 Dispeream, si non Cinnama discrucior.
 Discrucior, uerum tanto succendor amore,
 Vt peream, si non quæ uelit ira, loquor.
 Poena tamen præsto est, nam uix dum lingua locuta est,
 Cum mihi fit subito flebile cordolium.
 Pœnitet & caram dictis læsisse puellam,
 Ac misero in lacrimas uertitur ira mihi.

DE SVAVITATE AMORIS.

b Landitijs amor est, & suauis mollior omni,
 Melle quoq; est dulci dulcior, ac melior.
 Hoc condimento cœlestis mensa deorum
 Vescitur, iccirco gratior Ambrosia est.
 Nanq; ubi non amor est, ubi non miscentur amoris
 Suania, nil lauti, nilq; leporis inest.

Hæc iuuenes content, quibus est Cytherea benigna,
Nam mihi felle malo tristior & grauior.

AD CINNAMAM IRATE.

p Auxillum q̄ amas me Cinnama, nū bene uelle
Plus tibi quanq; oculis credis inepta meis?
Non amo te fateor (quid enim simulare necesse est)
Si mihi nec bene uis, nec bene uelle cupis.

AD CINNAMAM BLANDE.

d A mihi basiolum mea Cinnama, quale furenti
Ante hac nulla uiro fœmina surripuit.
Cumq; meis pariter coniunge labella labellis,
Pro serpente mihi sit uaga lingua duplex.
Morsibus in blandis desit dens, murmura desint,
Exclususq; uaga spiritus ex anima.
Lasciuum satis est, quod mollis Francia libat,
Verum hoc aureolum est Cinnama basiolum.

AD SE IPSVM.

q Vingentas solitus cum sis adamare puellas,
Nunc ab amore tuo quid Iouiane uacatis?
An quia difficilem sese tibi Fannia præbet?
Et rigidos mores forma superba facit?
Cum tot sint faciles, sit copia mollis amorum,
Quære aliquam tibi quæ sponte placere uelit.
Quæ tibi se dedat, cui sis & carus ocellus,
Cui dicas iam iam Fannia nulla mihi est.
Ipsa tibi dicat, mea lux, mea uita, meus flos,
Liliolumq; meum, basiolumq; meum.

AMORVM

Carior & gemmis, & caro carior auro,
 Tu rosa, tu uiolæ, tu mihi læuis onyx.
 Deliciæ, cultusq; meus, mea gaudia solus,
 Corq; in eum, & præ te nil iuuat esse meum.
 Et quingenta simul capiat tunc basia raptim,
 Et sine mente oculos uoluat agatq; suos.
 Ac linguam querulo cum suxerit ore tementem,
 Ex animis collo pendeat ipsa tuo.
 Tunc dices, amor est suco iucundior omni,
 Dulcior & melle est, suauior Ambrosia est,
 Nec tibi quingentas fuerit sat amasse puellas.
 Nil numerus certe nil in amore ualet.

AD THALIAM DE PETRO COMPATRE.

S Excentas modo basiationes,
 Da nostro mea compatri Thaleia.
 Quem nos plus oculis amamus unum.
 Nanq; est dulcior Attico liquore,
 Et quem Sicilia tulere cannae,
 At nostris propè carior medullis.
 Quando non alius sodalis unquam
 Dilexit magis unicum sodalem,
 Quàm nos ille amat, atq; amamus illum.
 Si non sunt satis hæ osculationes,
 Fac sint mille ducenties ducentæ.

AD ANTONIVM P ANHORMITAM.

a Ntoni decus elegantiarum,
 Atq; idem pater omnium leporum,
 Vnus te rogat ex tuis amas

Cras ad se uenias, ferasq; tecum
 Quantuncunq; potes facietiarum,
 Et quicquid fuerit domi iocorum,
 Nam risus tibi tantum apparauit,
 Quantum Democrito diebus octo,
 Profundi satis, & super fuisset.
 Quod tecum patulo cupit palato
 Perridere suaapte risone,
 Conditæ leuitate, ineptysq;.

AD LAURENTIUM *Miniatum.*

u Xoris nitidæ beate coniux,
 Cunctis coniugibus beatorq;
 Quid sentis age de meo libello
 Nobis differe, nunquid à Catullo
 Quenq; uideris esse nequiores,
 Aut qui plus habeat prociuitatis,
 Non dico tamen elegantiores.
 Sed certe meus hic libellus unum
 Doctum post sequitur suum Catullum
 Et Caluum, ueteremq; disciplinam.
 Non multo minor est nouis poetis.
 Saltat uersiculis canens minutis
 Hoc, quod non sonuere mille ab annis
 Musarum citharæ, & Lyæi puellæ.
 Qui si euadere putidam culinam
 Et tegmen poterit negare Tynnis.
 Fetentis neq; uestiet Siluros.
 Studebit pueris placere ineptis,
 Si qui Castaliæ specus liquores,

Parnasi neq; dum bibere fontis,
 Doctas sed fugiet maris uirorum
 Et qui Castalio sinu recumbunt,
 Contentus Miniata, si molestus
 Non sit uel tibi, uel tuæ Cicellæ.

IN ANTONINVM CINAEDVM.

a Ntonine cinædule

Huc ad nos redeas, nanq; per Herculem

Istas turpículas nates
 Si te prenderimus iam usque adeo malis
 Virgis exagitabimus,
 Ut par sit sceleri supplicium tuo.
 Audes tu media uia
 Me præsentem meæ communitariæ?
 Audes tu niueas rosas
 E' nostræ gremio tollere Cinnamæ?
 Post hæc tam male, pallium
 Nixus surripere, atq; in teneris manus
 Immiscere papillulis?
 Quod si compulerit me furor improbus,
 Disces postmodo quid fiet,
 Tam bellas manibus tangere foeminas.

AD VICINOS.

u Icini moneo, bene, ac pudice

Seruetis mihi uos meam puellam,

Ne se conferat ad suos amicos.

Quos omnes amat impotente amore,

Nec mirum, quia mentulatiores.

Quin & si cupitis probi uideri,
 Tales passeribus salaciores
 Longe à coniugibus mouete uestris.
 Et tu si sapiſ o puella nequam
 Istos deſere peſſimos amicos,
 Et mecum maneaſ bona & pudica.
 Nam iuro tibi per tuam Serapim
 Tecum continuas iacere noctes
 In multa recubans fututione.

AD PERILLAM PVELLAM.

o ſolatiolum meum Perilla
 Dic quid Cinnama noſtra rure feciſ
 Hoſ ſex continuos dieſ ualeat neſ
 Nam quidam mihi peſſimus cinæduſ
 Dixit, quod tenerum pedem catella
 Dum ludit nimium prociſe morſu
 Illi preſſerat, & domi manebat
 Expectans medicos ab urbe miſſoſ,
 Quare te rogo per tuos ocelloſ
 Illoſ præueniaſ, probeq; curaſ,
 Nequa ſe nimium licentioſoſ
 Præſtent, dum cupiunt boni uideri
 Nam braciſ ſine, pallio tument
 Manu uix retinent utraq; penes
 Infeſtoſ pueriſ, puelluliſq;

IN MALVM POETAM QVEM

Mutato nomine Vtricellum uocat.

AMORVM

n On sunt carmina, sed cacationes.

Quæ se scribere iactat Vtricellus.

Est merdosius omnibus latrinis.

Quod se scribere iactat Vtricellus.

Obtura miserum Camoena nasum,

Ne te carmina tam cacata lædant.

O' merdosa poemata, o' quid unquam

Erit, uel fuit his magis cacatum?

Quamprimum medicos mei sodales

Ad me ducite, nam maligna febris

Dudum me tenet, ut dij, deæq;

Isti dent mala multa, qui nec unquam

Scribit carmina, sed cacationes.

DE IMPROBITATE PVELLAE SVAE.

i Rata est quoties mihi puella

Tristis me uocat aridum poetam,

Et lassum minima fututione,

Indoctum Veneris, maliq; penis.

Post hæc in triuijs, in ore vulgi

Irridentibus omnibus puellis,

Dicit tam male me esse mentulatum

Quam uel pumilio, puer'ue trimus.

Quam ob rem constitui meas querelas

Deferre ad Venerem, inq; ius uocare.

Nam quis tam patiens amator esset?

Quod si sensero ius mihi negari,

Helleponticum deum precabor

Partes suscipiat meas, uelitq;

Pro me, quod minimum, facillimumq; est,
Vlisci facinus manu seuera.

IULIO FORTI SICVLO.

i Vli pars animæ secunda nostræ,
Quid non me pateris meas Camœnas
Omnes proijcere ignibus cremandas?
Quarum depercunt graues labores.
Et perdo miseris subinde caritas.
Nam quamuis ueterum diesq; noctesq;
Euoluam monumenta Iuliorum,
Attritiq; adeo mei libelli,
Vt nil a solea deesse credas,
Semper nostra tamen Thaleria friget,
Cuius nequitas, ineptiasq;
Nolis ledere, uel putare nullas.
Nec me sordidulum uoces poëtam,
Si non posthabito facietiarum
Lusu, carminibus uacem seueris.
Nam cum desierint graues Catones,
Et sint tempora Busuluniana,
Aequum quis putet esse laude sacra
Sælestos celebrare Tarracones?

AMORVM
I. IOVIANI PONTANI LIBER SE-
CVNDVS PARTHENOPAEI.

MAGICA AD DEPELLENDVM
amorem ad Theodorum Gazam.

Ite caput Lenæe hedera redimi-
te uirenti,
Tuq; nigram tenebris nox adoper-
ta comam,
Languida nunc facili componite lu-
mina Somno.
Fessaq; securus occipet ossa sopor.
Tu modo tincta puer Leithæo dilue somno.
Pocula, sic tristis nanq; fugandus amor.
An mage Thessalicis tentem medicamina uerbis?
Et rumpam Magico uincla ueneficio.
Stant aræ, lectæq; suis è collibus herbae
Et succi, & Magicis carmina ficta sonis.
Tum geminae sacro rorantes hymbre Cupressi,
Inq; sepulcrales Cedrus adusta rogos.
Nec lunam nox prona negat, nec sydera desunt
Bis genibus, nota bis ueneranda prece.
Rore pio conspergo caput, dic uersus in ortum
Hæc quater, & leuo mox pede tangis humum.
Vincula nunc hæc soluo, atq; hæc ut uincla soluo
Carminè sic nostro cede solutus amor.
Cerea ut hæc gelida durefcit forma sub unda
Durefcant rigido corda sepulta gelu.
Carminè Iasonios fugit Medea penatis,
Carminè, & hoc fugias corde repulsus

Puluere quo sterilis quadrupes sua corpore uersat
 Tu quater hoc ipso puluere sparge caput.
 Cyzicea mox tinge et aqua quater amne fluenti
 Dilue, ut extinto cedat amore calor.
 Dic Lethæ bona uerba, precare obliuia Lethæ,
 Lethæo mersas tingat ut amne faces.
 Fallor? an incipiunt tristes discedere curæ?
 Pacatoq; uenit mollior aura salo?
 In portum mea uecta ratis, retinacula cessant.
 Libertas portu tutior ipsa mihi est.
 Libertas cui cedit Amor, cui mater amorum.
 A screas inter maxima uirgo deas.
 Iam tandem ad Musas, antiquaq; sacra reuertor,
 Et uatem accipiunt templa operata suum
 Pieriæ assistunt aures mihi grata canenti,
 Et plaudunt numeris Aonis antra nouis.
 Sed mihi nec sine te dulces Theodore Camœnæ,
 Castaliusq; iuuat nec mea labra liquor.
 Et tua iam pridem cinxerunt tempora Musæ,
 Insignemq; hederæ circuire comam.
 Communes igitur Musæ, communia nobis
 Sunt studia, atq; eadem fata duobus eunt.
 Me quondam patriæ casus nil triste timentem,
 Cogit longinquas ire repente uias.
 Castra peto, tenerisq; uirum confessus ab annis
 Tyrrhenas didici sub Ioue ferre niues.
 Mox ubi composito redierunt ocia bello,
 Et repetit patrios Martia turba lares,
 Excepit Rhodio quondam fundata colono
 Parthenope studijs semper amata meis.

AMORVM . III

Te quoq; Turcica fugientem uincla catenas
 Eiecit patrio Thessalonica solo.
 Iactatumq; diu diuersa per æquora tandem,
 Agnouit Phrygio condita Roma duce.
 Nunc eodem, quo me fato Campania tellus
 Delicijs pascit terra beata suis.
 Hic ubi nos longæ producere tempora uitæ
 Et resides annos claudere fata uelint.
 Et cum maturis ætas nos soluerit annis,
 Inijciatq; auidas Parca maligna manus,
 Tum mixtum cinerem communi onerare sepulcro
 Amborumq; unus contegat ossa lapis.

BOPHILLVS ADVLESCENS

alloquitur Phiellam amicam.

s I quisquã infernas cupiat prænoscere pœnas
 Si quisquam Elysijs dona beata poli,
 Hic faciles uultus, ille indignantia cernat
 Lumina, in exitium nata Phiella meum.
 Aurea pacato diffundis tempora uultu,
 Aurea tranquillo pax ex ore uenit.
 Dum loqueris, toto discedunt nubila coelo,
 Verna quies roseo est, uernus in orbe decor.
 Candida felices sustollant linthea nautæ,
 Quoq; petant portus aura ministrat iter.
 Magnetem ex gelido surgentis axe Triones,
 Quosq; sequatur habet tuta carina deos.
 Quod si quem placidis facilis dignaris ocellis,
 Nectaris huic fontes, Ambrosiæq; flunt.
 Illic delicias, illic ludosq; iocosq;

Mille uoluptates, gaudia mille geris,
 Fortuna potes inuita fecisse beatum
 Quemq; uelis, miserum, quemq; beasse uelit.
 Aspice diuinas humano in corpore dotes.
 Nil mortale tibi digna puella polo es.
 Atq; utinam inuideant ne te coelestia nobis
 Et noua Phœbeo sydere flamma mices.
 O' bene, quod ueteres mutarunt numina mores.
 Vertit amatorem fabula nulla Iouem.
 In te non taurum, non ille subiret olorem,
 Non Danaes rutilam solueret in pluuiam.
 Sed nitidus blando coetu comitatus amorum
 In thalamum ueheret dia puella suum.
 Et tua gemmali posuisset membra cubili,
 Illa deum requies, deliciaumq; Venus.
 Hoc melius nunc ille iocos, nunc audit amantes,
 Et iuuenum curis, quas tulit ipse fauet.
 Ille mihi de te spondet quaecunq; rogarim.
 Teq; meo pepigit candida nympha toro.
 Tu quoq; iunge pios fido cum coniuge amores,
 Ipse etenim & coniux, ipse & amator ero.
 Qualis Chaoniae deuinctus amore maritæ,
 Nescit amans uolucris fallere iura suæ.
 Nec te tam formæ capiat decor iste superbæ,
 Ut tua commorint tædia iniqua deos.
 Si facilis quondam Daphne Peneia fuisset.
 Non staret duris frondea limitibus,
 Nec tam crudeli fato rapuisset amantem,
 Sortis Anaxarete causa modusq; suæ.
 Et mihi nescio quid blandis promittere ocellis,

AMORVM

Et mihi nescio quid dulce uidere loqui.
 Vtq; supercilio spondes, nutuq; loquaci,
 Non nihil ipsa meis mota uenis, precibus.

Nec nomen capiat te uirginitatis inane.

Nullis illa quidem est inclyta temporibus.

Illi uirginitas, illi sua cura pudoris,

Si qua puella deis casta facit superis.

Virginitas tua Cydippe, tua Menali diua.

Nos modo naturæ dulce se quamur iter.

Atq; utinam in prisca redeant noua secula mores.

Aurea queis Latio regna fuisse canunt.

Cum passim uirides nullo custode per herbas

Ibat amatori iuncta puella suo.

Non quem dura parens, nõ quem pater improbus, illi,

Mutua sed placido iunxerat ore Venus.

Atq; ita composito iungebant foedere curas,

Vna fides, unus lectus, & unus amor.

Tecum ego muscosis habitarem diues in antris,

Atq; idem lectus arbor & herba foret.

Arbor compositas iaceret recubantibus umbras.

Præberet mollem cespitis herba torum.

Et arcum querulo streperent uirgulta canore,

Et streperet querula qui salit amnis aqua.

Luderet & suauis demulcens ore querelas

Attica frondosis ales in arboribus.

Sic mecum fixis hæceres nixa lacertis

Lasciuus relegens oscula blanda iocis.

Mutua sic placido traheremus gaudia lusu,

Et regum magnæ despicerentur opes.

Hæc ille, & sæuus quæcunq; coegerat ardor,

Quæcunq; &

Quaecunq; & didicit uerba disertus amans.
 At nymphe uarios immutans ore colores,
 Paulatim uictas iam dabat ipsa manus,
 Illius & fixis haerens pendeat ocellis.
 Vritur, & taciti signa furoris erant.
 Et conata loqui, singultim pauca loquuta est,
 Deq; uerecundo fugerat ore color.
 Ac furtim laxis foribus progressa parabat
 Currere in amplexus care Bophille tuos.
 Cum mater saeuis cumulans obiurgata dictis
 A specula natam iussit abire suam.
 Sic quos iunxit amor, tristis custodia soluit.
 O' nullo uacuum tempore quisquis amat.

QVERITVR DE Baianis balneis.

a Nua Baianis redeunt spectacula lymphis,
 Et medicatis aperit terra salubris aquas.
 Littoraq; arrident teneris spectanda puellis,
 Et suus est illis undiq; mixtus amans,
 Littora non unquam nostras solantia curas
 Sed semper saeuis addita causa malis.
 Quid iuuat ingratos membris depellere morbos
 Si curas animo tristitiamq; datis?
 Hinc ego cum uestro quaesivisse a fonte salutem,
 VVlnera non ipsi perpetienda tuli.
 At uos o' toto dispersi littore nautae
 Nunquid & hac uecta est nostra puella rate?
 Quos tenuit fontes? aut quas petit improba thermas?
 Quos'ue habuit comites? quem'ue secuta duces?
 Infelix auibus locus hic, undaq; nocentes.

AMORVM

Me miserum uolucris non nocet ipse deo.
 Atq; utinam hæc nunquam tetigisset littora uictor
 Alcides oris missus ab Hesperijs.
 Viderat ille gregis præda ex Balearide pompam,
 Vnde & Pompeius nomina uicus habet.
 Ecce furit totis infecta per agmina castris,
 Perq; omnes sæuit mors inopina uias.
 Ipsa suis spargit manibus pestemq; luemq;
 Exactatq; animum cruda nouerca suum,
 Nil medica profunt artes, cantataq; uerba,
 Aut è Marrubijs herba reuulsa iugis.
 Procumbit, supplexq; Iouem Tirynthius heros
 Orat, & intonso de grege mactat oues.
 Exquiri q; deum pacem, Nymphasq; precatur.
 Quasq; uirens Gaurus, quas & Auernus habet.
 Audiþ hic genitor natum, audiuere sorores,
 Quæq; salutiferas fundit Araxis aquas.
 Nam passim toto manarunt littore lymphæ,
 Erupitq; cauis fontibus auxilium.
 Sulphureæq; micant undæ, scattuitq; sub antris
 Fumidus & medicas extulit humor opes.
 Nec mora, iussus aquis lauit se exercitus illis.
 Tristis & ex omni corpore pestis abit.
 Forte Amor in Nymphen Læborida tela parabat
 In quam Vltimum fixerat ante deum.
 Aenariæq; procul secreta in rupe sedebat,
 Dum cauet insidijs callidus arte locum.
 Audiþ hic dum læta Ioui canit æquore toto
 Miles, & Herculeis uocibus aura fauet.
 Aura fauet, gratasq; dei perducit ad aures,

Quantum opis his illis uis & inesset aquis.
 Spem capit admonitus lucis, caræq; salutis.
 Captaq; restitui lumina posse sibi.
 Nanq; olim pharetra nimum pueriliter usus
 Torsit in armiferam spicula acuta deam.
 At pallas pueri telum auersata retexit
 Aegida, uipereas explicuitq; comas.
 Hinc puero riguere oculi, uisq; ipsa uidendi
 Tabuit, atq; hebeti lumine ab inde ferit.
 Consilio ueneris tamen, atq; ex arte Cupido
 Ipse uicem & fratris munera frater obit:
 Arcum stringit Amor, moderatur tela Cupido.
 Laxandiq; arcus signa dat ipsa Venus.
 At cæcos iocus, incessus, inceptaq; cæca
 Dirigit, et fraudes illecebrasq; parat.
 Ac subito auratæ fulsere per aera pennæ,
 Et uolucer celsa mouit ab arce deus.
 Huc postquam uentum est, medicas & constitit undis,
 Et tepido letus margine sedit aquæ.
 Mox arcum, ardenterisq; faces uolucrisq; sagittas
 Deposuit, misero cognita tela mihi.
 Incubuitq; genu duplici, tum flumina palmis
 Haurit, & infuso lumina rore lauat.
 Terq; quaterq; oculis annem suffundit, at illi
 Luxit, & auxilium Tullia lymphæ dedit.
 Hinc nunc tam certo meditatur spicula iactu
 Acrior, & multo quàm fuit ante ferit.
 Nec tantum uolucris præfigit pectora telo,
 Sæua sed ex oculis uulnera multa parat.
 His ille insidias fallax, his retia tendit,

AMORVM

His capit, & captos sub ditione premi.
 His ego, me miserum, tristi seruire puellæ
 Cogor, & æternum uincula dura pati.
 Atq; utinam primis mater me fleffet ab annis,
 Et rapta e cunis funera nostra forent,
 Non ego tam multos sentirem in amore dolores,
 Seruitium & quærerer regna superba diu.
 Nec turpis de me permultas fabula gentes
 Iffet, & ingenij fama sinistra mei.
 Ah pudeat uatem, pudeat pia sacra colentem
 Nequitiam, & Veneris turpia castra sequi.
 Cingite uictrices Laurus. mihi gloria parta est.
 Cessit amor, uacuo est pectore pulsa Venus.
 Effracti cecidere arcus, ruptæq; catenæ,
 Liberaq; erepto sunt mea colla iugo.

DE INFELICITATE GENE
RIS HOMINVM.

Non ulla terris habitat aut pax, aut quies.
 Inferna diræ, & luctus occupant loca.
 Exercet in mortalibus regnum metus.
 Regnat libido fraudis & scelerum caput.
 Quæ prima fulget homini infelix dies,
 Comitem profundo ducit ex erebo simul
 Dolorem & ægritudinem, o' sortem asperam,
 O' dura fata, & semper in peius malum.
 Nemo beatus. Ille diuitijs fluens,
 Inops habendo. hunc sceptrâ terris præferunt,
 Ipse est sui impos, & quibus præest, timet.
 His ficta uirtus limes ad summum est bonum,

Et pandit oris squalor ad superos viam.
 Hæc illa squalens dira & infelix plaga.
 Cocytiae fauces inexorabiles,
 Phlegethontis ignes, gurgitesq; Acherusij.
 Hæc tantalea sitis, iecurq; fœcundum,
 Et membra diri Ixionis torquens rota.
 sed quid recensens plura in immensum trahor?
 Sumus hic tot Inferi, quot homines uiuimus,
 suusq; quisq; dirus est erebus sibi.
 Nobis amores, & libido pectoris,
 Et una non unius obstetrix mali,
 Humana facies, cuius ex oculis fluit
 Amor, odium, pax, ira, spes, metus simul,
 Et quas gerit cruenta Tisiphone faces.

CASIM FONTEM AEGRO-
 TVS ALLOQVITVR.

Vra tuis qui nostra rigas humentia lymphis
 Quàm procul hei misero nunc mihi Casis abes.
 Tu nunc muscosa placidus sub rupe uagaris,
 Redditur & fluxu lenior aura tuo.
 Altaq; prætexit uirides tibi populus umbras,
 Et nulle in folijs duce queruntur aues.
 At me nunc tristi fessum Campania morbo
 Detinet, & uenas urit anhela sitis.
 Nec prodest uiridi toties te ornasse corona,
 Cinxisse & capiti plurima ferta tuo.
 Nec prodest dulcis toties cecinisse quærelas,
 Numinis & causas edocuisse tui.

AMORVM

Nanq; dies aderat, sceptrum quo cepit olympi
 Iuppiter, hoc diuis prandia lecta dabat.
 Tum puer Idaeus, dum pocula grata ministrat,
 Spectaturq; suo digna rapina Ioue,
 Atq; inter mensasq; deum laudesq; superbit,
 Et tanto facies conscia teste placet,
 Incautus labente gradu Carchesia sudit,
 Multus & è patera fluxit hiante liquor,
 Qui præceps summa coeli de parte uolutus
 In terras larga constitit uber aqua,
 Ad quæ surridens genitor, monimenta manebunt
 Certa puer, casum testificata tuum.
 Amnis erit, qua nunc grati effluxere liquores.
 Casus erit fonti nomen honosq; tuo.
 Oscula tum puero raptim libauit. at illi
 Fulsit sydereus sparsa per ora color.
 Has ego blanditias memini cantare solebam,
 Fusus ad herbose fluxile murmur aquæ.
 At tu longinquos nimium summotus ad Umbros
 Aoniæ nunc es immemor ipse lyre.
 Nec mihi nunc solito prebes de margine riuos.
 Arida nec suetus temperat ora liquor.
 Solâq; languentis sensus mihi restat imago,
 Cum mens furtiuas ægra requirit aquas.
 Interdum somno dulcis haurire liquores,
 Et madido uideor pellere ab ore sitim.
 Hæc mihi dat somnus solatia, dum canis ardet,
 Et graue siccatus sydus hiulcat agros.
 At uos Pierides uestro succurrite uati.
 Profuerit fontes sæpe bibisse sacros.

Ni b

Vos mihi Persephonen cantu placate, moueri
Nanq; potest, mouit Bistonis ante lyra.

LAUDES CASIS FONTIS.

c Asis Hamadryadum furtis iucunde minister.
Et cupidis rupes semper amica deis,
Ad quem saepe sui linquens secreta Lycaei
Pan egit medios sole calente dies,
Mœnaliôq; tuos impleuit carmine montes,
Et septem ceant fistula blanda modos.
Cum passim iunctæq; manus, & brachia nexæ
Ducebant placidos Naides ante choros,
Carpebantq; hilares iuxta uirgulta capellæ,
Hœdus & in molli subsiliebat humo.
Quin etiam defessa iugis siquando Diana
Egit præcipites per cœua saxa feras,
Hic posuitq; latus, uiridiq; in margine sedit,
Et uitreo flauas lauit in amne comas.
Te Bacchus, te Phœbus amant, tibi carmina nymphæ
Dulce canunt. tibi se comit amata Dryas.
Peligrosq; suos siquando & rura relinquit
Lassa subit fonti Calliopea tuo,
Et lenem querula carpit sub fronde quietem,
Qua cadit arguto murmure lympha fugax.

AD PIVM II Pont. Max.

s Ictua Pœonijs uincantur tœdia succis,
Phœbeæq; leuent languida membra manus.

d iij

Sic tibi & in Turcas assit Victoria mater,
 Et Solymam teneas sub ditione domum.
 Da precibus facilis aures, natiq; faueto
 Vates, neu pietas sit tua dura mihi.

AD MARINVM TOMACE-
 LVN SODALEM.

f Ata uocant, lux alma uale, iam delector, at tu
 Inferias nati solue Marine tuo.
 Ossa quoq; in patriam miseræ trans mitte parenti,
 Accipiat cineres testa paterna meos.
 Et soror ingratae persoluat iusta fauilla,
 Spargat & è lacrimis nostra sepulcra suis.
 Illa etenim tellus, quæ me genuitq; tulitq;
 Contegat, & grata membra reponat humo.
 Officium face amice pium, manesq; piato,
 Atq; Arabo noster spiret odore rogos.
 Viueret o' utinam frater tuus, ipseq; tecum
 Vidisset potius funera nostra Leon.
 Ille meos flentis dextra clausisset ocellos,
 Iunxisset geminas & mihi rite manus.
 Ossaq; iussisset molli requiescere terra,
 Et data perpetuum paxq; quiesq; foret,
 Ille meos obitus uersu fleuisset amico,
 Redderet & uati carmina mœsta suo.
 Sic mihi mors nec amara foret, nec scena timerem
 Fata, nec Alecto' quas gerit ante faces.
 At tu, si qua tui superest tibi cura sodalis,
 Fac madeant lacrimis funera nostra pijs.

Te dulcis deflere iuuet lususq; iocosq;
 Quos mea non ulira Musa sepulta canet.

DE QUERCY DIIS SACRA.

h Aec uetus, et multos Quercus seruata p annos
 Si fas est uati credere, numen habet.
 Nanq; sub hac iacuit mxtus Naretide nymphe
 Pan, montanicolæ captus amore deæ.
 Menalon ille suum, dilectaq; rura Lycaei,
 Parrhasiæq; procul liquerat antra domus.
 Venerat huc uiridis stringit qua Vigia ripas,
 Et patrium riguo perluit amne solum.
 Vidit eam liquidis dum se fouet inscia lymphis,
 Et fessa aestuo membra calore leuat.
 Tum perijt, saueq; animum fixere sagittæ,
 Vssit & æneus pectora adesa calor.
 Ac subito hirsuto demissa est fistula collo,
 Et pastorali carmina uoce sonat.
 Nymphe decus nemorum, sacro quæ fonte lauaris,
 Candidaq; in nitido flumine membra rigas,
 Brachia sunt niueo tibi candidiora ligustro,
 Collaq; montana non minus alba niue,
 Purpureoq; genas suffundens dia rubore
 Tingis Puncea lilia cana rosa.
 Qui tibi sic lucent per quos ego perdor ocelli,
 Nimirum eoi luminis instar habent.
 Oscula si liceat teneris sumpsisse labellis,
 Vilis Hymetos erit, uilis & Hybla mihi.
 O' si quæ uitreis referunt se membra sub undis

AMORVM

Contigerim, o' cupido membra fouenda sinu.
 Nec tu sperne deum, cui seruit Nonacris ora,
 Cinctaq; montanis Itala terra iugis.
 Pana deum pecoris cuncti uenerantur a grestes,
 Quiq; tenent alij rura nemusq; dei.
 Ipse ego lac docui distento ex ubere caprae
 Exprimere, & fuso cana colostrā sero.
 Per me etiam tenero sunt mixta coagula lacti,
 Inclususq; suo caseus orbe fuit.
 Quin etiam tenuis lanæ felicia texta,
 Intonsa & docui carpere uellus oue.
 His mihi muneribus superata est luna beatis,
 Venit & in nostrum candida diua torum.
 Aspice quàm pingues agni, quàm lætus in agro
 Hoedus, & in molli luxurietur humo.
 Hi tibi munus erunt, longumq; intacta per æuum
 Fistula, Nonacris inuidiosa deis.
 Pro qua quid non fecerunt Helicæq;, Lycæq;,
 Cyllenæq; alijs dura puella proci.
 Hac tu cantabis laudes pecorisq; tuasq;.
 Hac mecum dulcis experiere modos.
 Illa deum fugiens humili sublapsa salicto
 Delitet, & surda reijcit aure preces.
 Quid faciat? qua spe miserum soletur amorem,
 Infelix? qua nam leniat arte malum?
 Omnia tentanti frustra, uiresq; paranti,
 Obtulit optati casus amoris opem.
 Quercus erat late patulis densissima ramis,
 Diues, & intacto uertice sacra comam.
 Fama manet Faunos hic discubuisse madentes

Sæpius, & lætos hic agitasse choros.
 Inde loco metus, ac longos uenerata per annos
 Sylua manet. medius præterit antra liquor,
 Antra racemiferis semper uestita corymbis.
 Semper syluiculis antra petita deis.
 Huc dea post æstus, uenandi fessa labore
 Venerat, & molli lassâ quierat humo.
 Cui labor, & strepitus riuu salientis, & umbra,
 Optatos somnos & leuis aura facit.
 Forte greges illuc, umbra ut uiridante leuaret,
 Ducit, & ipse cito Pân petit antra pede.
 Ecce uidet stratam cupidus per gramina nymphæ
 Constat, & tacita gaudia mente rapit.
 Mox sensim summaq; pedes suspendit in herba,
 Et presso nullus redditur ore sonus.
 Vt tetigit niuææ semota cubilia nymphæ,
 Et tunc, & facies huc agit, hucq; manus.
 Subducit retegitq; sinus, nudatq; papillas.
 Hinc genua in molli lenta recuruat humo.
 Blanditur femori digitis, collumq; genasq;
 Libat, & amplexu pectora nuda fouet.
 Iungit & os ori, mox ad sua gaudia pergit,
 Et sperata diu re sibi uota capit.
 Illa ubi se captam dulci resoluta quiete
 Sentit, ab opposita prælia ueste mouet.
 Verum ubi nec precibus, nec ui permouit amantem,
 Paulatim uicta est, deposuitq; metum.
 Imit opus, facilemq; deo dea præbuit, inde
 Sæpius ad gratum uenit amica locum.
 Hinc arbor sacrata dijs. quod mille tabellæ

AMORVM

Antraq; uotiuo munere culta docent.

DE CAMINO MONTE ET MVSARVM

latebris, Ad Elisium Gallitium.

q Visquis ades uenerare locum, uatiq; sancto
Dum canit, & dictis credite, uera canit.

Iam super addiderat frondosum Pelion Osæ
Titanum caelo perniciofa manus.

Turbaq; caelestum misero confusa pauore
Cedebat, nullo bella parante Ioue,

Cum sacer Aonidum chorus, imbellesq; puellæ
Aethæra præcipiti deseruere fugat.

Non illis Helicon, non multo numine clarus
Parnasus tutos exhibuere lares.

Antra petunt, notasq; domos liquere, metuq;
Longa pererratis finibus arua tenent.

Accipit hospitio fessas mitissimus amnis
Lyris, & hospitio sedulus addit opem.

Mons fuit & scopulis & uallibus undiq; cinctus,
Cuius ad ima cauæ, plurimaq; antra iacent.

Huc natus Iouis ille leui placidissimus aluco
Deuehit, & tacitis abdidit in latebris.

Sed neq; Mnemosynes partum, prolemq; Tonanti,
Mons tacitam potuit continuisse diu.

Vndiq; nam sese ramis canentis oliuæ,
Palladioq; suum anxio honore caput.

Tum patulas ulmos Lenæo uestit amictu,
Humidus & liquidis undiq; fluxit aquis.

Grataq; posteritas montem dixere Camœnum,

Vt nunc mutata parte Caminus eat.
 Quoq; deæ latuere, locum dixere Cauellas,
 Templaq; sublimi constituere iugo.
 Quare agite & sacros Musis referamus honores,
 Reddamusq; pjs debita tur a focis.
 Et tu Pieridum cultor, quem lenia Phœbus
 Iussit Dirceæ plectra mouere lyrae,
 Cinge comam Lauro, ciharãq; intende Camœnis
 Galle, Aganippeï gloria magna chori.
 Elisioq; sui resonent montesq; lociq;
 Oppida quem dominum Gallutiana colunt.

AD LEONTEM Tomacellum sodalem.

e Cquid in absentem quereris male fortis amicã?
 Nec linquit curas Anthionea tuas?
 Et deserta graui resonant num littora planctu?
 Ipsaq; de lacrimis humet arena tuis?
 Ac miser in cassum uotis tibi Nerea placis.
 Scilicet ut reduci uenerit illa rate.
 An mare, longinquoq; absens Trinacria tractu
 Extinxere tuas igne tepente faces?
 Sed neq; tam facili percussit uulnere quenquam
 Ille sagittifera qui ualet arte puer,
 Vt non post multos sanandum liquerit annos,
 Lætalem didicit nanq; ferire locum.
 Nimirum & sæuas pascit Trinacria flammæ,
 Nedum sit facibus terra aliena tuis.
 Adde quod & Veneri tellus accepta, suisq;
 Testatus quondam sedibus altus Eryx.

AMORVM

An formosa nouæ successit Delia curæ?
 Atq; nouo cessit uictus amore uetus?
 Spirauitq; tuis uotis felicior aura.
 Illuxitq; tibi gratior hora Leon?
 Viciniq; fauet fontis custodia Tisbe?
 Et soror, & cæromater amica tibi est.
 Quæq; tuo inuidit nuper fortuna sodali
 Hæc tibi felices porrigit æqua manus.
 Nanq; ego cum facilis dominæ tentarer amore,
 Implereiq; meam lenior aura ratem,
 Inuida præripuit lætæ mors gaudia menti,
 Fregit & in medio quassa carina salo.
 Hinc ego blanditias, ipsumq; Heliconæ reliqui.
 Meq; ipsum damno, delitiasq; meas.
 Nec me ni tristes curæ subeuntq; premuntq;,
 Omnis & à moesto uate recessit amor.
 Deq; meis quondam nugis lusuq; iocisq;
 Nil mihi nunc reliquum est, nil nisi triste queri.
 Nec me delectant dulces uelut ante Camœnæ,
 Illa quidem secum meq; measq; tulit.
 At tu cui præbet faciles Amathusia natos,
 Dulcia naturæ munera carpe Leon.
 Venturamq; memor fato properante senectam
 Non ingrata tuo dona refer Genio.
 Sitq; omnis sine nube dies. tum deniq; dices
 Vixi. nunc o mors nil nocitura ueni.

FRIGORE INVITATVR

ad uoluptatem.

B Ruma riget, cauriq; fremunt, stat densior aer,
 Iuppiter & gelidas fundit ab axe niues.
 Pocula nunc lususq; decent, pinguesq; lucernæ,
 Arida uos pueri subdite ligna foco.
 Igne ferox lenitur hyems, ubi mollia circum
 Lesbia, & annosum spumat in orbe merum.
 Vino pelluntur tristes de pectore curæ.
 Hic liquor ingrato corda dolore leuat.
 Hic deus afflictis requiem, spemq; addit egenis.
 I puer, & larga prome Falerna manu.
 Me iuuat inter uina (fouet nam Bacchus amorem)
 Ebria consertis oscula ferre labris,
 Molle femur tractasse manu, tractasse papillas.
 Dulciaq; in tenero bella mouere sinu.
 Tum mihi sit non una satis. tum si tibi iungar
 Fannia, quas dederim, quas tulerimq; uices.
 Tum si blanda meis uenias retinenda lacertis,
 Quos tibi dem amplexus Lautia, quos ue dabis.
 Te ne ego si teneam, quales mea Lautia motus
 Expediam, uel quot sim ferus ipse modis.
 Molle Phariteo spirabit lectus odore,
 Quem dat Pelleo condita terra duce.
 Lintea sudabunt roseum perfusa liquorem,
 Myrteolæq; fluet lucidus humor aquæ.
 Interea miscere puer ne desine Bacchum
 Sæpius, atq; alijs demere uincla cadis.
 Senio adest, rabidusq; canis, uenus aurea cui a est
 Arceli arbitrium te penes omne meri.
 Ille nouem cyathos Musarum lætus honore
 Ebibat hic Charites, tergemnumq; chorum.

AMORVM

Ille suæ potet dilectæ basia nymphæ,
 Et læto absentis nomen in ore sonet.
 Lusibus his nam gaudet hyems, his læta terenda est
 Bruma. uenit rapido mors inopina pede.

MILITIAM HVIVS TEMPORIS
 damnat ad Nicolaum Mariã Buxutum
 Equitem Neapolitanum.

c Astra sequi, laudẽq; iniustis quærere ab armis
 Hoc est æterno bella mouere Ioui.
 Militiæ quondam partes ac iura fuerunt,
 Tutari patriæ dulcia tecta suæ.
 A' socijs arcere minas, pepulisse tyrannos,
 Hostis & incursum continuisse uagos.
 Hinc Decij, fortesq; Fabi, clariq; Metelli,
 Ac lætum Pauli, Scipiadumq; decus,
 Cannarum hinc tumuli, casusq; dracone superbus
 Regulus, ac duri Cymbriæ palma Mari.
 Hinc pontem fregisse ferox sua nomina Cocles
 Iactat, & exuias Cossus ab hoste refert.
 Atq; alius uicto redit in capitolia Gallo,
 Et spolia antiquo reddi opima Ioui.
 Ille triumphatis præscribit iura Britãnis,
 Et Rheni tumidas ponte refringit aquas.
 Ille etiam rubri penetrauit ad æquoris undas,
 Et uictor primus Parthica signa fugat.
 Hic Dacis, Cilicemq; ferum, Pœnumq; rebellem
 Ducit uictrices candidus ante rotas.
 At nunc quid bello petitur, nisi præda, nec hostem
 Sed socium

Sed socium uita est expoliasse, decus.
 Hinc Mauri nos classe premunt, hinc Turca fugaci
 Vectus equo, & Scythici castra cruenta ducis.
 Nos tamen in socias ferrum conuertimus urbes,
 Et de cognato sanguine praeda iuuat.
 Quid miles pretio? quid mercenarius ensis
 Dignum Romana laude fideq; dabit?
 Excessisse acie pulchrum est, ubi dextera ferrum
 Abicit, atq; auro tela repulsa cadunt.
 Non iaculis aut ense ferox uictoria, uerum
 Infami questu bellica palma uenit.
 Aurum per medios deducit signa maniplos.
 Amisit partes Mars ferus ille suas.
 Ipsi ductores pretio sua proelia uendunt,
 Et cedunt pretio castra fidesq; ducum.
 Hinc mihi Pierides studium, sacrosq; colendi
 Vates, delicijs nomina grata meis.
 Hinc nobis Buxute decus, laudemq; paramus.
 Pro castris Helicon, pro duce Musa mihi est.
 Nec tu non primæ iuuenis cum flore iuuentæ
 Arma capis, patria pulsus ab ipse tua.
 Deseris Italiam, pronosq; per æquora cursu
 Hesperios portus, littora Ibera petis.
 Illic cum geminos ageret discordia reges,
 Fouisti partes strenuus ense tuas.
 Mox contra flauos diresti tela Britānos,
 Cum premerent forti Gallica regna manu.
 Ocia nunc Musæq; iuuant, dulcesq; recessus,
 Et scripta antiquis carmina docta uiris.
 Hoc sapere est Buxute, frui melioribus annis,

AMORVM

Cum libris fieri carminibusq; senem.
 Castra alios, ac bella iuuent. nos læta colamus
 Oca, & Aonia fila canora lyra.
 Vita bonum commune quidem est, bene uiuere solus
 Nouit, qui ingenij dona beata colit.

AD MVSAM DE CONVERSIONE

Sebethi in flunium.

O Nec docta nimis, nec dum satis apta cothurno
 Musa sed ad teneros ingeniosa sales.
 Digna Amarantheis crines intexere fertis,
 Et madidam Assyrio tingere rore comam,
 Ac gelidos circum fontes, per gramina læta
 Virginibus mixtos ducere nata choros.
 Dum licet & uirideis suadet decedere in umbras
 Phœbus, & argutum concitat aura nemus.
 Huc placidum ad fontem ripæ subeamus opacæ,
 Qua sua Sebethos candidus arua rigat.
 Hinc non uulgatos fontis referemus amores.
 Quos legat in nomen Fannia nata meum.
 Annis arundinea uelans tua tempora mitra,
 Et dolor, & caræ Doridos aptus amor.
 Quis tua tam riguo mutauit membra liquore?
 Nunc amnis, certe candidus ante puer.
 Forma tibi nocuit, nocuit placuisse puellæ,
 Iræq; cærulei quàm male nota dei.
 Littore constiteras. illuc quoq; cærulea nymphæ
 Currit in amplexus nympa decora tuos.
 Alcyones testes, testes uineta Vesui,

Vos pariter socio secubuisse toro.
 Lectus erat frondes, & opaci gramina campi,
 Umbra erat antiquis myrtea sylvæ comis.
 Sylva comas frondosa dabat, quæ lenibus auris
 Spirabat Zephyro sollicitante nemus.
 Tum uolucres lætis concentibus aëra miscere,
 Et raucum illis murmurat æquor aquis,
 Forte inter uirides Nereidas una loquaci
 Ore, sed & Nereo fida ministra fuit.
 Vidit ut hæc molli capientes littore somnos
 Nerea non fictis sedula rebus adit.
 Ille autem irato properans ad littora curru
 Cærulea cæruleis per uada currit equis.
 Cuius ob aduentum resonant Tritones in antris,
 Candida q; in scopulis læsa remugit aqua.
 Excita Nympha latet, te somnus perdit inertem
 Cærulea q; in membris fuscina iacta tuis.
 Flerunt Nolææ, flerunt te Sarnides undæ,
 Fleuit discissis mater Acerra genis,
 Et Stabias Nymphas, inconsuetumq; Vesuum
 Tunc etiam lacrimis immaduisse ferunt.
 Scilicet is teneræ recolebat furta iuuentæ,
 Et memor antiqui mœstus amoris erat.
 Multos hunc perhibent crudeli funere menses
 Confectum specibus delituisse suis.
 At postquam in rabiem dolor hic se uertit acerbam,
 Vindex ex antris prosilit ipse atuis,
 Eructansq; uomit fumantis pectoris ignes,
 Ignibus & latos undiq; uastat a gros.
 Iamq; insurgebat ponto, tumidumq; per æquor
e ij

AMORVM LIB. II.

Iactat ab incensis saxa liquata iugis.
Cum subito ex alto uox reddita. numen aquarum.
Sebethos fonti est nomen, honosq; suo.
Nec mora, qua iacuit, uitrei fluxere liquores,
In laticemq; abeunt membra soluta nouum.
E' puero liquidis fit fons, fit numen & idem
Ex homine. hinc subitis in mare currit aquis.
Talibus ille ferox uictus mentemq; repressit,
Imposuitq; suæ Bacchicæ ferta comæ,
Letior & campis duxit de monte choreas,
Concinnitq; nouo carmina digna deo.
Hæc tibi quæ canerem molli resupinus in umbra
Edidit imparibus nostra Camœna modis.
Tempus erit caros cum dicemus Hymenæos,
Ut sit iuncta tuo Parthenopæa toro.
Interea nostri nomen, titulusq; libelli,
Pro tibi promisso munere pignus erit.

F I N I S.

35
I. IOVIANI PONTANI DE AMO
RE CONIUGALI LIBER
PRIMVS.

ELEGIAM ALLOQVITVR.

Vc ades, & nitidum myrto compesce
capillum,

h Huc ades ornatis o' Elegia comis.

Inq; nouam uenias cultu præ diuite
formam,

Laxa fluat niueos uestis ad usq; pedes.

Molle micet tenues inter dilapsa papillas

Quæ legitur rubro lucida gemma mari.

Perq; humeros leui demissa monilia collo

Addeceant. aurum sericat uestis amat.

Aurea subductum constringat fibula pectus,

Aureaq; in limbo fila rigente micent.

Quaq; moues, Arabum spires mollissima nardum,

Lenis & Assyrio sudet odore liquor.

Tecum etiam Charites ueniant, tua cura puellæ,

Et iuuet insolita ducere ab arte choros.

Tu puerum Veneris primis lasciuia sub annis

Instruis, & studio perficis usq; tuo.

Et quoties lasso ducit reses oia neruo,

Huc placido refoues candida Nympha sinu.

Hinc tibi perpetuæ tribuit Cytherea iuuentæ

Tempora, neu formæ sint mala damna tuæ,

Hinc iuuenum curis, & dulci conscia furto,

Blanditijsq; capis pectora cuncta tuis.

Ergo ades, & cape diua lyram, sed pectine molli,

DE AMORE CONIUGALI.

Sed moueas dulcia lenia fila sono.
Nam tibi Mercurius pater est, tibi sedula mater
Eurymie cantus nosse, lyramq; dedit.
Quin etiam tu experta novos (ni fallor) amores,
Dulcia supposito gramme furta probas.
Nanq; ferunt patrios uectam quandoq; per Umbros
Clitumni liquidis acubuisse uadis.
Hic iuuenem uidisse, atq; incaluisse natantem,
Et cupuisse ulnas inter habere tuas.
Quid tibi lasciuis puer o' formose sub undis?
Delicijs mage sunt commoda prata tuis.
Hic potes è molli uiola iunxisse coronam,
Et flauam uario flore ligare comam.
Hic potes & gelida somnum quæsisse sub umbra,
Et lassum uiridi ponere corpus humo,
Hic & adesse choris Dryadum, & saluisse per herbas
Molliaq; ad teneros membra mouere modos.
His iuueni succensus amor, formamq; se cutus
Et facilem cantum, quo capis ipsa deos,
Tecum inter salices, sub amicta uitibus ulmo,
In molli iunxit candida membra toro,
Inter & amplexus lassu iacuistis uterq;
Et repetita uenus dulce peregit opus.
Quo mage pauca meo Nymphæ concedis amori,
Quosq; legat uersus nostra puella cane.
Hæc ego, cum subito uisi ridere penates,
Et noua fulgenti lumina adesse domo.
Astitit, & risu facilem confessa, deditq;
Adueniens animi nuntia signa sui,
Dèq; sinu fluxere rosæ, mollesq; hyacinthi,
Et uiolæ, & rubro lilia mixta croco.

Tum cecinit, plectroq; fidem percussit eburno,
 Et liquidam socio temperat ore chelyn,
 Desine diuitias uersu conferre beato,
 Et faciem pretio uendere uelle tuam.
 Non ego laudarim, cupias si uate relicto
 Diuitis argentum culta puella sequi,
 Forma bonum coeleste, auro quam uendere non est,
 Nam miser è terra fodit auarus opes.
 Et canos formosa time, celeremq; senectam,
 Ante diem cupidis quam deus esse iubet.
 Aurum crimen habet, aurum præ carmine dulci
 Sordeat, ingenij fide puella bonis.
 Odi etiam fastus, quid enim fastidia profunt?
 Hinc odij ueniunt semina mille procis.
 Dum temnit Glaucum formæ confisa superbæ,
 Dum latet, & surda reijcit aure deum,
 Cermenis obrigit, saxoq; in membra recepto,
 Perpetitur tumidi uerbera sæua maris.
 Nunc quoq; signa manent patrijs male fida carinis,
 Quæ procul abducto uela rudente ferunt.
 Neu studium tibi sit peregrinos quærere cultus.
 Contenta est facies simplicitate sua.
 Sint compta crines, nitido sit uestis amictu.
 Munditijs capitur deliciosus amor.
 Pauca loqui studeas. uerum tibi pauca loquenti
 Sit pudor, & niueo qui decet ore rubor.
 Libertas oculis neu sit. fac tempora serues,
 Quers capitur, captus quers retinetur amans.
 Sitq; uni placuisse satis. crudelius ures.
 Artibus ingenuis forma inuanda bona est.

DE AMORE CONIUGALI.

Forte aderam, cum læta Venius Dodonide sylua
Sedula non solita poneret arte comam.
Dum fingit crines, speculum dum consulit, illi
Ludebant similes ante pedes uolucres.
Et modo plaudebant pennis, modo dulcia miscent
Oscula, cumq; suo murmura grata sono.
Laudauit dea mitis aues ab amore, fideq;
Exemplum certi dixit amoris erunt.
Sed neq; te capiat iuuenis, cui picta capillum
Sit coma, cui nimia queritur arte decor.
Hic uanas captatq; auras, mutabilis huic est
Mens, & in incerto qui leuis errat amor.
At uates, cui numen adest, cui Delphica serpit
Laurus, & arguto carmen in ore sonat
Ille tibi coniux ne uelis, non esse recuset
An'ne comes, lateri sit comes usq; tuo.
Dumq; tibi placuisse uelit, non horrida uitet
Prælia, non Scythici littora adire maris,
Non illum gelidi remorentur signa Bootæ,
Non uستا assiduo sole Libystis humus.
Coniugq; fidem seros perducet ad annos,
Tecum amet. & socio uiuet amore senex.
Et tibi sint faciles anni, nec amara senectus,
Obsequio dulcis functa puella uiri.
An'ne iuuuet residem frustra duxisse iuuentam
Expertem grati credula coniugij?
Quin potius laudanda fores, si coniuge cætro,
Si Veneris placidis ipsa fruare bonis.
Vt sine aqua fluiuius, utq; est sine frondibus arbor,
Vt sine sole dies, nox sine luminibus,

Sic turpis sine amore pari, sine coniuge lectus.

Delicijs ille est, illecebrisq; locus.

Ipsa meum teneris noctu complexa lacertis

Clitumnum, cupido demoror usq; sinu.

Nocte etiam uiduo solam cessare cubili

Ipsa uetat, noctis quæ dea finit iter.

Nec Veneri lux grata adeo, quàm gaudia noctis.

Tu'ne deas dubites scita puella sequi?

Hæc, & uirginea tetigit mea tempora Lauri.

Laurea nam dextræ sceptræ Elegia gerit.

Tum liquidis dilapsa notis, quæq; ipsa recedit,

Linqvit odoratæ mollia signa comæ.

Dum spirant ignes, capiunt dum incendia uires,

Et dea tam facilem spondet in arte chelyn,

Tu quoq; blande puer, in me noua uulnera tenta.

Deprecor imperij non ego iura tui.

Vre acer, fige indomitus, neu parce pharetris,

Neu tepeant modica pectora nostra face.

Tum mihi mollis eat uersus, tum læta sonabunt

Carmena, tum dulcis profluet ore sonus.

Tu quoq; materiam, sæuq; alimenta furori

Da, curis requies una Ariadna meis.

Ne'ue oculis inimica ueni, neu dura precanti,

Per spem coniugij, uinclaq; nostra rogo,

Vel miseranda tibi est arsure flamma mariti,

O' socij consors cara futura tori.

Hæc precor, hæc utinam nitidis argenteus alis

Annuat, & digiti pignore firmet Hymen.

CARMEN NVPTIALAE, Tibicinem alloquitur.

DE AMORE CONIUGALI.

Hos numeros tibicen ama, atq; hos incipe cantus,
Et placidos festa concine luce modos.
Primus Hymen trucibus molliuit corda puellis,
Atq; animos facili contudit arte feros.
Primus inexpertos uincolo sociauit amores,
Legitimo statuens debita iura toro.
Et primus gratæ decerpto flore iuuentæ,
Primitias Veneris & sua dona tulit.
Hos numeros tibicen ama, atq; hos incipe cantus.
Et placidos festa concine luce modos.
Hic docuit lentis innectere colla lacertis,
Atq; remudato iungere membra sinu.
Hic rixas, pacemq; simul, nunc ore recluso,
Et nunc consertis oscula ferre labris,
Hic lingua titubante loqui, dum spiritus udo
Gutture, dum querulo ducitur ore sonus.
Hos numeros tibicen ama, atq; hos incipe cantus,
Dum texunt uirides Laurea ferta fores.
Hoc primum uirgo didicit bene culta magistro,
Et femur & lateri conseruisse latus.
Atq; inter questus leuers, & murmura nota,
Nunc has, nunc alias arte nouare uices,
Dum gratus resilit membris tepor, imaq; uenis
It uenus, & fesso corpore languet amor.
Hos numeros tibicen ama, atq; hos incipe cantus,
Dum texunt uirides Laurea ferta fores.
Quis fulgor, deus ecce deus. nunc ore fauete.
Desine & imparileis tibia ferre modos.
Sanctus adest, coetusq; suos inuisere gaudet,
Castaq; coniugio nectere uincla parat.

Atq; hæc ut placitis firmet connubia uotis,
 Talia diuino sancit ab ore deus.
 Has ego felici iungo nunc omne dextras.
 Dic iuuenis, dic tu bella puella, placet.
 En placet, ore tuos iuuenis nunc excipe amores.
 Oscula neu uirgo prima dedisse neges.
 Conuenit. dedit hic, accepit & illa. pudicum
 Hoc est. quid uultus scita puella, rubes?
 Atq; oculis animum fas est, atq; ore fateri,
 Gaudia neu tacito uirgo reconde sinu.
 Cætera nox, & nos, & amor, lectusq; docebunt.
 Hæc tu nunc fidei pignora certa cape.
 Quam bene, quod digitis aurum perlucet in istis,
 Anulus hic uobis quod scit uterq; dabit.
 Ite pares, paribusq; animis in uota iuuentæ,
 Et sua concordie reddite iura toro.
 Iungat amor quos iunxit Hymen, tædæq; iugales.
 Quæ iuuenes, teneat hæc quoq; cura senes.

CARMEN NUPTIALE.

Hesperum alloquitur.

e Xorere, optatumq; uiro, optatumq; puellæ,
 Et gratum thalamis Hespere tolle iubar.
 Tuq; tuos Erycna toros uisura, canoras
 Iunge & aues, rutilas præfer & ipsa faces,
 Qualis adesse soles sanctis celebrata Hymenæis,
 Cum timet à cupido nupta nouella uiro.
 Quos dea concilias, rixamq; in gaudia uertis,
 Et tenerum florem carpere amica doces.
 Tecum amor, & casto gaudens concordia lecto,

DE AMORE CONIUGALI.

Cumq; sua ueniat gratia iuncta fide.
Sancte Geni nardoq; comam perfuse madenti,
Felicq; assis Hora benigna pede.
Hesper adest, uideo ecce faces, Hymenæeq; clamat
Vulgus, & omnis io turba Hymenæe uocat.
Ipse deus spargitq; rosas, spargitq; hyacinthos,
Ac sua nimirum munera lætus obit.
Ipse & adest, agitatq; faces, Hymenæe uocante
Dicite io ter io o' Hymenæe io,
Quicquid odoris habent Arabes, unctiq; Sabæi,
Secum habet, atq; suo spirat ab ore deus,
Deq; coma fertisq; fluunt, quoscuq; liquores
Assyrio ueniens deuchit orbe ratis.
Ipse choros mixtus pueris, mixtusq; puellis
Ducit, & ad numerum crura, manusq; mouet.
Vos celebrem cantate deum, atq; Hymenæe uocante,
Dicite io ter io o' Hymenæe io.
Nympha uenit. preit ipse deus, præeuntq; sorores
Idaliæ, atq; nouem Thespia turba deæ.
Scilicet assuetasq; domos, assuetasq; uisunt
Limina, & est uatis sedula cura sui.
Cernite, ut appposito moueant uestigia gressu,
Et plaudat felix a gmen ouante lyra.
Dum choreas, dum plectra mouent euantia diuæ,
Dicite io ter io o' Hymenæe io
Iam uenit cohibete modos. iam tibia siste.
Hæsitat ad primas iam noua nupta fores.
Atq; hanc cunctantemq; gradus, atq; ora rubentem
Admonet his Erato, dulciaq; ora mouet.
Nec dubita, sustolle pedem, felixq; marito,

Et felix natis, o mea limen adi.
 Fortunata domus tibi erit, sanctiq; penates,
 Candidus in primis, & sine lite torus.
 Isq; etiam coniux, cui præ te, & munera Cræsi,
 Et diues rutilis sordeat Hermus aquis.
 His Erato subit ornatis Elegæ capillis,
 Candida Punicea conspicienda toga.
 Nec lacrimis, ne fœda oculos formosa nitentis.
 Ad pacem, ad lusus cara puella uenis.
 Deliciasq; tori molles, dulcemq; quietem,
 Quid tua singultu pectora rupta sonant?
 Aspice ut hærentes in te defixit ocellos,
 Vt miser è lacrimis liquitur ipse tuis.
 Nil iuuenis miserere, uetat te flere Hymenæus,
 Et nox delicijs prima futura tuis.
 Ergo age, ne ue uiri amplexus, neu gaudia differ
 Longius, & caros aurea uise lares.
 En bene habet placidos intrasti dia penates,
 Dexterâq; est cupido tam bene iuncta uiro.
 Ite simul, capite amplexus, & colla ligate,
 Vt natos uideant pignora cara suos.
 Iungantur suâq; ora simul, resolutaq; uenis
 Molliter irroret languida membra uenus.
 Complexi, quales hederæ sua brachia nectunt,
 Chaonis & qualis oscula iungit auis.
 Neu dulcem cohibete animam, pax, rixâq; murmur
 Alternent, neu dens, linguæ ponat opus.
 Claudite iam postes. iam lectus cepit amantes.
 Mutua quid testes gaudia differimus?
 Solus ades genialis Hymen, te murmura testem,

DE AMORE CONIVGALI.

Te lacrimas, risus, praelia nosse decet.
Nos aliò, capite optatam post bella quietem,
Dum rediens abigat somnia grata dies.

VXOREM ALLOQVITVR.

q Valis ab Herculeis surgens complexibus Hebe
Visa est erepta uirginitate queri.
Cum lacrimis suffusa genas, impexa capillum
Non oculos coràm est ausa leuare suos.
Talis mane mihi somno digressa mariti
Et queri, & lacrimis ora Ariadna mades.
Salicet & pudor est huius tibi causa doloris,
Vtq; putas merito te tua damna mouent.
Sed tamen est Veneri quod debes, nec tibi soli
Nata, sed & socij sunt tibi uincla tori.
In partemq; uiri cessit pudor. utitur ille,
Hac sibi permissi conditione tori,
Non est quod doleas, mutata pudore uoluptas
In partem cessit atra puella tuam.
Vtere sorte tua, neu te tibi subtrahes flendo,
Gaudia neu tristi perdere mente uelis.
Quid resides? annos iuuet exegisse? iuuentæ
Munera cur nullo colligis ipsa sinu?
Et fructum flos iste dabit. tu gaudia carpe
Quæ coniux, quæ te carpere iussit amor.
Hic pudor atq; uenus thalamo iunguntur in uno.
Hæc sunt legitimi uincla honosq; tori.
Et Venerem saluo potes exercere pudore,
Et pudor a gressum præterisse notam.
Quæ nisi rusticitas, lusus fugisse iugales?

Quærit Hymen lusus, gaudia lectus amat.
 Rusticitas inimicat toris, male grata maritis.
 Comparat hæc lites, pacis amicus amor.
 Blanditiæ thalamo gaudent, thalamis Hymenæus.
 Tu fac blanditijs usa ferare nouis.
 Andromache armati fertur petijse mariti
 Oscula, & est blando molliter usa uiro.
 Illum Bistonij redeuntem è munere Martis,
 Excipit in mollis uxor amata sinus.
 Oraq; ab ore fouet, multoq; madentia siccant
 Puluere, & amplexus datq;, capiq; nouos.
 Festa deum genitor summo celebrabat olympo.
 Conueniunt omnes diq; deæq; simul.
 Inter coelicolas forma præstabat Apollo.
 Vincebat cunctas Lux in honore deas.
 In Lucem conuersi omnes iuuenesq; senesq;
 E' facie Phœbi quæq; puella perit.
 Illum exoptabant iungi sibi, at ipse dolebat
 In facie fixus lucida Nympha tua.
 Lux quoq; non notos paulatim concipit ignes.
 In uultu, inq; oculis signa dolentis habet.
 Nec sine Luce sua choreas agitabat Apollo,
 Nec mouet ad numeros hoc sine Nympha pedes.
 Crescit amor, quantoq; magis iam crescit amoris
 Vis patet, et tanto proditur ipse magis,
 Nam sibi dum cupidisq; oculis, nutuq; loquuntur,
 Et male furtiuas dant, capiuntq; manus.
 Illa rubet, stupet hic, numerosq; oblitus uterq; est,
 Atq; imperfecto uerba tenore cadunt.
 Cognita res, facilersq; Iouis peruenit ad aures.

DE AMORE CONIUGALI.

An mea non illos iungere cura potest?
Et Phœbo digna est inquit Lux coniuge coniux,
Digna Iouisq; domo, digna Tonante nurus.
Et Luci coniux, coniux si debitus ullus,
Non alius Phœbo dignior esse potest.
Dixerat, & dextra Phœbum, Lucemq; sinistra
Iam tenet, & iussus carmina pangit Hymen.
Iam Phœbus sponsæ, sponso Lux oscula præbet,
Optatoq; parant iungere membra toro.
Tum phœbus, mea Lux, Lux o carissima dixit,
Quæ tibi prima uelis munera, posce dabo.
Illa uiri iniectis collo suspensa lacertis,
Hæc tua te coniux munera prima peto,
Vt tibi nec sine me, mihi tecum scandere detur
Auratos currus, luciferasq; rotas,
Vt tecum optatoq; sinu, cupidusq; lacertis,
Amplexuq; tuo conspicienda ferar.
Me sine nulla dies, nulla & sine luce uoluptas,
Nulla uenus sine me sit tibi, nullus amor.
Annuit his Phœbus, phœbi Lux candida currus
Fertur, in amplexu conspicienda uiri.
Laudaturq; sinu coniux perlata mariti,
Et merito felix conditione sua est.
Tu'ne deas, Lucemq; sequi formosa recuses?
Exemplum nec te dura mouere potest?
Et breuis est ætas, breuis est & forma puellis,
Illa uolat, paruo hæc tempore nulla manet.
Heu quæ nos fortuna manet? miseranda senectus.
Et morbi comites, quæq; dolenda ferunt.
Frustra præteritos olim reuocaueris annos,
Carpe diem,

Carpe diem, & Genij munera redde toro.
 Hoc tua te uel forma monet, uel coniugis ardor,
 Hoc lex coniugij, uinclaq; amoris habent.

VXOREM ALLOQVITVR
 de militia conquerens.

n On ego diuitias coniux, aurumq; secutus
 Ad tua constiteram limina amata procius.
 Sed mores, sed pura fides, sed gratia traxit,
 Et formæ, quod erat candida fama tuæ,
 His ego permotus connubia grata petebam,
 Et tali felix coniuge uisus eram.
 Fauit amor, teneriq; parens insignis amoris,
 Et sua coniugio uincla parauit Hymen.
 O' mihi felices noctes, lucemq; beatam,
 O' mihi blanditijs gaudia plena suis.
 Ergo ego uota bonis Laribus, Genioq; ferebam,
 Placabam & multa numina sancta prece.
 Inuidit bellorum author, qui pace repulsa,
 Concutit Aemiliae sanguinolentus agros.
 Sæue pater tua tela precor, tuq; arma reconde.
 In Veneris niueos fesse recurre sinus.
 Illa tibi ignotasq; uices, ignotaq; seruat
 Gaudia, delicias lente morare tuas?
 Mars prope a, sic poscit amans, sed terge cruorem,
 Et tua seposita corpora ueste tege.
 Illa quidem tibi tota uacat, dum coniugis artes
 Lemnos habet, dum uir fulmina nigra quatit.
 Quid cessas uiolente, tuosq; moraris amores?
 Me miserum falso nomen amantis habes.

DE AMORE CONIUGALI.

Te belli, te cædis amor non mollia tangunt
Oscula, non gratæ dulcia ad arma uices.
Immemor amplexus & murmura blanda relinquis
Immemor. o' mura rusticitate deum.
Non tibi post iuuenilem operam, mixtasq; querelas
Succurrit lenis lassa per ossa sopor.
Non facilis post bella quies? frustra q; capillum
Nunc colit, & roseo splendet ab ore Venus.
Heu heu crudeles coeunt ad signa manipuli.
Heu heu non se gnes miles obarmat equos.
Milítiam sequitur uates, fert tela maritus,
O' graue coniugium, Pieridesq; malas.
Otia Picridum fuerant, requiesq; maritis.
Non mihi coniugium, non mihi musa ualet,
Sed neq; me uel tela mouent, uel letifer hostis,
Aut iuga perpetua continuata nuue.
Tu coniux, tu sola moues, tu causa dolorum,
Qua sine nec uideor uiuere posse mihi.
Lux grauis, at grauiora manent me somnia noctis,
Somnia imaginibus nigra futura suis,

AD VXOREM.

p Arce meum coniux absens temerare cubile,
Castaq; legitimi fallere iuratori.
Ne'ue alij compone, leues imitata puellas,
Neu mihi sint fidei pignora uana tue.
Qui primus lateri ferrum crudele reuinxit,
Mouit & audaci ferrea bella manu,
Illi sint tristes diræ, cineremq; reuellat
Ianitor, & rabida deterat ossa fame.

Ille mihi caros iuueni detraxit amores
 Durus, & à domina iussit abesse mea.
 Ferrum hosti, cupido noceat cur ensis amanti?
 Tela absint. felix me mea teda iuuet.
 Tu tamen interea cari memor usq; mariti,
 Pro reditu coniux plurima uota dabis.
 Assistatq; tibi soror, & sanctissima mater,
 Absentis curas quæ leuet usq; uiri.
 Et tela noctes, & acu traducere lucem
 Exemplum fidei Penelopea docet.
 Illam non longi mutarunt tempora cursus.
 Non simili ad Troiam prælia gesta mora.
 Casta mane. neu te lusus, neu munera uincant.
 Coniugij dotes uita pudica facit.
 Sive domi tristes fuso solabere curas,
 Sive foris festæ tempora lucis agent,
 Coniugis occurrant animo tibi mille labores,
 Me cœli pluuias sydera iniqua pati.
 Forsitan & lateri seuum quis dirigat enses,
 Et quæ præterea mille timenda time.
 Dum uir abest, neglecta sinus, incompta capillum
 Mœsta sedet uidua Laodomea domo.
 Sæpe illam Aemoniæ blandis adiere puellæ
 Alloquijs, cultus indue dia tuos,
 Neglectas dispone comas, quid lucida fronti
 Gemma? quid à digitis anulus omnis abest?
 Non cultus capit illa suos, non lucida fronti
 Gemma micat, digitis anulus omnis abest.
 Quid non Euadne Thebas urgente marito,
 Impia cum fratres traxit ad arma furor.

DE AMORE CONIUGALI

Ah quàm difficiles egit nocternq; diesq;
Ah quàm omnis miseræ pectore sensus abit.
Non choreæ, cantusq; iuuant, non porticus illam,
Publica, non templis uota, sacer'ue dies.
Euadne quid sola domi, quid pensa, columq;
Vsq; trahis? lacrimis humidaq; ora rigas?
Me miseram cui læter abest, cui dextera cesset,
Cui colar, & formæ debita cura meæ est.
Ergo inter famulas, lanæq; addicta trahendæ
Squalida neglecto delitet in thalamo.
Vtraq; laudata est, exemplumq; utraq; fidæ
Coniugis, & casti certa fides thalami.
Sed neq; sic te exempla mouent, ut non magis ipsa
Coniugis officio sponte fruare bono.
Quodq; decet castas, sola uirtute magistra
Exequere, & per te quid decet, ipsa sapis,
In partemq; uenis nostrorum sponte laborum,
Remq; domi, & natos qua licet arte iuuas.
Forsitan & nobis, quæ sit mens ipsa requiris,
Ne'ue tui mihi sit mutua cura times.
Non ita nos facili iunxit concordia nexu,
Ut sine te coniux ulla sit hora mihi.
Nec sic nostra leui firmata est pignore dextra,
Non sit ut in nostro pectore prima fides.
Ut præsens mihi sola quies, sic pectoris absens
Vna tenes curas, tu regis una uirum.
Sed dabitur, cum læta feret pax otia nobis,
Reddere tam cæro munera coniugio.
Tum liceat thalamoq; frui, socioq; cubili,
Mutuaq; in tacito gaudia ferre simi.

Tum noua suscipient uires incendia rursus,
 Rursus & inuicias uincula castus Hymen.
 Interea memor ipsa tori, sanctiq; pudoris,
 Spe modo uenturi tempora falle uiri.
 Nec spes destituet, namq; ultima ducitur æstas,
 Candida cum celeri sub pede musta fluunt.
 Frigidus Illyricis Aquilo dimissus ab oris
 Admonet hybernas haud procul esse niues.
 Defunctusq; dari sibi postulat otia mules,
 Et parat ad patrios arma referre Lares.
 Ipse mihi uideor iam primæ ad limina portæ
 Iam thalami cupidus uictor adesse fores.
 Teq; meos inter collapsam uita lacertos
 De desiderio languida facta mei.
 Atq; ubi mens redijt longo sermone referre
 Quantum difficile est coniuge abesse suo.
 Implicitamq; humeris, atq; oscula grata ferentem
 Vix redijisse tibi credere posse uirum.
 Quod tu sancte toros celebras qui Hymenæe maritos,
 Annue, & his precibus candidè diue ueni.

ANIMVM SVVM Alloquitur.

h Eus ibis, sine me tamen ibis, quo duce quæso
 O' anime? an'ne amor est, qui tibi monstrat iter?
 Salicet ille uix tibi duxq; comesq; futurus,
 Et dominæ tecum commodus hospes erit.
 I felix, felixq; redi, felicior hospes.
 O' utinam qui te, nos quoq; ferret amor.
 Me miserum quanti montes, & flumina quanta
 Amplexus prohibent cara Ariadna tuos.

DE AMORE CONIUGALI.

Quid tecum Arne mihi, quid cum Rhenoq; Padoq;
 Aut quid cum telis Mars uiolente tuis?
 O' percant ensesq; feri, galeæq; minaces.
 Pax ades, & uincto proelia Marte uacent.
 Pace coronati ludunt ad pocula amantes,
 Inter & insanos uina ministrat amor.
 Atq; aliquis memor absentis conuina puellæ
 Cantat, dumq; canit ebria turba fauet,
 Sollicitaq; choros planta implicat, adsonat udis
 Tibia, & aurato pectine pulsa chelys.
 Pace Ceres Bacchusq; uigent. tum uinitor uinas
 Tu messor spicas, grataq; poma legunt.
 Assidet his coniux, posito quæ sedula fuso
 Optatusq; dapes, uinaq; inempta ferat,
 Et nunc ueloci messem diuertilat aura,
 Impleat ut spolijs horrea triticeis.
 Et nunc calcatis spumantia proela racemis
 Diluit, ac multo decoquit igne merum.
 Nunc legit arbuteos foetus, & olentia poma.
 Quæ ferat in calatho filia parua domum.
 Et nunc selectis matura Cydonia ramis
 Decutit, & filo deligat inde breui.
 Festa dies redit, ornata cum coniuge coniux
 Prodit, & agresti dat sua uota deo.
 Primitias, mollemq; hoedum cum pinguibus agnis,
 Quæq; tegant sacras plurima ferta fores.
 Inde domum leto comitatur fistula cantu.
 Splendet ubi apposito mensa benigna mero.
 Ipsa uiro coniux, uxoriq; ipse ministrat,
 Et plaudit dominis sedula turba suis.

Vina diem celebrant, uino somnusq; uenusq;
 It comes, & ueneri gaudia nota sua.
 O' qui me boreas, o' qui diuus'ue deus'ue
 In gremio sistat pulchra Ariadna tuo.
 Bacche ueni memor ipse tuæ, sed contine ab ista,
 Meq; feras curru Bacche benigne leui.
 Ipse tuas referam laudes, tu gaudia mœstis,
 Tu requies fesso es, te sine dulce nihil.
 Ipse seram uites, ulmo quas rite maritem.
 Ipse traham lenta sarcula dura manu.
 Ac circa leuibus uinclis intenta puella
 Subliget intortis brachia uiminibus.
 Non tamen ut falcem'ue manu, rastro'ue lacertis
 Incutiat. fortis sit labor iste uiri.
 Tunc inuet inter opus raptimq; interq; laborem
 Oscula de roseis grata tulisse labris.
 Tum sparsos libet ad frontem componere crines,
 Turbatasq; manu restituuisse comas.
 Felices Arabum gentes, quibus uxor in armis
 Astat, & audaci strenua fertur equo.
 Illa sudas, hastamq; uiro, iaculumq; ministrat,
 Adiuvat, & nulli non fauet ipsa loco.
 Communisq; utriq; labor, fortunaq; belli.
 Atq; idem casus, uitaq;, morsq; manent.
 O' mihi si coniux, o' si galeamq;, sudemq;
 Ipsa geras, forti quam lubet esse mihi.
 Castra placent, date tela mihi, perq; arma tubasq;
 Iam inuat audaces conseruisse manus.
 Dum lateri meus ignis adest, non ipse uerebor
 Solus in aduersos corpora ferre globos.

DE AMORE CONIUGALI.

Solus & urgenti clypeos opponere turmæ
Mille licet feriant, mille repellat amor.
Me miserum ne'ue ora calor, neu frigora lædant,
Atterat heu molles neu grauis hasta manus.
An mihi iam fuerit dulcis uictoria tanti?
Ut tibi sint formæ damna timenda tuæ?
Te' ne ego sustineam rapidi fera sydera Cancræ.
Te' ne graues hyemis continuare niues?
Te' ne hymbres, eurosq; procul sit gloria belli,
Rursus in aërios prælia abite notos.
Et rursus pax alma redi, cui blanda uoluptas
Sit comes. & felix omnia cæntet amor.

QUERITUR DE Expeditione obeunda.

m. Vsarum quondam, Bacchiq; domestica cura
Ipse tuam colui candide Phœbe lyram,
Assuetus riuusq; sacris, & rure beato
Compositæ mentis otia grata sequi.
Cum Veneris placidos componebanus in usus
Carmina, quis esset conciliandus amor.
Nunc uates ad bella trahor, Martemq; cruentum
Heu pharetris parcas hostis acerbe tuis.
Parce pater Gradine, leuissq; auerte sagittas.
Extincto quæ nam est gloria uate tibi?
In trucibus fera tela uiris consumere oportet.
Præterit imbelles ira leonis oues.
Te' quoq; mouit amor. prosit mihi nomen amantis,
Et supplex & amans noscat amantis opem.
Imbellis mihi fila lyrae, non letifer arcus,
Et placet appposito plurima mensa mero,

Et placet, arenti sitiunt cum rura Leone
 Umbra, sonat placida qua leue murmur aquae.
 Aut tenuem uisco praedam, uel arundine piscem
 Excipere, aut alta tendere ualle plagas.
 Arma uiros ac bella decent, nos grata Camoenis
 Oca, & in molli culcitra picta toro.
 Et tamen instructasq; acies, ac signa uidere
 Cogimur, & patria tam procul esse domo.
 Me miserum poterone tuis Ariadna lacertis
 Longius, & facie sic caruisse tua?
 Et poterone oculis? non haec constantia nostra est.
 Vincat amor. iam iam turbide Sene uale.
 Castraq; turrigero ualeant circumdata uallo.
 Me me amor audaces cogit inire uias.
 Ille per oppositas secreto limite turmas
 Ducat, & hostilers praeterit insidias.
 Ille iter in tenebris explorat, & obuia monstrat.
 Hoc duce per Syrtes sit uia tuta mihi.
 Heu heu quam pleno decurrit margine Sensus.
 Heu heu quam ripas non capit ipse suas.
 Non rapidas capit amnis aquas. trahit arua domosq;
 Et iuga diuulsis montibus hausta uehit.
 Sors igitur plusquam uel amor, uel numina possunt.
 Exercet uires casus ubiq; suas.
 Casus Abidenis iuuenem demersit in undis,
 Cum petit amplexus Sesta puella tuos.
 Casus Threicio consortem sustulit Orpheo,
 Errat dum nudo prata per uda pede.
 Omnia casus agit. quod non dat amor ue uenus ue
 Eueniet, quoties casus & ipse uolet.

DE AMORE · I CONIUGALI.

Frustra igitur diuos miseri ueneramur amantes.

Numen Amor nullum est, numen inane Venus.

Orta mari: cum praesit aquis, cur flumina parent

Nulla, nec est misero qui ferat amnis opem?

Et quondam fontes, & quondam flumina amarunt,

Saeuire haec una est gloria Sene tibi.

Saeuiat in te atroxq; canis, rabiesq; leonis,

Atq; hyemis medio tempore sictus eas.

AD VXOREM DE liberis educandis.

q Vid tibi communis natus, tria pignora coniux

Commendem? quarum maxima cura tibi est.

Nam tua nec uirtus, nec amor monitore marito

Indiget, & matris munera docta subis.

Sed tamen, ut partesq; meas, & iura tuerer,

Ne'ue absens uidear non memor esse domus,

Haec obeunda tibi constanti pectore mando,

Officij quae sint munera certatui.

Primus honos pietasq; deo, templisq; dicatis.

Hoc primum discant pignora nostra, uide.

Templa adeant caste, castisq; piissima uotis

Dona ferant. gaudet simplicitate deus.

Tum colere antiquas artes, maternaq; iussa,

Atq; agili discant carpere pensa manu.

In digitis acus, ante pedes intexta quasilli

Viminaq;, & fuso stamina torta leui.

Hoc Tanaquil opus, hos mores Lucretia monstrat,

Phylacidae hos coniux, Telemachiq; parens.

Multa pater, materq; ualent infundere natis.

Transit & in seri iura nepotis auus.

Insita sed studio uis confirmanda fidei est,
 Natura ut mores induat usa bonos.
 Arte opus est. artem solers quoq; perficit usus.
 Perficit ars, quicquid reperit ingenium.
 Sponte sua quamuis tellus foecunda, nouari
 Poscit, & optata gaudet arantis ope.
 Sponte sua uitis profert Baccheia racemos,
 Sed tamen assidua falce colentis eget.
 Quid, quod quæ sterilis natura creuerat arbor
 Insita pomiferas portat homiستا comas.
 Arte igitur natura iuuatur, & arte magistra,
 Sumunt diuersos pectora nostra habitus.
 Format aratorem domita ceruice iuuenctum
 Agricola, ut currus axe sonante ferat.
 Format equum domitor, sic ut petat obuius hostem,
 Sensit ubi audaces signa dedisse tubas.
 Dum tenera est ætas, dum mens, patiensq; magistri,
 Tum proprias artes quisq; docendus erit.
 Ergo dum molles animi nunc imprime mater
 Quæ pietas, quæ lex, fasq; pudorq; iubent.
 Plura licet nostras commendent dona puellas
 Matronæ decus est una pudicitia,
 Forma breuis, uigor est animi splendorq; uirilis.
 Munificam regis addeceat esse nurum.
 Nos pudor, ac probitas nos uitæ ruga seueræ,
 Nos labor insomnis, mensq; parca decet.
 Otia nequitiam suadent, dat luxus amori
 Fomenta in uenerem seue Lyæe rapis.
 Dicitur & fontes, fontanaq; numina amasse
 Quæ dea tutelam uirginitatis habet.

DE AMORE CONIUGALI.

Leneos latices odisse, & pocula Bacchi,
 Pocula uirginibus pernicioſa ſuis.
 Calisto' Arcadias cur uerſa errauerit agris,
 Fama tenet ſacrum deſtitiſſe chorum.
 Naiadum & latebras medijs petiſſe diebus,
 Sermone & longas continuaffe moras.
 Illic Oenones miſeros cognouit amores,
 Cognouit uerſos ad ſua furta deos.
 Illic Eueni natam pugnacibus armis
 Abreptam, atq; Idae præpoſuiſſe torum.
 Cognouit ſpretum dilecta ab uirgine Phoebum
 Euenum rapidis ſponte ſubiſſe uadis.
 Qualia dum memorant faciles ad furta Napææ,
 Arcas amat uerſos ad ſua uota deos.
 Corrumpunt mala dicta animum, moresq; uerendos
 In ueros ſenſus ſæpe abiere ioci.
 Lasciuos igitur coetus, laſciuâq; uerba
 Pignoribus noſtris rite cauenda uide.
 Penelopeſ nunquam, nunquam Lucretia uidit
 Iſtrio dum molli ſcenica uoce canit.
 Tempa pudicitiam maculant, ni rite peractis
 Rebus abis, templi noxia ſæpe mora eſt.
 Ruſtica nec mihi ſit, nec ſit mihi blanda puella,
 Quamquam ruſticitas labe uacare poteſt.
 Blanda prociæ facile eſt, & amata ad ludicra uelox,
 Sit proculo' proculo' blanda prociæq; mihi.
 Non quales ageret didicit numeroſa choreas,
 Sed quos exigeret Laodomea colos.
 Dum trahit ante rotas deuictas Scipio gentes,
 Et per agit magnos libera Roma iocos.

Matronæ iuuenesq; simul per compita saltant,

Concinit & uarios tibia Lyda sonos.

Romanos inquit numeros inflare memento

Aemilia, & nostros aduena tange modos.

Non omnis igitur numeros, non quasq; choreas

Quæ proba, nec quæuis carmina nosse cupit.

Ausam uix memorant tectis Argian auitis

Prodisse, & raras urbis adisse domos.

Quæ casta est, thalamo gaudet laribusq; paternis,

Turba nocet turbæ, crimina ubiq; placent.

Est oris quoq; lex, est & sua cura capillo.

Quam tenuisse decet, præteruisse nefas.

Euadne hoc placuit, placuitq; hoc Martia cultu.

Ornatus tamen est neutra secuta nouos.

Ante Helenam nullæ crines emere puellæ.

Troia docet quantum non sua forma nocet.

Nec faciem, nec colla prius, nec pectora norans

Pingere, nec fucō consuluisse genis.

Primæ Sirenes cultus docuere negatos.

Est noua sed crimen poena secuta nouum.

Quid tibi præcipiam molles uitare fenestras?

Ad culpas aditum laxa fenestra facit.

Libera mens, captiua tamen sint lumina, quando

Hanc animo inuenit seua libido uiam.

Cogite fallaces, animus ne peccet, ocellos.

Cogite, libertas ne peritura cadat.

Pellite materiam, primasq; extinguite flammæ.

Vincite, uincentes palma decusq; manent.

Hæc tibi nunc coniux, non ut moueam ue rogem ue,

Sed studium absenti noris ut esse domus.

DE AMORE CONIUGALI.

Perge, & consortem natis nunc exige curam.
Est labor, at merces magna parata tibi.

EXULTATIO DE filio nato.

i Te procul curæ insomnes sint omnia læta.
Cretensi lux hæc more notanda mihi est.
Ite iterum curæ insomnes procul, ite dolores,
Fulserit hæc nitido sydere fausta dies.
Qua mihi vitaleis genitus puer exit in auras.
Spargite nunc uarijs atria tota rosis.
Spiret odoratis domus ignibus, æmula Lauro
Myrtus adornatos pendeat ante lares.
Ipsæ deos supplex tacita uenerabor acerræ,
Et reddam sacris debita tura focis.
Sancte Geni tibi sollemnis prostratus ad aras
Fundo merum, & multo Laurus in igne crepat.
Vota manent. sua signa deum testantur, & omen
Clara dedit celeri flamma uoluta gradu.
Ipsæ & pacato mouit sua uertice ferta,
Et fragilis cecidit crine decente rosa.
Ipsæ manu rata signa dedit, tu sydere dextro
Edite, felices exige nate dies.
Produc fatalisq; colos, & longa sororum
Stamina, dent faciles in tua fila manus.
Spesq; patris matrisq; auge, superesq; parentum
Vota, fluant Hermus, Lydiaq; unda tibi.
Auguror & patrias olim meditaberis artes,
Et studia antiquæ non inhonora domus.
Sive tibi cæcumen placeat, tibi cæcumen Musæ

Dictabant, uirides cinget Apollo comas. O I. I
 Siue uias caeli, rerumq; exquirere formas,
 Naturæ & causas explicuisse iuuet,
 Seu leges, atq; arma fori, te proxima possunt
 Exempla, & patres extimulare tui.
 Sed neq; te uel dirus amor, uel gloria belli
 Vicerit, ut matri sis timor usq; tuæ.
 Illa grauis tulerit decimo iam mense labores
 Languida de partu mortua penè mihi.
 At tu iam tanto mater defuncta periclo
 In noua præteritos gaudia uerte metus.
 Iam mater, quid matris opus, quid munera differs?
 Cur non materno iam cubat ille sinu?
 En patri similis oculos, en mater in ore est,
 En uultus, in quis spirat uterq; parens,
 En senj solamen adest. uos spargite multo.
 Flore domum, & thalamus lenior afflet odos.

I. IOVIANI PONTANI DE AMO
RE CONIUGALI LIBER

SECUNDVS.

ACCVSATVR NIMIVS PVEL
LARVM CVLTVS.

*Quæ Pieridum mecum canit euge
puellæ,*

*Ecquæ Castalio fonte ministrat
aquam?*

*Quæ nam est quæ suffusa gemas,
demissaq; ocellos*

Incipit. O' sacra carmina digna dea.

*An'ne ea Melpomene est, dulci dea cognita cantu?
Felicem, cui fas ora uidere deum.*

*Atqui olim latis errabant numina campis,
Nec puduit tenues acubuisse casas.*

*Sæpe etenim pietas diuinum, quæ maxima nati est
Astitit, ante aras dum cadit agna Ioui.*

*Sæpe pudicitiam gelido uidere sub antro,
Aut in gramneo membra leuare toro.*

*O' quoties fesso somnos carpente colono
Astream tristes extimere lupi.*

*Illæ diu terris placida cum pace uagata
Et statuit leges, & sua iura dedit.*

*Illæ greges docuit syluas pastore uocante
Pergere, & à syluis nocte redire domum.*

Illæ etiam fortis docili ceruice iuuenos

Ferre iugum,

Ferre iugum, & grauibus flectere colla rotis.
 Tunc & equus primis compefcuit ora capiftris
 Nefcius intortas ante timere minas.
 Omnia tunc dicente dea, pecudesq; feræq;
 Difcebant munus ordine quæq; fuum.
 In primis feruare fidem, dominumq; uereri
 Docta canis, custos ditis amica domus.
 Quales deliciae uatum Capuana, dolorq;
 Aſterion, caſtae grata rapina deæ.
 Quid uatem diana queri, quid dicere cogis
 In teq; inq; alias impia uerba deas?
 Muſarum hic canis eſt, quid enim tibi iuris in illo?
 Redde fuum Muſis, & mihi redde meum.
 Non ille aſſuetus ſyluis, ſed grata puellis
 Limina, ſed domini pone iacere pedes.
 Sed thalamos feruare, et menſæ aſſiſtere herili,
 Inq; puellari ludere sæpe ſim.
 Quem raptum infelix mater cum ferre nequiret,
 Paulatim miſero uicta dolore cadit.
 Non ſomnos non in illa abos miſeranda requirit,
 Finit ut luctus morte iubente ſuos.
 Felices catuli quos dilexere Poëtæ,
 Et quorum ad triſters concinuerunt rogos.
 Non illos (ſiquid poſſunt mea carmina) tempus
 Abſtulerit. uiuent ſæcula longa ſenes.
 Elyſij quos arua tenent felicia campi,
 Optatasq; ferunt paſcua læta dapes.
 E' folijsq; cadunt paſſim uarijsq; ſapores,
 Securiq; errant & ſine lite greges.
 Mirantur manes æquis ut curſibus auras.

DE AMORE CONIUGALI.

Ut tranent celeri roscida prata fuga.
Forsitan & nates aliquis dum cantat, adesse
Gaudet, & an dicat hi quoq; carmen amant,
Sed satis hæc, dum musa novas cum pectine chordas
Desuetæq; aptat fila remissa lyra.
Nunc agite o' faciles aures adhibete puellæ
Dum canit, & liquidum dum dea pulsat ebur.
Diva canit, quodq; illa canit cognoscere sanctum est.
Vos modo quod sanctum est noscite. diua canit.
Parcite ueloci nimium confidere formæ. Melp.
Præterit. en fragili q̄ mora nulla bono est.
Hæc flos est, & flore caducior, hanc dolor, hanc fors
Et morbi uitiant, instabilisq; dies.
Atq; ea quæcunq; est, nullo aut uiolanda paratu
Aut modico, cultus lex quoq; certa datur.
Quid pretiosa iuuant? tortisq; affixa capillis
Gemma? quid in collo nexile pondus agit?
Queritur his coniux. mores non gemma parabunt.
Crimen inest, si quod laudet amator, agis.
Nec si forma bonum est, externos querit honores,
Ingenuumq; bonum quid facis arte malum?
Si mentem abijcias, turpe est sine pectore cultus.
Exerceto animum, culta puella sat es.
Sed tamen ut mores animum, sic corpus honestans
Munditiæ. labem uitat uterq; suam.
Ut uirtus contenta modo est, mensuraq; morum est,
Sic & munditijs formula certa data est.
Si modo uos moueant Sirenum infamia monstra,
Selectos cultus quæq; puella fuget.
Hæc facie, cantuq; & Palladis arte placebant.

Sedula sed nimij cura decoris obest.
 Sæpe illis nutritrix o' quid bona tanta per artem
 Perditis? & causam criminis ora gerunt?
 Sæpe inter choreas aliæ risere puellæ,
 Et damnant cultus luxuriantis opes.
 Forte renudatis ibant ad templa papillis,
 Qua brevis Aenario est insula cincta mari.
 Ora madent, liquidoq; madent & tempora fuso,
 Inficit & roseus non sua labra rubor.
 Colla nives infecta gerunt, ac nulla papillas
 Vittæ tegit, nimia guttur ab arte nitet.
 Pictæ oculos, multumq; alieno crine superbæ
 Luxuriam facie testificante suam.
 Quas dea prospiciens gradibus sublimis ab altis,
 Auertitq; oculos, opposuitq; manum.
 Nec si inquit dea sum, si quid mea numina possunt,
 Si qua pudicitia iurâq; uisq; ualent.
 Hæc impune ferent, nec nos læsisse iuuabit,
 Et meus in pœnas induet arma dolor.
 Vix templo exierant, uix littora summa tenebant.
 Arida uix primos cœperat alga pedes.
 Senserunt teneris squamas horrescere plantis,
 Ossa quoq; in spinas ire coacta nouas.
 Qui fuerant ungues alium traxere rigorem.
 Pro digitis pennas, pro cute tergis habent.
 Mens quoq; mutata est, nec se uelut ante puellas,
 Sed uasti credunt æquoris esse feras.
 Atq; ita se in fluctus, inq; æquora proxima mittunt
 Pube tenus pisces, cætera ut ante manent.
 Scilicet ut ueteris sit nota infamia culpæ,

DE AMORE CONIUGALI.

Exemplum & timeat quæq; puella sibi,
Tela pudicitiae moneo uitate puellae
Contentæ proprijs, simplicibusq; bonis.
Luxuries infensa deæ est, infensa decoris
Cura noui. nil est simplicitate prius.
Hæc placet, haud ulla est quæsita gratia formæ.
Quæ studio peccas, simplicitate places.
Nulla est ornandi, nulla est mihi crede parandi
Gloria, naturæ est forma, nec artis opus.
Ars odio digna est, ubi nullo fine tenetur.
Naturæ est similis hic ubi finis adest.
Nil fuit in toto quicquam formosius orbe
Coniuge, qua felix Protesilaus erat.
Nullis hæc gemmis, nullo est adiuta colore,
Et rara nunquam cultior arte fuit.
Ornabat faciem solo contenta pudore,
Felix si nunquam raptæ Lacæna foret.
Illa Mycenæis auecta penetibus, Iden
Dum petit, & Danaos cogit in arma duces.
Phylacades primusq; uenit, primusq; dolorum
Vltor adest, primus & cecidit ante rates.
Coniugis at miseræ, thalamos non immemor umbra
Mœsta subit, Stygijs nocte remissa uadis.
Aemoniæ dum membra fouet dilectæ maritæ
Vulnera nudato sunt patefacta sinu,
Illa gemit, funditq; imo de pectore questus.
Frigidus & miseræ concutit ossa tremor.
Amplexusq; inter, lacrimosâq; uerba recessit
Et sopor & somnis nigrior umbra suis.
Mane deos miseranda parum felicibus extis

Nequicquam & multa supplicat usa prece.
 Pluraq; sacratis promittit munera templis,
 Votaq; pro reditu uix numeranda facit.
 At postquam infelix extincti fama mariq;
 Certa fuit, cineres & breuis urna refert,
 Transigat infestum sua per praeordia ferrum.
 Comprimat amentis ni pia turba manus.
 Vnum hoc non licuit misero concessa dolori
 Caetera, & in casto regnat amore furor.
 Quod potuit comitata uirum est, nec uera fatenti
 Vita magis quam mors illa uocanda fuit.
 Seruauit cineriq; fidem, lectoq; iugali.
 O' rarum in longa posteritate decus.
 Delitet in tenebris, lucemq; perosa, uirosq;
 Proq; uiro infelix urnaq; & umbra fuit.
 Urna quidem cineresq; die, sed noctibus umbra.
 Haec comes, haec coniux, haec & amator erat.
 Talia Melpomene. mihi tum specus Aoniis antrum
 Pandit, & e uera Thespide manat aqua.

VILLAM SALVAT A' MI-
LITIA REGRESSVS.

r Vra iterum saluete, iterum saluete coloni.
 Tyrrhenae ualeant, Martiaq; arma Senae.
 Pone hastam Gradiue, quietus & exue bellum.
 Otia segnis hyems, otia quærit amor.
 Te Venus expectat thalamo, tibi bruma perennis
 Dat noctes, requiem poscit & ipse labor.
 Hi'ne Lares, fundusq; meus, mea prædia cerno.
 O' mihi tam fausto sydere nata dies.

DE AMORE CONIUGALI.

Funde puer calices. lux hæc Cretensis agatur.

Funde iterum, & multo splendeat igne focus,
Igne focus, madeat generoso mensa Lyæo,

Impediat cænas myrtus opaca comas.

Tyrrheni procul hinc, procul hinc estote labores.

Otia securus garrula Bacchus amat.

Dic puer an'ne aliquos quereris male sanus amores?

Num tua sollicitet pectora Hetruscus amor?

Margara num, roseo'ue decens Grecinna colore?

Num facie & blandis grata Terinna iocis?

Me dulcis Iuneptra, novos hæc suscitât ignes,

Absentemq; writ bella puella senem.

Desine & ipsa meas Iuneptra incendere curas,

Frigidaq; absenti corda fouere face,

Parce seni, restingue faces. tu prome Falernum.

Leniat ut curas ebria cura novas.

Pone merum. pone & talos. post uina, iocumq;

It sopor. hic curas diluet ipse grauius.

EXULTATIO DE PACE iam facta.

à Bellis ad rura, & ad otia grata Camœnis,

Ad rura à bellis uxor amata uocor.

Pax Cererem redditq; agris, redditq; Lyæum,

Et sua cætantem Mænala Pana sonant.

Pace sua lætatur humus, lætantur agrestes,

Et resides somnos oppida fessa trahunt,

Iam facilis iam læta choros per prata uoluptas

Ducat, & optatus rura reuifit amor.

Rura Venus, rurisq; colit nunc urbe relicta

Læta domos. lætus numina sentit ager.

Ergo alacris sequimurq; deos, & rura petamus,
 Huc propera, mecum huc uxor amata ueni.
 Huc ueris te poscit honos, rurisq; beati.
 Et rure & uerno tempore natus amor.
 Urbis opes ualeant. nil rure beatius ipso.
 Rura placent musis, rura Diana colit,
 Rura fides habitat, habitat probitasq; pudorq;
 Et fas, & pleno copia larga sinu.
 O' ualeant urbes. quid enim felicius agro?
 Hic tecum hic coniux uita fruenda mihi est.
 Otia si capiant animum, quid mollius umbra,
 Fundit quam multa Populus alba coma.
 Quam Platanus, Platanosq; decens intersita Laurus,
 Et quæ tam raro Citrus honore uiret.
 Sin labor, ut teneras hortis disponere plantas,
 Ut iuuat humenteris carpere mane rosas,
 Aut tenuem è folijs Laribus pinxisse coronam.
 Et sua triticeæ ferta parare deæ,
 Nunc legere arbuteos factus, montanaq; fraga,
 Aureaq; in calathis mala referre nouis,
 Nunc agere incutitas in retia cæca uolucres.
 Mille modos placidi rura laboris habent.
 Sed coniux tua uota moror. laqueata ualete
 Et tecta, & thalami. te duce rura peto.
 Dux coniux, cui cana fides, cui castus eunti
 Hæret amor, sequimur teq; tuosq; deos.
 O' mihi post longos tandem concessa labores,
 O' mihi non iuueni sed data forte seni,
 O' mentis tranquilla quies. saluete beati
 Ruris opes, salue terra habitata dijs.

DE AMORE CONIUGALI.
Terra bonis foecunda, & nulli obnoxia culpæ.
Hic tecum, hic coniux uita fruenda mihi est.
Ista senes nos fata manent. mors usq; uagatur
Improba. uis mortem fallere, uiue tibi.

LAETATUR IN VILLA

& hortis suis constitutus.

Hos ego ruricolamq; bouem, simamq; capellam
Quam lætor nitida luxuriare cute.
Diuitiæq; laris tenuis non se gnis asellus
Ut spondet multo plurima ligna foco.
Insultatq; solo, atq; ad herum lasciuior annis
Calcitrat, & posita lite recumbit humi.
Hac malo uix est foecundior ulla per hortos.
Atq; grauata suum quam bene portat onus.
Quam felix quam læta nitet Morusq; Pirusq;
Et dites ramos pondere uicta' grauat.
Has coniux scis has alieno è stipite gemmas
Trudere, adoptatas & bene ferre comas.
Hæ mites Pruni foetus, hæ fertile præcox,
Et multum nobis aurea mala ferent.
Seu Campanus ager, siue hanc dedit Africa pomum
Artifices hominum siue tulere manus.
Non grato sine honore ferret, sine diuite fructu,
Non sine cæruleis Azariola comis.
Has pueri cohibete, premat ne pampinus uuas.
Luxuries non hæc, non mihi tanta placet.
Illa placent plenis innixa Cydonia ramis.
Quantus honos mensis, gratia quanta manet.
Quæ biferis, quæ Sarnensi, quæ multa Volubris

Gloria, quas laudes Puteolana refert.
 Aut hæc, aut etiam nostris est maior in hortis.
 Alcynoi uincit noster agellus opes.
 His olim coniux opibus felicior ætas
 Aurea de factis nunc quoque nomen habet.
 Cum sua cuique satis, nec plus aliena placebant,
 Et pecus, et cultus cuncta parabat ager.
 Auro nullus honor, nullæque sine nomine gemmae.
 Non illo quisquam tempore adulter erat.
 Nec uagus errabat ueneris puer, aut mala doctus
 Vulnera, sed solas ille petebat equas.
 Siquando in pratis perrara ad festa puellæ
 Iungebant dociles rustica ab arte manus:
 His pudor hærebat fidus comes, ille monebat
 Qua se, quaque oculos arte mouere decet.
 Namque ferunt captos hominum pietate, relicto
 Tellurem diuos incoluisse polo.
 At uitia infernoque lacu, stygiaque palude.
 Horrendisque erebi delituisse cauis.
 Tunc felix hominum coetus, tunc nectaris amnes,
 Et fontes lactis, roborum mellis erant.
 Coelitibus simul immixti iuuenesque senesque
 Prandebant. uini non tamen usus erat.
 Una amor, atque pudor, una acumbebat honestas,
 Et uenus, et probitas, formaque iuncta simul.
 Hæc hominum fors dulcis erat, fors læta deorum.
 Hæc bona præstabat tunc habitatus ager.
 Prima erebo egressa est falso custode cupido.
 Illa fuit nostri prima ruina mali.
 Illa rudes animos curis infectis habendi,

DE AMORE CONIUGALI.

In scelus & pronas iussit habere manus.
Illa torum, thalamiq; faces uiolare iugalis,
Cognati & nullam sanguinis esse fidem.
Illa nefas, uetitumq; sequi, uetitoq; potiri
Suasit, & intinctas sanguine habere manus.
Hinc leuis ambitio Phlegethonte emerfit ab imo
Liuorq; exanguis, peruigilesq; doli.
Tum terras, coetusq; hominum, moresq; nefandos
Numina, & infamem deseruere locum.
Sola Venus teneri pastoris imagine capta,
Et coelo terras praetulit, & puerum.
Nec ruri contenta nouas mi grauit in urbes.
Illa dies miseris urbibus atra fuit.
Qua luxus, luxuq; malo coniuncta uoluptas
Intrauit castas desidiosa domos.
Hinc uitij genus omne caput, genus omne malorum
Sustulit, & regnis incubuere suis.
Nos ab nos urbes coniux procul esse iubemus.
Rura placent. luxus desidiose uale.
Simplicitas nos prisca iuuat, nos parca supellex,
Et facilis uictus, & sine sorde toga.

AD BACCHVM CONSECRATIO.

h Os statuit tibi Bacche lacus cum coniuge uates,
Accipe pacatus munera nostra pater.
Quod uatum pater es, profit mihi, profit & uxor,
Quodq; Ariadna tibi est, quodq; Ariadna mihi est.
Huc tua te Antiniana uocat cultissima nymphe,
Teq; manet cupido blanda puella sinu.
Te petit, exoptatq; tuos suspirat amores,

Gestit & ad plenos ludere nuda lacus.
 Qualis ubi primum florem, primosq; Hymenæos
 Victa dedit, cum te per iuga traxit amor.
 Errabas miser in syluis. ridere Napææ,
 Ridebant Dryades cornua Bacche tua.
 Septem te uidere hyemes per deuia lustra
 Ferre niuem, & rapidos messe tulisse dies.
 Illa deum miserata quid o' mitissime dixit
 Vim'ne paras? non hæc prælia poscit amor.
 Iniecitq; manum collo. tibi lenis ab ore
 Aura uenit. tibi tunc oscula rapta sonant.
 Ex animis cadis. illa sinu mollissima blando
 Excipit, & tenera mulcet amica manu.
 Tu'ne deus? tu'ne anguipedes uicture gigantes?
 Tu'ne iaces tenero Bacche fouende sinu?
 Tu'ne manu mulcende iaces? sed splenduit æer,
 Præla nouo radiant lumine, Bacchus adest,
 Bacchus adest. tumuere lacus, tumuere racemi,
 Nec capiunt fluidum labra minima merum.
 Euge pater Lenææ Euan, pater Euchius Euan.
 Vina fluunt. plenis condite musta cadis.
 Ferte citi. pater euge Euan. pater Euchius Euan,
 Ferte citi. iam iam dolia nulla uacant.
 Euge pater. ne plura pater. pater Euchius euohe
 Siste pedem. ad lusus Antiniana uocat.
 Ostentatq; sinu uenerem, ostentatq; papillis,
 Illi amor inq; oculis lusitat inq; genis,
 Perq; oculos lasciuuit amor, perq; ora genasq;
 Eq; genis oculisq; afflat, & ore Venus.
 Iam pueri cohibete oculos, auertite uultus,

DE AMORE CONIUGALI.
Dina deum, diuam dum deus ipse fouet,
Dum ludunt ad proela. pater mitissime salue,
Annuus & rediens ad tua musta ueni.

RUSTICVM ALLOQVITVR.

r Vstice neglecti cultor male fortis agelli,
Qui subigis pigro rura paterna boue,
Dumosoq; sinis obducis limite campum,
Duraq; non certo subruis arua die,
Fallacisq; tibi Cereris, fallacis & uuae
Fructus, & ingrati poma minuta soli.
Non seges haec, non cura leuis, non lenta colendi
Desidia, offensi sed facit ira dei.
Cuius numen aquae uiolas, dum saepe lutosam
A stabulis uitreo perluis amne suem,
Annua nec ueteri reddis sua uota sacello,
Sed caedis sacra religione nemus.
Ira deos tangit. coelestem uince furorem
Ture pio, & multam sedulus adde precem.
A gna cadat Fauno. pinguisq; ex hubere matris
Imbuat offensas candidus hoedus aquas.
Placabisq; deum, sacrae qui praesidet undae,
Viscera de niueo tosta ferens uitulo.

DE PRIMO LEPORVM ORTV.

f Allor an est charitū chorus hic? chorus ille leporū
Vre puer plena mascula tura manu.
Spargite humum uiolis, chorus aduenit, ite profani,
Iam subit ornatas candida turba fores.
Nunc ades o' mihi culta chelys, dum pauca puellis

Dum canimus blando pauca sed apta gregi.
 Forte quiescebat Veneris chorus ad caput amnis.
 Roscida Sebethos qua piger arua secat.
 Ceruleæ per prata deæ, per prata Napææ
 Hic illi placida membra quiete leuant.
 Aura mouet uiridens ramos. uaga murmurat unda,
 Et dulce in folijs garrula cantat auis.
 Dulcidia ad salicem, uiridiq; in margine ripæ
 Sicut erat, rapido fessa calore iacet.
 Aura leuis tunica suram nudabat. at illi
 Crura per ignoto lumine candet ebur.
 Ipsa etiam tenuem spirabat leniter auram,
 Languenti qualem spirat ab ore sopor.
 Forsitan et ueteres animo suspirat amores,
 Somniat amplexus dum Tegeæ tuos.
 Optanti non serus ades, dum gramina seruas,
 Explorasq; leuem qua tulit illa pedem.
 Quæ tum deliciae? quæ murmura? quis furit ardor?
 Post rixas, post tot proelia quanta quies?
 Risit ut exanimes uidit Cytherea, repensq;
 Currit in amplexus pulcher Adoni tuos.
 Nullaq; quæ uos nymphea uidet non inuidet, aut non
 Querit amatorem protinus illa suum.
 Illa dies inter Charitesq; interq; Napæas,
 Illa dies nymphis iure beata fuit.
 Illa etiam puero ut placeat Cytherea retexit
 Molle latus, retegis mollis Adoni tuum.
 Securæ in tenero iacnistis gramine nympheæ,
 Egstisq; uices, dedecuitq; nihil,
 Dulcidie paulatim uterus crescebat, et ægram

DE AMORE CONIUGALI.

Vexabat geminus uentre grauantē puer.
Affer opem & genitor natis, & amator amanti
Clamat. fert genitor, fert & amator opem.
Forte aberat Lucina domo. Cyllenius aulam
Ingressus furtum fur deus ipse parat.
Vnguentum ē thalamo magnæ Iunonis ad usum
Seruatum, artificii surripit ille manu.
Vngit & hoc ueterum diuæ. cessere dolores.
Illa parit geminos. tum dea mater ait.
Ipsa leuata labore uocem uos iure Lepores.
Nomnis hæc uestri non mihi causa leuis.
Vos eritis curis requies, uos mite leuamen,
Sollicitisq; animis diminuetis onus.
Hæc genitrix sic orsa Venus, sic mater amorum,
Puniceasq; sinu spirat, & ore rosas.
Mecum eritis quocunq; loco, quocunq; recessu.
O pueri, ut nostri pars bene digna chori.
Nec uobis sine dulce aliquid. mihi ubiq; Leporum
Iuncta cohors, mihi sit iunctus uterq; comes.
Hoc mater merita est, teneræ hoc meruere sorores,
Inuentaq; lyra nobilis ipse pater.
Dixitq; excepitq; sinu dea læta beato,
Ambrosium & roseo stillat ab ore decus.
Ambrosiæ hausere auramq; Idaliūq; liquorem
Tum pueri, & blandos ore dedere modos.
Arrisit, tenerisq; iterum dea fouit in ulnis,
Hos & Adalio protulit ore sonos.
Nullæ uos curæ pueri, nil triste dolens ue,
Non labor, aut mœror pectora uestra graue.
Otia sed risusq; inuent, lususq; iociq;

Blanditiæq; leues, mollitiesq; decens.
Sit semper puerile decus, puerilis & ætas,
Insideat labris attica semper apis.
Hæc uobis Veneris pueri Chariteia propago,
Hæc canit aurato pectine eburna chelys.
Hæc uobis Gnidie Nymphæ, quæ dulcia curæ
Quæ mentes placida conciliatis ope.
Vos numeros ne dia cohors ne temnite nostros,
Si mea sunt uestris cognita plectra choris.
At uos Dulcidiæ nati, qui mutia tecta.
Parthenopes, muti rura beata solo,
Qui colitis Stabiosq; sinus, Sarniq; recessum,
Et Surrentinis littora nota iugis,
Cantibus his spirate hilares teneriq; Lepores,
Lenis & afflatu mulceat aura nouo.
Qualem cum teneris lac instillaret alumnis.
Spirabat niueo dia Melissa sinu.
Sic uobis sit triste nihil, sint otia læta.
Mopsopius grato sic fluat ore liquor.

57
I. IOVIANI PONTANI DE AMORE
RE CONIUGALI LIBER
TERTIVS.

VENERATUR PELIGNOS, ET
AGRVM SVLMONENSEM.

I'ne amnes, hæc'ne Aonijs loca gra
ta puellis,
Peligno'ne hæc sunt rura habita-
ta seni?
Hos'ne lacus hæc'ne antra colit de-
scriptor amorum,
Manibus hæc sacra sunt magne poeta tuis?
En nati dilecta Dryas fert rustica dona,
Fert myrtum, ac violæ lilia mixta nigrae,
Fert hederam, fert ueris opes. quin eae Corinna
Ipsa canit. uoces fluminis aura refert.
Erramus per prata, nec est quod lædat amantes. COR.
Et iuueni iuncta est usq; puella suo.
Pascimur amplexu tenero. fouet aura cubantis.
Pennarum admotu quam leuis afflat amor.
Quod nemus, aut quæ'nam umbra meos nunc seruat
Huc ades in molli Naso fouende sinu. (amores?
Ille refert, o' ante alias mihi cara puellas, OVID.
Ipsa ueni ad nitidos culta Corinna lacus.
Qua strepitat leue murmur aquæ, qua laurus in um-
Se iacit, & densum texit opaca nemus, (bram
Luxuriat qua mollis humus. te plurima myrtus,
Te manet irriguis floridus hortus aquis.

h

DE AMORE CONIUGALI.

En assum tibi certus amans. uix ille, repente
 Virgo mouet niueos ad loca nota pedes,
 Ac nudata sinum, ceruici innexa pependit.
 Ora, oculos, pectus, corda q; iunxit amor.
 Oscula q; & iunxit, suspiria & intima iunxit,
 Mixtus & ex uno spiritus ore coit.
 Incaluit tunc umbra nouo succensa calore,
 Mox gratum repetit altera & alter opus.
 Ludite felices umbræ, quibus una uoluptas
 Viuitur, atq; unus pectora iungit amor.
 Nunc age quæ myrteta colis mihi consita nymphæ,
 Quæq; tenes hortos Antiniana meos,
 Pauca meæ, nam pauca seni Cytherea ministrat,
 (Ipsa leget coniux) tu modo pauca refer.
 Extinctos in corde, seni quis suscitât ignes?
 Quæ noua sopitas nunc mouet aura faces?
 Incendi nouus author an est? suspiria coniux
 Hoc tua, & accensi pectoris aura facit.
 Pectoris huc uenit aura tui, uetus inde resurgit,
 Et reparat uires ignis ab igne nouas.
 Iam scuit, iam flamma furit. suspiria coniux
 Mouit, & à nostra mutua flamma uiget.
 Urimur absentes, unoq; adolescimus igni,
 Et uires uno fomite uterq; capit.
 In somnis mihi nocte uenis, succenditur ignis.
 Vexat nocturnus pectora adusta calor.
 Ante oculos uersare die. tum subdita uenis.
 Spirat anhelantis flamma diurna faces.
 En uolitant, rutilantq; uagæ de corde fauillæ
 Et fax absumptis ossibus usta micat.

Iam serpit uenis, imas iam flamma medullas
 Corripit, ac toto corpore lapsa furit,
 Quisquis ades procul hinc, ne uos meus ustilet ignis.
 Feruet, & accensos huc, agit hucq; globos.
 Inq; faces, flammâq; ab eo. iam uertor in ignem.
 Vertimur. eniam iam nil nisi flamma sumus.

AD VXOREM.

n Atalem domini sine me, Ianiq; calendas,
 Et sine me Regum tempora tristis agis,
 Tristis & in templis ad publica munera perstas,
 Tristis & à templo cum petis ipsa domum.
 Illic te absentis torquent monumenta mariti,
 Ante tuos oculos quæ tibi multa iacent.
 Illic, desertusq; torus succurrit amanti,
 Quæq; uacat uiduo sponda relicta loco.
 Ingemnat tum corde dolor, crudescit & acre
 Vulnus, & ipsa super lapsa dolore cadis.
 Non soror, & geminæ longo molimine natæ,
 Vix reuocat lacrimis qui tibi natus adest.
 Iam coniux, iam parce nouis Ariadna quærelis.
 Non te nunc primum contigit iste dolor.
 A teneris eadem mira uirtute tulisti,
 Matronæ & laudes ipsa puella refers.
 Difficile est tolerare, tamen laus omnis in hoc est,
 Et labor assuetis mollior esse solet.
 O non sic alijs tua nota exempla puellis,
 Seruandiq; tori facta magistra fores.
 Digna quidem amplexuq; frui, thalamoq; mariti,
 Gaudiaq; assueto continuare toro.

DE AMORE CONIUGALI.

Virtutem sed dura probant. hinc fama pudicis.

Hinc meruit nomen Penelopea suum.

In pretio sunt rara. nihil uirtute sed ipse

Rarius. hæc superis nos facit esse pares.

Iam coniux letare. nihil nam mente pudica

Rarius. hæc superos in sua uota trahit.

Sed tibi nec monitore opus, officiumq; mariti

Exigis, & per te munera matris obis.

Cum Domini natalis adest, letare, tibiq;

Si non uis, natis optima parce tuis.

Mane simul geminis comitata operare puellis,

Et tibi placatos iusta precare deos.

Sint nato, sint uota uiro rata. ponat iniquum

Mars odium, & redeat pacis alumna quies.

Di faciles. tu iusta petis. iamq; auguror ipsum

Annuere, & capitis signa dedisse Iouem.

Omne quo regressa Larem, fac splendeat aula

Munditijs. festos duc sine nube dies.

Omnia sint tibi læta dom. felicibus annus

Auspicijs, peragat quod bene cepit iter.

Cura sit & mensæ, quæ non aliena puellis,

Larga quidem, sed non luxuriosa tamen.

Mensa suos habeat lusus, & sæpe parentis,

Sæpe uiri nomen anxia uerba sonent.

Sit cura & patrij ritus, morisq; uetusti,

Qui statuit posito regna beata mero.

Quod felix faustumq; sabbæ fors regia cui est?

Nate tua. ardenti subdite ligna foco.

Stet myrto, stet rore maris, lauroq; comatus

Ipse focus. calices, & noua uina date.

Funde puer, bonus annus eat. pax læta sequatur.

Eueniet. mucuit sparsus in igne liquor.

Funde iterum. ter flamma coma crepitante reluxit.

Ter salijt uiuo laurus adusta foco.

Pax aderit, iam signa domum redeuntia cerno,

I' puer, & ueteri uincula deme cado.

Quisquis ades, dic læta. dies hic nubila pellat.

Instauret positum sedula turba merum.

Absenti mihi Chia dato. date Cressia regi.

Inde bibat dubio tota corona pede.

Tu uero hunc mihi cara uiro præstabis honorem.

Tingat ut auratus mollia labra calix.

Et memor ipsa mei dicas. hæc oscula coniux

Illa tua, hæc coniux te properare iubent.

His addas etiam suspiria, teq; subinde

Admoneant reditus tempora certa mei.

EPITHALAMIUM IN NV-

ptijs Aureliæ filie.

h Vc ades o' Hymenæe, nec est quod rura recuses.

Rura tuas primum festa tulere faces.

Rura novos tibi prima iocos statuere, tuoq;

Lutea puniceo uincla dedere pedi.

Cultaq; solennem duxere ad compita pompam,

Omne cum fausto foemina uirq; canunt.

Hic primum læto sonuit noua tibia cantu,

Mouit, & artifices compta puella pedes.

Rure arcum sibi fecit amor, strinxitq; sagittas,

Accenditq; nouas rure parante faces.

Tum iuuenis primos sensit male sanus amores,

h ij

DE AMORE CONIVGALI.

Arfit ab insolita tacta puella face.
Hinc iunxere pares communi fœdere dextras,
Affuit & tectis sepe uocatus Hymen.
Flamea tum tibi prima deo sunt sumpta, decensq;
Præluxit digitis aurea gemma tuis.
Sedisti medius iuueni, mediusq; puellæ,
Deliciasq; toro, gaudiaq; apta doces.
Tum felix præsentē deo torus esse iugalis,
Legitimam & thalamus cœpit habere fidem.
Ergo ades o' Hymenæe. uocant te rura, tibiq;
Culta domus. cultus & tibi ridet ager.
In foribus te culta manens Ariadna, decentis
Et nectit flores, & noua ferta parat.
Dum nectit flores, illi per candida fulgent
Ora rosæ, Charites quas posuere genis,
Spirat & ex oculis noua gratia. flectere diuos
Dum cupit, hac risum temperat ipsa Venus.
Quin etiã canit. ad mensas hymenæe uenito. ARIAD.
Te uocat ad thalamos nupta nouella suos.
Pulcher hymen Hymenæe hymen, hymenæe uenito.
Te chorus, & cantus, te tua pompa manet.
Pulcher hymen hymenæe hymen, hymenæe uenito.
Tibia iam teneros fundit eburna modos.
Otiōr ut uenias, en rustica fistula cantat,
Teq; uocat numeris Antiniana nouis.
Irriguis sic hortus aquis, sic prata salictis. ANTINI.
Sic gaudent pratis ipsa salicta suis.
Lætantur sic melle faui, sic robora glande,
Lætus ut ad thalamos carmina pangit Hymen,
Pulcher hymen Hymenæus hymen, cui filia uatis

se colit, & thalamos nupta pudica parat.
 Qualis roscidulo florens Hyacinthus in horto,
 Puniceo primæ certat honore rosæ,
 Hunc Dryades coluere, hunc & coluere Napææ.
 Nais & assidua fessa rigauit aqua.
 Myrtus honos Veneris, myrto letantur amantes.
 Pendeat ad cultas myrtea uirga fores.
 Laurus honos Phœbi, præfert & laurus amores,
 Ornent & festam, laurea ferta domum.
 Vitibus est decori pendens sub fronde racemus.
 Arboribus decori quæ bene poma rubent.
 Picta chlamys, Phrygiâq; manu uariata supellex.
 Est decori thalamo, purpureusq; torus.
 Ipse rosa, Syriôq; decens perflatus Amomo
 Mille parat dominæ gaudia, mille uiro.
 Felix delicijs, & felix lecte susurris.
 Per te uir domina, nupta beata uiro est.
 Pan iungit calamos, iungitq; Hymenæus amantes.
 Pan amat, ad calamos dulce iocatur Hymen.
 Pulcher hymen Hymenæus hymen, cui flamea curæ
 Et iuuenum lusus, & sine lite torus.
 Lite fugatur amor. concordia neclit amorem.
 Concordis animos lectulus ipse facit.
 Hunc amor, hunc pax ipsa locum statuere quieti,
 Hunc legit, fidei uincula, castus Hymen,
 Castus hymen hymenæus hymen, age fistula hymenq;
 Dic & Hymen. gaudet sæpe iteratus Hymen.
 Ut flos æstiuo sitiens cum terra calore,
 Nocturno refici lassus ab hymbre cupit.
 Non illum Zephyriq; ualent, auræq; recentes.

DE AMORE CONIUGALI.

Mulcere, aut densa nexilis umbra coma.
Sola illi est in rore salus, spes omnis in hymbre.
Languet honos, cecidit languida sole coma.
Sic tacitos in corde fouens noua nupta calores,
Optato refica coniugis ore petit.
Non illam patris amplexus, non oscula matris,
Aut iuuat artificia purpura picta manu.
Suspirat tantum amplexus, tantum ora mariti.
Moeret, abestq; illi qui fuit ante decor.
Quam raptam matrisq; sinu colloq; parentis,
Coniugis ad cari limina ducit Hymen.
Mitis Hymen Hymenæus hymen, cui mollia curæ
Coniugia, & parili uincula nexa iugo.
Ut flos in verno letatus sole nitescit
Fulgidus, & gaudet purpura honore suo.
Mane tepor, sub Solem auræ, ros noctis in umbra
Mulcet, & ipse suas iactat honestus opes.
In molli sic uirgo toro complexa maritum
Nuda nitet, caro ludit amata sinu.
Mane sopor, sub sole uiri suspiria mulcent,
Nocte iterata Venus, sæpe receptus Hymen.
Dulcis hymen Hymenæus hymen. sed fulget olympo
Vesper. pone tuos fistula lassâ modos.
Vesper adest. Hymenæus adest. consurgite mensis.
Vesper amat cantus. carmine gaudet Hymen.
Iam iuuenes simul ad choreas, simul ite puellæ
Es canite, & Phrygium carmina dicat ebur.
Vesper adest, gaudete uiri, gaudete puellæ.
Sæq; paret socio nuptaq; uirq; toro.
Ad thalamos Hymenæus adest. iace uirgo pudorem.

Et uir adest, & adest qui bene iungat amor.
 Prima Venus teneris legem præscripsit ocellis,
 Quæ ue palàm fiat, quæ ue tegatur amor.
 Primus Hymen blandis statuit sua iura labellis,
 Diceret ut iuuenis tu mihi uirgo places.
 Ipsa uiro Venus è cœlo, Venus ipsa puellæ
 Ludite ait. florem carpite amoris ait.
 Ipse & inexpertos iungens Hymenæus amantes,
 Instituitq; rudes, deliciasq; docet.
 Sola Venus docuit decepta ut matre puella
 Clàm cuperet iuueni cauta coire suo.
 Solus Hymen iussit patrio lare nata relicto,
 Iret ut ad iuuenem matre uetante suum.
 Blanda Venus sine ueste monet dormire puellas,
 Gaudiaq; instanti nulla negare uiro.
 Blandus Hymen sine ueste iubet dormire maritas,
 Et cupidum ad lusus sollicitare uirum.
 A' uenere est quodcunq; uiro, quodcunq; puellæ
 Inter delicias & bona dulce uenit.
 Quod tenerum, quod dulce, ioci quodcunq; Hymenæus
 Condit, & ore duas claudit in uno animas.
 Sed numeros mutare licet. nam Vesper olim po
 Conditur, & somnos imperat alma Venus.
 Intrauit thalamos felix Hymenæus, & omen
 Ipse dedit. lecto uirgoq; uirq; cubant.
 Ducite felices concordi fœdere noctes,
 Dulciaq; unanimi carpite poma manu.
 Ver flores, segetes Aestas, Autumnus & uinas.
 Delicias thalamus tempus in omne dabit.
 Serpente in amplexu. certent pugnancia linguis

DE AMORE CONIUGALI

Oscula. blanditijs absit utrinq; modus.
Sic hederæ serpunt, sic iungunt rostra columbæ,
Murmuris & taciti ludit in ore sonus.
Aetatis breue uer. uos ueris carpite florem.
Hunc florem lusus delitiæq; decent.
Ludite, delicijsq; breuem complete iuuentam.
Hoc agite, ut cupidos prole iuuetis auos.
Nascatur Paulo similis, qui reddat utrunq;
Satus auum, ingenij dexteritate puer.
Nam patrium nec Pierides, nec spreuit Apollo,
Et Mars ipse sua fouit, & auxit ope.
Maternum Musæ Aonio fouere sub antro,
Protexit galea Mars quoq; saepe sua.
Nascatur quæ nata tuos Aurelia mores,
Et faciem referat, foemineumq; decus.
Nanq; tibi, matriq; tuæ, nil æqua Minerva,
Nil Carites sociæ, nil negat ipse pudor.
Hinc illinc generis series. age ruris alumnae,
Et nemorum domina, siluicolæq; dea,
Mane nouo, nuptijsq; nouis de flore recenti
Serta date, & calathis spargite ruris opes.
Ipsa fauos, & mella ferens, & lactis honores,
Dic Fesceninos Antiniana sales.

EPITHALAMIUM IN NVPTIIS

Eugeniæ filia.

7 Vra iterũ te hymenæe uocant, qd in urbe mora
Te lyra, te thyasi, te tua pompa manet. (ris,
En iterum læta ad lusus, & gaudia nota,
En uocat ad teneros Antiniana sales.

En tibi formosæ texunt noua ferta puellæ,
 Et tibi non solita carmina uoce canunt.
 Te molles uiolæ, te purpurei hyacinthi, PVELL.
 Te rosa, & Assyrio sparsa liquore domus.
 Nos te ad delicias cultæ inuitamus, & ipsi
 Inuitant thalami, compositusq; torus.
 Quid cessas Hymenæe? tibi sua basia quæq;
 Amplexusq; suos quæq; puella parat.
 En tibi tractandas damus has sine labe papillas,
 Sponsa quoq; ipsa tibi nuda uidenda uenit.
 Cui roseis diffusa genis noua purpura fulget.
 Ac niueum in reliquo corpore candet ebur.
 Talem Helenen sociæ nudam uidere puellæ,
 Cum lauat ad fontis blanda Theranna tuos.
 Talis & in uiridi uisa est requiescere prato,
 Non dum experta uiri Laodomeia torum.
 Ipsa quiescebat, placidæ circum ora Napææ,
 Mulcebant somnos flabra ciente manu.
 Hæc digitos, illa est tenerum mirata labellum,
 Fusus ut è niueo pectore candor eat.
 Dumq; alia extremum femori subducit amictum,
 Obstupuit raris conscia facta bonis.
 Nec properas Hymenæe? nec est quod rura reuisas?
 Nec præfert sanctas Antiniana faces?
 Nec teneras tibi blanditias, nec carmina bella
 Ingeminat? nec Hymen ó Hymenæe Hymen?
 Mollis Hymen Hymenæe hymen hymenæe uenito.
 En propera ad lusus ó Hymenæe tuos.
 Libat apis tenerum rorem, fluit Atticus ille
 Inde liquor, dulci cerea mella fauo.

DE AMORE CONIUGALI.

Libat Hymen tenerum florem, inde & Acidalus ille
 It liquor, in tepido munera grata toro.
 En te septenæ felix Hymenæe puellæ
 Inuitant, cupido munera ad ista sinu.
 En tibi Acidalium spondent ad munera florem
 Ipse leges, ipsi diffluet ille liquor.
 Illa uides, ut blanda oculis, utq; innuit ore,
 Flameolum ut gestit læta uidere tuum?
 Illa uides quos docta modos? quæ carmina cantet?
 Offerat ut flores in tua dona suos?
 Hæc tibi purpureum stringit lasciuia labellum,
 Atq; ait, hunc rorem libo Hymenæe tibi.
 Hæc choreis te te in medijs suspirat, & ægro
 Ventilat ipsa tuas corde Hymenæe faces.
 Hæc tibi lacteolas, atq; hæc, atq; illa papillas
 Nudat, & has inquit nudo Hymenæe tibi.
 Has & delicias, hæc oscula prima, nouosq;
 Amplexus seruo, gaudia & illa tibi.
 Fauste ueni, formose ueni, tibi nupta parata est,
 Quæq; sinu Veneres spiret, & ore Charin.
 Ore Charin, Veneresq; sinu, ast ubi eburnea lectum
 Intrauit, spiret tum tibi ueris honor.
 Stillet & ambrosiæ decus immortale, tibiq;
 Et Charitum & Veneris dona beata fluant.
 Euge ueni, bone diue ueni, bone sancte uenito.
 Euge, uenit sanctus, diuus & ipse uenit.
 Nunc age culta quidem diuosis obuia mater,
 Et sanctum amplexu suscipe blanda tuo.
 Sparge rosam, da ferta deo, dic & bona uerba,
 Oreq; cum fausto carmina fausta cane.

Tu quoq; felix iam nacta Aurelia tedas,
 Ad primos postes compta sororis ades.
 Hic Genium accipies, Genio sua munera fundes,
 Quæq; Cypros mittit, quæq; Sabæus ager.
 Casta quoq; ad thalamos dux ipsa hymenæon amatos
 Duc castum, casto qua cubat ore soror.
 Flameolum ut Genio nitet? atq; ut cocina uestis,
 Vt decet in molli soculus ipse pede?
 Quam gemma in digitis? ut sertum in fronte uirescit?
 Ridet ut ipsa domus? tecta ineunte deo.
 Plaudamus Genio sociæ, Geniumq; salutet
 Cuncta domus, Genio plaudat & omnis ager.
 Dicite io, domus omnis io, ager omnis, & aer
 Dicat io, resonet longe Hymenæus io.
 Faustus Hymen, formosus hymen, felix hymenæus.
 Læta canant, felix & sine lite torus.
 Felici cum prole genus, carumq; nepotem
 Reddat auo, reddat pignora cara patri.
 Eugeniâ, & faciles ducat cum coniuge tedas,
 Quiq; amor est iuuenum, sit quoq; & ipse senum.
 Nunc age felix cultor non se gnis agelli,
 Cui sonat apposito fistula blanda sono,
 Dic aliquid Geniale deo, dic & bona nuptæ.
 Nupta sono gaudet, carmine gaudet Hymen.
 Ipse die solem ad rapidum cum torreo aestu, Agricola
 Vxor adest, gelidas & mihi portat aquas.
 Mox densas simul ad salices secedit uterq;
 Mecum amor, at lateri coniugis hæret Hymen.
 Hic nos iungit amor. lusus Hymenæus amori
 Monstrat, & ad partes hic uenit, hicq; suas.

DE AMORE CONIUGALI.

Nocte quidem tenuē ad lumen dum uellera pectō,
Torpet, & hyberno frigore fessa manus.
Hanc uxor refouetq; sinu, reficitq; papillis.
Somnus adest, lateri coniugis hæret Hymen.
Hic nos iungit Hymen, lassos mox repit in artus
Somnus, inuit placidus pectora anhela sopor.
Muneris hoc Hymenæe tui est, age fistula blandum
Dic aliquid, quod rus, quodq; Hymenæus amet.
Educat teneros foetus, fouet anxia nidum
Mitis auis, fesso comparat ore abum.
Ast illi, ut tenues plumæ increuere, relinquunt
Et nidum, & matris dulcia rostra suæ.
Ipsa suo natam in gremio fouet anxia mater,
Educatq; sinu, sedulaq; usq; tolit.
Ast illa, ut uiditq; uirum, sensuq; Hymenæum,
Linqvit læta domum, matris & ora suæ.
Munus & hoc Hymenæe tuum est, tibi luce puella
Comitur, & formæ sedula querit opem.
Nocte autem parat illecebras, parat oscula, dulcemq;
Amplexum, & lusus, deliciasq; parat.
Ut tener aprico crescens Hyacinthus in horto
Ipse manu colitur, ipse rigatur aqua.
Illum auræ, tepidiq; fouent sub sole calores,
Guttaq; nocturno quæ uaga rore cadit.
At postquam culto nituit spectatus agello,
Ipse tener domini carpitur ungue sui.
Sic tenera in molli crescit quæ nata cubili
Ipsa sinu matris, ipsa fouetur ope.
Hanc & munditiæ thalami, comptusq; decentes,
Hanc inuat artificia purpura texta manus.

Sed postquam incaluitq; toro, cupitq; Hymenæos,
 Hanc uir ab iniecta uendicat ipse manu.
 Asserit & sibi iure suam, atq; Hymenæon ad aram
 Clamat, ius munus hoc Hymenæe tuum est.
 Munus & hoc Hymenæe tuum est, age candida carmē
 Nunc itera, atq; sales Antiniana tuos.
 Te domini, te cura & agri, studiumq; puellæ,
 Te moueant thalamum iura, & amicus Hymen.
 Ne seui generose, tua est sine lite puella. ANTINI.
 Illa tibi placido est tota fouenda sinu.
 Ne'ue nega formosa uiro quod dulce rogarit.
 Ipse quidem dulci dulcia mente petet.
 Sit pax, sed sine lite tamen sint murmura, uterq;
 Pacem amet, & pacis murmura uterq; sonet.
 Ne pugna mihi care, nihil pugnare necesse est.
 Concedet blandis uicta puella iocis.
 Ne'ue uiro mihi cara tuo uestita repugna.
 Vestis obest rixæ, rixa terenda ioco est.
 Ludite. sed medio in lusu pax seuiat, ut pax
 Rixa sit, ut rixæ pax eat ipsa comes.
 Iam ludunt. geminata sonant iam murmura, postes
 Claudite, adesto tuis sancte Hymenæe focis.
 Vos nuptæ quibus est coniux suus ite, parate
 Gaudia uestra uiris, & sua dona toris.
 Vos quoq; uirgineus chorus, innuptæq; puellæ
 Omnia felici dicite fausta die.
 Atq; animo optatas iam iam præsumite tedas.
 Nanq; sua & uobis gaudia seruat hymen.

FINIS.

I. IOVIANI PONTANI AD PETRUM
COMPATREM NEAPOLITA
NUM TVMVLORVM
LIBER PRIMVS.

Actenus Idalios cæntus, leuè car-
men in umbra

Lusinus ad thalamos blande hy-
menæe tuos.

h

Nunc age quis titulo dignus in-
uenis'ue senex'ue

seu mulier, seu uir, siue puella canam.

Dumq; cano, interea flores lege, collige myrtos

Vranie, & multa sparge sepulcra rosa.

Sparge & opes Cari blanda tuas, age et ipse Patulci

Sparge tuas, spargas Antiniana tuas.

Est suus & tumulis honor, est sua ciera sepulcris.

Ipsa quidem accensa testificanda face.

Vrite odoratos ignes, redolentia dona,

Quæq; & Arabs mittit, quæq; Sabæus ager.

Dum manes condo tumulis, tu caste sacerdos

Tange aram, & patrios rite precare deos,

Nec nullo cineri non & bona uerba precesq;

Debentur, querulis uerba sonanda modis.

Vos quoq; pallentes umbræ, solatia cæntus

Hæc capite. & manes flebile cæntus amant.

At tu flebilibus numeris hæc adijce Petre

Compater, ut certa membra quiete leuent,

Floreat ut sua cuiq; croco uenerabilis urna,

Frondeat ut uiridi myrtea sylua coma.

20
TVMVLORVM
TVMVLVS VRSI VRSINI, PRIN-
cipis Nolani & Asculani.

Non artes tibi Romanae, non gloria belli
Defuit, aut magno principe dignus honor,
Non fortuna domus, clariq; a stirpe parentes
Vrse, nec antiqua nobilitate genus.
Præstans ingenio, præstans & uiribus idem
Corporis, ingenij sed grauitate prior.
Illustres titulos dedit & tibi Nola, dedere
Oppida multa tuo recta sub imperio.
Defuit ab tantum uitæ pars optima, nanq;
Mors properans, medio tempore te rapuit.
Sed tibi uictrices Musæ statuere sepulcrum,
Ne mors ipsa tuas deleat exequias.

ALPHONSI DAVALI PRINCI-
pis Aternensi.

Arma manu tibi capta, & uicto ex hoste trophæa
Hæc tibi marmorea erunt, hæc tibi erunt tituli.
Hoc tibi mars statuit, statuit Bellona sepulcrum
O' Dauale, hæc aneri debita busta tuo.
His Alphonse iaces ornatus & obrutus armis.
Arma tibi tumuli. tela tibi tituli.

IULII PARMERII equitum præfecti.

Da tuba terribilem sonitum, tubicenq; canoro
Aere tona. hos tumulos clangor & arma decent.
Iulius hic situs est. strepitus iuuat, et iuuat ensis
Clauaq; Parmarium bellica parma iuuat.

Gaudet & his heros concentibus. en cœnit umbra
 Ad numeros placidos ducit & ipsa choros.
 Nunc rursus tuba, nunc tubicē fera murmura rursus
 Ingemna, ut cœntu marmora pulsa sonent.
 Hic honor ad tumulos, magnorum & saxa uirorum
 Debetur, Martis sic statuta sacra iubent.
 Pro patria hic cecidit. manes gaudete sub urna,
 Gaude & Iuleis umbra ferox tumulis.
 Pro patria occubuit pugnans, murisq; cruento
 Dum stetit hostiles repulit ense manus.
 Nos plausum simul ore damus, simul ære canoro,
 Parmenio. hæc patrius munera poscit amor.

HYDRUNTINORVM CIVIVM A'
 Turca interfectorum. Viator, Genius, &
 Sacerdos colloquuntur.

In frōte est tumuli scriptum, Sacer est locus. intus VI.
 Tibia funereos deflet eburna modos.
 Ore fauete omnes. manes sua funera deflent. GE.
 Infleti, ob patriam qui cecidere suam.
 Ingratos patriæ mores. sparsere cruorem. VI.
 Pro patria. patrius cur male gratus amor?
 Ossa solo quæ sparsa iacēt, nunc colligit hydrus, GE.
 Colligit & rigidis uiscera pasa rubis.
 Parcite iam manes planctu, miserandaq; cessent
 Murmura, nam tumulis rite paratur honor.
 Dic age, dic bona uerba senex, iam conde sepulcro
 Viscera, & in tumulis ossa reponere sacris.
 Ossa subite pios loculos, & inite sepulcrum. SA.
 Viscera sacratas rite subite domos.

T V N V L O R V M

Pro patria occubistis adacto in pectora ferro.

Vos patria ipsa suis prosequitur studijs.

Ite piæ ad superos animæ postquam ossa quierunt.

Ossa quæta manent, ite piæ ad superos.

Vobis parta quies cælo. noua patria cælum est.

Ite piæ ad superos, en agite ite animæ.

Hoc posita est tumulo pubes Hydruntia. cælum

Est data cui proprijs patria pro meritis.

HIPPOLYTAE MARIAE Principis Brutiorum. Viator loquitur.

Hippolytam quisquis uideat miretur, ut illam

Ipsæ quidem credat Pallada uel Venerem.

Talis ea in tumulo est, illi sic prorsus ademit

Mors nihil, ut dicat Pallada seu Venerem.

Permanet & decor, atq; oris præstantia culti.

Huius ut atq; huius iam fluat ore melos.

Permanet & sua maiestas, popularis & auræ

Illæ quidem uere conciliator amor,

Ut simul & Venerem referatq; & Pallada, ut illi

Insit & hinc Pallas, insit & inde Venus.

Non hic Hyppolite iacet, at Pallasq; Venusq;

At tumulus nec habet Pallada nec Venerem.

Nec iacet Hippolyte tumulo. mihi parate diuæ,

Pallas & Hippolyte cum Venere hic recubant.

Cum Venere Hippolyte recubat, cum Pallade et ipsa

Hippolyte, ut diuæ tres tumulo hoc iaceant.

CICELLAE PVELLAE Surrentinæ.

Quo' decor heu quo' gratus honos, quo' tanta uerustas
 Quo' nitor ille abiit culta Cicella tuus?
 Omnia mors rapuit, quæq; & natura Venusq;
 Contulerant, quæq; ars, heu breuis hora tulit.
 In cineres heu uersa iaces. uix nomina seruant
 Saxa tibi, longo post abolenda situ.
 seu tantum cinis es, seu nil, seu labilis umbra,
 Siue es in ætherio forma recepta polo,
 Has uiolas cape, supremos & turis honores
 Fleta diu nuribus, flenda Cicella uiro.

MUNDITIANA E PVELLAE.

Munditiana tibi funus peperere Hymenæi.
 Ipse Hymen luctus, tædæq; & ipse fuit.
 Te Maiæ primum nuptam uidere Calendæ,
 Te postrema dies heu male condit humi.
 Mense malas olim Maio nupsisse puellas
 Fama est, & Maias omen habere faces.
 Munditiana tibi est Hymenq; & funera Maius,
 Et Maius uiolas det tibi, detq; rosas.

LEONTIS TOMACELLI. Marinus
frater ad sepulcrum queritur.

Quæ Phœbo, quæ nam Aonijs est cura puellis?
 Phœbe uale, ualeant Aonidesq; tuæ.
 Opereant herbæq; tuæ, succiq; ualentes,
 Et pereant cantus, sit sine uoce lyra.
 Ergo obiit Leon? ah tumulus tegit iste Leonta?
 Origeant Lauri, syluæq; Phœbe tua.

TVMVLORVM

Arescatq; Helicon, sicut liquor Hippocrenes,
 Nec tibi sint arcus, nec tibi Phæbe coma.
 Clamabat puer infelix, succurrite Musæ,
 Ferte & aquas. o' me Castalis unda iuua,
 Sed nec Castalides ueniunt ad uota uocata.
 Nullus Castalio, nullus ab amne liquor.
 Tabescit sensim frater. sua iura reliquit
 Natura. O' te te frater amate sequor.
 Quid frustra ad tumulū quereris Tomacelle, Leonta?
 Nec tegit hic tumulus. nec cinis est reliquus.

FRANCISCI AELII. VIATOR

& Genius colloquuntur.

Quis iacet hoc tumulo? Nullus iacet. hunc sibi uiuus
 Aelius, hanc statuit post sua fata domum.
 Cur interq; herbas, interq; uirentia culta,
 Qua nitet aurata Citria sylua coma? *ut Cypria*
 Hanc illi syluam Musæ, hos statuere recessus,
 Quo post umbra suo gaudeat in thalamo.
 Quid, q' & Assyriū spirant de marmore odores?
 Quid, q' & Assyrio nardus honore fragrat?
 Illos assyrijs Charites de collibus, hanc &
 Detulit Assyria gratia ab usq; plaga.
 Hoc illi meritum Musæ post fata rependunt.
 O' scriptor Latia nobilitate lyra.

FRANCISCI PVDERICI

ex nobilitate Neapolitana.

Quis sibi, quis tumulum uiuus parat, an' ne sepulcro,
 Mortem dum metuit, dum cita fata, cauet?

Franciscus tumulum statuit Pudericus, & ipsis
 Consulit exequijs, & sibi busta parat.
 Nec mortem timet, aut mortis mala, sed quod honorem
 Deberi hunc cineri, funeribusq; putat.
 Nam mortem vitæ pretium, finemq; laborum
 Iudicat, & vitæ posterioris iter.
 Sunt testes vitæ tumuli, finemq; fatentur
 Esse quidem alterius, principium alterius.
 Nunc urbem colit & Musas. post dona sepulcri,
 Elysiumq; colet, Pieriasq; domos.

MARVELLI POETAE. PON-
 tantus ipse loquitur.

Hoc uacuum tibi Pierides statuere sepulcrum,
 Et Graia & Latia clare Marulle lyra.
 Ipse etenim Aonia in sylua, atq; Heliconis in antris
 Lætus agens, illic otia grata teris.
 Illic formosæ ludunt ad plectra puellæ,
 Et tecum ad choreas carmina lecta canunt.
 Et tibi responsant syluæ, Peneidq; antra,
 Plaudit & Ogygio roscida ripa lacu.
 Nil præter nomen tumulo. per opaca uagaris
 Culta, per Elysium doctæ Marulle nemus.
 Hinc tibi se ad cantum adiungit formosa Corinna,
 Cantat & ad calamos Delia culta tuos,
 Illinc compositos exercet Cynthia saltus,
 Exercet raros Lesbia blanda choros.
 Nec Parca eripuit, Musæ rapuere Marullum,
 Arnidi ne fieret grata rapina deæ.

TVMVLORVM

Sis felix igitur Musis comes, & tua Musæ
Ambrosio foueant membra adamata sinu.

MARINI TOMACELLI.

Dum timet hæredes nullos Tomacellus, & ipse
Consulit exequijs, dum cauet ipse sibi,
Hunc tumulum sibi constituit, uiuusq; locauit,
Et dixit, lapidi sint sua uerba meo.
Sit lapis hic, sit terra leuis, nullusq; Marinum
Non puer, aut iuuenis, nulla puella fleat.
Me sat sit multos uiuum fleuisse per annos.
O' nollem cineri sic superesse meo.
Cesset honos, cessent tot munera publica, totq;
Regia. me ignauus condat iners' que sopor.
Quæ coelo est pietas uocet ad se, si mea coelum
Respexit pietas, si mea facta deum.

IVLII POMPONII VIRI
lucratissimi.

Pomponi tibi pro tumulo sit laurea sylua.
Ossa maris rores, myrteaq; umbra tegant.
Teq; tegant, artusq; tuos uiolæq; rosaq;
Ver habet, zephyros spiret, & ipse cinis.
Stillet & ipse cinis, quas & Parnasus, & antra
Thespia, & ipsa suas Ascrâ ministrat aquas.

MARIANI EREMITAE.
Viator cum admiratione loquitur.

Huic cineri deus ecquis adest? nam carmina Musæ
Lecta canunt, lectis assonat urna modis.

Ossa solo Mariane iacent tua nobilis umbra
 Læta fugit tumulos, læta petit superos.
 Dicite io, iam victor io Mariane, subisti
 Aethera conspicuum, conspiciende dijs,
 Ornatusq; caput lauro, plaudente senatu,
 Intraſti ſanctas ſanctus et ipſe domos,
 Aſcitusq; choro diuūm, cœleſtibus aſtas
 Concilijs, ſummo per fruereſq; bono.
 Hæc muſæ ad tumulum referunt cinis ipſe ualet,
 Seruari auratis di gne cinis loculis.

CH ABRIELIS ALTILII EPI-
 ſcopi Polycæſtren, ac Poetæ doctiſſimi.

Et tibi dant tumulos Muſæ, meritumq; ſepulcrum,
 Et tibi dat titulos quæ tibi culta Caris.
 'Altilio' uenerande iaces hic? hac iacet urna
 Pontificale decus? pontificalis honos?
 Ergo agite o' nymphæ Sebethides, ergo age uirgo
 Parthenope, ad tumulum ſpargite ueris opes,
 Sparge tuos flores ſorum fœcunda Patulci,
 Et tu ſparge tuas Antiniana roſas.
 'Altilio requiem dic o' Cari. dic age Clio,
 Luceat Altilio lux ſine fine meo.
 Quisquis adeſt pia uerba ſonet, madeatq; ſepulcrum
 De lacrimis, madeat Pieri rore tuo.

ROBERTI VILLICI.

Poeta loquitur.

Terra ſenex tibi ſit facilis, ſint munera terræ
 Grata tibi, et flores grata rependat humus.

TVMVDORVM

Tu terram coluisti & terræ munera sollers.
 Culta tibi & tellus, culta q; debet humus.
 Culta tibi & citius debet Roberte colenti
 Et debet uitis, debet & uina tibi.
 Et uitis det grata tibi, det & uina liquorem
 Optatum, largo diffluat urna mero.

LAURINAE PVELLAE IPSA

è tumulo loquitur. Viator respondet.

Hæc Laurus mihi dat titulos, famamq; sepultæ,
 Quæ quondam uiuæ nomina clara dedit.
 Sub lauru Laurina tegor, mea uestit & ossa
 Laurus, & ipsa meo uestitur è cinere.
 Per me igitur uiuit Laurus, Laurinaq; uiuo
 In lauru, & uitæ nutua cura sumus.
 Ipsa eadem lauro materq; & filia. Laurus
 Ipsa mihi est titulus, ipsa quoq; est tumulus.
 Viuite frondenti pariter sub cortice iunctæ. VI.
 Ipsaq; sis Lauro filia, sisq; parens.

PTOLEMAEI GALLINAE CA-
 tinensis Astrologi.

Digne senex coelo, coelum Ptolemæe petisti.
 Pro Catina coelum patria facta tua est.
 Quasq; olim stellas numeris, quæ sydera cursu,
 Nunc metire oculis, fataq; certa tenes,
 Et tibi quæ series rerum, lexq; ipsa futuri
 Nota patet, summis perfruerisq; bonis.

A' puero mihi culte senex Gallina ualeto
Perpetuum, & Catinae uiue perennis honos.

LAVRENTII MINIATI

Astrologi.

Quid numeras Miniate? nihil numerare necesse est,
Sydera sub pedibus qui modo cuncta uides,
Cuncta suos agere anfractus, seq; ordine summo
Cogere, & errores rite subire suos.

Ne numeras Miniate. quies tibi parata. quiete

Uttere, & humanis exue te studijs.

Ipsa quies deus est. deus est & uita bonumq;

Vita bonumq; simul. utere utroq; simul.

Exutusq; hominum curis, rebusq; molestis

Laurenti aeterno rite fruare bono.

Nos memores ueteris studij, socij; laboris

Hac tibi pro sanctae munere amicitiae.

FUSCAE MATRONAE.

Centum Fusca procos habuit, nec casta cubile

Polluit, aut sancti iura uerenda tori.

Centum Fusca procos risit, coluitq; maritum.

O' raram in longa posteritate fidem.

Hoc uirtutis opus dura inter & aspera sese

Erigere, & fortis exeruisse manus.

Vixit Fusca igitur celebris post fata, fidemq;

Testantur nullo marmora uicta situ.

TVMLORVM
FVLCI FERRARIENSIS
musici.

Bistonis an'ne senis sonat hic lyra? Bistonis an'ne
Quæ traxit sylvas horridaq; antra chelys?
At neq; Bistonij senis est lyra, sed lyra Fulca,
Quæ multitudine pectora, quæq; senum.
Assonuit cui Penéopersæpe relicto
Delius, & carmen flebile iunxit amans.
Assonuit cui Cylleni testudo, & amantum
Defleuit curas, fleuit & ipse suas.
Nec nunc muta silet Fulca lyra. Fulcus & ipse
Non silet. at stygias carmine mulcet aquas.
Dum sonat, Elysia ludunt ad pleetra puella,
Dum canit, ad numeros quæq; puella canit.
Nec sentit Tityus rostrum, nec vulturis ungues,
Nec ferus ad portas Cerberus ipse latrat.
Dum uixit, Fulco regum plausere theatra,
Nunc plaudit stygij flebilis aula dei.
Vive igitur plausus inter choreasq; silentum,
Acternum & ualeas, perpetuumq; cane.

FORTVNATI. IPSE IN
tumulo loquitur.

Non amplæ mihi diuitiæ, non regna fuere.
Sed modicus census, sed sine labetogi,
Nec mihi regales epulæ, sed uictus honestus,
Mensaq; communis, resq; modesta domi.
Cultus ager, sine lite domus, sine sorde supellex,

Parca quidem coniux, sed sine prole fuit.
 Hinc fortunato nomen fecere, quod essem
 Contentus modicis, simplicibusq; bonis.
 Sorte sua letus quisquis fuit, ille beati
 Fert nomen. felix, nomen inane puto.

ANGELI GENTICORI.

Nec Musis non carus eras. tibi carmina Musæ
 Aoniæ & dederant fila mouere lyrae,
 Et dederant linguæ cultum, & præcepta loquendi
 Genticore, atq; artes posse docere bonas.
 Nec tibi non aderant Charites, non fautor Apollo
 Angele, eras docti pars uel honestæ chori.
 Sed tibi nil Musæ comites, nil fautor Apollo
 Profuit, aut Charitum quæ tibi iuncta cohors.
 Omnia mors superat. fatum secum omnia claudit.
 Non tamen hoc nostras finit amicitias.

IAOMOTI.

Dum ruit incautus stratum Iaomotus in hostem
 O cubat, & uicti uictor ab ense cadit.
 Extinctum fleuere duces, tristesq; manipuli,
 Castraq; magnanimi funere mœsta uiri.
 Indulsit iuueni lacrimas rex mitis, & illum
 Ornauit mœstis funeris exequijs.
 Mouit amans fletum uirgo, mouere puellæ.
 Forma quidem lacrimis digna erat illa nouis.
 Elatus misero est urbis mœrore. tulitq;
 Hanc laudem, quæ non liquerit ipse parem.

IT TVMVLO RV M

PERINELLI MVSICI.

Plectra iacent sine honore, lyra sine honore sepulta
 Et citharae, & cantus, & sine honore tuba,
 Sibilaq; arboribus desunt, & murmura riuus.
 Destituit tacitas ipse susurrus apes.
 Sola auium ueteres seruat Philomela querelas,
 Sola & hirundo nouos suscitatur ore modos.
 Hæ Perinelle obitum luctu testantur, at illa
 Sordent, & nimio muta dolore tacent.
 Sume lyram in tumultu Perinelle, & plectra moueto;
 Iam lyra, iam citharae, iam tuba & ipsa canet.
 Sibilaq; arboribus strepitent, & murmura riuus,
 Inuenit atq; alacris ipse susurrus apes.
 Quo tumultu Perinelle iaces, tecum iacet omnis
 Et sonus, & cantus. aurâq; uoxq; silet.

IVNII IVNIANI MAII.

Et Mirtus tumultu satis est sola, & satis ipsa
 Laurus. at hunc tumultum uestit utrumq; nemus.
 Quem Charites persæpe, nouem persæpe sorores
 Inuisunt. tumulus nec sine honore suo est.
 Hæ choreas agitant, Iuniq; ad marmora musæ
 Dulce canunt. numeris frondea sylua fauet.
 Lætantur lauri, myrtus lætatur & omnis.
 Ac Maij felix nomine ridet humus.
 Hic uates requiem duat. feliciter umbra
 Dormiat, & cineri sit sopor usq; pio.

GREGORII TYPHERNATIS.

Pontanus tumultum salutat.

Gregorio sit terra lenis, uer assit & urnæ.
 Terra ferat flores, urna liquore fluat.
 Plaudat & huic Latium tumulo, plaudatq; iuuentus
 Itala. Gregorio et umbria plaude tuo.

FRANCISCI HIACHINI

Grammatici.

Non tibi certa domus fuerat, non culta supellex,
 Mensaq; uix tenuis docte Hiachine focus,
 Hoc ex morte tibi lucri est, quod nulla supellex,
 Non focus ipse opus est, quod tibi certa domus.

MASVTII SALERNITANI

fabellarum scriptoris.

Hic quoq; fabellas lusit, tinxitq; lepore,
 Condit ornatis & sua dicta iocis.
 Nobilis ingenio, natu quoq; nobilis, idem
 Et doctis placuit, principibusq; uiris.
 Masutius nomen, patria est generosa Salernum,
 Hæc simul & uitam præbuit, & rapuit.

AVRELI I INFANTVLI. MATER

ad sepulcrum queritur.

Has tibi pro mammis lacrimas, proq; subere fletum.
 Nate cape. has lacrimas subera nostra puta.
 Quiq; tibi ad cunas cantus, quæ nenia quondam,
 Hi tibi nunc questus, hic tibi sit gemitus.

TVMVLORVM

Has bibe nūc lacrimas. hęc hęc nunc ubera sume.

Naniolę & lusus, nostra querela tibi est,
Quosq; dedi flores, & quas de flore corollas,

Hi tibi sint crines, hęc tibi fusa coma.

Aureli tibi sit tellus leuis, ac breuis urna

Affiet & usq; crocos, spiret & usq; rosas.

PHIELLAE MATRONAE.

Auratis digna es oculis formosa Phiella.

Heu te condit humus, uilis & herba tegit.

Heu heu nec mater, nec te tua pignora deslent.

Nulla tibi est mater, pignora nulla tibi.

Non frater, non cognato de sanguine quisquam,

Non pater ipse, aut quę lac tibi mamma dedit.

Vos fusi deslete, coli deslete Phiellam,

Flete & eam lanę, flete & eam calathi.

Flete & acus, & fila fleant, & lina Phiellam.

Telaq; . uix tumulto casta puella iaces,

Casti puella lates tumulto uix . uix tibi cęspes

Dat tumulum . uix te terra inarata tegit,

Quę tamen herba tegit, nullos hęc sentiat æstus,

Frigora nulla . tuo floreat usq; solo.

MASSILAE VERNVLAE.

urna ipsa loquitur.

Urna loquor . cinis est infans . infantula mecum est .

Vernula nata domi, nata gemella patri.

Hanc mater mihi commendat post funera, & inquit

Ipsa tibi hanc peperit, nata futura tua est.

Hanc alui

Hanc alui in tenebris. nutrix nox. *Hubera* suxit
 Noctis, & infanti lac fuit ipse sopor.
 Nec fatetur, uerum somno testata perenni
 Quam nasci, satius uos docet esse mori.
 Hanc nulla torquent curae, non matris in ore est,
 Non lana in digitis comminuenda datur.
 Continuas ducit noctes. lux nulla, nec ulli
 Sunt uitae sensus. munera nulla premunt.
 Dumq; haec ipsa loquor, secura infantula dormit.
 Illam perpetuo somnus ab hymbre rigat.
 Nomen erat quod fecit herus Massila. *Camoenae*
 Ornarunt domini pro pietate locum.
 Hic dormit Massila. sopor lac, *Hubera* praebet
 Nox ipsa, at cunas & tenebrae & loculi.

ROSAE PVELLAE ante diem mortuae.

Non nomen tibi, quin omen fecere parentes,
 Dixerunt cum te bella puella Rosam.
 Vtq; rosa breuius nil est, aequaeue caducum,
 Sic cito, sic breuiter & tua forma perit.
 Implesti denos uix nam formosus decembres.
 Vere Rosa Heu nata es, mense decembre cadis.
 Non aestus, sed te rapuerunt frigora brumae,
 Non aestas, sed te frigida soluit hyems.
 Ergo non hyem flores, non rapta per hymbrem
 Frondescis, tumulo sed male Rosa rosa es.

PARTHENIAE VIRGINIS ET
 facula Veneris in eo ardentis. Via-
 tor & Genius colloquuntur.

TUMULORVM

Quis rogo quis titulus? fax num tabescit in urna?

Fax cui a est? Veneris. Vmula? Parthenies.

Parthenie faculam Veneri dum surripit, urnæ

Abdit, & hanc inquit ignibus ure tuis.

Tabuit ipsa suis fax ignibus intus abesa.

Hinc tumulus titulum uirginitatis habet.

Parthenie iacet hic. Veneris fax hic quoq; tabet.

Parthenie tituli ius habet & tumuli.

ROSCIAE puellæ ipsa è tumulo loquitur.

Ros mihi dat titulum, nomenq; est Roscia nostrum.

Ros breuis est, breuis heu, sic mihi uita fuit.

Rore madet tumulus, stillant & marmora rorem.

Roscia sum, me ros, roscida & unda rigat.

Sed nec apes tumulo, uerum insedere cicadae,

Stridulaq; ad cineres hei mihi turba crepat.

Bruma mihi requies, æstas est poena sepultæ.

Bruma quies, æstas est mihi supplicium.

STELLAE FERRARIENSIS.

Potamus ipse loquitur.

Sit uati fas Picrides, quæ lucida fulget

Stella polo, hanc proprio condere sub tumulo.

Stella tibi tumulus coelum est. hæc te tegit urna.

Teq; per & tumulus, te per & urna nitet.

Stella nites urna, radios tibi & urna ministrat,

Præbet & hos tumulus, & tumulo ipsa nites.

At nec stella iacet tumulo, sed splendet in urna,

Splendet & in tumulo, Nam polus est tumulus.

CANDIDAE uirginis. ipsa loquitur.

Nec me marmor habet, nec me tegit urna sepultam.

In niueas abij candida uersa rosas.

Fote interq; rosas, interq; ligustra quieram,

Aura fouet flatu, mater at ipsa sinu.

Pallida cum caelo nubes delapsa repente

Me rapit, inq; aureas dissipor ipsa leues.

Dum natam mater gremio, dum quaerit in ulnis,

Pro nata niueas reperit ecce rosas.

Ne mihi ne lacrimas quisquam, ne munera donec

Ad tumulos. horti sunt mihi nam tumuli.

O felix cui uere rosae, atq; aestate sepulcrum

Sunt auae. hinc flores fundis, & hic Zephyros.

VIRIDELLAE PVELLAE.

Ipsa met dolens loquitur.

In lapide est titulus Viridella, sed ipsa sepulcro

Deiurui. heu tumulus nomina falsa gerit.

Tabuit in cineres Viridella, colorq; decorq;

Nullus adest. heu quid nomina uana iuuant?

Quin potius Cinerilla legar, Cinerilla sepulcro

Inscribar, perijt nam uiror atq; uigor.

Nec titulo est Viridella, nec est Viridella sepulcro

Nomen, forma, uigor, deniq; nil superest.

SYLVAE PVELLAE RVINA

ripae oppressae.

Me tellus grauat ingenti diuisa ruina.

Pro tumulo mons est, quam grauis heu tumulus.

TUMULORVM

Incubuit tumulo rupes . hæc ipsa sepulcrum

Hæc ipsa facit, miseros hei mihi quàm tumulos.

Increuit tumulo frondenti uertice sylua,

Sylua mihi est tumulus . hei mihi qui tumulus .

Qui mihi sit titulus, quæ nomina sylua docebit .

Sylua mihi titulus, Syluaq; nomen erat .

PRVINAÆ PVELLÆ . ipsa loquitur .

Nec mihi tristis hyems nocuit, nec sænior æstas,

Non terræ, aut tumidi uis inimica maris .

Tabida uis rapuit, rapuit uiolentia febris .

Delicui, ut rapido soles pruina liquet .

Heu nomen fatale, perinde, ut sole pruina,

Sic ego pallenti tabe liquens perij .

SVLPITIANÆ PVELLÆ .

Viator & umbra colloquuntur .

Dicite custodes umbræ, quæ tanta sepulcri .

Cura est? sollicitas cur'ue smaragdus habet?

Parce hospes uocitare umbras . Amathusides ipsæ

Dicimur, & Veneri turba dicata sumus .

Hic nymphis defleta diu, plorata Camœnis,

Clamata & Veneri Sulpitiana iacet .

Deflerunt nymphæ formam, gestusq; Camœnæ

Plorarunt teneros, compositumq; decusi .

Clamauit Cytherea oculos, oculisq; pudorem

Suffusum, & Veneres per labra, perq; genas .

In frondem nymphæ formam, in floremq; Camœnæ

Rarum uerterunt, & sine labe decus .

Inclisit Cytherea oculos, sepsitq; smaragdo,

Cumq; his et Veneres, deliciasq; suas.
 Mox statuit nos custodes. hinc cura sepulcri
 Tanta est, sollicitas inde smaragdus habet.
 Ferte piæ dona hæc Amathusides. hæc q; smaragdo
 Sertæ date. æternos spiret & urna crocos.

EVMOLPAE SERVÆ. VI. et Ge. colloquuntur.

Hos loculos, hos & tumulos, hæc iura sepulcri
 Ecquis habet Lemurum? num Genius quis habet?
 Ipsa fides habet, & casti reuerentia lecti.
 Hic, atq; hic Genius mutua iura tenet.
 Sic requies huic sit tumulo, quæ nam umbra quiescit
 In loculis? cineres cuius & urna tegit?
 Sarmatis hic Eumolpa iacet, quæ nupta marito
 Eripitur, siculo captaq; seruit hero.
 Cuius dum fugit amplexus, renuitq; cubile,
 Præceps de summa se iacit ausa domo.
 Labentem simul excipimus, positamq; pheretro,
 Condimus, & castis assumus hinc loculis.
 Hos Eumolpa tibi flores, hæc sertæ dicamus.
 Famaq; sit cineri semper amica tuo.
 Vos quoq; felices Genij celebrate iacentem,
 Et facti memorem reddite notitiam.

DRYASTIDIS NYMPHAE QUERE
 la a rusticis cæse. Viator lequitur.

Quæ nam illa est igni e' medio flammisq; querela?
 Qui gemitus? miseræ uirginis an' ne sonus?
 Virginis ah miseræ uox illa est. sic tibi uirgo
 Sit requies, gemitus causa nec ulla tui.

k ij

TVMVLORVM

Dic age quæ nam ipsa es, tanta quæ causa querelæ?

Cur tantus medio surgit ab igne dolor?

Rustica sum nemoris generosi nympha Dryastis

Felix glande, ferax umbræ, & opaca comis.

Inter Hamadryadas regnabam prima sorores,

Primus honor mense, gloria prima chori.

Inuidiæ fuimus. Fauni mea regna bicornes

Inuadunt, Fauni prodigiosa cohors.

A grestumq; manus armant. mea cæditur ilex,

Atq; acer, atq; abies, deniq; cædor ego.

Immittuntq; ignes. uror uenerabile numen.

Dum loquor, heu miseræ uiscera adusta crepant.

Et ferro necum, sæuis necum ignibus actum est.

Hinc lacrimæ & gemitus, inde querela uenit.

Qui Cræsi extinxit flammæ uiolentior humber,

Ille idem extinguat mœstæ Dryasti tuas.

Et tibi succurrant Hyades pluuiialibus astris,

Nimbosusq; suas funditet auster aquas.

DRYASTIS NYMPHAE QUERE

76

I. IOVIANI PONTANI AD PETRVM
COMPATREM NEAPOLITA-
NVM TVMVLORVM LI-
BER SECVNDVS.

Pargite aquam, date tura focis, lu-
gubria ad aras
Verba sonent, miseris uerba feren-
da modis.

Tristor & Lemures cantus iuuat,
& iuuat ipsa

Nenia, funereis emodulata sonis.

Pax uobis tenues umbræ, requiesq; sepultis,

Sit dolor & nullus, nullaq; cura sitis.

Perpetuæ sint & noctes, somniq; perennes.

O' felix, sopor hic cui uenit ante diem.

Aeternum dormite umbræ, aeternumq; silete.

Sit sopor aeternus, perpetuumq; uale.

Tu uero cape & hæc obitus solatia Petre

Compater, à tenebris obsite Cymmerijs,

Quod tibi non opus est medico, non auspice nummo,

Quodq; opera diues nullius ipse egeas.

Aeternum sine me, & mecum post ipse ualetis

Compater antiquis annumerande uiris.

TVMVLVS LVCIAE Pontanae filiae.

Pontanus pater ad sepulcrum queritur.

Liquisti patrem in tenebris mea Lucia, postquam

E' luce in tenebras filia rapta mihi es.

Sed neq; tu in tenebras rapta es. quin ipsa tenebras

k iij

TVMVLORVM

Liquisti, & medio lucida sole micas.
 Cælo te natam aspicio. num nata parentem
 Aspicias? an fingit hæc sibi uana pater?
 Solamen mortis miseræ, te nata sepulcrum
 Hoc tegit. haud cineri sensus inesse potest.
 Si qua tamen de te superat pars, nata fatere
 Felicem quod te prima inuenta rapit.
 At nos in tenebris uitam, luctuq; trahemus.
 Hoc pretium patri filia, quod genui.

ARIADNA MATER QVERI
 tur ad Lucæ filiaë tumulum.

Nata cape hos calathos, depexæ & munera lanæ,
 Cum lana & calathis accipe & has lacrimas.
 Nata & acus, et fila cape, & cape linea texta,
 Cumq; his, atq; illis, accipe & has lacrimas.
 Nata colum, fusq; cape, & simul indita lina,
 Cumq; colo, & fuis, accipe & has lacrimas.
 Nate cape has & bracteolas, hæc aurea dona,
 Cumq; his, atq; illis, accipe & has lacrimas.
 Accipe & hos crines, atq; hæc tibi munera grata,
 Flabellum, & tenues accipe forficulas.
 Accipe & hos crines, cumq; his & scrinia, & aureos
 Accipe uerticulos, accipe gemmeolos.
 Accipe & hos crines, cumq; his bombycina texta
 Et Tonam, & pictum hoc accipe reticulum.
 Accipe nata meos crines, lacrimasq; meos que
 Expecta & cineres Lucæ, & inferias.

NELLAE MATERAE.

Pontanus loquitur.

Nec patria profugus puer, exutusq; bonorum
 Nella tibi aut tumulos, aut pia iusta dedi.
 Nec pro blanditijs lacrimas, pro munere uitæ
 Mortis dona tuo persolui cineri.
 Nella uel affectus matris, uel munus obibas,
 Nella mihi nutrix, Nellaq; mater eras.
 Nunc procul a patria senior iam, dona pheretri,
 Et iusta, & cineri debita persoluo.
 Aeternum mihi Nella uale, ac requiesce sepulcro,
 Et ualeant cineres, & mihi mater aue.

CAECILIAE AVIAE PATER-

nae. Pontanus loquitur.

Pax umbræ, requiesq; Arnæ, quæ contegit umbram
 Tura adolete, sacri spargite fontis aquam.
 Salue auia, æternumq; uale. cape grata nepotis
 Munera, nec lacrimas sperne, nec inferias.
 Caecilia & tibi sit tellus leuis, & fluat urna,
 Ambrosia. Ambrosius stillet & usq; liquor.
 Et tibi perpetuum spiret uer, seruet & urnam
 Quam tu seruasti cum pietate fides.

TURPILIAE PVELLAE.

Casta fuit, formosa fuit, comisq; puella.
 Turpilie uerum nomina ini qua tulit.

TUMVLORVM

Moribus ornavit nomen, raroq; pudore,
Cum fuerit thalami candor honorq; tori.

CORVINAЕ, morose foeminae.

Hic posita est Coruina, suo attumulata marito,
In tumulto et thalamo litigiosa cohors.

An' ne cohors ubi uir iaceat cum coniuge solus?

Ille sua consors coniugis, illa sui?

Dum clamat, dumq; inclamant, dum stridet uterq;

Hic boat, illa ululat, fit tibi plena cohors.

Iam strepitant irata cohors iam currit ad arma.

Clamor ad astra uolat, telaq; truncata sonant.

Non litem sed bella putes. iam fragmina tundunt

Marmora. iam tumulto saxa rotata crepant.

Heu clamat Coruina, gemi percussus Homaster

Pæona de Stygijs ite ciete uadis.

Sed nec Pæone opus. docti sua uulnera curent.

Vos fomenta pÿs fundite pro lacrimis.

CERBERI hominis furacissimi.

Cerberus hic situs est. latrat sed ad hostia nullus,

scilicet inditio ne sit, id ipse timet.

Fur erat, & furtis uitam ducebat. at illum

Deorat in tenebris, improba turba canum.

Umbra petit manes, quam Cerberus ore trifauci

Deorat, haud Stygias passus inire domos.

Furibus hæc pœna est. furti reus hostia Ditis

Non intret, rabido præda sit ille cani.

MIELLAE puellæ in adulterio occise.

Heu quid amor, male castus amor qd crimina possint,
 Ipsa manu doceo cæsa Miella uiri.
 Hærebam misera in gremio male saucia amantis,
 Et mea languentis presserat ora sopor.
 Irrumpit gladio coniux. heu uicta sopore
 Vix sensi armatas in mea fata manus.
 Eiectam furtim, exequijs, bustoq; carentem,
 Tristis in ignota condidit hospes humo.
 Tabueram, incestata diu nec crimina passus
 Hymen, immundas exciit in ossa sues.
 Ernor infelix, populi nota, dedecus urbis,
 Mæq; irahunt rabidæ per loca tetra feræ.
 Quæq; Miella fui, nomen sum nacta suilla.
 Disce puella tuo casta manere toro.

HOMINIS MENDICI.

Nulla mihi uiuo domus, at nunc certa sepulto est
 Vitaq; paupertas, mors mihi diuitiæ.
 Vita mihi exilium. requies. at certa sepulcrum.
 Nudus eram uiuus, mortuus ipse tegor.

VIOLINAE puellæ. ipsa loquitur.

Prata mihi tumulum præbent, uiolæq; sepulcrum
 Fronde tegunt. mirum si uiolina uocer?
 Non mihi ture opus est, aut nardo, aut arabe Myrrha,
 Myrrha mihi, & nardus, turæq; sunt uiolæ.

VRBANAË puellæ male sepultæ. ipsa queritur.

Rure quidem iaceo, cum sit mihi nomen ab urbe,
 Nec titulus, nec sunt nomina uera mihi.

TUMULORVM

Pœna mihi est tumulus. pœna est rurale sepulcrum,
 Quæq; quies alijs, est mihi supplicium.
 Pro uiola porrum, pro ture, atq; Arabe costo
 Cæpa datur, cæpis obsita semper humus.
 Mæq; sues, mæq; & uerres, uexantq; capellæ,
 Inquinat & tumulos in gluniosus anas.
 In primis me turbat anus, quæ carmine longa
 Euocat & manes, euocat atq; crebum.
 Vos aliò caneres, aliò traducite nostros,
 Quæq; Urbana sui, rustica ne iaceam.

SCANDERE BAEI HOMINIS
 bibacissimi.

Funde urnam ad tumulos, funde & uinalia testa.
 Ebrius hic nūquam, sobrius hic neutiquam.
 Ebrius hic semper, semper quoq; sobrius idem.
 Dic mihi quisnam hic sit? Scandere bæus erat.

TRIVM GRAMMATICORVM.
 Pontanus ipse loquitur.

Paschalis iacet hic, docuit qui grammata, mæq;
 Instituit puerum, nescius insciolum.
 Melior huic successit ineptus, & inde Cataldus.
 Tris hos uix unus ferre potest tumulus.
 Ille ualet pugnis, ast alter robore luctæ.
 Hic clamore grues uicerit, atq; anates.
 Ite procul Musæ, puerum me quæ nequistis
 His a' Grammaticis Nestoreum eripite.

FELICIS MERCATORIS.

Felix hic iaceo, male felix, quem neq; coniux,
 Nec natus sepelit, nec soror, aut genitrix,
 Non pater, aut frater. rapidæ excerpere uolucres.
 Prædaq; sum cupidis heu data uulturis.
 Dum uarijs inhio lucris, fora multa frequento,
 Et uitam, & partas eripit hostis opes.
 Linqwor præda auibus. nullum tegit ossa sepulcrū.
 Sola per ignotos umbra uagatur a gros.
 Donec me tumulo pastor donauit, & alno
 Infelix scripsit hac requiescit humo.
 Felix cum fuerim, nunquam post fata quieui,
 Infelix donec scribere in tumulo.

IACOBI PONTANI PATRIS
 Iouiani Pontani.

In tumulo situs est uatis pater. hoc satis esset,
 Sed pater ipse suis laudibus auctus erat.
 Cui gentilis honor. cui linguae ornatus & oris,
 Atq; togæ, atq; hastæ, cui uel utrumq; decus.
 Non est quod tumulo exoptes. coelum ille petiuit.
 Sed uenerare pijs ossa reposta locis.
 Ante diem rapuit Iacobum mors. filius illi
 Infans quæ nequijt, dat modo iusta senex.

CHRISTIANAE MATRIS. PON-
 tanus filius ad illius sepulcrum.

Optabunt tibi Christiana Musæ
 Ad bustum bene, nec mihi negabunt

TVMVLORVM

Ad matris tumulos adesse flenti.
 Has lactis pretium tibi quotannis
 Ex uoto lacrimas parens dicimus.
 Hos questus tibi pro labore & aestu
 Pro puerperij damus dolore,
 Pro casta simul institutione,
 Pro linguae studijs, boniq; cultu,
 Et desiderium tui perenne,
 Et suspiria pectoris uouemus,
 Cum luctu, gemitu, dolore & aestu.
 Nec Musæ numeros negant querenti,
 Quod uiuis bene, quod deos uereris,
 Quod castum colis, & probas modesta.
 Hinc te Pierides puellæ amarunt,
 Amavit dea uirginum magistra,
 Atq; hinc te ad socios choros uocarunt,
 Inter quos agis, & beata ludis.

PONTANVS Filius ad Pheretrum
 Christianæ matris.

Has te ego ad inferias mater uoco. tu mea mater
 Accipe cum fletu munera mixta suo.
 Te natus uocat ad pheretrum. tu munera nati
 Accipe, & has lacrimas, accipe & hos gemitus.
 Quid natum mater fraudas spe? nec mihi flenti
 Eximis aut lacrimas? eximis aut gemitus.
 O' dulcers matris uultus, o' mollia corda.
 Mater adest, matrem iam peto, iam teneo.
 Iam ridet nato mater, iam brachia tendit.
 Iam teneo amplexus, ipse ego iam teneor.

Heu natum mater, natum fugit immemor. heu nil
Ipsi, nisi manes et leuis umbra sumus.

ARIADNAE SAXONAE NEAPO-
litanae. Viator, Genius, & Hyacinthus
colloquuntur.

Vnd erose ad tumulos, unde hæc uiolaria? nūqd. VI.

Hi tumuli & uiolas et peperere rosas?

Ver tribuit sua iura, simul tribuere Napææ. GE.

Huic cineri hinc uiolas, hinc peperere rosas.

Ipsæ et Acidalio Charites de fonte liquorem.

Ipsa et Acidalio rorat ab amne Venus.

Hinc uiolæ florent, hinc roscida lilia canent.

Hinc tener ipse tuo flore Hyacinthe nites.

Et nitet et queritur mœrenti flore Hyacinthus,

Suspiratq; nouo iure dolore puer,

En audis miseranda uolant suspiria, et udis.

E' folijs sese flebilis aura ciet.

Formosæ quondã dominae mihi cura uacabat. Hy.

Hinc mihi tuta æstas, hinc mihi mitis hyems.

Me dominae faciles digiti, studiumq; colebant.

Ver mihi sic semper, rosq; perennis erat.

Extinctam flerunt nymphae. Venus aurea quæstæ est.

Terq; comam uellit, ter scidit ipsa genas.

Inde mihi & nitidus cecidit flos, et mihi tristis

Venit hyems. periit qui fuit ante nitor.

Felices tumuli, cinis at felicior. en tu VI.

Dic puer, unde nouus qui tibi uenit honos?

Arebã dominae interitu. sed coniuge adẽpta Hy.

Vir mihi de lacrimis subuenit usq; suis.
 Hic tumulo ex oculis rorem diffundit amicum.
 Hic anerem ex oculis hymbre fluente rigat.
 Hinc redeo in florem. flos hinc ad busta resurgit,
 Scribitur & folijs nota querela meis.
 Felices tumuli, cinis at felicior. heu quæ VI.
 Sors dominam eripuit mæste Hyacinthe tibi?
 Inuidia eripuit dominam, Lucrinide in unda HY.
 Dum lauat, & calidis nuda fouetur aquis,
 Obstupuit forma nymphæ Misenia, & atro
 Inuidia infestas felle uenenat aquas.
 Hinc raptæ est. fleuere deæ, lacrimisq; dolorem
 Testatæ. ad tumulos inde perennis honos.
 Et lacrimis uiolæ, lacrimisq; rosaria uernant.
 Et mihi de lacrimis hic quoq; creuit honor.
 Usq; fluant lacrimæq; tibi, uiolisq; , rosisq; , VI.
 Umbræq; flebilibus usq; rigetur aquis.
 Dic age de lacrimis sate flos, dic o' puer alte
 De lacrimis, titulum dulcæq; nomen heræ.
 Illa tori bene fida comes, custosq; pudici.
 Cuiq; & acus placuit, cui placuere coli,
 Quæq; focum, castosq; lares curauit, & aræ,
 Et tura, & lacrimas, & pia ferta dedit,
 In prolem studiosa parens, & amabilis, uni
 Quæ studuit atro casta placere uiro,
 Hic posita est Ariadna. rosæ, uiolæq; nitescant
 Qua posita, & lacrimis hic mihi surgat honos.
 Vrna crocū dominæ fundat. distillet amomum VI.
 Ad tumulum, & aneri spica Cilissa fluat.

PONTANVS

Quas tibi ego inferias coniux? quæ munera solvam?
Cum lacrimæ, & gemitus, uerbâq; destituant.

Pro ueteri tamen officio, pro munere lecti
Annua lustrato dona feram tumulo.

Tura puer laticesq; sacros. tu uerba sacerdos
Dic bona, & æternos rite precare deos.

Rite sacras adolete faces. mihi mortua uiuis
Vxor, & in nostro conderis ipsa sinu.

Viua mihi ante oculos illa obuersatur imago,
Et mecum lusus, deliciasq; facis.

Viua domum cultosq; lares, remq; ordine curas.
Viua Ariadna domi es, uiua Ariadna toro es.

Mecum perq; hortos & culta uireta uagaris,
Et mecum noctes, mecum agis ipsa dies.

Sic mihi uiua uales, sic est mihi grata senectus,
Ut tua mors lasso uita sit ipsa seni.

Hæc ipse ad pheretrum. at tecum mens ipsa moratur,
Tecum post paucos læta futura dies.

Interea cape & hæc miseræ solatia mortis,
Atq; in perpetuum fletu Ariadna Vale.

LVCI FRANCISCI FILII

Pontanus pater queritur.

Has aras pater ipse deo, templumq; parabam,
In quo nate meos contegeres cineres?

TUMULORVM

Heu fati vis leua, & lex uariabilis æui,
 Nam pater ipse tuos nate struo tumulos.
 Inferias puero senior, natoq; sepulcrum
 Pono parens. heu quid sydera dura parant.
 Sed quodcunq; parant, breue sit, nanq; optima uite
 Pars exacta mihi est, cætera funus erit.
 Hoc tibi pro tabulis statuo pater, ipse dolorum
 Hæres. tu tumulos pro patrimonio habe.

LVCIO Francisco filio Pontanus pater
 inferias soluit.

Has Luci tibi & inferias, tibi & annua soluo,
 Annua uota pijs hei mihi cum lacrimis.
 Hæc Luci tibi & ad tumulos, positumq; pheretrum
 Dona pater multis perluo cum lacrimis.
 Hæc dona, inferiasq; heu heu hunc nate capillum
 Incanamq; comam accipe & has lacrimas.
 His lacrimis his te inferijs, hoc munere condo,
 Nate uale æternum o' & ualeant tumuli,
 Quin & hient tumuli, & tellus hiet, & tibi me me
 Reddat, & una duos urna tegat cineres.

ISOLDAE matronæ foecundissima.

Felix prole sua, felixq; nepotibus, urna
 Hac Isolda iacet clara puerperijs.
 Quam nati, natæq; cohors numerosa nepotum
 Imposuit pheretro, condidit in tumulo.
 Inscribi hoc iussit busto. mea funera curent

Quæ mea, deq; meis viscera uisceribus.
 Quadraginta igitur strato imposuere pheretro.
 Flet reliqua ad notum turba minuta rogam.

BARCAE ancilla. ipsa loquitur.

Pathma mihi in patria nomen tellure, Ioanna

Hic fuerat, Mauro Barca uocata seni.

Seruiui Mauro. ingenuam me patria uidit.

Hic domini laribus ius uel herile dedi.

Munditijs placui dominae, fusoq; fideq;.

Demerui dominum sedulitate mea.

Nec Musis non cara fui. me carmine Musæ

Donarunt, tumulo qui mihi uenit honos.

Dulcis hero, dulcisq; heræ, Charitum quoq; cura,

Et cura Aonidum scita Ioanna fui.

Ipsa manu dominae pheretro composita, supremas

Excepi lacrimas, quas mihi fudit herus.

Quemq; sinu tenerum foui, cui garrula lusi

Ad cunas, locat hac natus herilis humo.

Ille mihi inferias, ille heræ funebria soluit,

Digne parens nato, digne parente puer.

Terra mihi, sit at aura leuis natoq; patriq;

Sis memor heræ, sis mea dulcis heræ.

LVCILLI Pontani, uixit dies quinquaginta.

Præfata loquitur. puellæ respondent.

Infanti lacrimam ad tumulos floremq; puellæ PRAE.

Spargite, nam heræ uestro est dignus honore rogam.

l ij

*ad tumulum nati sui lacrymas floresq;
 puellæ*

TVMVLORVM

En flores, nardū ad tumulos balanūq; liquamus, PV.

Ipsæ etiam lacrimæ sponte per ora fluunt.

Nil infans ore infanti. uix uagit. at ipse PRAE.

Munera uestra pijs sedulæ obite modis.

Lucili tibi lux nomen dedit, & dedit ipsa PV.

Mater stella tibi, stellaq; luxq; simul.

Eripuit nox atra, nigræ eripueret tenebræ.

Vixisti, uix quot litera prima notat.

Hos ne dies? breue tam ne tibi lux fulsit? & auræ

Maternum in nimbis sic temere iubar?

Infelix fatum. puer heu male felix. heu q

Nec puer es, nec lux, nec nisi inane quid es?

Sit uobis Ver perpetuū, ac sine nube puellæ, PRAE.

Lucili, & aneri spiret iniustus odor.

INFANTVLI VAGIENTIS.

Viator et Genius colloquuntur.

Mira fides, tumulto uagit puer, ecqua sub urna

Vmbra gemit? miseris en gemit umbra modis.

Præsidet huic tumulto quisnam genius? ue deus? ue?

Vnde hæc tam querulo uox geminata sono?

Hic infans iacet Vmbrenus, miserabilis infans,

Viuit morte sua, crimine matris obit.

Hæc urso assuescens, urso fit mater. ibidem

Morte obita. mortem poena secuta sua est,

Vt puer in tumulto uiuat, petat improba mater

Vt Stygia, & hinc Stygias nocte reportet aquas,

Quis puerum in tumulto pascat. uagitus hic inde est.

Pœna obitus matri. uita quidem puero.

VARIANAEPVELLAE.

Carbo soluit inferias.

Hos habet infelix tumulos Variana, nec ulli
 Iuncta toro, nulli iuncta puella viro.
 Ut posita est loculis, miseri post funus amantes,
 Munera cum lacrimis multa dedere suis.
 Primus at è cunctis Carbo maestissimus illi
 Constituitq; aras, & stata sacra facit.
 Condidit & loculis manes, lauitq; sepulcrum
 De lacrimis. lacrimæ tristia busta rigant.
 Nona dies aderat. florent ad marmora thymbrae,
 Thymbra tegit tumulos marmora thymbra tegit.
 Conueniunt & apes, & mella liquentia carpunt.
 Dicta q; Thymbrea est, quæ Variana fuit.
 Hæc tibi Carbo tuus Thymbrea. hinc mella sepulcro.
 Lecta legunt & apes, hinc tibi et illa fluunt.

NEAERAE PVELLAE. P. SVM-
 montius celebrat exequias.

Hos cineres brevis urna (at non leue nomen in urna
 scribitur. hic posita est pulchra Neæra) tegit.
 Ah crudele genus diuorum. hic pulchra Neæra
 Est posita. hos cineres & brevis urna tegit?
 At non urna brevis tegit, aut leue nomen in urna est.
 Quam Charites seruant, Pieridesq; deæ.
 Illam Petrus amat Summontius, hicq; Neæram
 Plorat & ad tumulos, ferta q; dat tumulis.
 Ast Petrum Charitesq; colunt, Musæq; tuentur,
 Inde nec urna brevis, nec leue pondus habet.

TVMVLORVM

Sis felix, longumq; uale dis grata Neera,
Et tibi defunctæ crescat amantis amor.

LAVRAE ARCELIAE uxoris
Antonij Panhormitæ.

Elysiæ nunc te ualles, & opaca uireta,
Elysius nunc te Laura recessus habet.
Nunc interq; hederas, interq; uirentia ferta,
Coniugis optato Laura fouere sinu.
Ille cernit tua ab ore uiri dum lumina pendens
Interea Elysius spicula tergit amor.
Quis castas iterum figit sub corda puellas,
Et renouat fidi uincula coniugij.
Quis rursus Euadne, rursus quoq; Penelopea,
Et rursus ueteres sentit Elisa faces.
Gaude Laura tuo rursus coniuncta marito,
Tuq; marite nouam gaude & inire fidem.
Antoni Elysiæ celebrant Hymenæon & auræ,
Et Lauræ castos florida prata toros.
Viuite felices umbrae, thalamoq; inq; ali
Læta agite, & parili munera obite fide.

LVNAE PVELLAE ipsa loquitur.

Ne me, ne rogo terra tegat. finito aera apertum,
Degrauet & cineres tegula nulla meos.
In Lauri hic tantum titulus sit cortice. Luna
Hinc abij ad superos. non mihi terra placet.
Manibus & Lunæ pateat cælum, ossaq; & artus
Condas sub tacito tu Charitæe sinu.

EUPLEAE PVLLAE naufragæ.

ipsa queritur.

Hic Euplea uagor tumulo sine me maris unda
 Eicit, & sedes hei mihi terra negat.
 Nunc misera affigor scopulis. nunc obruor alga,
 Nec recipit tellus, nec mare, nec scopuli.
 Aëre iactamur, rapidis iactamur ab auris.
 Nec mihi sunt sedes, nec loca certa mihi.
 Nulla quies umbræ miseræ, nullusq; receptus,
 Non nebulae, non me nubila nigra tegunt.
 Iactor in incertum, fessis Euplea carinis
 Explosa, & nautis. hei mihi quid reliquum?
 Sit modus o' Euplea. tuus te portus & ipsum
 Accipiet littus, terraq; amica tibi.
 Et dabit inferias coniux, cineremq; piabit,
 Et cineri & tumulo debita persolu et.
 Interea tibi dant lacrimas Euplea carinae,
 Littor'q; ipsa suis moesta sonant numeris.
 Flebileq; ad tumultum uates canit, & tibi carmen
 Dedicat. o' felix umbra & amica uale.

PVRAE MATRONAE. ipsa loquitur.

Ne manes, ne terra tegat. snite umbra uagetur.
 Nostra quidem certum non habet umbra locum.
 Non sedes mihi certa. dies noctesq; uagamur.
 Exilio requies nec datur ulla meo.
 Ipse error mihi pœna, uiros quod tempore in uno
 Et colui una duos, extuli & una duos.

TVMVLORVM

De me igitur seruare fidem, ac retinere pudorem,
Atq; unum de me discite inire torum.
Nomen erat mihi Pura, heu q̄ nec pura nec insons
Vixi. nunc uitæ crimina morte luo.

VERONILLAE puellæ. ipsa loquitur.

Salua tibi sit ut urna precor, quæ ad flumina pergis,
Tu uero ut mihi sit urna precatre leuis.
Siste. mora est breuis. hoc lege. Veronilla quiesce,
Manibus q̄ bene sit, q̄ bene sit cineri.
Mutua sed faciam. bene sit tibi, sit bene natis,
Sit quoq; cum placido lis tibi nulla uiro.

SANCTIAE PVELLAE Neapolitanæ.
ipsa uirum suum pictorem alloquitur.

Quod uitam sine me coniux inuitus agebas,
In lucem ipse artis munere restituis.
Sic tibi nec sine me uita est ingrata futura,
Nec mors quàm fuerat, tam sit acerba mihi.
Sed neq; me ad lusus, aut oscula grata uocabis,
Mutua ne'ue etiam uerba referre putes,
Nam corpus pictura refert, non corporis usum.
Atq; hæc nunc uates, Sanctia non loquitur.

CASTAE matronæ parum pudicæ.

Castâ uiros habuit septem, quos extulit omnes.
Hoc ægre est, quod non extulerit totidem.

In tumulo scribi hoc uoluit, q̄ nomine Casta
Nunquam casta uiri manserit in thalamo.

MILVII HOMINIS RVSTICANI.

Falco pater mihi, Coruus auus, materq; Columba,
Pica auia est. quid plus? Miluius ipse uocor.
Ne ne sarcophago condas. sit in arbore bustum.
Nidus sit tumulus, nidor & ipse innat.

INFANTVLI inuominati.

Nascitur hic, obijtq; simul, simul ipse sepultus.
Vita obitusq; simul. nomen at unde habeat?

FOCILLAE puellae.

Frigidulo iaceo in thalamo, licet ipsa Focilla.
Ligna nec extincto est qui ferat ulla foco.

GALLAE sterilis foeminae.

Galla fui, Gallo coniux bene iuncta marito,
Verum nec pullos, oua nec ulla dedi.

HYAE inertissimi hominis.

Nunquam uixit Hyas, sed Hyas hoc conditur antro.
Si uixit nunquam, mortuus est nec Hyas.

ERRIS NANI.

Et tumulus breuis est, titulus breuis, & breue nomen.
Et iacet hic nanus. nanula testa tegit.

TVMVLORVM

HIC THYPHAGI.

Pro tumulo scopulus. pars est mihi funeris alga.

In remota titulus. hic riget hic thypagus.

AGANIPPI EQVI. ipse

stellificatus loquitur.

Et mihi Pegasides fauere, & me quoq; caelo

Illustrat stellis Pegasus ipse suis.

Pegasides meritum referunt in uatis honorem,

Quem uexi, & toties restitui incolumem.

Pegasus hospitio recipit, quod & Aona sicum

Vatis ope, & largis ipse repleuit aquis.

Hinc simul & uescor diuino gramine, & una

Ambrosiae extinguo rore fluente sitim.

Inde etiam Charites nomen fecere Aganippo,

Et tumuli & caeli dignus habetur honos.

AVICVLAE LIGVRIS.

Pontanus loquitur.

Pro cauea è uitro tumulum cape, teq; sepulcro

Hoc tege, perspicua conspicienda domo.

Hoc ales mea te tege. sic mihi mortua uiues

O' Liguri, hic tumulus sit tibi pro cauea.

Pendeat è lauro tumulus, quem proxima myrtus

Vestiat, intactis semper opaca comis.

Dum uitro spectanda nites, & uina putaris,

Certatim uolucres ad tua busta uolant.

Et tibi nunc plaudunt pennis, nunc uoce liquenti

Cantabunt blando carmina blanda sono.

Hoc tibi funus erit. cineri sua dona uolucres
Ista ferent. Liguris semper amata Vale.

DEPLORATIO Surni.

Pontanus queritur.

Cantabas mecum ad citharam, dulcesq; querelas.

Fingebas uario garrulus ipse sono.

Fingebas & me uariantem carmina plectro,

Ore tuo & noster saepe recurrit amor.

Ipsē tibi numeros monstro, numerumq; recenses.

Ipsē tibi carmen, carmen & ipse refers.

Sape etiam rostro inuitas, pungisq; tacentem,

Præcans & querulos quos sequar ipse modos.

Inuidit mihi te nigri Iouis inuidia conuex,

Quæ lætum nobis nil finit esse diu.

Nil tenerum, nil duce diu. bone sturne, bone ales

Lenis auis, bellum quid queat esse diu?

Ab desiderium, ab lacrimas quas sturne relinquis?

Ipsē diu luctus, ipse future dolor.

At contra Elysium per te nemus, & pia uernane

Arua. sonant cantu prata canora tuo.

Ac tenebrosū iter, horrenda & uia tristis auerni,

Sentit nescio quid gutture dulce tuo.

Tu modo cum remeant nocturna ad somnia manes,

Nocturnis uenias manibus ipse comes.

Et mecum insomnis dulces meditare querelas

Ad citharam, & solitos perstrepe in aure sonos.

VOCIS AMATORIAE. Vox

ipsa & Viator colloquuntur.

TVMVLORVM

Claudite me in tumulo. Quæ nã es? Vox. Cuiã es? Amã

Quid clamas? Heu heu. Dic age cur geminas. (tis.
Bis quoniam periit mihi Luna. Et quæ nã ea Luna ẽ?

Vna quidem Phœbi est, una soror Charitum.

Quo nam abiit, periitq; simul? quid utrãq; grauaris?

Utrãq; nam periit. illãq; & illa grauatur.

Quæ Phœbi ad superos abiit. Chariteia ad amnes

Hesperia, hæc atq; hæc hei mihi bis periit.

Utrãq; nũ est eadẽ? Vna est & simul utrãq; et ambæ.

Vna'ne cum periit, num periere duæ?

Quin eadem Luna est, eadem simul utrãq; & ambæ,

Vnaq; bis periit, utrãq; cum periit.

Cur nec amans petit & cœlũ, & petit æquor? It ipse

Ad Stygã quæsitum. perdita Styx recipit.

Placabit manes cantu, uictorq; redibit,

Lunaq; erit terris reddita, Luna mari.

Cur tumulo cupis ipsa tegi. Ne sentiar ipsa

Ne fuga sit cœlo cognita, ne'ue mari.

Ne se æther prædæ acingat, neu pontus ad arma,

Lunaq; sit pelago præda, sit ipsa polo.

Ne doleas mea uox. taceas. tibi consule, nostro &

Conde sinu. hoc pectus urna erit, hoc tumulus.

LYRA ORPHEI auxilium im-
plorat à Nympha.

Nympha tene, o' age nympha tene. me me rapit unda,

Nympha tene, o' me me candida nympha iuua.

Quid quereris? quid et ipsa times. Timeoq; querorq;

Bistonides matres, bistonidesq; nurus.

Orphéa diripuere. lyram iecere per undas.

Méq; uehunt amnes, me maris unda uehit.

Illa ego proceras summus è montibus ornos

Quæ traxi, & rigidas post mea plectra feras,

Quæ potui Stygium cantu mollire tyrannum

Tristificum flectens in mea uota canem,

Illa ego Threicias fugio miseranda cohortes.

Me dea me tacito me me age conde sinu.

En properant, dumq; ipsa loquor, me fila relinquunt.

Plectra cadunt. o' me me pectore conde tuo.

Illa querebatur. Threßæ properare cohortes.

Nec mora, quæ fuerat iam lyra, factus olor.

Excitata nam lacrimis nati properabat ad Hebrum,

Flebat & attonito Calliopea gradu.

Vtq; lyram, & chordas uidit sine honore fluentis,

Me miseram, hæc nati sunt monumenta mei.

Iuppiter exclamat, misero succurre nepoti.

Me me Amimallonidum me petit ecce manus.

Hæcine auus pateris? uix hæc. de flumine cyncus

Euolat, & niueus per uada cantat olor.

Forma petit coelum. coelo micat aurea. plectrum

Mansit humi, mater quod studiosa legit.

Condit & in templo. tituli simul addit honorem

Threiciæ hic sita sunt plectra superba lyræ.

Parnasus tenet hæc, Casto Parnasus in antro

Seruat, & incolumi stant ueneranda fide.

INFANTVLI bis mortui, & nunquã editi.

Mortuus ipse bis, at nunquam editus inferor urnæ,

Nam semel extincta matre quidem morior.

Mox utero matris caeso diuellor, & infans.
Rursum obeo. infelix nomine q̄ carco.

HARMOSYNES puellæ Neapolitanæ.

Harmosyne iacet hic. fractos quos aspicias arcus,
Et sparsos crines, atq; sine igne faces,
Arcus fregit amor. Charites sparsere capillos.
Extinxitq; suas ipsa Erycina faces.
Quæ tumulo increuit Laurus, myrtiq; rosæq;
Pieridum è lacrimis noueris esse satas,
Harmosyne extincta est, sensusq; extinctus amandi.
Nemo amat, & numen desijt esse Venus.
Infelix quid agas uates? i, desere coetum,
Et pete inhumanis lustra habitata feris.
Frangere lyram, contemne deos, lucemq; perosus
Noctem ama, & à somnis gaudia posce nigris.

IACOBI Solimæi medici Salernitani.
Musas inuocat ad exequias.

Quæ liquidos Silari fontes, quæq; arua Salerni
Irrigua, & doctis tecta habitata uiris,
Quæ Lauros nymphæ Aonides, Peneida syluam,
Amphrysi & colitis nota in amore uada,
Ne Musæ, ne Pierides, dum condimus umbram,
Pæonio abnuite carmina uestra seni.
Non succi tibi desuerant Solimæe, nec herbae,
Quæq; docent Coi scripta probata uiri.
Et tamen ut de plebe aliquis, de sorde togata.
Occidis, & uili contumulare solo.

Ne nomen tamen intereat, quo fama supersit,
 Accipe quæ cineri sint monumenta tuo.
 Par Phœbo, par Phœbigenæ, atq; Machaone maior
 Et melior, tegitur hac Solimæus humo.

PONTANVS uxorem Ariadnam
 in somnis alloquitur.

Nocte quidem coniux tecum uagor, & tua mecum
 Umbra uenit. sic nox luxq; diesq; mihi est.
 Luce autem sine te tenebris obuersor, & ipse
 Me sine sum. sic lux nox tenebræq; mihi est.
 O' ualeant luces. lateat sol. sic mihi coniux
 Viues. sic moriar uiuus & ipse tibi.

PONTANVS vxorem salutatur, & Laurum
 in hortis ab illa olim satam.

Cum Lauru tibi crescit honos. tua nomina Laurus
 Seruat, nam dextra creuit & illa tua.
 Officium officio pensat gratissima Laurus,
 Quiq; fuit nymphæ, nunc quoq; sensus adest.
 Cum Lauru mihi salue iterum coniux mea. salue
 Coniuge cum Laurus, fronde & honore pares.
 Ite pares, nomenq; una seruare per æuum,
 Et mihi frondenti ferta parate coma,

IO ANNIS Iouiani Pontani.

Dic age quid tumulos seruas dea? Nostra tuemur
 Iura, Deos cinerum num quoq; cura tenet?

TUMULORVM LIB. II.

Hæc mihi prima quidem cura est. Quid concitis alas
 Vsq;? Fugo tenebras, quo uigeant tumuli.
 Quid sibi quæ collo pendet tuba? Nomen amico
 Dat cineri. ad tumulos hæc ego gesta cano.
 Dic age dum manes cuius hi? V atis, at urnam
 Officio posuit docta Minerva suo.
 Hos tumulos Iouianus habet. quæ ferta uirescunt
 Lecta suis manibus disposuere deæ.
 Sed manes ne quære die. per amœna uagantur
 Prata, sonat riguæ sicubi murmur aquæ.
 Nymphæ assunt, & adest dulcis Charis, aurea cantus
 Fila mouent. leni concinit aura sono.
 Nocte illum complexa fouet nitidissima coniux,
 Feruet, & à nulla parte refrigit amor.
 Hæc illi comes in tenebris. quas uincit amoris
 Lucida sax. gemina luce coruscat amor.

FINIS.

97
IOANNIS IOVIANI PONTA-
NI VERSVS LYRICI.

DE ORPHEO NAVIGANTE, ET
Post ad inferos pro uxore descendente.

Am maris vasti penetrabat un-
das
Pelion linquens Pegasæa pinus,
Iamq; canebant agitata longis
Aequora tonsis,
Cū pius Phœbi citharæ sacerdos
Mouit, insigni cecinitq; plectro,
Et parem nervis, parilemq; uoci,
Commodat ictum.
Illicet Nymphæ uitreis ab antris
Efferunt uadum caput, ac per undas
Implicant, certo choreas secutæ
Cum pede cantum.
Illicet Triton resonante ab ore
Bucinam intendit, scopuloq; ab alto
Assonat uati. pecus omne summa
Ludit in unda.
Ipse stans celsa modulansq; puppi
Purpura insigni, & uenerandus ostro
Ad decus famæ ciet, atq; honorum, &
Præmia laudum.
Fortibus summi meritum triumphî,
Fortibus primæ meritum coronæ,
Fortibus plausum populi, patrumq;

VERSUS

Publica dona,

His & æternum decus apparari
Morte prælustri, his titulos sepulcri,
Signa q̄q; & diuis solitos honores
Templa q̄q; & aras.

Hic & hēroas, iuuenum q̄q; primos
Cernerēs pontum ualidis lacertis
Verrere, atq; æstus pelagi, & minaces
Vincere fluctus.

Tum sacer uates grauiore plectro.
Suscitans, hoc hoc agite o' iuuentus,
Hoc deūm proles agite, & uolenti in=
cumbite dextræ.

Vos labor primos hominum, dijs uos
Reddet æquales, labor & deorum
Cœtui adiungens sola salsa ponti
Subdet & auras.

Hoc uirūm uirtus, studium q̄q; pulchrū
Poscit, hoc illud decus, hoc & illi
Qui Ioui uos conciliant honores,
Fama q̄q; poscunt.

Talibus uates. Ibi cepit ingens
Ardor heroas. nouus urit ignis
Pectora. accendit noua flamma a uentis
Et noua uirtus.

Thraciæ hæc olim citharæ ad labores
Ac decus, uis enituit cœnendo,
Quæ quoq; & nati fuerit querenti
Ditis ad antrum.

Hoc refer mecum o' Erato, per umbras

Sola nanq; illum comitata, sola
 Illius luctum, & lacrimas leuabas
 Pectine mulcens.

Mitis o mundi dea nigricantes
 Supplices ad te lacrimas profundens
 Assum, o' et uocem, et lacrimas precantis
 Accipe uatis.

Cui et inferni patuere postes
 Sponte reclusis foribus canenti,
 Cessit intranti canis, et remissos
 Clusit hiatus.

Coniugis manes repeto, relictæ
 Luce sub terram in tenebras profectus,
 Coniuge et pro te, tenebris relictis
 Aeth'ra coniux,

Et diem, et coeli iubar, et uagantes
 Syderum, ac solis radios petiuit,
 Teq; et incepti pretium, & laboris
 Præmia portat.

Fas tibi, iet uatis pietatis ergo
 Reddere assueti pretium laboris.
 Fas mihi optatum pretium referre, et
 Præmia cantus.

Te deam coeli canimus, te et imi
 Sceptra gestantem solij, te et udi,
 Fluctuum campos moderantem, et almæ
 Hubera terræ.

Ipsè ego et diuim, atq; hominum sacerdos
 Hoc peto, et iustum peto pro recepta
 Coniuge, et syluas moueam, et profundi

Marmora ponti.
 Sacraq; & ritus statuens, dicabo
 Tempia, & æternum metuentur aræ
 Supplicum uotis uenerandæ, & aurea
 Turris acerra.
 Interim manes stupuere cantu.
 Distulit pœnam rota. constiterunt
 Saxa. non anques cruciant, nec hydræ,
 Vulturij ue.
 Hic & umbrarum chorus, & silentum
 Vulgus, oranti affremuere, & unâ
 Plaudit heroum genus, & canoro
 Consonat ore.
 Diua tum triplex modulante cycno,
 Plebis & plausu, memor & rapinæ,
 Et tori, & lucis memor, in fauorem
 Ora resoluit.
 Duc age o' uates sociam, & laborum
 Quem petis finem cape. fas sit illam
 Regredi tecum, modo ne in sequentem
 Lumina flectas.
 Rursus umbrarum affremuere turbæ,
 Rursus & uates citharam resumit
 Ipse præcedens. sequitur canentem
 Aurea coniux.
 Vulgus, atq; unâ attonitus silentum,
 Monstraq; & manes trepidi gigantum.
 Quos triceps custos procul allatrata
 Arcet ab amne.
 Heu, quod obstantis pelagi fragores,

Quodq; discordis erebi tumultus,
 Quod potest dirarum animos sororum
 Flectere carmen.

Non potest tristis oculos puellæ,
 Pectus aut trux uirginis, aut superbæ
 Fœmnæ immiteis animos, feramq;
 Vertere mentem.

DE AMORIS DOMINATV.

e T sitim sedat liquor, & relaxant
 Corda languentum latices Thyonei.

Otium fessos leuat. ast amantum
 Pectora carmen.

Tu meos seda o' erato' dolores.
 Fas sit & tecum residere, fas fit
 Carmen audire insolitum, & te ab alta
 Rûpe cœnentem.

Imperat cœlo pater ipse diuûm.
 Imperant dij, semideiq; terris.
 Imperat ponto Ennosigæus. imis
 Orcus Auernis.

At polo, & terris, erebo, mariq;
 Imperatq; & dis amor. huius orbis
 Paret edicto, superiq; & omnis
 Grex animantum.

Hoc sine & cœli status, & deorum
 Pax ruet. terra hoc sine, pontus, aer,
 Et laborabunt odio, & suapte
 Mole dehiscant.

Vrbium custos amor, omniumq;

VERSUS

Gentium rector, placidaeq; pacis
 Author, & leges moderatur, aequo &
 Iure gubernat.

Huius & iussu seges, huius arbor
 Induit florem. statuunt uolucres
 Nidum, & in prolem pecudes, feræq;
 Sponte feruntur.

Hoc duce & uirgo sequitur maritum
 Et domo, & matris gremio relictis,
 Hac ope humanum genus, & propago
 Cuncta perennat.

Huius o' huius mihi mite numen,
 Mite sit regnum dea, sit benignum
 Sidus. o' assis facilis precanti
 Dux bone amantum.

AD ANTINIANAM NYMPHAM
 Iouis, & Nesis filiam.

o' Ades summo Ioue nata, & udis
 Alta Nymphæ littoribus, reposto
 Colle, quam Nesis genuit, superbo e-
 Nisa sub antro.

O' ades mecum dea, dum relictis
 Umbriæ campis, nemore & Sabino,
 Te peto, Sebethiaden & amnem
 Antiniana.

Assit & tecum comes illa quondam
 Sueta nympharum choreis Patulcis,
 Fistula insignis simul, & canoro
 Nobilis æræ.

Vos sequor fidæ Aonidum sodales.

Aon est uester mihi collis, è quo

Forsan & riui scateant, & ipsa

Thespias unda.

Ergo age o' longum lyra, quæ sine ullo

Desides cultu, per op'acæ ruris

Otia, intactum meditemur Vmbro

Pectine cantum.

En adest inter uiolas, rosamq;

Illa, quæ uernos hiemem sub ipsam

Ore præ se fert, oculisq; & omni

Tempore honores.

Quam prius uictis, rediens ab Indis

Liber ad festos Tyasos uocabat,

Nunc uocant Musæ ad choreas, & hortos.

Huic lyra plaude.

Cuius aduentu rosa purpurescit,

Et nouis syluæ recreantur auris,

Lilia albescunt, & hiat decoro

Flore Hyacinthus.

Cuius afflatu induitur recentem

Arbor in florem, Dryadesq; ab altis

Montibus cultam uenerantur, huda &

Naides herba.

Venit ad littus, mora nulla, Nymphæ

Littus optatum celebres frequentant,

Ora mirantur rosea, atq; ad imas

Pectora plantas.

Heu, quod aduentat ferus ille Protheus.

Crede ne uirgo pelago rapinis

VERSUS

Pontus exultat. tua forma solis

Gaudeat hortis.

Crede neu te te nemorum latebris.

Panes & syluis habitant prociaces.

Crede te Musis Ariadna. Musæ

Castæ sequuntur.

PATVLCIDEM, ET ANTINIA

nam Nymphas alloquitur.

c Olle de summo, nemorumq; ab umbris

Te uoco ad littus placidum Patulci,

Teq; ab hortis Pausilipi, & rosetis

Antiniana.

Aura dum æstiuos releuat calores,

Et leues fluctus agitant cæchinni,

Dum sonant pulsæ Zephyris arenæ,

Antraq; clamant.

Antra uos poscunt, querulæq; arenæ,

En canunt illinc Meliseus alto

Fistulam inspirans scopulo, canorus

Inde Menalcas.

En adest culta ad speculam, & superbum

Dia Mergillina iugum, en capillos

Ponit unguens Ambrosia, en nitentis

Oris honores

Fingit, alludens speculo. huc inuentus

Huc age, ut spectes oculos, & illud

Frontis exemplar, propera, & citatos

Arripisse gressus.

Implet en cærmes nitidus Palæmon.

LYRICI 106

Subsident colles numerum secuti.

Nympha subnectit choreas, amato

Littore Triton.

Currit exultans cithara Palæmon,

Saltibus uirgo, celebrant recessus.

Aequor assultat, properant citatæ e

Monte Napeæ.

Ece procedunt duo ruris astra,

Et pedum, cantu minuunt, laborem.

En fauent syluæ numeris canentum,

Plaudit & aura.

Accipit blande Meliseus illam,

Hanc Menalcæus. e' specula propinqua

Ipsa Mergillina canit, proculq;

Saxa reclamant.

Littus o' felix, modulante Nympha,

Cui & hi montes, cui & antra, & horti,

Assonantq; arces procul, atq; ab alto al-

ludit imago.

AD SOLEM.

s Ol decus cœli, superumq; princeps,

Author & lucis, moderator anni,

Alter o' rerumq;, animantiumq;

Et sator idem,

Idem & immensi maris æquor, idem

Aeris vasti spatia, & iacentis

Intimum terræ gremium fouesq;,

Et seris idem.

Omnia ex te sunt, genus omne per te

VERSUS

Ignitur, crescit simul & perennat,
Et tibi assurgunt nemora, & tibi herbæ,
Germen & omne.

Cuncta sed te cum uerentur unum,
Et regas cuncta o' pater alme rerum,
Deseris cur nam tibi dedicatum
Vulgus amantum?

Tu choros primus, numerosq; nectis,
Primus & carmen meditare neruis.
Negligis quare tibi dedicatos
Asper amantes?

Et tibi est arcus, tibi sunt sagittæ,
Et coma intonsa, & puerilis ætas.
Despicias cur nam tibi dedicatum
Nomen amantum?

Te colunt primi, metuuntq; amantes,
Et tuum primi uenerantur astrum.
Lux enim dux est, oculi educes sunt,
Fax & amantum.

Quin amans primus choreas, lyramq;
Carmen exercet quoq; primus idem,
Nam lyra, & carmen, numeriq; amor
Pabula præbent.

Doctor, & princeps choreæ, & magister
Carmunis Sol, hoc age dux amantum
Hoc age, & curam tibi dedicatæ
suscipe gentis.

Quiq; liquentem æra, quiq; salsum
Aequor accendis, uitreasq; sedes,
Ac sinus terræ grauidos, satusq;

Calfacis omnes.

Vre spernaces iuuenum puellas,

Vre diuersas ab amoris aura,

Vre & immiteis animos, tuasq;

Incute flammis.

Et mihi felix ades, & proteruum

Fanniae pectus moderare, adacta

Ventilans sparsim face, dexterâq;

Lampada quassans,

Lampada, atq; illos radios, aduris

Quers & immanes Tigrides, ferumq;

Aspidum ad Syrtes genus, atq; tetras.

In mare Phocæis.

ANTINIANAM NYMPHAM Inuocat

ad cantandas laudes urbis Neapolis.

s Vme age intactam citharam, atq; ab alto

Colle descende Antiniana in urbem,

Et novos chordis numeros, nouumq;

Concipe carmen.

Vrbi & assurge o' dea, quam superbæ

Muniunt turres, rigat unda, subterq;

Et specus Sebethiadum sororum,

Ditat & æquor.

Antrâq; et dulces Charitum recessus,

Et sacri colles Cereri, ac Lyæo

Vestunt hanc, et nemora, et serena

Temperat aura,

Ver et æternum, tepidiq; rores

Temperant. disq; otia grata, et almæ

VERSUS

Lucis auctor sol fouet, atq; amico

Spectat ab astro.

Præficit regnis pater hanc deorum,

Præficit bellis animosa uirgo,

Author & Mars militiæ, ac uirorum

Bella gerentum.

Hanc domum Musæ sibi uendicantur

Et bonæ hanc artes studijs, boniq;

Cultus & recti, simul & sacrorum

Iusticiæq;

Templaq;, & regum monumenta, & arces,

Aedium insignes aditus adornant,

Et dijs gratiam, & patribus, uirisq;, &

Plebe frequentem.

LAVDES Alphonsi Ducis Calabriae de uis-

ctoria Hydruntina.

m Ens Iouis proles, Ioue mens parente

Nata, ne desis mihi, neu canentem

Et decus belli, & ducis acta, & artes,

Defere uatem.

Te colo insignis dea, ture, & aris

Vota persoluens. tibi nostra cultum

Barbitos carmen sonat, & canoro

Ludit in antro.

Victor Hydrunto redit in recepto

Belliger Dux. en tituli ducesq;

Hostium, & præda ante rotas, & arma

Capta trahuntur.

Cernite auulsos clypeos lacertis,

Cernite abreptas humeris pharetras,
Medicos dextris gladios, madentis

Sanguine cristas.

Ille quem spectas humero reciso
Nasdan est, princeps equitum. Ille adempti
Naribus, Nabdir peditum tribunus,

Abdelanille,

Signifer truncis manibus, cruento
Pectore, hic hic est Megabæus. illi

Assan, Asmir, præpositi manipulis

Gentis eoræ.

Signa sternuntur, phaleræq; equorum.

(Heu pudet tanti ducis) Hacumetus

Ducatur uinctus manibus, grauatus

Colla catennis.

Fulmen en belli uenit. en Gradiui

Efferi uultus, sequitur palanxq;

Eubois. uincuntur acies ahena

Luce coruscant.

Ensis ille est, quo toties Ameti

Terga uerterunt trepidæ cohortes.

Hasta et illa est, qua cecidere pulsæ

In mare turmæ.

Ille equus, quo fulmineum sequente,

Persicum in fossas uiolenter agmen

Est datum præceptis. age io triumphe.

Dicite uulgus.

Hic cruentatus clypeusq; et horrens,

Cædibus claua, hac trepidauit intra

Mænia Armaspes. Age io triumphe.

Dicite vulgus.

Illud in summa stetit arce signum

Oblitum tunc Turcico cruore.

Nunc riget tabo. en age io triumphe,

Dicite vulgus.

Hicine Alphonsus patriæ receptor?

Hostium uictor, pepulit qui ab oris

Italæ classem Argolicam, et furentis

Contudit ictus?

Ite dis nostris meritos honores

Soluite. ornentur fora, templa, et ædes.

Atria argento niteant, fluatq;

Molle Falernum.

Me sat hærentem gremio puellæ,

Vulnera, et stratas acies referre,

Et ducis fortis animos, et acris

Militis arma,

Utq; fallacem, studijs, et astu,

Vecte quàm hasta non minus, et bidente,

Aggere, et uallo, et sudibus repressum

Ceperit hostem.

AD CHARITES.

o' Dee, o' almæ Veneris ministræ,

Quæ puellarum, iuuenumq; curas

Ore mulcetis, capitisq; amantum

Pectora cantu,

Quæq; nympharum uirides recessus,

Fluminum et ripas colitis, quæ et antra

Pectine arguto recreatis, udas

Et maris attas,

Vos deæ, uos o' Charites sub umbra

Myrtea, ad fontem, gelidiq; circum

Prata Sebethi canite, et sonoras

Tangite chordas.

Luditis dum, dum canitis puellæ,

Aurâq; æstuos releuat calores,

Concanuntq; unâ nemora, et quieti

Marmora ponti,

Ipsæ selectos per apricâ rura

Colligam flores, Cypriamq; myrtum,

Colligam luctus Hyacinthi, et albo

Lilia thyrso.

Lilia, intactumq; amaranthon, his et

Miscæam calthæ decus, inq; sertum

Vincæam implexas uiolas, et albi

Texta ligustri.

Quæ Syram stillent madefacta nardum,

Quæq; et afflatus referant sabæos,

Indicum et costum, Armenijq; felix

Gramen amomi.

His suum cingat speciosa crinem

Fannia, et quos pectore, quos et ore

Spirat, hos ipsa et capite, et capillis

Afflet odores.

Hoc deæ, hoc hoc o' Charites ministræ

Cypridis blandæ, hoc agite, et remissæ.

Fila pulsantes citharæ, canorum

Fundite carmen.

Eæ florentes graditur per herbas,

VERSUS LYRICI

Eccē pestanos pede pressat hortos
Virgo, quam uer insequitur, cui ipsa
It comes aura.
Aurāq; et ueris decor. en amores
Lusitant circūm, en pharetræ, facesq;
Ventilant, spargitq; suos honores
Læta iuuentus.

Qua mouet nympe, hac humus ipsa ridet,
Ridet hac aer. fluit ipse læto
Amne Sebethus, canit uxor imo
Cærule ab antro.

Huius è uultu, placidisq; ocellis,
Instruit sese Venus, et Cupido,
Alterā accendens faculas, et alter
Spicula torquens.

Ah quid, ah dulces Paphiæ cænendo
Illius mentem erigitis? superbit
Et lyra, et cantu, tumet heu proteruius
Carmine fastus.

VXOREM INSOMNIS colloquitur.

Umbra sis felix mihi. sunt ne ueri
Vxor amplexus? uigilantis an' ne
Cura te in somnis agit? atq; uana
Ludis imago?
Umbra sed quamuis, mihi chara salue,
Et mihi felix ades. osculantem
Osculans te te accipioq; amansq; am
plector amantem.

Credit et uirgo speculo. ast imago
Ludit

Ludit indulgens speculi. perinde
Somnia & mentes capiunt, amantq;
Somnia mentes.

I' puer, nocti caue sacra, nocti
Tura succendens. per opaca noctis
Vmbra uersatur. uolat usa noctis
Vmbra fauore.

Nox parit somnos, hominum quietem.
Hi uocant imis animas Auernis
Morte contempta, & simulacra uiuis
Mortua iungunt.

Vos pijs manes, memores senectæ
Vltimæ iam, sacrificæ ex acerra
Munera hæc, stacten capite, & Sabeæ
Mercis honores.

Dumq; nos rursum Elysijs in recessu
Iungat obstringens amor, haud grauari
Et senis somnos Ariadna, amatum &
Visere lectum.

LAVDES ALPHONSI ARAGONEI
Ducis Calabriae, Ferdinandi Regis filij,
de clarissima eius uictoria.

Et dijs cultus placet, & deorum
Addecet cultus simulacra summos,
Addecet montes nemora, & strepentem
Populus amnem.

Littus & gemmæ, mare classis ornat,
Aera & lux, aurea tecta diuûm
Sydera illustrant, uaria & coruscis

VERSUS

Signa figuris.

At virum ingentis animos & ornat
Excitans laus, & colit. o' puellæ
Mentis altrices, meritos honores

Reddite laudi.

Herculem laus ad Nemees leonem,
Herculem ad Lernæ anguineos tumultus
Impulit, postq; emeritos labores

Rettulit astris.

Liberum laus Niliacæ ad trophæa
Traxit, hinc ad Gangaridum Triumphos.
Lyncibus tandem ad superos relata

Templa dicavit.

Hæc Alexandrum penetrare ad Indos,
Ad mare ignotum, Libycæq; arenas
Compulit, sic, ut nihil ante maius

Viderit ætas.

Cæsarem dehinc innumeris trophæis
Et mari, & terra, oceanoq; partis
Extulit laus. hoc superante victus

Concidit orbis.

Patrij cultus studium, & salutis
Publicæ laus, Scipiaden ad Afrum
Littus impetit iuuenem, unde Roma

Libera risit.

Par amor, par & studium, fidesq;
Traxit Alfosum, procul ut repulso
Ausonis tellus, siculumq; littus

Riserit hoste.

Hunc pater rex, hunc Italus senatus

Laudet, hunc matres pueris receptis,
 Virgines hunc ingenue, ac per aras.
 Sacra frequentent.

AD AMOREM.

d Ic age ecquis nam modus o' deorum
 Victor, & princeps amor? ecquis ordo
 Dic rogo? ecquæ lex oculis? amantum
 Dic age rector.

Nec modus quisquam, neq; lex, nec ordo
 Vllus est, uates oculis. amandi
 Rector & dux est animus, suoq;
 Mens cita ductu.

Hanc mouent curæ, cupidiq; sensus,
 Acris & uersans agitât Cupido,
 Blandiens secum trahit & uoluptas
 Insita cordi.

Hi duces, hi sunt oculis ministri,
 Mutua inter se aut uarians amantum
 Cura, quam sensus sequitur uidendi,
 Motus & exter.

Tu tuæ morem placidus puellæ
 Et gere, & molle imperium ferendo
 Illius uincas animos, trahasq;
 In tua uota.

Hinc tibi & blandos oculos, & illos
 Hinc tibi multus faciens parabis,
 Iure quis felix tibi, & inuidenda
 Sorte habearis.

Hic modus, lex hæc oculis, & ordo.

VERSUS

Finge te ad nutus dominæ, nec illi
Asper obsiste. hoc age, blandiando
Pectora mulcæ.

Hæc amor, sed nec precibus mouetur
Tigris, aut cantu leo, non amando,
Quæ cæret sensu, refugitq; amari
Cassia cæutes.

Excoquit saxum uiolentus ignis,
Robur & ferrum penetrat, sed huius
Fœmnae immittis animos, rigenti
Pectore cinctos.

Non amor certis penetrat sagittis,
Vrit aut lentis Cytherea flammis,
Non lyra mulcens Erato, aut amico
Carmine mollit.

Huius, heu quæ uirgineo sub ore
Condit innatos adamantas, & quæ
Aequoris Thusci scopulos, niuemq;
Et iuga Tauri.

AD AMICAM DE EIVS PVL-
chritudine, & amantis infelicitate.

t E'ne, dum ludis, Charites sequuntur?
Te'ne, dum rides, amor? ah me amantem
Et fugit risus, fugiuntq; lusus,
Et Charis omnis.

Dum canis, tecum Aonides puellæ
Concanunt, & dum loqueris, lepores
Fantur. heu, me non lepor, heu dolentem
Non leuat Aon.

Dum minax in nos oculos retorques,
Et deos irata male imprecaris.

Ingruit statim dolor, & deorum

Ira munantur.

Non'ne & infelix, miserumq; amantis

Munus? est illi dolor, est & usq;

Curâq; & mœror comes. est laborum

Certa propago.

POLYPHEMVS ad Galateam.

c Vr fugis uirgo Polyphemon? Aetna

Quem cupit, pascens tacitas fauillas.

En ego ad littus propero, ipsa in altis

Is uaga saltus.

Qualis in pratis melilotos udis

Carices inter nitet, inter ipsa

Cratidis nymphas facieq; & omni

Corpore præstas.

Alta ut in syluis humiles myricas

Fagus excellit, pecudum magistros

Ipsæ sic cunctos, & honore barbæ, &

Crine relinquo.

Est tibi insignis coma, qua nitescis,

Sunt mihi & setæ, quibus ipse & hircos,

Atq; oues solus supero, genisq;

Et nemus horret.

Cur fugis uirgo Polyphemon? Aetna

Innuat cui, & uocat usq; ab alto

Monte succensis facibus, suosq;

Indicat ignes.

VERSUS

En pedum, cuius capulo suilli
 Albicant dentes, riget acer ictu
 Corneus mucro, medio reuinctus
 Serpit acanthus.

Aspice hunc sparsis maculis galerum.
 En decus rarum capitis. superbit
 Hinnuli pelle. en tremt asper hirtu
 Conus echinno.

En tegit plantas capreae reuulsus
 Pero de tergo. ligat hunc acerno
 Fibula amplexu, Gelae benignum
 Munus amantis.

Cur fugis uirgo Polyphemon? ipsa
 Aetna quem rursus uocat, atq; ab alta
 Innuit rupe, & facibus superbum in-
 uitat amantem.

Non mihi desunt Galatea lanae,
 Non oues, bis quae pariant in anno,
 Bis die ad mulctram ueniant uocatae
 Nomine uaccæ.

Vellera atq; assunt niuea, & petulci
 Vir gregis bifrons caper, & tricornis
 Ille, & insultans aries, Sicani
 Littoris horror.

Ille & insultans uitulis, mihiq;
 Taurus instans cornibus. ah Pelori,
 Ah Gelæ pastor caue, & insolentem
 Pelle iuuenctum.

Cur fugis uirgo Polyphemon? illum,
 Cuius ad formam stupeant uel undæ,

Cuius & robur nemora, & lacertos
Saxa tremiscant.

Lacte de nostro fluitent & amnes.

Surgat hoc ipso tumultus coacto.

Mille equæ ad ripas stabulantur, alti &
Flumina Anapi.

Mille te capræ, totidemq; & hœdi,

Mille te uaccæ, totidemq; tauri,

Mille te è nostris stabulis sequentur

Hubera equarum.

Si semel mecum Galatea, mecum

Littus inuisens, Siculasq; terras

Duxeris mecum choreas amatae ad

Carmen auenæ.

Cur fugis uirgo Polyphemon? ecquem

Italæ tellus Polyphemon? ecquem

Brutij montes Oriarchon? amnis

Ecquem habet ullus?

Vnicum est soli Polyphemo, at ingens

Lumen. hoc uno fugo & ipse nubes,

Montium hoc uno fugo tetra, & amplæ

Monstra lacinae.

Ipsæ dum uastum mare curro, adæquant

Genua nec fluctus, tiliæ nec æquant,

Erro dum syluis. mihi cedit unda,

Cedit & aer.

Quin & hac dextra quoties Pachinni

Verticem, aut summi quatio Pelori,

Ausonum littus tremit, & Libysæ

Tractus arenae.

VERSUS

Quem fugis demens Galatea? cuius
 Aequet & diuos genus, & propago
 Imperet syluis, pecori, ac magistris,
 Et maris undis.

Sunt mihi urforum, simul & leonum
 Fistulae assueti catuli, manuq;

Quos ego in lusum, illecebrasq; natis,
 Et tibi seruo.

Sunt & assueti manibus, iocisq;
 Piscium foetus teneri. hos puellis,
 Et tibi seruo. O' age dura nostrae

Causa querelae,

Et foue ingentem Polyphemon, antra
 Ipsa quem uix iam capiunt, uel ipsi
 Montium saltus. age dura nostrae

Causa querelae,

Et tege amplexu Polyphemon, ipse
 Quem tegunt uix aut tiliæ, aut comantes
 Aesculi, aut pinus. age dura nostrae

Causa querelae,

Osculo & dona Polyphemo. heu heu
 Osculum, & uoces fugit. Ah superba
 Ah parum felix, fugit, & sub imo
 Conditur amne.

AD FIDEM.

q Vo fugis rerum Dea? quo deorum
 O' fides nutrix? maria alta te te
 Hospitem pellunt. fugat ipsa iniquo
 Foedere tellus.

LYRICI IOE

Te fugant arces, fora, templa, castra,
Te fugant reges, fugat & sacerdos
Summus. heu, ne te undiq; iam fugatam

Arceat aer.

Quo minus coelum repetas. & ipsæ,
Denegent auræ in patriam regressum.

I', fuge ad manes, fuge ad ima, & atri

Tartara mundi.

Comiter nanq; accipiere manes

Et colunt iustum, & uenerantur æqua.

Hi tibi assurgent meritæ, piæq;

Sede locabunt.

Si modo & tu Pontificem cætenis

Traxeris uinctum. hoc age diua, & unco

Protrahens tracta, soliq; ad aram

Siste tremendam.

Fœdat incestu sacra qui nefando,

Qui fide fracta, Italiam Rutenis

Prodidit, quiq; Ausoniam repenso

Vendidit auro.

Quo suos natos (scelus ah supremum)

Ornet insigni diademate, alto &

Ponat infames solio pianda

Cæde cruentos.

Hunc trahe, hunc unco dea, merge & illos

Amne mactatos Tyberino, & una

Hinc patrem, hinc natos erebi profundos

Trude ad hiatus.

AD VENEREM comæ, atq; osculi dedicatio.

IOVERSUS

E Iouis prolem Venus alma, nostris
 Ut sacris assis, humiles precamur,
 Supplices tete dea nunc adimus
 Et tua templa.

Tu preces nostras, & amica tura
 Accipe amborum genitrix amorum,
 Et tibi uotum, tibi dedicatum
 Accipe crinem.

Vouit hunc olim patria recepta,
 Pro duce & uictore, fugato Ameto
 Pro focis, arisq; Ariadna uoces.
 Supplicis audi.

Ipse ego illius tibi diua ab ore
 Osculum supplex uoueo, dicoq;
 Osculum ex uoto cape Cypri, gratosq;
 Oris honores.

Tu meum uictrix hominum, deumq;
 Tu parens rerumq; animantiumq;
 Cuius est quicquid tenerum, decensq;
 Pectora mulcet.

Tu meum felix Cytherea plectrum
 Adiua, & dulcis numeros ministra,
 Dum tuum numen cano, dum tibi aræ
 Molliter halant.

POLYPHEMVS A' GALATEA

spretus conqueritur in litore.

I Ittus o' nostris faueas querelis,
 Sparsaq; ad sicas ades alga cautes.
 Vos meos questus procul icta, longo

Saxa fouete.

Ille ne heu quondam Polyphemus ille,
Mœret ad fluctus? pudet heu canora

Fistula, quæ olim & tiliæ & alnos

Blanda mouebat.

Cuius ad cantum pecudes coibant,

Et feræ è lustris, & aues ab alto

Aethere, & mutæ procul à Palici

Littore ranae.

Ad meam dulcis Gelæ cicutam,

Ad meam mollis Lilybea auenam,

Et meos flaua ad calamos ruebat

Acanea.

Sæpe & ad nostros Arethusa cantus

Flexit, & molles inijt choreas,

Sæpe & ad nostros numeros per attam

Lusit Anape.

Agmen o' felix ouium beati

Et greges felix aries, & hircus.

Hunc amat mulcens Arethusa, at illum

Ardet Anape.

Illa Cironem uiola coronat,

Hæc Carestinum reliquat cypero.

Ludit in pratis utraq; & sequenti

Plaudit amanti.

O' ubi ille ille est Poliphemus? albi

Velleris diues, niueiq; lactis,

Mille quem uacœ, totidem iuuenti,

Mille capellæ,

Cum suis hædis, pecudesq; mille,

VERSUS

Mille post agni comitantur. albet
Terra candore, & nemora ipsa balant,
Balat & aer.

Mille equæ armentum Polyphemi, & Aetna
Aetna miratur Polyphemon. una
Ridet informis Galatea, nigro
Pectore, nigris

Displicens mammis Galatea. abite
Mille oues, mille & pecudes, capellæ
Mille cum foetu. procul ite equarum
Tanta propago.

Hoc pedum dextræ decus, hoc puella
Brutiæ gentis Galatea ridet,
Ridet hoc saxo sata, ridet heu heu
Hoc Galatea.

Quod tremit littus Siculum, quod A fra
Horret & Syrtis. procul ipse rupem
Colle de summo obijciam, & fluenti
Hostia claudam,

Ne in mare accessus pateant superbae,
Quæ meam temnit male grata barbam,
Iure cui Marsi inuideant, & ipsi
Cinyphes hirci.

Quæ meos spernit male amica carros,
Quis uel intonse inuideant capellæ.
Quæ meo auertit faciem galero
Dedecus undæ.

Hunc mihi dono dedit illa quondam
Carminum cultrix Helime, atq; auenæ.
Despuit quem (pro' pudor) è luto so

Edita fonte.

Lumen hoc unum mihi, quod decora
 Fronte diffulget, nec honore solū
 Cedit, hoc o' Cratidis orta coeno
 Filia damnas.

I' nigris mammis, nigricante dente,
 Crine subcrispo Galatea, & amne
 Mergere te immundo. Polyphemon Aetna
 Aetna tenebit.

Aetna Nympharum decus, Aetna florum
 Mater. o' longum mihi culta salve,
 Et tuos ignes specula è suprema
 Porrige amanti.

Ite oves, ite o' placida capellæ,
 Lucet. en montis dea porgit ignes.
 Linquite & noctem Galatææ, & atram.
 Linquite nubem.

Ite io fidæ comites capellæ,
 Eia io incanæ pecudes abite.
 Vos manet, meq; innuit, en ab altis
 Rupibus Aetna.

FINIS.

IOANNIS IOVIANI PONTA-
NI ERIDANORVM. LI-
BER PRIMVS.

AD ERIDANVM.

Aeruleis generose vadis, Rex dis
uitis agri,
Gallica qui medio flumine re-
gna secas.
Heliades cui ferta parant, uene-
rantur & amnes,
Nereus & placidis accipit hospes aquis,
Nympharum cui dia chorus Ferraria mater
Ducit, & ad thalamos uxor amata canit.
Non Charites desunt illi, non carmina Musæ
Culta negant, dulcis gratia in ore sonat.
Tum tibi per tacitas serpit noua flamma medullas,
Vreres, & medio feruet in amne calor.
Salue amnis, salue Hesperidum regnator aquarum,
Cuius & in coelo flumina nota micant.
Te propter, fontesq; tuos nitet aureus ille,
Vina Ioui gelidis qui sua miscet aquis,
Te propter iaculumq; ferus clypeumq; reliquit,
Dum stupet ad Veneris gaudia prima deus.
Sicabat madidos Venus aurea forte capillos
Nuda quidem, si non parte tegatur aquis,
Pectus aquis tegitur. cervix, humeriq; superstant,
Subleuat effusas sedula dextra comas,
Ima papillarum tegitur pars. eminent illa
Punicea Charites, quam coluere rosa.

Candorem referunt undæ, micat aura capillo,
 Singula sub vitrea membra notantur aqua.
 Ipsa sua dea dote sibi blandita superbit,
 Mirum ait est, nostro si quis amore calet?
 Mirum si cœlo regnat Venus? inter & arma
 Conqueritur nostras ferreus ille faces?
 Quid nunc si uideat? quos sentiat ipse calores?
 Abiciat uel nunc arma, quiri inq; suam?
 Dicebat, sicamq; comam studiosa ligabat,
 Nam Charites molli littore somnus habet.
 Prodit ab insidijs iuuenis, prensatq; pauentem,
 Implicat & cupida candida colla manu.
 Ter collo dentem impressit, ter utrunque labellum
 Strinxit, & audaceis huc agit, hucq; manus.
 Illa dolet, gaudetq; simul refugitq; cupitq;
 Vim nollet, uellet sed sua furta tegi.
 Oscula nunc offert, nunc auersatur amantem,
 Et miscet blandis tristia uerba iocis.
 Ad uotum properabat amans, strepuere salicta
 Proxima sollicitum qua mouet aura nemus.
 Expauere simul, simul & latuisse uolebant,
 Sed nec quo fugiant, quo ue tegantur, habent.
 Ipse deos miserans atram de gurgite nubem
 Obijcis, & latebris abdis opace tuis.
 Illic securo uenere ad gaudia cursu,
 Mille modos matri dulce retexit amor.
 Dic Mars, dic Gradiue potens ubi cuspis, ubi hasta?
 Scit Venus, ad ripas illa relictæ iacent.
 Illa puer Veneris tractat, ridetq; sed ipse
 In Veneris manibus bella mouere sinu.

ERIDANORVM

Bella moue, nunc diue sapis, nunc consere pugnas.

Hostis adest. tamen est præposuisse torum,

Deliciasq; tori molles, placidamq; quietem,

Et dominæ in tenero molle cubare sinu.

Salue iterum Eridane, nam tu quoq; iungis amantes,

Tu quoq; concilias quos suus urget amor.

Tu uatem, teneræq; senem placare puellæ,

Et cupis, & ducis muneris esse tui.

Ergo perpetuos Ticinus, & Abdua fontes

Certatim, & famulas Mela munstret aquas.

Voluat & assiduos Benaci è gurgite fluctus

Mincius, Andæo pota fluenta seni.

Ipsè perennis eas, superesq; & flumina, & amnes,

Imperium nqrunt æquora & ipsa tuum.

DE AMORE colligente succina in Eridano.

Eridani circum ripas, alnosq; uirentes

Quærit amor tenera succina lecta manu.

Quærenti assurgunt ripæ. Phæithontias arbor

Fundit rore nouo, quæ legat ipse puer.

Dumq; legit, guttæq; manum puer admouet, ora

Exerit è tenui cortice Nympha sua.

Quoq; puer gemmas, totidem legit oscula uirgo,

Ridet amor. ridet conscia Nympha sibi.

Naides ad risum cœunt, mirantur amorem,

Quiq; puer pharetram, telâq; adunca gerat.

Sensit amor, neruumq; manu lunauit, & inquit

Dèq; meis humeris missa sagitta ferit.

Illa uolat, fulsere auræ rutilante fauilla,

Hauerunt uirides tela coruscæ deæ,

Inq; choros,

Inq; choros, cantusq; abeunt. Climeneia uirgo
 Prodit ab excluso lapsa repente libro.
 Inq; sinu puero fruitur, caluitq; fruendo,
 Miscet amor lusus, blanditiasq; suas.
 Cerulus ut uidet ipse deus, complexus uirumq;
 Condit nube caua, rorat et amne suo.
 Dum ludunt, pendentq; arcus electride in umbra,
 Prendit Stella manu, spiculaq; apta legit.
 Altera quers urat longe, & male figat amantem,
 Altera quers medico uulnera rore lauet.
 Mox strinxit telum Idalium, fixitq; sagitta.
 Me me audax. uati parce nocere tuo.
 Parce puella seni, cur non iacis altera tela?
 Et uulnus medico rore puella leuas?
 Vre ferox, facilisq; medere, utq; aurea uirgo
 Hinc seuis, illinc mite leuamen ades.
 Vre simul, medicare simul. nihil ipse recuso.
 Non ferrum, non me mxta uenena mouene.

DE VENERE AMOREM Quærente

Ad Hieronymum Carbonem.

d Icite Nereides (nam uos quoq; procreat unda)
 An'ne aliquis uestris sit puer hospes aquis?
 Matris uos miserae moueat dolor, & labor, illum
 Anxia tan longa quæ sequor usq; uia.
 Ipse puer nudusq; abiit, nec cognitus ulli,
 Quiq; meo nunquam cesserat ante sinu.
 Maternis fotum mammis, fotumq; sub ulnis,
 Hei mihi quis fluctus, quæ fera Syrta habet?

ERIDANORVM

Forte Paphi in luco, riuu crepitantis ad undam
 Dormieram, atq; inter brachia natus erat.
 Effugit e gremio fallens, ipsa excita somno
 Hinc nemora, & saltus, hinc loca culta peto.
 Offertur nusquam terris, ingressa profundum
 Aduenio uestras heu Venus illa domos,
 Siccæ siti, squalensq; situ, defessa uiarum.
 Non comes, aut hospes, non mihi tecta patent,
 Et tamen hanc fama est dici Vulcanida terram,
 Is deus est, pietas hic sua iura tenet.
 Dicite Sicelides, si qua latet, heu mea cura,
 An'ne aliquis uestro delitet amne puer?
 Sic uobis in amore fides stet semper amantum,
 Pax sit & a' Libycæ littore, & Ionio.
 Miscet & his lacrimas. Tum sic miserata Charybdis.
 Pubè tenus nudo pectore blanda refert,
 O' dea, (nanque deam testantur singula,) mecum est.
 Ipse puer, lacrimis tu modo parce tuis.
 Illicet emicuerè faces, sonuere pharetræ,
 Telaq; uenturi nuntia signa dei.
 Mox thalamo exultans prodit puer, & quatit alas.
 Nereidas tacito uulnere pungit amor.
 Littus amat, caluere undæ, caluere natantes.
 Mater adest facibus, natus adest pharetris.
 Exilit in puerum genitrix. exceptus & ille
 In gremio, risus hinc mouet, hinc lacrimas.
 Exultat littus, ridet mare, blanda Charibdis
 Hæc ait, horrissoni conticuere cines.
 Hunc tibi diua potens, proles Iouis, auihor amandi
 Restituo, tua me, te mea cura premat.

Accepi infantem, blandum do, pro rude doctum,
 Proq; fide fraudem, simplicitate dolum.
 Pro lacrimis risum docui, pro melle uenenum
 Miscere, alternas & uariare uices,
 Nunc placidam blandis pacem promittere ocellis,
 Nunc trucibus mentes sollicitare modis.
 Nil costans, nil perpetuum seruare, nec ulli
 Parcere. in incertum fasq; nefas' que sequi.
 Talibus instructum memorat longæna Charybdis,
 Cæruleo flauas humida rore comas.
 Nereides puero assurgunt, ast aurea mater
 Zancleam Ambrosio spargit honore deam,
 Perpetuamq; illi speciem, uiridemq; iuuentam
 Esse dedit, Siculam moxq; salutat humum.
 Gratatur terræ, natum quæ fouit, & inquit
 Terra ferax segetum, Dædala terra uirum.
 Vos numeros celebrate meos, & nomen amandi,
 Deq; meo fiat numine clarus Eryx.
 Hæc ait, & niueis uolucrum sublata quadrigis
 Læta petit portus Cypria terra tuos.
 Quæq; uolat, Zephyri dominam comitantur, et aure.
 Stillat Aadalus rore fluente liquor.
 Excepere Deam Charites. sua redditur aris
 Gratia, in amplexu matris inhæret amor.
 At tu Pieridum studiis cultissime Carbo,
 Nanq; & amas, facito sit tibi notus amor.
 Sint notæ maris insidiæ, sit nota Charybdis
 Cincta sinum canibus, uirginis ora ferens.

ALLOQVITVR PASTORES.

ERIDANORVM

P Astores cohibete gregem, procul ite capellæ,
 Ite citæ, en flammæ pectora nostra uomunt
 Flagrat ager, suspensa uolant incendia uentis,
 Ipse & amor flammæ uentilat, ipsa Venus.
 Affer opem Eridane, flumiosq; imnute citatos,
 Si non, & flumios hæc mea flamma uoret.

ALLOQVITVR aues, deinde pecudes.

Q Vid querulæ arboribus strepitis, qd murmura
 V estra sonât? mox et triste filetis aues? (syluæ
 Scilicet & tepidos soles, auramq; fauoni
 Optatis, dum uer pectora læta fouet,
 Dum faculas Venus accendit, dum uentilat ignes,
 Dumq; amor è plena tela iacet pharetra.
 Me miserum quid uer Veneris quid queritis ignes?
 Has faculas, hoc uer pectora nostra dabunt.
 Querite aues qua nostra uolant suspiria, & illic
 Membra fouete igni, corda adolete face.
 Qua uolitant, illic feruent incendia, & illic
 Excitat igne faces, temperat arma Venus.
 Quid mœstæ in stabulis pecudes frondentia ueris
 Tempora, & optatis florida prata sequi?
 Frigoribus medijs, media niue gramina uobis
 Præbuerim, è lacrimis gramina nata meis,
 E' lacrimis sata prata meis, frondentia rura,
 Perq; grauis hyemes, frigora perq; uiuent.
 Has amor, has dolor, ipsa Venus sine fine ministrat,
 Et sine fine quidem pabula nostra uiuent.
 Pascite, pascendo crescunt sata, crescit & humor,
 Iam mihi crescit amor, crescit & usq; dolor.

ERIDANVM ALLOQVITVR.

f Ontis Aadalij laticem Venus aurea liquit,
 Et Paphias myrtos, Idaliumq; nemus.
 Eridanus dominae tantum placet. hanc colit amnis,
 Hanc deus, & latis Naides in lacibus.
 Huic aras posuit centum Ferraria, centum
 Culta Cremona, & auis Mantua nota suis.
 Eridanus Veneri (quis credat?) sufficit ignis,
 Sufficiunt plenis flumina gurgitibus,
 Parce pater flammis, ignemq; auerte sagittis,
 Sed flammæ & pharetris rore medere tuo.

AD STELLAM.

n On alpes mihi te, aut vasti maris æquor, & ipsa
 Eripiant Syrtes, nam mihi semper ades.
 Mecum de summa specularis littora puppe,
 Et mecum longas isq; redisq; uias.
 Mecum compositis hæres moritura lacertis.
 Si pontus, si quid seua minatur hyems.
 Me quocunque loco, quicquid fortuna pararit,
 Quicquid ago, mecum es, nec nisi semper ades.
 Tu curis solamen ades, requiesq; labori,
 Et quia semper ades, nil nisi dulce mihi est.
 Quod si quando absis, & te iam Stella requiro,
 Sive dies, seu nox, sponte uidenda uenis.
 Nam cum sol primos effert pulcherrimus ortus,
 Auroræ in gremio tu mihi mane nites.
 Illic purpureasq; genas, roseumq; labellum,
 Delicias uideo pectora & ipsa meas.

ERIDANORVM

Oraq; in ore Deæ cerno tua. tu mihi rides,
 sentio de risu gaudia mille tuo.
 Ipsa mihi dicis iungo mea gaudia tecum,
 Dum loqueris iungo basia nostra tuis.
 Inde ubi per medium rapitur sol aureus orbem,
 Aurea te nobis solis imago refert.
 Illius in radijs uideo rutilare capillum,
 Et tua phœbæo splendet in igne coma.
 Quacunq; aspicio lux te mihi, tu mihi lucem
 Offers, nec sine te lux' ue dies ue mihi est.
 Tandem ubi sydereis nox aduenit acta quadrigis,
 Clarus & occiduo uesper in orbe nitet.
 Ora refert tua nunc mihi candida lucidus hesper,
 In Veneris spectro te recubare sinu.
 Hic risum, illecebrasq; tuas, hic oscula nosco,
 Lususq;, & gratis abdita signa notis.
 Inq; tuis oculis figo mea lumina, & usq;
 Admoueo collo brachia lenta tuo.
 Tum noua me, uetus ipsa tamen subit ante uoluptas,
 Præteritiq; memor mens fauet ipsa sibi.
 Mox sopor irrepit membris. sopor ultima præbet
 Gaudia, teq; meo collocat ipse sinu.
 Amplectorq;, tuis innexus & ipse lacertis.
 sic nullum sine te tempus & hora mihi est.

DE STELLA.

n Ostra die quod stella nitet, quod nocte refulget,
 Solem stella die, sydera nocte refert.
 Nocte eadem surgente nitet, cedente refulget,
 Phosphoron hic, illic Hesperon ipsa refert.

Ergo eadem mihi sol, eadem mihi sydus, & una
 Lucifer est, eadem uesper & una mihi.

AD STELLAM.

a D coenam me stella uocatis, & gaudia lecti.
 Mensa mihi posita est, compositusq; torus.
 Ipsa ministrabis simul, & simul ipsa recumbes,
 Et dabis in medio basia multa mero.
 Coena placet. uenio. ponam sed foedera lecti,
 Me tua coena iuuat. tu mea pacta proba.
 Prima cuba, nec nuda tamen, tenuissima sed te
 Tela tegat, Cyprio tela liquore madens.
 Ipse sequar. tu me amplexu placidissima blando
 Excipe, & in tepido (qua potes) abde sinu.
 Oscula mox iunges cupidas imitata columbas,
 Oscula non uno continuata modo.
 Muta Venus mihi nulla placet. suspiria misce,
 Aptaq; lasciuus garrula uerba iocis.
 Nec manus officio desit, manus emula linguae est,
 Haec tactu uenerem suscitatur, illa sono.
 Gaudia amor probat haec, uerum si rixa sequatur,
 Quam dens, quam ue aliquid mouerit ausa manus.
 Author ero rixae. tu mox offensa quereris,
 Vnguibus & scindes pectora nostra tuis.
 Scindam ego nunc tunicam, subducta & ueste papillas
 Nuda eris, & nullo te gmine bella geres.
 Ipsa manum collo iniicies, super ipsa recumbes,
 Verbera & ipsa dabis, uerbera & ipsa feres.
 Dente petes. ego dente petam. demorsa dolebis,
 Ipse sequar, lacrimae prona per ora cadent.

ERIDANORVM

Tum supplex ueniam grata cum pace rogabo,
 Ipsa dabis, simul & basia multa dabis.
 Basia multa dabo, iungam quoq; munera pacis,
 Munera complexo ter repetita sinu.
 Hoc est pacis opus, sunt hæc sua foedera lecti.
 subscribas. per me nulla futura mora est.

AD STELLAM.

IN tenebris mea Stella nites, dum sydera pallent,
 Et nox ipsa tuo lucida honore placet.
 In medio mea Stella die sub sole nitescis,
 Clarior & per te solq; diesq; uenit.
 Sic es syderibus decus addita matutinis,
 Et radijs debent solq; diesq; tuis.
 Sed cur quæ tenebris honor es, decus una diebus
 Cur lumen nobis nocte, diesq; negas?
 Nocte negas, foribus clausis, in luce fenestris.
 O' tenebræ non iam stella 'ue lux' ue mihi.

DE PHOENICE AVE, & de amante.

Eligit e' syluis Arabum, lucisq; sabæis,
 Quos Phoenix ramos ad sua busta paret.
 Instruit his nidum, nido mox incubat ales,
 Incubitu flammæ excitat inde suo.
 Vritur hinc, cineriq; suo fit & inde superstes,
 Ipse sibi est ortus, ipse sibi est obitus.
 At contra e' curis grauioribus, atq; dolorum
 Seligit e' cumulo, quæ foneatur amans,

Incubat his gaudetq; malis, fruiturq; doletq;

Hinc moritur, post hæc ad sua uota redit.

Ille tamen post mille annos, post secula dena,

Ast hic quoq; die nascitur, & moritur.

ALLOQVITVR Heliades sorores.

q Vid mæstæ, quid cærulea sub fronde sorores

Lugetis? miseros an ne iuuante modos?

An fratrem Phaëthonta, uagis quod tractus habenis

Ah miser, externis exulet ipse locis?

Hinc electra fluunt, lacrimosaq; gutta rigescit.

Hæ lacrimæ, hi luctus succina lenta ferunt.

Flete piæ, lugete piæ Phaëthontides, & me

Vel socum uestris luctibus accipite.

Si desint uobis lacrimæ, si desit & humber,

Ipse quidem lacrimæ, luctus, et humber ero,

Per me etiam Eridanus crescet stagnantibus agris,

Finis enim lacrimis nulla futura meis.

Per me etiam ripæ mittent incendia, flagret

Amnis, & in medias ignis iturus aquas.

Cedite cultores ripas & flumina iam iam

Vsta dabo, in flammis ibit & omne nenuus.

STELLAM ALLOQVITVR.

q Vale per æstatem sub sole rigentibus herbis

Blanditur lapsis aura recens folijs,

Quale per arentis hortos in uere tepenti

Nox mulcet teneras rore madente rosas,

Tale mihi dum mens languet, dum pectora feruent,

Nostraq; in incertum uela gubernat amor,

ERIDANORVM

Tale seni solamen ades mihi dulcior Hyblæ
 Stella fanis, umbra gratior Idalia.
 Aura recens, Nam Stella mihi flagrante sub æstu,
 Ipsa meos ignes rore madente leuas.
 E' labris mihi ros, ex ore recentior aura
 Spirat Stella tuo, stillat & ipse liquor.

AD ANTIMACHVM Mantuanum de
 amoribus Mincij, ac de Vergilio.

d. Væbat choreas Veneris puer inter olores,
 Eridanus placidis qua nemus ambit aquis.
 Naides, & sociæ uaria sub ueste Napææ
 Fundebant raris carmina culta modis.
 Ipse manu rutilam gestabat ab ære sagittam,
 Et leuis instabili sub pede pulsai humum.
 Quæq; mouet pennas, tremulæ stridere fauillæ,
 Perq; leuæ frondes sparsilis aura micat.
 Eridanus spectat fluenti crine superbus,
 Populeo madidum cinctus honore caput,
 Mincius & spectat uarianti lætus amictu,
 Mincius Ausoniæ clarus honore tubæ.
 Spectat arundineo formosus Mela galero,
 Diues & undosis Abdua gurgitibus.
 Quiq; amnes socij regem uenerantur, & ipsi
 Quiq; scætant fontes, quæq; palustris aqua.
 Ecce autem niueis Cycnus se sustulit alis,
 Cycnus olorini duxq; decusq; chori,
 Dæq; manu pueri rostro plaudente sagittam
 Eripit, & cantu sydera summa petit.

Conceptit flammam ferro stridente sagitta.
 Gaudet olor, fraudem ridet & ipse puer,
 Inq; sinum Minci rutilis delapsa fauillis
 Affluit tenero fulgida amore senem.
 Hinc in Pasialen telo flammante reluxit,
 Pasiale vulnus sensit & ipsa suum.
 Instaurauit amor choreas. suspirat uterq;
 Cantat olor, cantu consonat omne nemus.
 Senserunt flammam ripæ, sensere salicta,
 Infantem decimo sydere Nympha parit,
 Excapit hunc, tepidoq; sinu complexa Melissa,
 Blanda fouet, blandis conciliatq; iocis.
 Instratum lauri folijs, somnoq; grauatum.
 Tutanturq; & apes, labraq; melle linunt.
 Hinc Musæ placidis salicum docuere sub umbris,
 Sebethus liquidis qua fluit uber aquis.
 Inde specu exceptus, uiridisq; in rupe Vesui
 Pastor agens cecinit Tityre coge pecus.
 Huc ades o Melibœe, caper tibi saluus, & hoedi,
 Ite domum saturi, nox uenit, ite greges.
 Post lætas segetes, quo sydere uertere terram
 Conueniat, Baccho qui sit & aptus ager.
 Cura bouum quæ sit, pecori quis cultus habendo,
 Et docuit pressis mella liquare fauis.
 Felix aruorum cultu, felicior armis,
 Dum profugum Aeneam, dum canit arma uirum.
 Illi Vulcanus clypeum, sua Mulciber arma
 Aptat, & in classem corruit omne nemus.
 Illi fatorum seriem, gentisq; togatæ
 Deiphobe Glauca monstrat, & omne genus.

ERIDANORVM

Inde sedens ebore in niueo Sebethida ad undam
 Colligit Hetruscas, Marrubiasq; manus.
 Agmen agit Lausus, magniq; ipse agminis instar,
 A cœtrituq; pedum terra Sabina tremit,
 Et quoties raucum gemuit cœua buccina, matres
 Presserunt natos pectora ad ipsa suos.
 O' salue Italidum gentis decus, in Latium qui
 Aonio ducis uertice Pieridas.
 Salue & Idumœas debet cui Mantua palmas,
 Cui phœbus Latio uestit honore comam.
 Sparge Charis roremq; tuum, Syriosq; liquores,
 Parthenope uiolas, Mantua funde rosas.
 Ipse aram statuens uati, uenerare Camœnas
 Antimache, & patriæ concine grata tue.
 Quæ puerum genuit, cuius sub uoce locuta
 Pierides nostrum constituere decus.

DE INFELICITATE amantum.

Antando lucas per agit sub fronde Cicada.
 Et mulcet syluas carmine læta suo.
 At tenebras sub rore leui, sub deside somno
 Transigit & noctes, nocte iuuante, suas.
 Cantando moritur, sentit nec tædia mortis,
 Quin cantu uitam ducat, & exequias.
 O' felix ortu, interitu felicior. at me
 Et nox nigra grauat, uexat & atra dies.
 Ante fores iaceo gelidæ sub frigora brumæ,
 Nec pudet ætatis, Pieridumq; senem.
 Ante fores, sub sole leo dum feruet, & ignis
 Vshlat Iætrius, conqueror usq; senex.

Vror amans, tabesco senex, lux omnis amara,
 Nox inimica mihi est. noxq; diesq; nocet.
 Sors iuuenum misera, senum deflenda. cicada
 Sors felix. o' iam discite quid sit amor.

QVERITVR DE Eridano.

e T coelo Eridanus candenti sydere fulget.
 Et terris stella candidiore nitet,
 Illic igne suo miscet cum nectare lymphas,
 Hic flammis flumio feruidus igne uomit.
 Illic fundit aquas, hic ignes caeruleus amnis.
 Me miserum gelida qui cremer ustus aqua.

AD STELAM.

n Vdasti mea vita sinus, & sponte papillas,
 Admostiq; meam pectora ad ipsa manum,
 Oraq; cum teneris iunxisti nostra labellis,
 Sedistiq; meo sarcina grata genu,
 Cervicemq; amplexa, leui mox uicta sopore
 Concidis in nostrum languida facta sinum,
 Longaq; post fessos suspiria claudis ocellos,
 Dum tibi sopitae serpit ad ossa quies.
 Ipse tibi tenuem procuro sedulus auram,
 Composita & moueo lenia flabra manu.
 Ipse tibi somnos cantu leuo. cantus amores.
 Sarnidis, & Fauni dulcia furta refert.
 Faune ueni, tibi Sarnis adest ad flumina nota,
 Ad nota salices candide Faune ueni.
 Ecce tibi niueum uiolae cum flore ligustrum
 Iungo, & Puniceis lilia cina rosis.

ERIDANORVM.

Roscida seruantur legi tibi quæ modo fraga
 Fragæq; quot, totidem basia & ipsa paro.
 Huc ades o' formose, tibi nam nuper ad amnem
 Sicutiq; meam disposuitq; comam.
 Pierides compserunt caput, dum corpus & ipsæ,
 Et crinis flauos molliter amne lauant.
 Inde comam Assyrio certatim unxere liquore.
 Inde Arabo nostrum spirat odore caput.
 Quin citharam docuere, & me fecere magistram,
 Et data pro magno munere eburna chelys.
 Faune ueni, te Sarnis amat, suspirat & unum,
 Et parat in niueo gaudia multa sinu.
 Fistula te & calami uocitant, uocat æstus, & unde
 Auræq; & murmur subsilentis aque.
 His ego mulcebam somnos. tibi purpura mollis
 Tingebat niueas flore decente genas.
 Qualis ubi ad thalamos Hebe deducta mariti
 Ad cupidi erubuit basia prima uiri.
 O' quoties sparsos, erant dum fronte, capillos
 Collegi, blanda disposuiq; manu.
 Sic Lede placitura fuit, sic uxor Orestis
 Atq; Helene dixi sic quoq; culta fuit.
 Et modo compositum reieci in colla capillum,
 Et dixi. hac placuit Laodomia coma.
 O' quoties teneras uariaui flore papillas,
 Et dixi Charites sic coluere sinum.
 Ornabam gemmis digitos. ad Pelea quondam
 Vecta Thetis, niueam sic tulit ipsa manum.
 Brachia nudauit, Auroræ sunt brachia dixi,
 Admouiq; caue rosca poma manu.

Sic rear ad uirides myrtus requiesse Dionē,
 Poma manu Paridis dum tenet illa sui.
 Ipsa sinu Ambrosiam spirat, perq; ora recursante
 Blanditiæ, & grato mixtus honore decor.
 At tibi perq; genas, roseisq; infusa labellis
 Ludit, & in tenero gratia amica sinu.
 Et quoties blandos somno recludis ocellos,
 Crediderim uel te posse mouere deos,
 Quosq; moues, uerum custodia nostra tuetur,
 Teq; meo patior non abuisse sinu.
 Tunc ego non suxisse quidem, libasse labellum,
 Sed tibi sopitæ nil nocuisse uelim.
 Sic leuis ad summum florem de rore liquenti
 Libat, & e tenero gramme lingit apicem.
 Oscula libabam, quæ tu uelut excita somno
 Excipis, atq; aliquid uelle uidere loqui.
 Velle loqui dum uisa, simul dum basia carpo,
 Aurâq; de molli ducitur ore mihi.
 Dum ludo improbius tua duriter ora momordi,
 Hei mihi clamasti. sic iubet ipse dolor.
 Hei mihi clamaui, parcas mitissima, dixi,
 Parcis, & insolito es blanda refusa sinu,
 Colla notas, & labra notas. mox ulta dolorem
 Risisti, & gratos mouit uterq; iocos.

AD STELLAM.

Tella tibi coelû patria est, hinc clara refulges.
 Si tibi terra domus sit, domus Assyria est.
 Assyrios etenim spirat tibi pectus odores,
 Assyrio mollis shalat ab ore liquor.

ERIDANORVM

Sin quia deliciae, & Veneres, blandiq; lepores
Teum habitent, patrij sit tibi terra lares,
Ipsa domus, patrij q; lares sit Cyprus, & una
Sit Veneri, atq; eadem sit tibi Stella domus.

LACRIMAS AMORI, SVSPI-

ria Cupidini dicata.

d Ebentur Cereri segetes, debentur & horti
Lampsidæ, flores candida Chlori tibi,
Mellaq; debentur flauæ Thymbræa Melissæ,
In sortem cessit Pallàs oliua tuam.
Sunt Zephyri faciles auræ, blandiq; susurri,
Sunt fontes munus casta Diana tuum.
Munditiæ Charitum sunt, oscula nubilis Hebes,
Cypridis amplexus, gaudiaq; illa tori.
At lacrimas, questus, at suspirantia uerba
Has amor assumit, illa Cupido sibi.
Crudelis uel uterq; deus, sed blandus uterq;
Blandus uterq; quidem, sed sine mente deus.

DE STELLA.

s Tella mihi in tenebris fax è ad gaudia noctis,
Hanc sequor, hæc dux est, hæc mihi certa uia.
Stella die in medio nox est ad gaudia lucis,
Gaudia Stella die, gaudia noctis ea est.

DE VENERE & amore.

e Xhausit pharetrâ Veneris puer, at Venus ignis
Extinxit, Venus hinc inde & inermis amor
Exhaustam

Exhausta hic pharetra, extinctas flet Cypria flamas,
 Hic arcum lacrimis tingit, at illa faces.
 Ne'ue puer, neu fle mater, dant spicula mille
 Stella oculi. puer his utere pro pharetra.
 Cum flammis mea corda uomant, his utere mater.
 Pro face, inhexausta tu face, & hic pharetra.

DE SE, AC DE STELLA.

s Vrrisit, blandosq; manu compressit ocellos,
 Mox furtim infecit gutta iterata genas.
 Salicet amplexus repetit dum Stella beatos,
 Osculaq; & dulci garrula uerba sono.
 Risit, & argutos dextra compressit ocellos,
 Delicias nosset nequa puella suas.
 Mox ubi demorsi suaurrit triste labelli
 vulnus, & insani plaga maligna ioci,
 Exiuit lacrimas infelix ira coactas,
 Et de me uisa est non bona uerba loqui.
 Di faciles quid amara bonis, quid tristia latis
 Miscetis, curas ingeritisq; nouas?
 O' desint lusus, dum desit cura puellis,
 Dum lacrimae desint, ipse tepescat amor.
 Hos'ne oculos lacrimare, genis'ne inducere guttas
 Parcite di, nil uos tam noua forma mouet?
 Sed lacrimare licet, lacrimis formosior ipsa es.
 Iam fluitent lacrimae, nunc mihi cura places.
 Fac lacrimas, fac ipsa genis manare fluentum.
 Nostra se ut hoc ipso temperet amne sitis.
 Amne sitim sedare licet, licet oscula furtim
 Surripere, & lacrimis inseruisse iocos.

ERIDANORVM

Di faciles, miscere iuuet nunc tristia lætis,
 Oscula cum lacrimis, cum lacrimisq; iocos.
 Dic mihi blanditias, dic suspirantia uerba.
 Quid latet in tepido bella papilla sinu?
 Da pectus tractare tuum, niueasq; papillas,
 O' in delicias pectora nata meas.
 Nunc liceat scire, atq; insanire. uolenti
 Aspera, nolenti mollis, & æqua ueni.
 Nolentem cupidis ue sana incinge lacertis.
 Oscula nolenti, dum uetat, ipsa rape.
 Nunc cupio, nunc ipse uelim. tu dura recusa.
 Et mea uesanis unguibus ora pete.
 Dic tenerum, dic dulce aliquid, quid uertis ocellos?
 Teq; meo lacrimans subirahis usq; sinu?
 Pone iram, & lacrimas. sed te lacrimare decorum e,
 Tu face, ut hæ lacrimæ nostra per ora cadant.
 Tu face, ut has lacrimas siccem, face ut oscula carpam,
 Inq; meos oculos candida fige tuos.
 Fixisti simul & rides, nunc oscula iunge.
 Oscula compositæ pignora pacis eant.
 Oscula complexu gaudent, pax gaudet utrisq;
 Pace amor exultat, pace & amore Venus.
 Tu pacem mea uita colas, recolamus amorem,
 Sic erit ex æquo mutua nostra Venus.

AD STELLAM.

c Vm tenerū cū dulce aliquid, blandūq; iocaris,
 Ab medio mihi tum corde liquefcit amor.
 Spem mihi cum, & cupidis pacem promittis ocellis.
 Lux oculis, toto corpore sensus abit.

Cum rides, ignemq; oculis, multuq; fateris,
 Mens animum, ipse animus pectora destituit.
 Amplexu iam Stella tuo succurre cadenti,
 Ore Animum & foueas, oreq; redde animam.

AD STELLAM.

l Ibat apis de rore fauos, mellis q; liquorem.
 Inde hominum mulsam, nectar et inde deum.
 De labris mea Stella tuis mihi mella liquecunt.
 Hic ros mella mihi stillat, & iste fauus,
 Condit & his Venus Ambrosiam, mihi parcite diuæ.
 Sola Venus uera dffluit Ambrosia. dffluit

DE SVSPIRIIS AMANTVM.

d Istillat forte è tenui uagus amnis, & inde
 Labitur effusis non rediturus aquis.
 Emanant corde ex imo suspiria, moxq;
 Conuersa redeunt in sua corda uia.
 Ex oculis lacrimæ postquam fluxere, nec illas
 Luminibus rursus restituere gene.
 Cur reuocant ad se rursus suspira curæ?
 Rursus & infestat tristia corda dolor?
 Nulla quidem ratio est, etenim rationis amantes
 Expertes, omni cæci in amore uia est.

DE ERIDANI FELICITATE.

f Elices Hermi ripæ ditante metallo,
 Felicesq; Tagi, quas rigat unda ferax.
 Electro felix, felix Mantoide cæra
 Eridanus, flauis qua petit æquor aquis.

ERIDANORVM

Electrum ramis stillant frondentibus alni,
 Sucinaq; è lento cortice lapsa fluunt.
 Fundit mella fauis è dulcibus, èq; liquenti.
 Rore premit tenera culta Melissa manu.
 Illa Bianoreis Minci pulcherima ripis
 Regna tenet mellis pulcher Hymette tui.
 Regna tenet laticis, quem florida deliquat Hybla,
 Hybla faui, & mellis, diues & Hybla thymi.
 At longe superatq; Hyblen, superatq; & Hymetton
 Eridanus Cypria ditior Ambrosia,
 Ambrosia, teneris spargit quam stella labellis,
 Spargit & è roseo lucida Nympha sinu,
 Spargit & ex oculis. ipsi mihi parcite diui.
 Eridani fors est inuidiosa deis.
 Eridano assurgunt Musæ. noua Mincus antro
 Intonat, & uarios uoce, manuq; modos.
 Assurgunt Charites, ipsa & dea mater amoris,
 Smmittitq; faces, signaq; subdit amor.

AD STELLAM DEPRECATIO.

n E misero, ne Stella seni blandire, quid ignem
 Exagitas? facibus ne precor adde faces.
 Vis misero, uis ipsa seni indulgere, remitte
 Blanditias, oculos & mihi dura nega,
 Verba nega, uultumq; nega, mihi dira precare.
 Ipse precor ueniant omnia dira mihi.
 Peccatum est, mors poena mihi, aut miserabile fatum,
 Nam ueniæ misero quis locus esse potest?
 Sit pietas periisse reum. fecisse beatum
 Ipsa cupis, miserum redde, beatus erit.

Supplicium infelix a te pro munere posco.
 Supplicium meritis grata repende meis.
 An potui immorsis dentem fixisse labellis?
 An potui lacrimas dente ciere tuas?
 Spectavi flueret crudo dum vulnere sanguis,
 Admoui iugulo tela nec ipse meo.
 Spectavi ex animum, viso dum lapsa cruore
 Concideres? viso nanque cruore cadis.
 Nec cecidi super ipse miser, nec vulnere laui.
 Hic error dira cæde piandus erat.
 Forsitan aut lacrimas stitavi, aut denique dixi
 Ut misero parcas, o' mea parce tibi.
 Quid tibi dens, quid amare precer, cum ludere possis
 Lædere qui malis? uimq; in amore sequi.
 Imprecor ut qui regnat amor, noua ponat amandæ
 Iura, ferat leges & deus ipse nouas.
 Nullaq; sint concessa uiro, concessa puellis
 Oscula, contineat basta quisquis amat.
 I' sæui dens sæue, i' dure & consere demens
 Prælia, nequitæ iam tibi finis adest.
 Tu uero mea lux (etenim tibi mollia corda)
 Parce, sed (ut fas est) utere iure tuo.
 Suge nota, fige impresso mala uulnera dente.
 Caut amor. capias oscula mille licet.
 Id tantum formosa uide, uesana caueto,
 (Quam uereor, noceat ne dolor ipse tibi)
 Dum sæuis, dum dente furis, dum uulnera figis,
 Liuor & insanas linquit in ore notas.
 Ne linguam nostris committas forte labellis,
 Ne temere id, quod te lædere possit, agas.

ERIDANORVM

Nulla fides legi, valeat reuerentia legum.

Culpa tua est, partes dens ager ipse suas.

Nec sat erit suxisse genas, strinxisse labellum,

Tuta nec in clauso lingua erit ore tibi.

Iam meditor, tunc colla manu, tunc unguibus ora,

Et mea tum ferro pectora iniqua petes.

Ipsè tuos miser ante pedes, commissa fatebor,

Et dicam, in tua nunc iniice iura manus.

Sed non iniicies, & me complexa fouebis,

Et tua miscebis basia multa meis.

Hinc sopor irrepet lassus, resoluta'q; membra

Composito ducent otia grata toro.

QVOD DIE NIMBOSO stella nata sis.

m Ira fides, periere rosæ, cecidere hyacinthi,

Et violæ nullis est decor arboribus.

Non Zephyris est ueris honos, hac luxit Adoni,

Luce Venus miseris decolor exequijs.

Hac Charites se cuere genas, uulserè capillum,

Et Nymphæ mœstis ingemuerè modis.

En rursus rubuere rosæ, nituere hyacinthi,

Et violæ, ipse suis est decor arboribus.

En Zephyris est ueris honos. hac fulsit in ortu

Stella die auratis concolor à radijs.

Hac Charites pinxere genas, compserè capillum,

Et Nymphæ teneros conanuerè modos.

Læta Venus renouatq; faces, natusq; sagittas,

Et noua de manibus uulnera uterq; iacit.

Hinc tamen euentus licuit spectare futuros,

Eæc ades erumnis Stella serena meis.

LIB. I. II 6
DE AMANTIVM infelicitate.

U Ere rosas, segetes æstate, subinde racemos,
Perq; hyemem Genij dona beata legunt.
Flora rosas, messemq; Ceres, Pomona racemos,
Inde suas Genius sponte ministrat opes.
At miserandus amans & frigore tristis, & æstu
Verèq; & Autumnno nil nisi triste legit.
Hinc amor, inde Venus lacrimas, suspiria, questus,
Inde Cupido grauem fundit amaritiem.
Sin quandoq; rosas legit, & legit ipse hyacinthos,
Perq; suas sentis, perq; rubeta legit.

DE ERIDANO.

H Eliadum è lacrimis Phaethontiadumq; sororū
Eridanus mœsto succina in amne legit.
È lacrimis cum stella suis lauit ora, genasq;
Stillat & hinc uiolas, affiat & inde rosas.
Electro felix, felix uiolisq; rosisque
Eridane, è lacrimis sunt tibi diuitiæ.

AD IOANNEM PARDVM.

N On arcum meditatur amor, nō spicula Parde,
Et tela & pharetras occupat ipse situs.
Pro pharetra nudis deus utitur ipse papillis,
His tincta Idalio spicula felle latent.
Utitur idem oculis in vulnere nostra sagittis.
Ex oculis heu heu missa sagitta ferit.
Tu uero quoties felix in amore, papillas
Tractabis, sis o' sis memor usq; tui.

ERIDANORVM

Illic insidias, illic latitare phareibras,
 Letiferumq; illic uirus inesse puta,
 Cumq; tibi ex oculis mollis spirauerit aura,
 Et ferro, & flammis pectus in me peti.
 Heu heu non oculis, non me puer iste papillis
 Aut petit, aut urit, uel mea corda ferit.
 Me risu me Stella capit, hic ignis, & arcus,
 Hic solus nostro pectore regna tenet.
 Nunc ride formosa, meis nunc ignibus instat,
 Et mea ridendo pectora molle feri.
 Molle feri formosa, irucesq; auerte sagittas,
 Neu sanguis, neu te funera nostra inuent.

AD SYRIANAM.

Idic age dic Syriana, deus quis curet amantes?
 Nempe amor. ast odit quis deus? odit amor.
 Odit amor, quoniam ferrum meditatur, & ignes,
 Letifera spargens spicula torta manu.
 Curat amor, quod & amplexus, et grata procurat
 Oscula, quod placido gaudia mille toro.
 Quis deus hic amor est? pacem qui curat & arma,
 Et pace in media tela cruenta iacit?
 Hæc & acuta iacit, iacit illa retusa, nec igni
 Indita certa fides, hic cremat, ille gelat.
 Vrit & hinc flammis torrentibus, inde liquentis
 Soluit & in latices, illeq; & ille dolet.
 Talis amor deus est. maris hic uestigia seruat,
 Nunc sæuit, blandis nunc agit ipse modis.
 Nil lætum, nil dulce diu sinit, aut sinit ægrum
 Instabilisq; puer, & puer ipse deus.

Imperium crudele, sed indulgentia mitis,
 Quin mite imperium, sed sine lege puer.
 Sed sine mente deus, procul hinc discedat amator.
 Solus amor puer est, sola tyrannis amor.

AD AMOREM DEVM.

Nulla puer sunt tela tibi, non flexilis arcus,
 Deq; tuonullus vulnere sanguis abit.
 Pax colitur, coliturq; torus, castiq; penates,
 Et genus & soboles, munus id omne tuum.
 Tu vincis animos hominum, tu pectora iungis.
 Iungis & hinc iuuenes, iungis et inde senes.
 Non puerile tibi ingenium, aut variabile numen.
 Nec uolucres alæ, nec leuis aura placet.
 Sed constans, sed certa fides, concursq; uoluntas,
 Scriptaq; sub certa fœdera lege probas,
 Nec mens cæca tibi est, cæco seu spicula iactu
 Moliris, cæcum seu meditaris opus.
 Omnia certa uides, sunt omnia nota uidenti.
 Nil tibi cum tenebris, nil tibi cum latebris.
 Solus amor uidet in tenebris, in luce uagatur,
 Solus & ignotas nouit inire uias.
 Solus ubi est iter in biuio, discernit utrunq;
 Nulla illi ignota est semita. nulla uia.
 Perstat, & infixis alte radicibus hærens
 Crescit, & ipse suas sedulus auget opes.
 Nec uolucres pennas pernicibus explicat alis,
 Sed manet, & stabili perstat ubiq; pede.
 Non igitur puer est amor, incinctus ue pharetra,
 Nec pennas nudus, cæca ue tela quatit.

ERIDANORVM

Sed deus est qui corda hominum, qui pectora mulcet,
Et mulcet gratis illaq; & illa modis.

Quiq; puellarum mentes regit, & regit artem,
Et thalami sanctas sancit amicitias.

Nam quodcunq; in amore malum quodcunq; molestum
De uitij hominum semina certa trahit.

Hinc iuuenes, illinc peccant & utrinq; puellæ,
Vt contra nequeat sistere solus amor.

Hinc puer, hinc arcu, facibusq; armatus, & ignis
Et cæca spargit spicula cæca manu.

Blande puer, deus ipse, deus facilisq; potensq;
Salue amor, & generis conciliator aue.

DE PALMA Bitontina & Hydruntina.

b Rundusii latis longe uiret ardua terris
Arbor Idumæis usq; petita locis.

Altera Hydruntinis in saltibus æmula Palma
Illa uirum referens, hæc muliebri decus.

Non uno creuere solo, distantibus agris.
Nulla loci facies, nec socialis amor.

Permansit sine prole diu, sine fructibus arbor.
Vtraq; frondosis & sine fruge comis.

At postquam patulos fuderunt brachia ramos,
Cœpere & cælo liberiore frui.

Frondosiq; apices se conspexere, uirique
Illa sui uultus, coniugis ille suæ.

Hausere & blandum uenis sitientibus ignem,
Optatos foetus sponte tulere sua.

Ornarunt ramos gemmis, (mirabile dictu,)
Impleuere suos mille liquente fauos.

Mirum, si ex oculis & amor sua spicula iactat.

Et Venus accensas spargit ab ore faces?

Mirum, si Eridanus si uel regnator aquarum

Rore suo nostras temperat usq; faces?

DE FESTIS Martinilibus.

in Artinum conuiuia saturq; & potus adoret,

Hunc nobis ritum Gallia prima dedit.

Hunc patres tenuere, tenent nunc Itala regna

I' puer, & multo pocula tinge mero.

Diue faue, nunc te colimus, tua templa ueremur,

Et numen felix ducimus esse tuum.

Diue assis. Calabros famuli geminate trientis.

Instaurent positas fercula crebra dapes.

Numen adest, geminas uideo splendere lucernas,

Intueor triplici tempora cincta face.

Diue parens Martine ades, & tua pocula uise,

Te cyathi, & calices, te tua musta uocant.

Euge pater, bibit ipse pater, calicemq; supinat.

Quisquis adest cyathos sumite, adeste deo.

Dicimus bona uerba, precemur & otia pacis.

Pace penus grauida est, uinea pace nitet.

Pace fluunt tua uina pater, tu Gallica seda

Proelia, nam seruit Gallia cuncta tibi.

Annuat ipse deus. pueri noua uina ministrent.

Vos mecum alternas continuare uices.

DE VENERE LAVANTE SE

in Eridano, & quiescente.

811 ERIDANORVM

L. Auerat Eridani liquidis Venus aurea lymphis,
 Et fessam choreis presserat alta quies.
 Mulcibant myrti dominam flagrante sub aestu.
 Inuita somnos murmur, & aurea leuis.
 Aura leuis suras furtim nudabat, at illi
 In somnis iuisus pulcher Adonis erat.
 Illius in roseis figebat rapta labellis
 Oscula, & in tenero bella gerit gremio.
 Hos inter lusus somno dilapsa figura est.
 Ah miseram in lacrimis linquis Adoni deam.
 Ipsa querebatur. questum sopor aeger acerbat.
 Quo fugis? heu quid me clamat Adoni fugis?
 Ad gemitum coeunt Nymphæ, miserantur amantem,
 Et formam, & lacrimas adiunat ipse sopor.
 Illius in placido ridebat gratia vultu,
 Fulgebat niueo pectore rarus honos.
 Stillatim ex oculis manabat gutta, genasq;
 Signabat tepido flumine gemma fugax.
 Hic ut erat Veneri propior Bundenis, ocellis
 Admouit onychem, sicut & ora manu,
 Colligit & sparsas candenti in pectore guttas,
 Sed mirata prius pectora subriquit.
 Exunijs his læta abiit. Venus excitata somno
 Inter olorinos conspicienda choros.
 Plauserunt dominæ uolucres, plausere salictæ.
 Summisit canas alnus opaca comas.
 Ipsa uehebatur cygnis. comitantur euntem
 Naides, & nitidos picta Napea sinus.
 Qua uolitat Dea, funduntur uiolæq; rosæ que.
 Ridet humus. uario uernat odore nemus.

Ambrosiæ stillant riuu, Chariteia turba
 Fundit opes Hyblæ, fundit Hymete tuas.
 At læte uolucres concentibus æra mulcent,
 Mulcet amor uolucres, mulcet amor pecudes.
 Miscet amor flumiosq; simul, Nymphasq; lacustres
 Flumina amant, & amat rustica turba Dryas.
 Arridet cœlum Veneri, blanditur & aura,
 Ac resides syluas ipse susurrus agit.
 At dolet Eridanus Martis memor. heu pater inquit
 Armorum, quid te Thessalis ora tenet?
 Strymona quid, Pindumq; colis. ne bellice cessa.
 In Veneris teneros fesse recurrere sinus.
 Totæ tua est, tibi se consumpsit dea, te meus amnis
 Expectat. tibi nunc regia nostra uacat.
 Illa sequens Minici ripas diuertit ad antrum,
 Vnde suas uersat lubricus amnis aquas.
 Hic centum niueæ ducebant fila sorores,
 Oceano nentes candida texta patri.
 Accipere deam famulæ. pater ipse senileis
 Prætendit gressus, tectaq; in ampla uocat.
 Hic citharæ, cantusq;, et pocula lenis Iacchi.
 In luxum & thyasos tota parata domus.
 Nais at interea Bundenis læta per hortos
 Errat, & in dextra candidus ardet onyx.
 Hunc uidet, hunc spectat gelida lasciuia sub umbra.
 Et sibi de lacrimis facta superba placet.
 Ecce per aduersas anguis se sustulit herbas,
 Sibilus, atq; oculis terra uenena iacit.
 Corruit ex animis Nymphe, mens deserit artus.
 Fusus onyx, lacrimis huda madescit humus.

QII ERIDANORVM

Da ueniam Venus alma rogat, Venus alma rogantem
Audit, & optatam fert dea mitis opem.

Quæq; liquor maduit, frondescit Amaracus illic,
Et grato uiridem flore colorat humum,
Quæq; & onyx, illo candescunt lilia prato,
Aemula candori lilia Cypri tuo.

Sparge suam florem Veneri formosa puella,
Nec sua non Veneri lilia fonde puer.

DE NISEA, & Chariteo.

o Ra Terentiole myrram flant, pectora nardū
Dulcidie stacten labra Liquori tua.
Colligit hæc Nisea simul, conspergit & aura
Ambrosiæ, quam flat crinibus ipsa suis.
Pyxide mox parua uiridi circumdata myrto
Dedicat, & ponit Cypria diua tibi,
Optat & ut pariter cum coniuge transigat annos
Quod Nisea cupit, quod Chariteus auct.

DE VENERE.

e Volat è gremio terræ leuis halitus, illum
In rorem uertit noctis amica quies.
E' facie teneræ lenis fuit aura puellæ,
Vertit eam in mentis dulce leuamen amor.
Illius aspersu mulcentur roscida prata,
Huius at affiatus pectora fessâ leuat.
E' gremio spirant telluris flabra, uicissim
Quæq; quietæ ferant tempora, quæq; mala.
Quos risus, quæ det suspiria pectus amantis,
Ipsa eadem facies, utraq; signa dabit.

Cur non è terra, sed de spumantibus undis
 Nata sed irato sit Cytherea mari?
 Fluctuat an semper miseri quia pectus amantis?
 Aestuat & uarijs mens agitata modis?

DE VENERE ET ROSIS.

P Eccebat Cytherea comas, madidumq; capillū
 Sicabat, Charites carmina lecta canunt.
 Ad cantum Satyri properant, ad carmina Nymphæ,
 Carmina de tacitis sæpibus hausta bibunt.
 Hinc aliquis petulans ausus prodire Dionen,
 Intuitur, docta dum linit ora manu.
 Erubuit pudibunda, ruborq; per ora cucurrit,
 Occupat & teneras purpura grata genas.
 Mox interq; rosas, interq; roseta refugit,
 Delitet, & molles spirat ab ore crocos.
 Dum spirat, funditq; crocos, dum purpura fulget,
 Concipit afflatus Dædala terra deæ.
 Hinc & purpureum flores traxere colorem,
 Quæq; prius candor purpura facta rosa est.
 Has legite, his teneræ crines ornate puellæ,
 Pestano niteat lucida rore coma,
 Vere rosas, æstate rosas diffundite diuæ.
 Spirent templa rosas, ipsæ & olete rosas.

AD CARBONEM.

F Ictilibus si cœna placet tibi candidè Carbo,
 Cœna parata tibi est, rurâq; nostra patent.
 Et penus, & uirides horti, genialis & umbra.
 Quasq; suas pandit Cirria sylvæ comas.

ERIDANORVM

Vina mihi deprompta & lecta, & gratu bibenti,
 Aurea siue probes, seu mage nigra placent.
 Lenis aquæ, simplexq; latex, & fertilis urna.
 Certet ut inde merum, pugnet ut inde latex.
 Vernarum mihi fida manus tibi nota ministret,
 Marmaricosq; agitet barbara turba choros.
 Fictilibus tibi mensa, abacusq; nitescet acernus,
 Nullus in extersa non erit æde lepos.
 In primis frons læta, & grati ad pocula lusus,
 Et culti, & nulla rusticitate sales.
 Principio grauidis ponentur lecta canistris
 Quæ tulit autumnus, quæ meus hortus alit.
 Roscida erunt, matura & erunt, & sole recocta.
 Quæq; sua carpsit Antiniana manu.
 Hinc ponetur auis fallaci præda coloni,
 Primaq; cui nomen ficus amata dedit.
 Pingui iure natet, salsaq; immixta suilla.
 Condiat, & tritum lauta patella piper.
 De lanio nihil hic, nihil è caupone morare,
 Rura dabunt quicquid nostra culina coquit.
 Altilis inde capus, raptiq; à matre columbi,
 Anser & implumis, & bene pastus anas.
 Post tener & lactens, & primis cornibus hoedus,
 Quem corno, & ceraso farserit apta manus.
 Forsitan accedet callosum teragus & apri,
 Aut celeris catuli deuia præda lepus,
 Certus at in ueribus sumat iam porcus, obeso
 Et turdo, & merulis, atq; palumbesatur.
 Cuiq; suus præsto sapor, aut quem cærulea limon
 Temperet, aut quem dant Punica pressa liquor.
 Seu quem

Seu quem bacca liquat myrti, liquat herba uirentis
 Serpylli, aut dulci corna recocta sapa.

Felarius accedat tecum. te culta Patulcis,

Illum pro foribus Antiniana manet.

Nec desunt uina, & lances, mensamq; secundam

Qui curent, missas nec sine lege dapes.

Nec tibi post epulas deerit praeceptor amorum.

Ingenio perijt qui miser ipse suo,

Nec formosa suis quem Cynthia coepit ocellis

Contactum nullis ante Cupidinibus.

Delia nec lasciuia neget tibi carmen, & ille

Qui cupit in gelidis montibus esse lapis.

Basia uel tibi mille dabit, dabit altera mille

Lesbia, quiq; senes nullius assis habet.

Tu modo linque forum, linque & uadimonia Carbo

Tantisper, tibi dum rustica coena datur.

AD FORTEM Teramānum consolatoria.

s Ic quereris Teramāne, dolor sic pectora uexat,

Audiat ut questus Daunias ora tuos,

Sic miser erepto sensim tabescis amico,

Nulla sit ut lacrimis meta futura tuis.

Pirithoum Theseus, Patroclum fleuit Achilles,

Sed finem lacrimis fecit uterq; suis.

Et mortem Euander nato licet optet adempto,

Insilijt moestos non tamen ipse rogos.

Nec minus in patriam nato moriente superstes,

Et caram uoluit Nestor adire Pylon.

Daunus & extincto crudeli funere Turno,

Solatur nati fata cruenta pater.

ERIDANORVM

Nil a deo durum est, quod non sua molliat aetas,
 Et quem mens nequijt, tempora certa leuant.
 Adde quod haud lacrimis dignus, sed laudibus ille ē,
 Pro patria uoluit quisquis obire sua.
 Illum uenturis retinentem nomina seclis.
 Tollet ab obscura fama perennis humo.
 Hac duce Tarpeiam Decius se uouit ob arcem,
 Coclitis & uirtus hac duce nota sui.
 Hinc duo Scipiadae, repetito & uulnere fortis
 Portius, hinc animae prodige Paule tuae.
 Mars pater, & defensa Iouis capitolia magni,
 Et seruata suis Vesta uerenda focis.
 Illis Elystias sedes tribuere piorum
 Certa loca. hic patriae est iura tuentis honor.
 Hic honor, haec loca certa tuo concessa Camillo
 Pro patria Elysiuum cui datur omne nemus.
 Hic inter Marsoſq; suos, priscumq; Sabellum,
 Romanosq; patres, Argolicosq; duces,
 Ostentans decus eximium, sua uulnera, plausu
 Excipitur, plausum reddit & omnis ager.
 Laeta canunt heroes, & alta silentia rumpunt,
 Fama coronatis celsa uagatur equis.
 Quare age nec gratas iuueni depone querelas,
 Et lacrimis parcas hunc onerare tuis.
 Ille deo fruitur, fatis melioribus usus,
 Felix quem patria fas sit in urbe coli.
 Quemq; coles Teramane, memor patriaeq; tuiq;
 Heroem & culta concine culta lyra.

IOANNIS IOVIANI PONTANI,
ERIDANORVM LIBER II.

ARIADNAM VXOREM MOR-
TVAM ALLOQVITVR.

Vid querere o' Ariadna? tua non
iusta querelæ

q   Causa subest, soluit mors sua iura
tori.

Liber ago si nullo cauet lex, desi-
nit esse

Peccatum, quare desine & ipsa queri.

Lex statuit sibi ius. cessat ius lege soluta.

Hinc sunt coniugij libera vincula mei.

Rupit mors laqueos legis. lex morte perempta est.

Nulla viri ratio est, vincula nulla tui.

Quid loquor ah demens? stant & mea foedera tecum,

Iunxit amor dextras, foederis auctor amor,

Author amor fidei, sistendi & pignoris auctor.

Trans Styga trans Lethen hic sua signa tenet.

Tu nunc Elysij sis felix per amoena uireti,

Priscarum & nulli forma secunda tua est,

Vel tibi ut inuideant, liuor si forte beatas

Sollicitet, tibi si liuor obesse queat.

Hinc patiare licet tantisper ludere nostram

Canitiem, fas sit ficto in amore queri,

Dum nos fata uocent, dum te mihi cara reuisam,

Elysusq; iterum vincula neclat Hymen.

Nec mora longa quidem quamq; breuis ipsa molesta est,

q   y

ERIDANORVM

Iam uenio, cupidos o' mea pande sinus,
 Et thalamos formosa para, dulcisq; Hymenaeos.
 Iam propero, solitos sterne Ariadna toros.
 Nec tamen ignoro quæ sint suspiria amantum,
 Expectata tamen gaudia longa manent.
 Durat amor, cui cunq; diu suspiria durant,
 Gliscit & in uero semper amore timor.
 Quisquis amat, timet ipse quidem, timor auget amore,
 Auctus in immensum gaudia tollit amor.
 Et patiare igitur fessam miserata senectam
 Ludere me gelidi florida ad arua Padi.
 Ludere me placidos Sebethi ad fluminis hortos,
 Et canere, ad catrios Lucida Nympha ueni.
 Et meditare nouos iterato fœdere somnos,
 Quæq; uirum deceant gaudia, quæq; senem.
 Felices somnos, cumulataq; gaudia lecti,
 Illa uel Elysijs cognita sola toris.
 Te docet Euadne, coniux docet acris Vlyssi,
 Inq; uiri recubans Laodomeia sinu.
 Immemor hic Troiæ, gesti q; ad pergama belli
 Optatæ fruitur coniugis ore suæ.
 Illa memor luctus, memor & consortis adempti,
 Delitijs pensat damna priora nouis.
 Hi cito nos erimus (nulla est nam longa senectus)
 Ipsa eris in nostro Laodomeia sinu.
 Pace tua interea Sebethi ad flumina cantem,
 Saltet & ad numeros Stella decora meos.
 Pace tua Eridani recinant ad flumen olores,
 Cantet olorinos Stella secuta modos.
 Stella sinu latices fundit, dum sydera fulgent.

E' quibus in caelo flumina larga fluunt,
 Stella faces acuit, sol dum tenet edita mundi,
 Huius et ex oculis lucida candet humus.
 Hanc Charites comitantur, amor comitatur, & illa
 Eridanus flammam hinc, inde ministrat aquas.
 Huic quoq; tantisper spatium concede iocandi,
 Elysium dum nos conciliarit Hymen.
 Haec mora parua quidem, mortem post cuncta perennat,
 Atq; sub aeterna conditione manent.

PVERVM ALLOQUITVR Faculam
 nocturnam praeferentem.

Pone puer faculam, nil est opus indice flamma,
 Stella mihi fax est, qua duce flamma micat.
 Stella mihi in tenebris lux est, in luce diurna
 Stella mihi speculum, Stella & imago mea est.
 Quisq; meas curas, qui scire incendia poscis,
 Illius ex oculis singula nosce potes.
 Illius ex oculis tibi nostra liquebit imago,
 Quaeq; premant curae, quoq; et ab igne cremer.
 Aëra trahit magnes, rapiunt & sydera nubes,
 Stella trahit sensus, cordaq; nostra rapit.
 Quisquis ades, stellamq; uides, mea pectora cerne
 In speculo, speculum pectoris illa mei est.
 Illa meos magnes sensus rapit. illa dolorum,
 Illa uoluptatis fertilis aura mea.
 Illa meum sydus, seu sol, seu luna, Venus'ue,
 Lucifer illa mihi est, uesper & illa meus.
 Heu heu non uesper, non est mihi lucifer illa,
 Non sydus, non sol, luna nec illa mihi est.

ERIDANORVM

Stella mihi tenebrae, Stella est mihi tristis Orion.

Est nox cum nimbis, est sine luce dies.

Quisquis amas age temne fidem, neu crede puellis,
Deficiet medio Sol tibi nanq; die.

DE VENERE.

i Nsignibat acu, digitum Venus aurea punxit.

Dum tenuis telas pingit Adoni tibi.

Effluit e punctu subitus cruor. hic dea primum

Palluit, & viso penè cruore cadit.

Mox abit in lacrimas timor & dolor, effluit imber

E' lacrimis, lacrimæ pectus, & ora rigant,

Miscet & his amor ipse suas, admotus & ori

Maternos fletus matre fouente leuat.

In pharetram tepidus cadit imber, acutaq; tingit

Spicula, tum irato coepit ab ore Venus.

Nil præter lacrimas uestro de vulnere manet,

Tela inimica homini, tela dolenda deo.

Sint uobis comites timor, & dolor, eia age tela

Ferte uiris lacrimas, tædia ferte deis.

DE VENERE, ET AMORE.

n E fle, ne mihi care oculos corumpe, tuisque

Desine de lacrimis sollicitare meas.

Me miseram, qui singultus? complectere matrem,

Colla foue, inq; meo fesse quiesce sinu.

Belle puer, qui nam lacrimas dolor excit? ubi arcus,

Ah miseram, in pharetra spicula nulla manent.

Dic age dum, neu singulti, neu pectora rumpe,

Quæ rogo, quæ insidiæ? cuius & iste dolus?

Heu mater nato indulgens, mihi Deianilla
 Mutua quæ dederam, reddere tela negat.
 Hæc arcum tenditq; manu, stringitq; sagittas,
 Ipsa graui dextra spicula nostra iacit.
 Singultus age coge puer, lacrimasq; coerce,
 Spicula quo redeant sub tua iura dabo.
 Hanc auram cape nate. oculos hac Deianilla
 Affia, & Acidalio tinge liquore genas.
 Deq; oculis, deq; ipsa genis dic tendat ut arcum.
 Deq; oculis iaciat spicula, deq; genis.
 Arma tibi puero reddat. sit & aura uel arcus,
 Vel pharetra, ast ipsi spicula sint oculi.

AD STELLAM.

u Na, eademq; faces in me succendis, & una
 Atq; eadem glacie pectora nostra gelas.
 Corda rigent, oculos quoties auertis iniquos,
 Occupat & subitum pectora nostra gelu.
 Vrimur, atq; imis feruent incendia uenis,
 Spirat ut ex oculis aura secunda tuis.
 Hæc flammæ, hæc ipsa faces diuulsiat aura.
 Iam uideo in flammæ pectora abire mea.
 Verte oculos, age funde gelu, glaciemq; niuesque.
 Fax glacie ac niuibus flamma abolenda gelu est.

AD STELLAM.

s Aepe mihi ex oculis auram flatusq; secundos
 Promittisq; meæ tempora fausta rati.
 Sæpe supercilij portum, fidosq; recessus,
 Ira sit ut placido nulla timenda mari.

ERIDANORVM

Cur o' cur Boreas, unaq; nigerrimus auster
 Eripiunt portus, littoraq; ipsa mihi?
 Aeris hoc uitium, uitium commune puellis.
 Illi incerta fides, his fugitiuus amor.

AD CITHAROEDOS.

q Viq; lyrã, chordasq; lyræ, qui carmina neruis
 Aptatis, dulces & datis ore sonos,
 Neu numeris, neu uos digitis, neu fidite plectris,
 Et numeri, & digiti, plectraq; murmur erunt.
 Dum ridet, dum Stella canit, blandumq; iocatur,
 Hanc auram, hos uobis conciliate modos.
 Hac numeros, hac & digitos, hac plectra sub aura
 Mulcete, hæc uestrum temperet aura melos.

AD THELESINAM DE PVDORE.

e Rubuit Thelesina, pudorq; per ora cucurrit.
 Et tinxit roseas purpura fusa genas.
 Ipse pudor deus est, siquis deus inter amantes.
 Ipse pudor formæ iuraq; nimq; tenet.
 Ipse uenustatem tribuit pudor, ipse decorem
 Conciliat, gratos temperat ipse modos.
 Ipse sibi pretium formæ tulit, & decus omne.
 Venalis species manet pudore suo est.
 Hunc igitur Thelesina cole, hic colat intima mentis.
 Hic tantum formæ det sua iura deus.

AD PVELLAS.

*d*esinite o' teneræ crines ornare puellæ,
 Desinite o' pexas arte ligare comas.
 Diffuat ipse uagus circum sua tempora crinis,
 Diffuat & mollis per sua colla coma.
 Desinite & teneris cultum adiecisse labellis,
 Lasciuosq; oculis quærere ab arte modos.
 Ornatus teneris hic sit Thelesina labellis,
 Non nisi grata tuo uerba ut ab ore fluant.
 Hic compus placidis Venerilla accedat ocellis,
 Gratia ut obtutu sit comes usq; tuo.
 Vis faciem, uis ora simul compsisse Teriuna,
 Suspira, quoties obuius ibit amans.

AD DEIANILLAM.

b Asia cum strictis offers mihi clausa labellis,
 Deq; tuo nullus spiritus ore uenit,
 Nescio quid tum triste animum subit, ipsaq; nostro
 Frigescunt tacito basia in ore situ.
 At cum raptâ sonant mordacibus oscula labris,
 Mixtus & alterno spiritus ore coit,
 Meq; color, meq; & sensus, animusq; relinquunt,
 Inq; tuo iaceo languidus ipse sinu.
 At tu cum dederis mihi suauia, consere linguam
 Inter labra, meo semper & ore faue.
 Ne pateant animo egressus, ne frigida lingua
 Torpeat, ipse tuo deficiamq; sinu.

AD AMANTES.

ERIDANORVM

Venerē in choreis posthac quæratīs amantes.
 Liquit amor choreas, liquit & ipsa Venus.
 In templis venerem, in templis quæratīs amorem,
 Tempła Venus sequitur, templā frequentat amor.
 Hic læua, at dextra hæc astat tibi Chloris ad aram.
 Ex oculisq; parant tela facesq; tuis.
 Altera candentem succendit lampada, quali
 Vrat & ipsa homines, urat & ipsa deos.
 Alter & hamatas struat ære rigente sagittas,
 Insidiasq; deūm, perniciemq; hominum.
 A templis moneo iuuenes arcete puellam,
 Præda iuuat, Chloris præda petenda Ioui est.
 Hei mihi quid monui, templis discedite amantes.
 En agitat cupidos Chloris in arma deos.
 Dum certant, ego te solus spectemq; fruamq;
 Surripiam labris oscula operta tuis.
 Dum pugnant, latus usq; tuum formosa tuebor,
 Smmoueamq; homines, summoueamq; Deos.
 Aut amor ipse suis potius te contegat alis,
 Inuideat formæ nequa puella tuæ.

AD ARETHVSAM.

i Numeras, meminiq; oculis Arethusa uocabas,
 Ex oculisq; animi pignora certa dabas.
 Nunc renuis male sana, senemq; grauaris amantem,
 Non è flore seges, pomâq; lecta iuuant,
 Sed matura iuuant. dos est hæc certa senectæ,
 Flos breuis est, fructus aura senilis alit.
 Aura senis geniale bonum, & sine lite uoluptas.
 Illecebris iuuenum fraus adoperta latet.

Tu modo parce seni, moueatq; Aurora senili
Iuncta toro, thalamus læta puella senis.

AD THELESINAM.

e T faciem Thelesina cole, & cole dia capillum,
Et cole florentis arte decente genas.
Et pectus formosa cole, insignemq; papillam,
Planta quoq; extremi sit tibi culta pedis.
Quæ nisi culta iuuant? culti laudantur agelli,
Gemma quoq; in digitis non nisi culta placet.
Et cultu lætatur honos, & gloria cultu,
Nec nisi de cultu laus sua cuiq; uenit.
Templa placent superis multo quæ compta paratu.
Ornatum præ se sydera & ipsa ferunt.
Rustica simplicitas sibi sit. tu lux mea cultum
Vsq; foue, & formæ sedula confer opem.

AD AMBROSIAM.

s Parsisti Ambrosia Ambrosiam p labra, meisq;
Suxisti è labris Ambrosia Ambrosiam.
Suauia tunc etenim sunt suauia, mutua cum sunt,
Et dant, & capiunt mutua qui faciunt.
Ambrosiam diffunde, dedi cum basia, suge
Cum capis alternis Ambrosia Ambrosiam.
Suauia sic & erunt tibi basia nostra, mihiq;
Et tua, & Ambrosia stillet uterq; sua.

AD P. Summontium Virum elegantissimum.

ERIDANORVM

9 Vmmonti dum culta probas, inculta Neera
 Te capit, illaqueans simplicitate sua.
 Tantum pexa coma, sususq; sine arte capillus,
 Quem tenui textu linea uitta tegit.
 Per faciem candor, natiuaq; purpura fulget.
 Arte uacant comptus oris, & arte gena.
 Mundities sine lege quidem, sine lege nitela,
 Cura sed ipsa decens, non operosa tamen.
 Nil petum, aut petulans oculis, incessus honestus,
 Et nulla tinctus rusticitate pudor.
 Frons laeta, & facilis gestus, risusq; sereni,
 Condit & urbanus singula uerba lepos.
 Nil ex arte tamen, licet haec ex arte profecta
 Cuncta putes, crescit simplicitate decor.
 Qui te Petre capit. capiunt sine labe papillae.
 Quas uestit tenni fascia linteolo.
 Et tu culta probas? rudis & male doctus amator.
 Qui damnes id quod cara Neera probet.
 Qui damnes quod amas? tu cultum desere, ne te
 Deserat incultis culta Neera modis.

DE MARINO Tomacello.

n Ostra Tomacellus legeret cum carmina risit,
 Atq; ait, o' quantum desipit iste senex.
 Quid tibi cum Eridano, quid cum Būdenide lympha,
 Quodq; & amor liquido sucina in amne legit.
 Audit amor, ridetq; uirum, missaq; sagitta
 Arnus & haec in te spicula torquet, ait.
 Arnus ait chariose senex tuus haec tibi iactat
 Arnus, nequitiae conscius ipse tuae.

Ecquid amas male sane senex? cumq; Arnide lympha
 Quid tibi? num nostro hæc nequior Eridano?

AD FRANCISCVM AELIVM.

Non Aeli me longa qdē grauat ipsa senectus,
 Sed quod abest heu tot millibus Eridanus.
 Ille meos ignis leuat, & mea vulnera sanat.
 Heu qui sanat, abest, qui leuet, ille & abest.
 Fundite Pierides nimbium, qui diluat ignes.
 Stella uel è coelo quæ medearis ades.

ERIDANVS Phaëthontem consolatur.

Abustum Phaethonta rotis solaribus, auræ
 Exceptum fluiuis destituere uadis.
 Suscipit Eridanus, totumq; liquentibus undis.
 Solatur densis clausus arundinibus.
 Parce precor Phaëthon lacrimis, tua vulnera sensit
 Saturnus, summi pulsus ab arce poli.
 Cuiq; suis stant fata locis, mihi uoluitur annis,
 Annis inexhaustis non rediturus aquis.
 Terra tibi est genitrix. caelum tamen inde petisti,
 Ipse docet casus, quid ferat hora sequens,
 Expertus patrium decus, ingratusq; parenti
 Cede polo, & tenebris qua potes usq; late.
 Tutius in paruo uiues lare. sors mihi in amne est,
 Et tamen à nimbis, à pluuijsq; petor.
 Optasti currus patrios, excussus ab illis
 Vix nostris tutus sedibus hospes ades.
 Qui ruit ex alto, præceps ruit. ima ruina
 Nulla est. è summo qui cadit, ille cadit.

ERIDANORVM

Te casus, te flamma docent, quid iure timendum
 Auxilium nostris qui petis iustus aquis.
 Hospitio læti accipimus, dabiturq; quod optas.
 Quicquid opis nostræ est, sub tua uota uenit.
 Talibus Eridanus, gemitus hic substulit heros,
 Oraq; flumineo torrida rore lauat.
 Mi genus exitio fuit, incertiq; parentes.
 Me studium famæ traxit in excidium.
 Exul agor cælo pulsus, patrijsq; quadrigis,
 Eijat & tellus, ustaq; pellit aqua.
 Solaq; in Eridano superat spes. hæc ubi dixit,
 Illius madidos concidit ante pedes.
 Sulleuat hunc genitor, solioq; imponit acerno,
 Atq; hos cæruleo mouit ab ore sonos.
 Est mihi nata tuis amnis comes. hanc tibi trado
 O phaethon, nostræ pignora certa donus.
 Vix hæc, cum teneris arcum comitata puellis
 Prodit de thalamis Eridanea patris.
 Affuit & formosus Hymen, ceciniq; hymenæos,
 Omnis & ad thalamos turba uocata coit.
 His phaethon felix tedis regnauit ad amnem,
 Et iunxit socero sceptrâ superba suo.
 Nunc alto positus solio, nunc pressus ad imum
 Fortunæ instabiles edocet esse uices.
 Nos quoq; fatorum leges per utrumq; secuti
 Solamur cantu tempora nostra senes.
 Hinc amor inde Venus mulcent dulcissime Carbo
 Vt mihi sint senij tædia nulla mei.
 Stella mihi solamen adest, mihi molle leuamen
 Eridanus, niueas dum canit inter aues.

Ipsæ canit, recumbunt cycni. iuuat aura canentis,
 Hos inter cantus en mea nympha uenit.
 Amplexuq; senem dignatur, & oscula iungit,
 Et nostra in tenero collocat ora sinu.
 Exitus hic uitæ, post bella, grauisq; labores
 Sine senecta leuis, seu iuuenilis amor.

DE ERIDANEA, Pasyale, & Stella.

Inter frondosas salicum requieuerat umbras.
 Capta uiri illecebris Eridanea sui,
 Ipsa suo crinem domino pectebat, eburnis
 Componens digitis, marmoreaq; manu.
 Candida fluminei mirantur brachia cycni,
 Miratur niueum populus alba decus.
 Blanditur dominis littu, blanditur & unda,
 Vernaq; odoratis aura strepens folijs.
 Mincius ex alia, uiridem recubabat ad alnum
 Pasyale in tenero ludit amata sinu.
 Ipsa parat, fertumq; sibi, fertumq; marito,
 Serta simul uiolis, pictaq; sarta rosis.
 Illi Naiades, fusæq; per arua Napeæ
 Selectos flores, lilia cæna ferunt.
 Comit nympha uirum, comit uir, & ipse maritam
 Ludit & alterno nuptaq; uirq; sinu.
 Lusibus his, dum spectat amor, dum mater amoris,
 Ipse & amor plaudit, plaudit & ipsa Venus.
 Ecce procul deuecta Pado, Nereidas inter
 Stella micat, radijs Stella corusca suis.
 Qualis mane nouum surgens Cytherea sub ortum
 Inter clara deum sydera prima nitet.

ERIDANORVM

Pasſyale aſſurgit dominae, coniuncta marito
 Excipit in medijs Eridanea choris.
 Laeta canunt Cycni, ſundit Venus aurea rorem,
 Ambrosiae Cyprius ſtillat ab axe liquor.
 Immixtus Nymphis, interq; heroidas errat
 Blandus amor, blandis ludit & ipſe modis.
 Mox ridens, quod cantet habet uates meus, inquit.
 Telaq; de pharetra ſeligit ipſe truci.
 Altera, quis menti uulnus meditetur amarum,
 Altera quis ſenſus in ſua uota trahat.
 Excuffitq; ualens. hæſere haſtilia. cæcum
 Mens hauſit telum ſenſus & ipſe labat.
 Arſiſt Phaëthon flammis ambuſtus anhelis,
 Me tacitæ flammæ, cæcus & ignis edit.
 Vrinur heu miſeri, calidoq; in pectore feruet
 Ignis edax. in me ſeuit acerbæ lues.
 Quid queror ah demens. cæco nutrimur ab æſtu.
 Nutrimur flammis, tectus & ignis alit.
 Vita mihi fax eſt, uenti ſpirate frequentes,
 Veſcimur en facibus, uiuimus & zephyris.

AD HYERONYMV M BORGIV M

Poetam elegantiffimum.

Irisum Borgi domus eſt tua, quam rigat amnis
 Siris in Herculeis aduena littoribus.
 Hic conſedit auus, terra deuectus Ibera,
 Quem procul a patria Martis abegit amor.
 Te nec bella iuuant, nec te iuuat æreus enſis,
 Parta nec hoſtali præda cruore placet.

Otia Muſarum

Otia Musarum sequeris, dulcisq; recessus,
 Proq; tuba colitur tibia blanda tibi,
 Quin & amas, carmenq; tibi iuuenile probatur,
 Delia & ipsa tuo semper in ore sonat.
 Nec non Eridanus, & opaca Mincius umbra,
 Eridanusq; tibi, Stellaq; nostra placet.
 Quæ num frondosis longe pulcherrima ripis
 Læta Padi ad ueteres ludit amans salices.
 Immemor ah quid Stella senis, quid ludis ad amne?
 Præda futura tuis credula fluminibus.
 Credis Naidibus, credis te Stella Napæis?
 Ista tibi inuideant lumina Naiades.
 Inuideant pictæ (fallax heu turba) Napææ
 Inter formosas hei mei nulla fides.
 Nulla fides fluminis rapuere & flumina nuptas.
 Tutæ nec est ullis, hei mihi, forma locis.
 Est tibi Pasyale, simul Eridanea cauenda.
 Inuidia heu nullis parcat amicitijs.
 Tutæ manes formosa domi, sed parce fenestris.
 Ad crinem causas ipsa fenestra facit.
 Parce & porticibus, templis quoq; parce dicatis.
 Rara fides templis, raraq; porticibus.
 Quid timeam ignoro. timeo tamen, & decor ipse
 Rarus ab insidijs tutior esse nequit.
 Me cycni terrent plumæ, meq; aureus imber,
 Sub terris aditus & sibi fecit amor.
 Tu uero secunda domi solabere fuso,
 Et curas animi candida mente leua.
 Non prodit thalamus Aurora absente marito,
 Inter & ancillas pensa, columiq; trahit,

ERIDANORVM

Expectatq; senem redeuntem ad numera lecti,
 Exemplum certi cauta puella tori.
 Hæc Borgi dum nostra legis, dum carmen amorum
 Facullam teneas esse in amore fidem.
 Quicquid amas, frueri, inq; diē, neu differ in annos
 Ni matura legis, post modo poma cadunt.

POMONAM ALLOQVITVR.

d. Ic age, dic Pomona (tuis sic semper in hortis
 Præniteant ramis pendula poma suis,) POM
 Dic age, dic, cultis errat dum Stella rosetis,
 Dum carpit violas, dum legit ipsa rosas.
 Qualis per flores, & per uernantia culta
 Visa tibi, quales ore referre deas?
 Talis per flores, qualis per sydera fulget
 Lucifer, eois dum micat ortus aquis.
 Lilia nudatæ uincunt candore papillæ,
 Puniceasq; genis purpura fusa rosas.
 Qualis Acidaliæ Cytherea uagatur in hortis,
 Textile dum capiti neſtit A doni tuo.
 Marmoreum digiti referunt candore nitorem,
 Quæq; mouet gressus, florida ridet humus.
 Pestanumq; per ora fragrat decus, inter odores,
 Fundit & ipsa suos, Ambrosiasq; suas,
 Et quoties teneræ saliunt de ueste papillæ,
 Spirat odorato mollior aura sinu.
 Illius ex oculis Zephyri mulcentur, & aer
 Fundit ab afflatu gaudia læta suo.
 Talis erat, cultis errat dum Stella rosetis,
 Stella tuis uates nobilitata iocis.

Quam Venerem dicis, unum ni distet, ocellis
 Stella gerit Charites, Cypris agit comites.
 Quis nunc teste dea nostros incuset amores?
 Seu uir, seu seram foemina canitiem?
 Felix canities, cuius requiescit in ulnis
 Siue Venus, similis siue puella Dea.
 Nostra Tomacellus damnet nunc carmina? damnet
 Eridanum, & socias increpet Heliades,
 Necte puer myrtum, myrtoq; interfere rorem.
 Ornet amatorem picta corona senem.
 Deducantq; senem iuuenes, mihi foemina plaudat,
 Digne senex stellis, digne fauore poli.

DE PATULCI, ET NIUVANO.

fessa sub Hesperidum ramis formosa Patulcis
 Ducebat somnos, & grauis aestus erat.
 Spirabant Zephyri, Zephyris strepit aurea sylua
 Sylua ciet somnos, & sopor ipse inuat.
 Ecce Niuanus adest, non expectatus amator,
 Dum puer in uolucres retia tenta parat.
 Exilit haec somno, puerumq; amplexa locauit
 Blanda toro, blandis perfruiturq; iocis.
 Decipit heu fallax spes, & frustratur amanteis,
 Saepe in amore tamen sors sua cuiq; fauet.
 Sortis amor comes est, sors & comitatur amorem,
 Quisquis amat (sorti credite) compos eris.
 Aurum multa potest, multum lacrimantia uerba.
 Praeualet haec ipsis & pretio, & lacrimis.
 Temporis haec spatium gaudet. uos tempora laeti
 Expectate, suo tempore laeta uenit.

ERIDANORVM

Sorte sua bello reges potiuntur, opimis
 Victorum uictor gaudet & exuuijs.
 Sorte triumphat amor, sortem ueneremur amantes.
 Ipsa seni & cupido candida diua faue.
 Quamquam stella mihi sors est, tua certa uoluntas,
 Hæc spes, hæc tempus, hæc sine fraude fides.
 Nobis Eridanus. nobis & Mincius umbra,
 Blanditurq; suis Pasylea uadis.
 Sors igitur nobis, sit mutuus ardor amandi,
 Mutua sors, certa sinus uterq; fide.
 Tempora qui spectant, amittunt tempora, diues
 Temporis est, nullum qui finit ire diem.
 Nulla dies sine amore fluat, nox occupet umbras
 Delicijs, luces occupat ipsa dies.
 Nox lucem, tenebras pellat lux inter amandum,
 Vita breuis. profert tempora lætus amans.
 Viuit, amat qui cunq; suoq; potitur amore.
 Non uiuit, fructu quisquis amoris eget.

DE SEBETHO.

c Antabat uacuis curis Sebethus ad amnem
 Si uacuum sineret perfidiosus amor.
 Ipsa ueni ad salices, & opacæ umbracula uitis.
 Ipsa ueni ad nostros culta Labulla modos.
 En hic cæruleæ saliunt per littora nymphæ,
 Ludit & ad fontes picta Napæa meos.
 Culta Labulla ueni. sunt hic tibi ferta parata,
 Nexa simul calihis, iuncta simul uiolis.
 Lilia seruantur canis prælata pruinis,
 Quæq; meis iactat se Melilotos agris,

Fragaq; seruantur summo mihi lecta Vesuo,
 Fraga Maroneis mane petita iugis.
 Sunt etiam geminae frondosa in uite cicada,
 Cesserit his cantu uel Philomela suo.
 Hæ tibi munus erunt, & erunt tua munera ranæ,
 Quæ mecum ad salices carmina culta canunt.
 En audi, ad salices formosa Labulla uenito,
 Dum canimus, uolucres duc age & ipsa choros
 En sternunt hiuæ muscosa cubilia nymphæ,
 O' ros in pratis ipsa futura meis.
 Talibus ille suis in cassum clamat ab antris,
 In cassum ad salices murmura uana iacit,
 Non mihi ad Eridanum, mihi non ad Mincida ripâ,
 Non opus ad salices lucida nympa ueni.
 Nil opus est cantu, nec picti munere ferti,
 Nec quæ de ramis rauca cicada canit.
 Tantum opus obsequijs. Sponte en mihi candida fulget
 In thalamis, nostro Stella corusca toro,
 Sponte meo cubat ipsa sinu, mihi plaudat ouanti
 Ipse amor, è curru plaudat & ipsa Venus.

AD MATRONAM.

q Vid rides matrona? senē quid temnis amante?
 Quisquis amat, nulla est conditione senex.
 Quisquis amat, iuuenem par est matrona uocare.
 At qui nullus amat, iure sit ille senex.
 Tempus habet metas, & constat tempus ab annis,
 Et peragunt annos sydera cuncta suos.
 Solus amor nescit tempus, nec subiacet annis,
 Aëno sed fruitur, perpetuusq; manet.

ERIDANORVM

Quid mihi nunc annos obiectas, quid ue senectam?

Nullus amor fines terminat ipse suos.

Te matrona decet metiri tempora, quam nec

Vllus amat, nec scis præter amare merum,

ferrum Hebrus, ferrum Tiberis colit acer, & ingens

Euphrates, ferrum Rhenus & Ister amant.

At pace Eridanus gaudet studiosus amantum,

Et thalami, & pacis munia lenis obit.

Eridano pia uota pijs reddamus amantes.

Fumet odoratis ara uerenda focis.

Tu uero mea lux (etenim tibi cultus amoris

Tantus inest) aris debita solue sacris.

Eridano benedic detectis compta papillis,

Compta sinu, pexis non sine lege comis.

Mox Genio datura, facesq; incende Sabæas,

Et mihi delicias nocte ineunte para.

AURAS ALLOQUITVR.

dicite felices auræ, Bundenidis undæ

Quæ colitis ripas, quæq; & amoena Padi.

Dicite, frondentis quid agat meus ignis ad alnos?

Aut quid ad Argentiæ moenia littoreæ?

An memor absenteis, tacitos suspirat amores?

Et uetus est illi uulnus, ut ante nouum?

Rara quidem uirtus, constans amor. hoc tibi nomen

Stella dedit, stabilis q; tua cura manet.

Scilicet & memor es tantorum grata bonorum,

Quæ tibi noster amor munera multa dedit.

Præsentemq; senem faciunt tibi munera nostra,

Quodq; & amor iubeat, gratia & ipsa simul.

Heu heu, nec strepitis frondes, auræq; siletis,
 Et mutæ in cursu conticuistis aquæ.
 Nil mihi responsant auræ, tristesq; silesunt.
 Crimnis est taciti conscius ipse pudor.
 Immemor ah cur stella senis, cur ludis ad alios
 Argentiæ immemorem munera te faciunt.
 Scilicet est pretiosus amor, uenalis amantum
 Spes. Et in ambiguo uicta fides pretio.
 Immemor ah ueteris, capitur mercede recenti,
 Quæq; puella nouis subdita muneribus.
 Venalis species, pretiosa est forma, decorq;
 Nimirum pretio quæq; puella subest.
 Venditur en auro coelum, uenduntur et astra,
 Stellâq; nostra nouo munere capta uenit.
 Vendit amor mercesq; suas mercator auarus,
 Institor et fallax, ales et ipse rapax.
 Ite redite auræ, meâq; hæc maledicta referte,
 Venisti pretio capta puella senis.
 Venisti et iuuenis iuueni uetus ipsa rependes
 Mox pretium has poenas da leuitatis annis.
 Hæc fors est in amore, et sunt hæc mutua amoris,
 Quæ uendit iuuenis, post emit ipsa senex.

DE STELLA.

Funditat è celo radios latonia Phœbe.
 Quis teneros foetus, floridaq; arua rigat.
 Funditat et radios Phœbus, quibus omnia lustrat,
 Calfacit et flammis quæq; creata suis.
 Stella mihi sol est, eadem mihi roscida luna,
 Hinc fouet et flammis, irrigat hinc et aquis.

ERIDANORVM

Stella eadem ferit ex oculis, oculisq; medetur,
Hæc mihi & hostis amor, hæc & amica Venus.

DE STELLA.

q Valis flauentes Zephyrus permulcet aristas,
Syrius ardenti dum coquit aura face.
Qualis languentes liquidus ros excitat herbas,
Dum fremit horrenti feruidus ore leo,
Talis & erumnas risu fugat, & leuat æstus
Stella meos, risu Stella iocosa suo.
Huius enim risus mihi ros est, huius ab ore
Aura uenit, Zephyris lenior ipsa suis.
Aura faue, foueasq; senem, Zephyriq; fauete,
Et foueant risus Stella benigna tui.

AMANTES ESSE MISEROS.

s Ol hyemes, sol æstates moderatur, & idem
Tempus agit noctis, tempora lucis agit.
Talis amor, rixas idem, pacemq; procurat.
Idem lætitiã, tristitiãq; mouet.
Sol æstus, sol & glaciem, tenebrasq; diemq;
Diuerso tamen hæc tempore cuncta facit.
Ast turbas, requiemq; simul, lacrimasq; iocumq;
Miscet amor, nullo tempore certa gerens.
Semper enim uariat dubius, semperq; uacillat.
f Quam miser est omni tempore quisquis amat.

DE THELESINA, ET PUDERICO.

e Cce uenit Thelesina. Venus comitatur, amorq;
Parce puer pharetræ, tu dea parce faci.

Ipsa feri Thelesina oculis uos parcite telis.
 Ipsa oculis iacias tela, facesq; tuis.
 En & adest Pudericus, amor ne stringe sagittas,
 Conde Venus faculas, tu Thelesina feri.
 Prima quidem sint tela oculi, quis corda sagittes,
 Et dicas amor hæc tela cruenta iacit.
 Altera tela faces, risus sit Cypridis arma,
 Risus amatoris uincula certa tui.
 Hæc ubi, dic ueneri, dicas Thelesina & amori,
 Hic meus est, telo concidit iste meo.
 Arte mea curandus & est. mox pallia dextra.
 Rejce, & ornatos candida pande sinus.
 Ac rursus formosa oculis, risuq; ferito.
 Qualis Achillea plaga iterata manu.
 Namq; & amor geminata facit dum uulnera, sanat.
 Ut sanes, iterum bella puella feri.
 Nequa tamen ueteris plagæ sit forte cicatrix,
 Hanc line mox lingue blanda liquore tuæ.
 Oscula neu cessent etiam geminata, superbit,
 Quæ dare cum possit plurima, pauca negat.

AD MARCVM Antonium Sabellicum
 scriptorem historiarum.

d. Vm Venetū historias, dū bella Sabellice narras,
 Et scriptis ornas tempora nostra tuis,
 Dum memoras tot gesta uirūm terraq; mariq;
 Assonat & plausu terra, salumq; tibi,
 Interea nos fata grauant, fors improba uexat,
 Decidit eq; suo nostra senecta gradu.

ERIDANORVM

Non iacet ipsa tamen, casu nec territa tanto
 Mens mea, nec uarijs corruit icta malis.
 Nec fortes fortuna premit, quin erigit, & me
 Tollit humo, quoties seuior ipsa furit,
 Orbauit nato, carisq; nepotibus, at non
 Orbauit mentis robore, non animi,
 Orbauit genero, non mente, aut corde. probatur
 Igne aurum. uitium decoquit ipse focus.
 Amisi geminos terrarum lumina Reges,
 In quibus heu patrium ius mihi penè fuit.
 Amisi sociamq; domus, dominamq; cubilis,
 Partem animæ, maior pars erat illa mei.
 Non me discussit belli tremor, Alpibus acta
 Tempestas, non me Gallicus ille furor.
 Vnde meis partus studijs honor & decus, heu heu
 Eripitur, primus, & sine labe locus.
 Non tamen in fracti ue animi, deiecta ue uirtus
 Concidit, aut cessit qui fuit ante uigor.
 Stant & opes animi ualida. ridemus iniquas
 Fortune insidias, instabilisq; uices.
 Utendum ingenio. nitendum pectore, mente
 præstandum, ne fors scena nocere queat.
 Quin & si noceat, pulsanda iniuria, nullus
 Sponte ruat. miser est qui ruit ipse uolens.
 Quin etiam duros casus, inopemq; senectam
 Solamur cantu, Pieridumq; madis,
 Et nunc Sebethi gelidos spectamus ad amnes
 Hinc illinc socias ludere Naiadas,
 Et nunc Lucrini madidas de fonte puellas
 Ad speculum flauas arte ligare comas.

Nunc nos ad uirides uocat Antiniana recessus,
 Et uocat ad primas blanda puella rosas.
 Nunc offert sese choreis spectata Patulcis,
 Læta suis hortis, læta Patulcis agris.
 Nil agro huberius, nil est felicius hortis.
 Vtraq; me immemorem res facit esse mali.
 Rura mihi sunt uer, sunt horti florida ueris
 Tempora, delicijs & mihi uernat ager.
 Hæc inter uarias uario de flore corollas
 Nectit amatori Stella benigna suo.
 Olim ignis, nunc uel senij mihi dulce leuamen,
 Et fax in tenebris Stella corusca mihi,
 Quin ueteris memores fortis de pectore curas
 Eijcit ipse recens, & rediuiuus amor.
 Quiq; senex, quiq; & fati iactatus, amare
 Ipse potest, fatum uincere & ipse potest.
 Hic ego sum grauis ipse annis, grauis ipse senectæ,
 Fortunæq; minis exagitatus amo.
 Et modo, Pausilypi scopulos, modo culta uesui
 Impleo non solitis littora carminibus.
 Hinc referunt ualles, hinc prata uirentia reddunt,
 Stella senis lacrimis Stella uocata ueni.
 Me miserum Eridani retinent te frondea rura,
 Argente retinent moenia grata tibi.
 Sed nec te retinent, & amor senis urget amantem,
 Inq; meos properas lucida Nympha sinus.
 Oades expectata, senem complectere, meq;
 Blanda foue, & socio fessa quiesce toro.
 Qualis ad illecebras canure gressa mariti
 Aurora optatos læta petit thalamos.

ERIDANORVM

His casus solorq; meos, fragilemq; senectam.
 Delia nulla mihi, nulla Corinna seni est.
 Ficta iuuant, quæ nostra tamen patientia, fatum
 Aut fugit, aut mollit, si superare nequit.
 Tu uero decus historiæ cultissime Marce
 Dum sequeris, quæ te gloria rara manet,
 Neu nugis contemne meas, neu despice lusus,
 Qui mea fortunæ uulnera cruda leuant.
 Namq; & opem morbis contraria sepe tulerunt,
 Et sepe insolita uenit ab arte salus.

AD VXOREM MORTVAM DE

obitu Lucij filij deploratio.

Ona mihi coniux agitur uindemia, cum te
 n Abstulit immitti funere auara dies.
 Interea memor ipsa tori, lectiq; iugalis,
 Et rara culti cum pietate uiri,
 Ludebas mecum in somnis, & adesse solebas,
 Alloquio & curas ipsa lenare meas.
 Ipsa grauis casus, & solabare dolentem,
 Ipsaq; miscebas gaudia nostra tuis.
 Omnis erat mea cura tibi communis, & omne
 Siue uoluptatis, siue doloris opus.
 Vina mihi in tenebris obuersabare, & obibas
 Vina domus munus, officiumq; pium.
 Quæ nam hæc inuidia est? mihi qs deus obstitit. ut tua
 Desereresq; uirum, desereresq; senem?
 Non mihi te solitæ noctes, non somnia reddunt.
 Ventitat ad thalamos umbra nec ulla meos.

Quo manes illi socij, tua dulcis imago?
 O' fors, o' fati tempora iniqua mei.
 O' coniux male grata seni, male grata marito,
 Sola tuis coniux dedita delicijs.
 Elysijs ipsa in campis per roscida prata
 Tu modo cum nato læta uagare tuo,
 Illi contexisq; rosas, contexisq; hiantem
 Narassum, & uiolæ lilia cæna nigrae.
 Illi purpureos mixtim coniungis honores,
 Spargis & ambrosio doctæ liquore comam.
 Quin & perpetuum Parcas seruas amar anthum,
 Quiq; etiam flores punica mala ferunt.
 Salicet has tibi blanditijs, has grata corollis,
 Has tibi placasti sedula numeribus,
 Quo natum auulsumq; sinu, colloq; parentis
 Ipsa tua teneas sub ditione tuum.
 Quæ nam hæc inuidia est, simul & consortia nostra
 Liquisse, & natum surripuisse patri?
 Et baculum eripuisse seni? Verum utere coniux
 Sorte tua felix, sorte beata uiri.
 Delicijs frueri Elysijs, frueri optima nati
 Blanditijs matris perfrueri ipsa bonis.
 Maternos imple affectus, sedisq; beatæ
 Dona fluant nato mellâq; lacq; tuo.
 At mea canities, & despectata senectus
 Orba suo inuisu, non ope fulta sua,
 Nuda iacebit, egens, & desolata nepotum,
 Sola toro ac mensis, sola die ac tenebris.
 Non hæres mihi, non nostro qui sanguine crescat,
 Quiq; suum blanda uoce salutet auum,

ERIDANORVM

Ante focumq; hiemes nec qui soletur iniquas
 Garrulus, & nostros lusitet ante pedes.
 Deserti thalami, deserta cubilia, & ignes,
 Quæq; uiris fuerat porticus ante frequens.
 Omnia sunt male amica seni. non aura, nec umbra,
 Non citharæ, aut cantus, non iuuat ipse sopor,
 Non choreæ, non fertæ placent, quæq; aura nepotum
 Sola iuuat, soli nulla relicta mihi,
 Non spes uenturæ prolis. Tuq; o' mea coniux
 His succurre malis, & mea damna leua.
 Mecum ergo in tenebris, mecum thalamoq; toroq;
 Nocte ades, amplexus & pete nocte meos.
 O' si quos nati amplexus, si qua oscula tecum
 Attuleris, si quos illius ore sonos.
 Non mihi canities grauis, aut sit iniqua senectus,
 Sed somni faciles, auræq; & umbra iuuent.
 Hoc mihi præstabunt sopor, et tua lenis imago,
 Hoc uitæ, hoc mortis mite leuamen erit.
 Nec mihi defuerint tolerandi exempla doloris,
 Quæq; usus docuit, monstrat & ipsa dies.
 Omnia naturæ sub legibus orta tenentur,
 Et quis principium est, his quoq; finis erit.
 Utq; diem nox atra rapit, sic lumina uitæ
 Extinguit lætum. cunctaq; morte cadunt.
 Hora tamen nec certa, & uitæ terminus anceps,
 Quamq; incerta, suo tempore & ipsa cadunt.
 Mille simul socijs uestitur floribus arbor.
 Ad fructum ueniunt pauca poma suum.
 Nec mortis tamen unda uia est. hæc grandinat aer.
 His nebulae, ast illis uentus, & aura nocent.

Pluribus exitio est aestus, glacies'ue, niues'ue,
 Hæc uredo necat, halitus aut no cuius.
 Contrahit è coelo uitium pars maxima. partem
 Decutit è ramis uis inimica suis.
 Hæc eadem uitæ ratio. mors undiq; seuit
 Lenta alijs. alijs præproperata uenit.
 Naturæ imperio morimur. parere necesse est.
 Imperium lex est. lex ratione uiget,
 Hanc sequimur. dux hæc uitæ, rectiq; boniq;
 Qua sine nil rectum, nil queat esse bonum,
 At rerum ratio, lex, & natura, bonumq;
 Conueniunt in idem, ius & idem retinent,
 Nec mors naturam refugit, legem'ue, sed illis
 Paret, & obsequio fungitur usq; suo.
 Hinc mortem tolerare decet ratione magistra,
 Quæ doceat cineri nulla subesse mala,
 Mors igitur toleranda, mali sibi nescia, cum sit
 Ipsa quies hominis, sitq; quietis opus.
 Hinc ego felicem te te nate auguror, & me,
 Iure & utrumq; sua commoditate frui.
 Te, q; defunctus uitæ uideare periclis,
 Me, utar q; patria conditione pater,
 Tu uero coelo positus, radiantia cernis
 Astra, prius patrio nota magisterio,
 Atq; iterum diuûm effigies, & munera monstrat
 Vranie, illa tuo cognita Musa patri.
 Ergo nate tibi parta est de morte uoluptas,
 Atq; quo frueris, perfruerisq; Deo.
 Siquid uero ex morte mali, quid'ue inde doloris,
 Est patris officium, ducere id esse meum,

DE ERIDANORVM

Quod fructu careo uitæ, q̄ adempta propago,
Quodq; ipsi steriles, & sine fruge sumus,
Quamuis & nostros sedet Tranquilla dolores,
Dignaq; neptis auo, nataq; digna patre.
Solatur sed me, tibi q̄ iam parta beatae
Sors uitæ est, nulli concutienda malo,
Solatur q̄ & ipse breui te consequar, una
Visurus summi lucida tecta poli,
Visurusq; deum, cœliq; in parte receptus
Coniuge cum cæca sæcla perennis agam.

F. I. N. I. S.

ECLŌGA V. CORYLE.

Coryle transformata, &
amor vincit.

Ad Actium Syncerum Sanna Zarium.

Anc Acti (neq; enim patula solū Aescu-
lus umbra

Grata placet) Corylum tue are, nec Ar-
butus una

Carminē notā dei est, Pāna aut tegit una cānentem,
Aestibus in medijs somnos suadente cicada.
Verum etiam & Corylus nostris est cognita siluis,
Nec tantum Meliscus eam, aut tantum una Patulus
Ornarunt calamus, caesq; in cortice uersu.
Cum questu commota, grauiq; excita querela
Vertice decideret frondes, & corde sub imo
Redderet heu heu, sed singultibus interrupta
Plena nequit rauca iam uox erumpere ad auras.
Sibilat ipsa tamen, Vidi tua funera coniux,
Atq; illa, Ah moriens morientem Ariadna relinquit.
Nam iaculo quondam, choreisq; insignis, acuq;
Præstabat Coryle, nympharum haud ultima forma.
Sed quo non penetrat linor? dum fessa lauaret
Ad fontem, dum membra fouet Sebethide in unda,
Vertit eam cantu in stirpem Circeis Abelle,
Ac densis circum ramis, & cortice sepsit.
Illa nouo latitans sub stipite, fleuit, & ipsos
Ah miseram, audita est poenam deponere diuos.
Sic olim puer audieram, dum cantat Amulcon

ECLOGA.V.

Ad choreas, nitet alba seni coma, deq; gulo
 Cauda lupi, & furuis horrent umbracula arris.
 Tityrus hunc docuit, sub quo caua fistula primum
 Montibus his numeros deduxit, & antra canore
 Impleuit, Corydona quis aut non nouit Alexin,
 Pastorum aut musam Damoris, & Alphefibœi?
 Inde alij. in primis bifori Corylenus auena
 Sæuum arcu, cassumq; oculis, & pectore amorem
 Obrectare ausus, & amaro incessere tantu.
 Quod facie minium referens, quod flauus & albo
 Pectore, proceros quod late effusus in artus
 Deperit Aridiam, cui sit breue corpus, & ater
 Inficiat liuor nigras cum pectore mammas,
 Torpescantq; oculi, albescant & tempora canis.
 Assiduus tamen in siluis, ad flumina clamet,
 Aridia o' mihi cara ades, & simul oscula iunge.
 En primas tibi castaneas, prima arbuta seruo.
 Aridiam sola referunt, sed inaniter auræ.
 Non igitur tantum Meliseus, & una Patalcis,
 Verum hedera præcincta, uirenti & tempora myrto,
 Ac molli calamos arcum complexa labello
 Antiniana suos longum est conquesta dolores
 Ad Corylum. hæc solitas lacrimoso murmure uoces
 Frondibus instrepere, ac rupto de cortice uisa est
 Et questus repetisse, grauem & gemnasse querelam.
 Ut nuper, cum exutum armis, uinctumq; referret
 Immitem Veneris puerum, solaq; sub umbra
 Desertum, ac tacitas furtim effugisse Napæas.
 Inuidia heu tantum potuit, uisq; essera amandæ
 Victa metu, alteriusq; tori suspecta libido.

Certabant una genitrix face, natus & arcu,
 Ille ferire homines, urere at illa deas.
 Par erat hinc hominum genus, par inde dearum,
 Atq; hinc, atq; illinc par quoq; vulgus erat.
 Ridebat genitrix, rubuit puer. ille pharetram
 Excutit, accenso hæc concutit igne facem.
 Tum simul una duas inuoluit flamma Napæas.
 Clamarunt, uno lædimur igne duæ.
 Pastores una tris vulnerat ille sagitta.
 Vulnere tres uno congenuere pares.
 Fassa est se victam risu dea, terq; per ora
 Perq; genas nato basia anhelæ dedit.
 Prima rosas oluere Paphi, Gnidiæ altera nardum,
 Tertia Amaracinas uisa referre comas.
 Collocat hinc gremio fessum, lenemq; quietem
 Inuitat blando nœnia grata sono.
 Rorarat teneros artus sopor, & tamen ipse
 Articulos tanquam spicula tractet, agit.
 Mox viola super instratum, molliq; ligustro
 Ponit ad argutæ fluxile murmur aquæ.
 Commendatq; suæ Sebethidi, moxq; sub ipsum
 Tecta nemus, longe deuia rura petit.
 Diuersasq; legens non uno è gramine flores
 Nunc sibi, nunc puero ferta nouella parat.
 Nec non & Charites, studio mulcente laborem,
 Effundunt teneros prata per uda modos.
 Admouet interea pueri Sebethis ad ora
 Ora sua, & sensus inficit inde suos.
 Illicet huic tacitum serpit per membra uenenum,
 Sentit & afflatus corde dolente nouos.

ECLOGA.V.

Deliolum tunc moesta petit, soloq; sub antro
 Conqueritur, flammis nec capit ipsa suas.
 Parue amor, heu deserte amor, heu puer une sub um-
 Nec comes, aut custos, non tibi mater adest. (bra,
 Fraudes, insidiæq; assunt. male credite siluis,
 Ah sopor, ah tanto conscia ripa dolo.
 Hinc Nemesis ruit, inde comis effusa Corinna,
 Lesbia at hac, illa Cynthia parte uolat.
 Corripit hæc arcus, suspectas illa sagittas,
 Et iacit in medios noxia tela rubos.
 Illa manus iunco reliquit, simul altera uittis
 Obstrinxitq; oculos, oculiutq; genas.
 Mox lætæ spolys redeunt, gratantur euntes,
 Quod sit riualem nulla habitura suam,
 Quod nullæ inuidiæ posthac in amore futuræ,
 Quodq; sit & certum quæq; habitura torum.
 Sitq; etiam nullos tandem sensura dolores,
 Dum noua mutata sorte in amore rota est.
 Unus amor, sua cuiq; fides. mala philtrea ualento.
 Nil puer hic, quo nos ludere possit, habet.
 At puer ut somno excitus noua uincula sensit,
 Atq; oculos uitta præpediente tegi,
 Fletq; simul, clamatq; simul, properate sorores,
 Demte texta oculis, soluite uincla manu.
 Heu mater cui me liquisti, credula mater.
 Me uiolæ, aut fertis post habuisse potes?
 Ingratæ Charites, somne insidiose, nemusq;,
 Et tela, & pharetræ num periere meæ?
 Pastores, genus infidum, infidæq; Napææ
 Reddite nunc arcus, reddite tela mihi.

H. 2

Quod si quæ uobis iam sint nocitura, timetis,
 Reddite quæ saltem sint nocitura deis.
 Talia per lacrimas iterat puer. Ecce per hortos
 Motz quidem questu pulchra Ariadna uenit.
 • Qualis quæ fraudem metuat, quæ ferre dolenti
 Quærat opem. sit opem poscere dignus amor.
 Ut dextram explicuit, mater mea dixit, & illam
 Inijcit in teneros, pectora blanda, sinus.
 Ut matrem suasere sinus, surrisit, & inter
 Verba iacit blandis oscula blanda sonis.
 Mutua uirgo refert, suasere quoq; oscula matrem,
 Dulcèq; nescio quid oscula amoris habent.
 At postquam emicere oculi, & fax illa resulsit,
 Visus amor certe est, qui fuit ante puer.
 Visa sua & puero mater. sic pectora suadent,
 Oraq; ni nœuus prima labella notet.
 Sed tamen ingemnat, mater da spicula, mater
 Redde arcum, ac pharetram, telaq; redde mihi.
 Ecce autem geminæ per murmura nota columbæ
 Ostendunt arcus, atq; ubi tela latent.
 Eruiit illa arcus, & sentibus abdita tela.
 Obducunt spinas qua tetigere rubi.
 Tum puerum acingit pharetra, pharetræq; sagittas
 Indidit, ipsa sua disposuitq; manu.
 Ridet amor, gaudetq; arcus tractare, sinuq;
 Virginis è tenero uulnera sueta parat.
 Ore puer, sed fraude senex, atq; arte magister,
 Trux dis, trux homini, irux quoq; & ipse feris.
 Mox collo implicatus nymphæ, puerilia iungit
 Oscula, & alternos prouocat ore iocos.

ECLOGA.V.

Paulatimq; dolos meditans inspirat amicum

Virus, & a' tacitis insicit ossa notis.

Nec tua non nostræ uersabunt pectora curæ,

Quiq; sinu teneor, corde fouebor amor.

Nec uates deerit, qui te quoq; cantet, & illi

Ipsè adero, ipsa tibi grata futura parens.

Hæc ait, & nitidis cælo se sustulit alis.

Qua uolat, auratæ signa dedere comæ.

Ad matrem properat, nam uidit ab aere matrem.

Excipitur roseo matris ab ore suæ.

Quæ postquam pueri casus, & uincula nouit.

Deterfit lacrimis quæq; fuere notæ,

Et solata simul, simul & miserata, papillas

Obtulit. admouit labra, manusq; puer.

Dèq; sinu fluxere auræ, fluxere fauoni,

Atq; Arabum affiatu prata oluere nemus.

Hæc postq̄ Antiniana, nouum Coryleta dederunt

Cum plausu gemitum, ac ueterè indoluere querelam.

Illà iterum solata, quid o' mœstissima dixit

Nūc Corylus Coryle, sors hæc tua nūc quoq; multis

Iuuidiæ est. lacrimæ flores, suspiria fructus

Dant tua. non paucis liuor quoq; profuit, & te

Inuidia extollet, parietq; iniuria famam.

ECLOGA. VI. QVINQUENNIVS.

Institutio ad uitæ cultum, & religionem.

Quinquennius filius, Peluina mater.

QVIN.

Ic mater Peluina, fragor quis tantus,
& unde?

d Dolia num stringitq; cados uindemia,
& arctat?

Hci mihi, quàm crebi rutilant de nu-
bibus ignes. PEL.

Abde sinu te nate meo, atq; amplectere matrem.

Ne trepida. Di nate focis genialibus astant,

Castaneasq; suo prunis cum cortice torrent.

Ille ubi sub cinere ardentem sensere fauillam,

Displosæ crepitant. hinc tanta tonitrua coelo,

Disiectiq; riuunt ignes. caput exerce nate,

Di mensas liquere, neq; est metus ullus ab igne. QV.

Me miserum, properat, procul en uestigia nosco,

Orcus adest, atq; ore minax, ac dentecruentus.

Hunc mater mihi pelle manu. trahit horrida crura,

Et quassat caput, & mento riget hispida barba.

Hunc abigis Peluina mihi. P. Fuge sæue. quid audes

In puerum? fuge claude. meus iam nocte quiescit,

Inq; diem queritur nihil hic meus. I. pete tesqua,

Atq; famem solare faba, in glunemq; lupino. QV.

Quid mater? baculū ne quatit ferus, et riget aure, Pel.

Illum ego nate anuro inclusi, scintillaq; cecidi. QV.

ECLOGA.VI.

Anne etiam Zona uinxisti. P. Et compede cruda. QV.
 Nunc mater tete amplector, noua q; oscula iungo. PEL.
 Quinquenni mihi care tua hæc sunt oscula iunge
 Atq; itera. Q. En itero. dic o' mea, dic age quid nam
 Hic Orcus deus est? P. Deus est hic nate, malignum
 Numen, & in pueros sæuum grassatur. It umbra
 Dentuorax umbra, horrificans noctemq; diemq;
 Et baculo ferit, & dextra rapit, & trahit unco,
 Fauce & hiat puerum, queritur qui nocte, die qui
 Oblatrat matri, mammæq; irascitur. illum
 Et dextra fouet, & cauda demulcet amicta,
 Qui ridet matri, inq; sinu nutricis amatae
 Dormiscit, capit absynthi & cum melle liquorem.
 Quin cui brassicæ semen placet, huic dat ab ipso
 Blandus auem nido, dat pictæ colla columbæ,
 Quam tibi pollicitus. Q. Num perlita crustula melle
 Est quoq; pollicitus? P. Dabit hæc tibi nate benignum
 Numen, & ille deus, cui nos, atq; omnia curæ. QV.
 Dic mater, deus iste quis est, numenq; benignum? PEL.
 Qui tenerum lactis florem, ac ientacula præbet,
 Dum matri puer obsequitur, dum paret alenti.
 Qui plena melimela manu, croceasq; placentas
 Dat pueris, dum litterulas, et carmina discunt. QV.
 Num det fraga mihi, cerasi num molle quasillum?
 Ad ferulam cum discipulis si crastinus asto, PEL.
 Quin & cariculas, quin mitia sorba, nucemq;
 Pineolam, & dulci persusa cydonia musto.
 En crustû, en prunû aridulû, en mustacea, et offas. QV.
 Num genitrix deus hic panem post uina canenti
 Mulsa sacerdoti miscet, dat sorbibile & ouum?

Quin & auem. pinguem ipse suum uult esse ministrū. **Pel**
 Det tibi auellanas, ficumq; unamq; recentem,
 Inuis quoties templum, & ueneraberis arant,
 Et fāris bona uerba. Q. Monedula si mihi detur,
 Qui ue gemat cauea turtur, uel tympana pulsem,
 Dum facit antistes rem sacrā, atq; incubat aræ. **PEL.**
 His ego citriolum, frondenti & præcoqua ramo
 Addiderim, nulla in gremium si lotia noctu
 Fuderis Vntiliæ, tibi quæ dedit hubera paruo.
 Nunc grandem loti pudeat. Q. Mihi desine mater
 Irasci. sopor ipse grauat, nam sæpe per umbram
 Ludere cum pueris uideor, uel littore primo
 Nare simul, nassaq; leues includere pisces,
 Exclusos mox elabi, me subdier amni,
 Stillare & liquidum madefacto è corpore rorem.
 Hoc nato mater præsta, ut deus ille benignus
 Excitet è somno stupidum, exhibeatq; matellam.
 Cedam ego cariculis siccis, dulciq; placentæ. **PEL.**
 Atqui nate deus nil esurit. ille matellam
 Haud curat. quin dona cape, & cape semina, quis tu
 Vrinam moderere, & lotia rara remittas.
 Sin aliter, deus ille atrox tibi nate flagellum
 Incutiet. uolat explorans, quis iuntea paruus
 Inquinet, urticæq; decem fert se ante maniplos,
 Et cædit scuticæ, nigroq; inuoluit amictu
 Micturientem aliquem, terroq; absorbet hiatu.
 Mitescit tamen, & rictus compefcit hiantis,
 Pectendum quoties matri, buxoq; colendum
 Præbueris caput, & purgandum lende capillum.
 Nam secus, intortum orditur de uertice funem

Quo puerum trahit, & deserta exponit in alga,
 Inuitatq; avidas ad aperto gutture phocas.
 Quare age atre mihi cervicem amplectere, & ipso
 Lude sinu, simul abde oculos, & collige somnū. **QV.**
 An mater mihi blanditias, & carmina dices? **PEL.**
 Dicam nate. etiam cunas modulabor ad ipsas
 Neniolam. cape neniolam, & nigra lumina conde.

FINIS.

PETRVS Summontius Lectori. S.

Habes amice lector, præter Vraniam, Hortos, et Buscolica, reliqua omnia Pontani carmina, unū hoc in uolumen collecta. in quod nos (nequid omnino ex illius carminibus deesset) inemendata etiam quædam, nec dū perfecta, ut Eridanum, Sapphicosq; cum alijs a Pontano ipso emendatis, congeessimus. Atq; ea quidem opuscula non semel supprimenda esse cogitauimus. sed plane uidebatur impium, uenerandis tanti uiri scriptis, quem uiuum omnes merito coluimus, audaces post obitum manus inferre. Boni igitur consule, quisquis ea leges. inter cisi morte operis, inemendatiq; rationem habeas, occurre quæso qua decet æquitate calumnijs, rerum humanarum memor. Cum præsertim tot alia eiusdem extent opera, egregia illa quidem, atque exculta, quæ pro his paucis exorare ueniam uel facile possint. Quod uero ad codicis fidem spectat. Pontani ex archetypis quatuordecim hos Elegorum, Lyricorumq; libros accurate transcriptos scias, plenum sanè, atq; integrum unū quodq; opus, eoq; ordine digestum, quo archetypos ipsos Pontani manu scriptos inuenimus. Reliquum est, ut enarratiunculas quasdam, quas propter rerum nouitatem, inserendas necessario duximus, legere non graueris.

Vale.

TEMPORA Busuluniana. Petrus Busulunus Tarraconensis Alphonsi Regis Neapo. patrimonij procurator, & ob id ipsum plerisq; odiosus.

VICTORIA mater Pij Pont. Max.

TISBE nomen puellæ a Leone adamata, cuius domus propè fontem erat.

CERMENIS rupes in minervæ promontorio.

FABAE fors Regia Martinalitijs coenis, Regem forte fabæ, quæ placentis includitur creari. nota est nostri temporis consuetudo.

ANTINIANA ET PATULCIS Neapoli mons ab occidente imminet, salubritate et uillarum frequentia nobilis. in quo locus est Antinianum nomine, ubi Pontanus uillam habuit. hoc etiam in monte Patulcium est, ad secundum ferè ab urbe lapidem, in uia, cuius adhuc uestigia extant, Puteolana, clarum sepulcro Maronis, quod sæpe Pötanus sub Patulcis nymphæ nomine celebras ad Vergilium ipsum alludit.

TVMVLVS HYDRVNTINORVM CIVIVM Pontani ætate Mahometem Turcarum Regem misso in Italiam exercitu Hydruntum expugnasse, cæsis crudeliter oppidanis, nota historia. horum deinde ossa Alfonso Calab. Dux pulsus hostibus, receptoq; oppido, pie sepelienda curauit.

CAIAE PVELLAE, ET BLANDIA MYMPHA. Caius, et Bladus fluy sunt Senenses.

TEBENNA, ET TANAGER. ille mos. hic fluius in Picentinis.

CAPIMONTII RECESSVS Capimontium, locus nõ procul Neapoli, in collibus urbē a septentrione spectantibus, agris, uillisq; cultissimus. quæ in Francis Puderici gratiã quod ibi uillã haberet celebrat.

MERGILLINA Villa est in uia Puteolana, ad mare in Pausilypi radicibus, iuxta cryptam Neapolitanã,

quam Aetius syncerus Federici regis munere possidet.
LABVLLA riuus est q per cuniculos Neapolim in-
greditur, a labro (ut Pontano placuit) dictus, siue (ut
alij uolunt) a bulliēdo. Nō omittenda hoc loco Delioli
mentio uidetur, qui fons est in uia Acerrana, non mul-
tum Neapoli distans, Pontani & ipse armine illustra-
tus. hunc Alphonsus Calab. Dux magnificis, ex cultissē
misq; edificijs exornauit, ac Pogium Regale appel-
lari iussit.

SEBETHVS fluius toties a Pontano decantatus pro-
pe Neapo. moenia labitur. huius Vergilius, Statius et Co-
lumella memnerunt. quod quidem nomen sine .r. lite-
ra proculdubio scribendum esse sciant, qui Sebethrus
per .r. legunt. testis est (ut alia omittam) tabella mar-
morea uetustissima Neapoli in murorum fundamen-
tis reperta, quae hoc habet.

P. MEVIVS EVTYCHVS AEDICV
LAM RESTITVIT SEBETHO.

FINIS.

T. CALPHURNII SICVLI
BVCOLICON.
DELOS.

ORNITVS. CORYDON.

ONDVM solis equos declinis mi-
tigat aestas,
Quamuis & madidis incumbant
præla racemis,
Et spument rauco feruentia musta su-
surro.

Cernis ut ecce pater quas tradidit Ornite uacca. Co.
Molle sub hirsuta latus explicuere genista?
Nos quoq; uicinis cur non succedimus umbris?
Torrída cur solo defendimus ora galero?
Hoc potius frater Corydon nemus, ista petamus Or.
Antra patris Fauni, gracilis ubi pinea densat
Sylua comas, rapidoq; caput leuat obuia soli.
Bullantes ubi fagus aquas radice sub ipsa
Protegit, & ramis errantibus implicat umbras.
Quo me cūq; uocas sequor Ornite, nã mea leuce Co.
Dum negat amplexus, nocturnaq; gaudia nobis,
Peruia cornigeri fecit sacraria Fauni.
Prome igitur cælamos, et si qua recondita seruas. Or.
Nec tibi defuerit mea fistula, quam mihi nuper
Matura doalis compegit arundine Lygdon.
Et iam captatae pariter successimus umbræ.
Sed quæ nam sacra descripta est pagina fago?
Quam modo nescio quis properanti falce notauit?
Aspicis ut uirideis etiam nunc littera rimas Co.

Seruet? *Or* arenti non dum se laxet hiatus?
 Ornite fer propius tua lumina, tu potes alto
 Cortice descriptos citius percurrere uersus.
 Nam tibi longa satis pater interuodia largus,
 Procerumq; dedit mater non inuida corpus. *Or*
 Non pastor, non hoc triuiali more uiator,
 Sed deus ipse canit, nihil armentale resultat,
 Non montana sacros distingunt iubila uersus.
 Mira refers, sed rumpe moras, oculoq; sequaci *Co.*
 Quam primum nobis diuinum perlege carmen.
 Qui iuga, qui syluas tueor, satus æthere Faunus *Or.*
 Hæc populis uentura cano, iuuat arbore sacra
 Leta patefactis incidere carmina fagis.

Vos o' præcipue nemorum gaudete coloni.
 Vos populi gaudete mei. licet omne uagetur
 Securo custode pecus, nocturnaq; pastor
 Claudere fraxinea nolit præsepia crate.
 Non tamen insidias prædator ouilibus ulla
 Afferet, aut laxis abiget iumenta capistris.
 Aurea secura cum pace renascitur ætas.
 Et redit ad terras, tandem squalore situq;
 Alma themis posito, Iuuenemq; beata secuntur
 Sæcula, maternis causam qui lusit in ulnis.
 Dum populos deus ipse reget, dabit impia uinctas
 Post tergum bellona manus, spoliataq; telis
 In sua uesanos torquebit uiscera morsus.
 Et modo quæ toto ciuilia distulit orbe
 Secum bella geret, nullos iam Roma philippos
 Deslebit, nullos ducet captiua triumphos.
 Omnia tartareo subigentur carcere bella,

Immergentq; caput tenebris, lucemq; timebunt.
 Candida pax aderit, nec solum candida uultu,
 Qualis sepe fuit, quæ libera Marte profuso,
 Quæ domito procul hoste, tamen grassantibus armis
 Publicæ diffudit tacito discordia ferro.
 Omne procul uitium simulatæ cedere pacis
 Iussit, & insanos dementia condidit ensis,
 Nulla cathenati feralis pompa senatus
 Carnificum lassabit opus, nec carcere pleno
 Infœlix raros numerabit curia patres,
 Plena quies aderit, quæ stricti nescia ferri
 Altera Saturni reuocet latialia regna,
 Altera regna Numæ, qui primus ouantia cæde
 Agmina Romuleis, & adhuc ardentia castris
 Pacis opus docuit, iussitq; silentibus armis
 Inter sacra tubas, non inter bella sonare.
 Iam nec adumbrati faciem mercatus honoris.
 Nec uacuos tacitus fasces, & inane tribunal
 Accipiet consul, sed legibus omne reductis
 Ius aderit, moremq; fori, uultumq; priorem
 Reddet, & afflictum melior deus auferet æuum.
 Exultet quæcunq; Notum gens ima iacentem,
 Erectumq; colit Boream, quæcunq; uel ortu,
 Vel patet occasu, medio'ue sub æthere feruit.
 Cernitis, ut puro noxiam uigesima cælo
 Fulgeat? ut placidum radianti luce cometem
 Proferat? ut liquidum nitat sine uulnere sidus?
 Non per utrunq; polum sicut solet igne cruento
 Spargit, & ardenti scintillat sanguine lampas.
 At quondam non talis erat, cum Cæsare raptō

DELOS.

Induxit miseris fatalia ciuibus arma.
 Scilicet ipse deus Romanæ pondera molis
 Fortibus excipiet, sic inconcussa lacertis.
 Vt neq; tralati sonitu fragor intonet orbis,
 Nec prius ex meritis defunctos Roma penates
 Censeat, occasus nisi cum respexerit ortus.
 Ornite iam dudum uelut ipso numine plenus Co.
 Me quatit, & mixtus subit inter gaudia terror.
 Sed bona facundi ueneremur numina Fauni.
 Carmina quæ nobis deus obtulit ipse calenda Or.
 Dicamus, teretiq; sonum modulemur auena.
 Forsitan Augustas feret hæc Melibœus ad aures.

ECLOGA. II. CROTALÆ.
 ASTACVS. IDAS. THYRSIS.

Ntactâ Crotalē puer Astacus, & puer Idas,
 Idas lanigeri domus gregis, Astacus horti,
 Dilexere diu. formosus uterq; , sed impar
 Voce sonans, terras hi cum grauis ureret æstas,
 Ad gelidos fontes, & easdem forte sub ulmos
 Conueniunt, dulciq; simul contendere cantu
 Pignoribusq; parant, placet hic ut uellera septem
 Ille sui uictus ne messem uendicet horti.
 Et magnum certamen erat sub iudice Thyrso,
 Adfuit omne genus pecudum, genus omne ferarum.
 Et quæcunq; uagis alitum ferit aëra pennis.
 Conuenit umbrosa quicunq; sub ilice lentas
 Pascit oues, Faunusq; pater, Satyriq; bicornes.
 Adfuerunt sicco Dryades pede, Naiades udo.
 Et tenere suos properantia flumina cursus.

Desistunt tremulis incurrere frondibus Euri.
 Altaq; per totos fecere silentia montis.
 Omnia cessabant, neglectaq; pascua tauri
 Calcabant, illis etiam certantibus, ausa est
 Dædala nectareos apes intermittere flores.
 Iamq; sub umbrosa mediis consederat ulmo
 Thyrsis, & o' pueri me iudice, pignora dixit
 Irrita sint moneo, satis hoc mercedis habeto,
 Si laudem uictor, si fert opprobria uictus.
 Et nunc alternos magis, ut distinguere cantus
 Possitis, ter quisque manus iactate micantes,
 Nec mora, discernunt digitis, prior incipit Idas.
 Me Siluanus amat, docilem mihi donat auenas, Ida.
 Et mea frondenti circundat tempora tæda.
 Ille etiam paruo hoc dixit mihi non leue carmen,
 Iam leuis obliqua crescit tibi fistula cænna.
 At mihi flora comas parienti gramine spargit, As.
 Et matura mihi Pomona sub arbore ludit.
 Accipe dixerunt nymphae puer, accipe fontem.
 Nam potes irriguis nutrire canalibus hortos.
 Me docet ipsa Pales cultum gregis, ut niger albæ Id.
 Terga maritus ouis nascenti mutet in agna,
 Quæ neq; diuersi speciem seruare parentis
 Possit, & ambiguo testetur utrunq; colore.
 Non minus arte mea mutabilis induis arbor. As.
 Ignotas frondes, & non genitalia poma.
 Ars mea nunc malo pira temperat, & modo cogit
 Insita præcoquibus surrepere persici prunis.
 Me teneras salices iuuat, aut oleastra putare. Id.
 Et gregibus portare nouas, ut carpere frondes

CROTALÉ.

Condiscant, primòq; recidere gramina morsu,
 Ne depulsa uagos quærat foetura parentes.
 Et mihi cum fuluis radicibus arida tellus As.
 Pangitur, irriguo perfunditur area fonte.
 Et satiatur aqua, suctos ne forte priores
 Languida mutata quærant plantaria terra.
 O' si quis Crotalem deus afferat, hunc ego terris, Id.
 Hunc ego sideribus solum regnare fatebor.
 Dicam nanq; nemus, dicamq; sub arbore numer
 Hoc erit, ite procul, sacer est locus, ite profani.
 Vrimur in Crotalem, si quis mea uota deorum As.
 Audiat, huic soli uiridis qua gemmeus undas
 Fons agit, & tremulo percurrit lilia riuo.
 Inter pampineas ponetur fagus ulmos.
 Ne contemne casas, et pastoralia tecta. Id.
 Rusticus est (fateor) sed non est barbarus Idas.
 Sæpe uaporato mihi cespite palpitat agnus.
 Sæpe cadit festis deuota palilibus agna.
 Nos quoq; pomiferi laribus consueuimus horti As.
 Mittere primitias, & fundere liba priapo.
 Rorantis fagos damus, & liquentia mella.
 Nec fore grata minus, quam si caper imbuat aras.
 Mille sub uberibus palantis pascimus agnas. Id.
 Totq; tarentinæ præstant mihi uellera matres.
 Per totum niueus premitur mihi caseus annum,
 Si uenies Crotale totus mihi seruiet hornus.
 Qui numerare uelit, quã multa sub arbore nostra As.
 Poma legam, citius tenues numerabit arenas.
 Semper olus metimus, nec bruma, nec impedit æstas.
 Si uenias Crotale totus tibi seruiet hortus.

1

Quamuis sicut ager languentis excoquat herbas, Id.
Sumo tamen calathos nutanti lacte coactos.

Vellera tunc dabimus, cum primum tempus apricum
Surget, et a tepidis fiet tonsura calendis.

Et nos, quos etiam prætorrida munerat æstas, As.
Mille renidenti dabimus tibi cortice chias.

Castaneasq; nucis totidem, cum sole nouembri
Maturis nuabus virides rumpentur echini.

Nū precor informis uideor tibi? num grauis annis? Id.
Decipior miser, quoties mollissima tango

Ora manu? primūq; sequor uestigia floris
Nescius? & gracili digitos lanugine fallo?

Fontibus in liquidis quoties nū conspicor ipse As.
Admiror toties, & enim sic flore iuuentæ

Induimus uultus, ut in arbore sepe notauī
Cereræ sub tenui lucere cydonia lana.

Carmina poscit amor, nec fistula cedit amori. Id.
Sed fugit ecce dies, reuocatiq; crepuscula uesper.

Hinc tu Daphni greges, illinc agat Alphesibœus.

Iam resonant frōdes, iam cantibus obstrepit arbor. As.
I procul o' Dorida, primumq; reclude canalem.

Et sine iam dudum sitientis irriget hortos.

Vix ea finierat, senior cum talia Thyrsis.

Este pares, & ob hoc concordēs uiuite, nam uos Th.

Et decor, & cantus, & amor sociauit, & ætas.

ECLOGA. III. EXORATIO.

IOLAS. LYCIDAS.

n Vnquid in hac Lycida uidisti forte iuuentam Io.
Valle meam? solet illa tuis occurrere tauris,

EXORATIO.

Etiam penè duas dum queritur eximit horas.
 Nec tamen apparet, duris ego perdita ruscis
 Tandudum, & nullis dubitavi crura rubetis
 Scindere, nec quidquam post tantum sanguinis egi.
 Non satis attendi, neq; enim uacat, uxor Iola. Ly.
 Vxor, & immodice Lyadam ingrata reliquit
 Phyllis, amatq; nouum post tot mea munera Mopsum.
 Mobilior uentus o' femina. sic tua Phyllis?
 Quæ sibi, nam memini, si quando solus abesses
 Mella etiam sine te iurabat amara uideri.
 Altius ista querar, si quando uacabis Iola. Ly,
 Has pete nunc salices, & læuas flecte sub ulmos.
 Nam cum prata calent, illic requiescere noster
 Taurus amat, gelidaq; iacet spatatus in umbra.
 Et matutinas reuocat palearibus herbas.
 Non equidem Lycida, quamuis contemptus, abibo. Io.
 Tityre quas dixit salices pete lætus, & illinc
 Si tamen inuenies deprensam uerberare multo
 Huc age, sed fractum referas hostile memento.
 Nunc age, dic Lycida quæ uos tam magna tulere
 Iurgia, quis uestro Deus interuenit amor?
 Phyllide contentus (solus tu testis Iola es) Ly.
 Calyricem spreui, quamuis cum dote rogaret.
 En sibi cum Mopso calamos intexere cera
 Inapit, & puero comitata sub illice cantat.
 Hoc ego cum uidi (fateor) sic intusus arsi,
 Vt nihil ulterius tulerim, nam protinus ambas
 Deduxi tunicas, & pectora nuda cecidi.
 Alapen irata peti, dixitq; relicto
 Improbe te Lycida, Mopsam tua Phyllis amabit.

Nunc penes Alcipen manet, ac ne forte uagetur
 Ah uereor nec tam nobis ego Phyllida reddi
 Exopto, quam quod Mopso iungetur anhelō.
 A te ceperunt tua iurgia, tu prior illi Io.
 Vincitas tende manus, decet indulgere puellæ.
 Vel cum prima nocent, siquid mandare iuuabit.
 Sedulus iratæ contingam nuntius aures.
 Tandudum meditor quo Phyllida carmine placem, Ly.
 Forsitan audito poterit mitescere cantu,
 Et solet illa meas ad sidera ferre camœnas.
 Dic age, nam cerasi tua cortice uerba notabo, Io.
 Et decisa feram rutilanti carmina libro.
 Has tibi Phylli preces iam pallidus, hos tibi cantus Ly.
 Dat Lycidas, quos nocte miser modulatur acerba.
 Dum flet, & excusso dispergit lumina somno.
 Non sic districta macrescit turdus oliua.
 Non lepus extremas legulus cum substulit unas.
 Ut Lycidas domina, sine Phyllide tabidus erro.
 Te sine ue misero mihi lilia nigra uidentur.
 Nec sapient fontes, & acescunt uina bibenti.
 At si tu uenias, & candida lilia fient,
 Et sapient fontes, & dulcia uina bibentur.
 Ille ego sum Lycidas, quo tu cantante solebas
 Dicere fœlicem, cui dulcia sæpe dedisti
 Oscula, nec medios dubitasti rumpere cantus.
 Atq; inter calamos errantia labra petisti.
 Ah dolor, & post hoc placuit tibi torrida Mopso
 Vox, & carmen inops, & acerbæ stridor auenæ.
 Quem sequeris? quem Phylli fugis? formosior illo
 Dicor, & hoc ipsum mihi tu narrare solebas.

EXORATIO

Sum quoq; diuitior, certauerit ille tot hœdos
 Pascere, quot nostri numerantur uespere tauri.
 Quid tibi (quæ nosti) referam? scis optima Phylli.
 Quam numerosa meis siætur bucula mulctris?
 Et quam multa suos suspendat ad ubera natos.
 Sed mihi nec gracilis sine te fiscella salicto
 Texitur, & nulla tremuere coagula lactis.
 Quod si dura times etiam nunc uerbera Phylli
 Tradimus eæ manus, licet ille uimine torto
 Salicet, & lenta post tergum uite domentur.
 Vi mala nocturni reliquit brachia Mopsi
 Tityrus, & medio furem suspendit ouili.
 Accipe, ne dubita, meruit manus utraq; pœnas.
 His tamen, his inquam manibus tibi sæpe palumbes,
 Sæpe etiam leporem decepta matre pauentem
 Misimus, in gremio per me tibi lilia prima
 Contigerant, primæq; rosæ, uix dum bene florens
 Degustabat apis, tu cingebare coronis.
 Aurea sed forsân mendax tibi munera iactat.
 Qui metere occidua feræles nocte lupinos
 Dicitur, et cocto pinsere legumne panem,
 Qui sibi tum foelix? tum fortunatus habetur?
 Vilia cum subigit manualibus hordea saxis.
 Quod si turpis amor precibus (quod ab hominibus) istis
 Obstiterit, laqueum miseri nectemus ab illa
 Illice, quæ primum nostros uiolauit amores.
 Hi tamen ante mala figentur in arbore uersus.
 Credere pastores leuibus nolite puellis.
 Phyllida Mopsus amat, Lycidas habet ultima rerum.
 Nunc age si quidquam miseris succurris Iola,

Perfer, & exora modulato Phyllida cantu,
 Ipse procul stabo, uel acuta carice tectus,
 Vel propius latitans uicina sæpe sub ara.
 Ibimus, & ueniet (nisi me præsagia fallunt) Io.
 Nam bonus a dextra fecit mihi Tityrus omen.
 Qui redit inuenta non irritus ecce iuuenta.

ECLOGA. IIII. CAESAR. MELI

BOEVS. CORYDON.

AMYNTAS.

vid tacitus Corydon, uultuq; subinde minaci M.
 Quid'ue sub hac platano q̄ garrulus obstrepat hic
 Infesta statione sedes? iuuat humida forsân (mor
 Ripa? leuatiq; diem uicinû spiritus amnis?
 Carmina iandudum, non quæ nemorale resultent Co.
 Voluimus o' Melibœe, sed hæc quibus aurea possint
 Sæcula cantari, quibus & deus ipse canatur.
 Qui populos, urbesq; regit, pacemq; togatam.
 Dulce quidem resonas, nec te diuersus Apollo Me.
 Despicit o' Iuuenis, sed magnæ munera Romæ
 Non ita cantari debent, ut ouile Menalce.
 Quidquid inest, siluestre licet uideatur acutis C.
 Auribus, & nostro tantum memorabile pago.
 Dum mea rusticitas, si non ualet arte polita
 Carminis, at certe ualeat pietate probari.
 Rupe sub hac eadem, quam proxima pinus obumbrat.
 Hæc eadem nobis frater meditatur Amyntas.
 Quem uicina meis natalibus admouet ætas.
 Iam puerum calamos, & odore uincola ceræ Me.
 Iungere nunc cohibes, leuibus quem sæpe cecit

Ludere conantem uetisti fronte paterna,
 Dicentem Corydon te non semel ista notavi.
 Frange puer calamos, & inaneis desere musas,
 Et potius glandes, rubicundâq; collige corna.
 Duc ad mulctra greges, & lac uenale per urbem
 Non tactus porta, quid enim tibi fistula reddet?
 Quo tutere famem, certe mea carmina nemo
 Præter ab his scopulis uentosa remurmurat Echo.
 Hæc ego confiteor dixi Melibœe, sed olim Co.
 Non eadem nobis sunt tempora, non deus idem.
 Spes magis arridet, certe ne fraga, rubosq;
 Colligerem, uiridiq; famem solarer hibisco,
 Tu facis, & tua nos alit indulgentia farre.
 Tu nostras miseratus opes, docilemq; iuuentam
 Hyberna prohibes ieiunia soluere fago.
 Ecce nihil querulum per te Melibœe sonamus.
 Per te secura saturi recubamus in umbra.
 Et fruimur siluis Amarillidos, ultima nuper
 Littora terrarum, nisi tu Melibœe fuisses,
 Ultima uisuri trucibusq; obnoxia Mauris.
 Pasqua Gerionis, liquidis ubi cursibus ingens
 Diatur occiduas impellere Bethys arenas.
 Scilicet extremo nunc uilis in orbe iacerem
 Ah dolor, & pecudes inter conductus hiberas.
 Irrita septena modularer sibila canna.
 Nec quisquam nostras inter dumeta camœnas
 Respiceret? non ipse daret mihi forsitan aurem
 Ipse deus uaciam, longeq; sonantia uota.
 Scilicet extremo non exaudiret in orbe?
 Sed nisi forte tuas melior sonus aduocet auris,

Et nostris aliena magis tibi carmina vident.
 Vis hodierna tua subigatur pagina lima?
 Nam tibi non solum uenturos noscere nymbos,
 Agricolis, qualemq; ferat sol aureus ortum
 Attribuere dei, sed dulcia carmina saepe
 Concanis, & modo te Bacheis musa corymbis
 Munerat, & lauro modo pulcher obumbrat Apollo.
 Quod si tu faueas trepido mihi, forsitan illos
 Experiar calamos, here quos mihi doctus Iolas
 Donauit, dixitq; truces hæc fistula tauros
 Concaliat, nostroq; sonat dulcissima Fauno.
 Tityrus hanc habuit, cecinit qui primus in istis
 Montibus, hyblæa modulabile carmen auena.
 Magna petis Corydô, si Tityrus esse laboras. M.
 Ille fuit uates sacer, & qui posset auena
 Personuisse chelim, blande cui saepe canenti
 Allusere feræ, cui substitit aduena quercus.
 Quem modo cantantem rutilo spargebat acantho
 Nais, & implicitos comebat pectine crines.
 Est fateor, Melibœæ deus, sed nec mihi Phœbus Co.
 Forsitan abnuerit, tu tantum commodus audi.
 Scimus enim quia te non spernatur Apollo,
 Incipe nam faueo. Sed prospice ne tibi forte M.
 Tinnula tam fragili respiret fistula buxo.
 Quam resonare solet, si quando laudat Alexin.
 Hoc potius calamos, magis hoc sectare canales.
 Pro me qui dignas cecinerunt consule siluas,
 Incipe, nec dubita, uenit en, & frater Amyntas
 Cantibus iste tuis alterno succinit ore,
 Dicite, ne mora sit, uicibusq; reducate carmen.

CAESAR

Tuq; prior Corydon, tu proximus ibis Amyntas.
 Ab Ioue principium si quis canit aethera sumat, Co.
 Siquis atlantiaci molitur pondus olympi.
 At mihi qui nostras praesenti numine terras,
 Perpetuamq; regit iuuenili robore pacem
 Latus, in Augusto felix arrideat ore.
 Me quoq; facundo comitatus Apolline Caesar Am.
 Respiciat, montes neu dedignetur adire,
 Quos Phoebus amat, quos Iupiter ipse tuetur.
 In quibus Augustos uisurq; saepe triumphos
 Laurus fructificat, uicinaq; nascitur arbor.
 Ipse polos etiam, qui temperat igne, geluq; Co.
 Iuppiter ipse parens, cui tu iam proximus ipse
 Caesar abis, posito paulisper fulmine, saepe
 Cressa rura petit, uiridiq; reclinis in antro
 Carmina dictaeis audit curretica siluis. Am.
 Aspicias ut uirides audito Caesare siluae
 Conticeant? memini quamuis urgente procella,
 Sic nemus immotis subito requiescere ramis.
 Et dixi, deus hinc certe deus expulit Euros.
 Nec mora pharsaliae solu'erunt sibila cannae.
 Aspicias, ut teneros subitus uigor excitet agnos, Co.
 Utq; superfuso magis ubera lacte grauentur?
 Et nuper tonsis exundent ueller a foetis?
 Hoc ego iam memini, semel hac in ualle notauit,
 Et uenisse Palen pecoris dixisse magistros.
 Scilicet omnis eum tellus, gens omnis adorat. Am.
 Diligiturq; deis, quem sic taciturna uerentur
 Arbuta, cuius iners audito nomine tellus
 Incaluit, floremq; dedit, qui silua uocato

Densat odore comas, stupefacta regerminat arbor.
 Illius ut primum senserunt numina terræ, Co.
 Cœpit, & uberior succis fallentibus olim
 Luxuriare seges, tandemq; legumina plenis
 Vix resonant siliquis, nec præfoctata malignum
 Messis habet lolium, nec inertibus albet auenis.
 Iam neq; damnatos metuit iactare ligones Am.
 Fossor, & inuento, si fors dedit, utitur auro.
 Nec timet, ut nuper dum iugera uersat arator,
 Ne sonet offenso contraria uomere massa.
 Tamq; palam presso magis, ac magis instat arator.
 Ille dat, ut primas Cereri dare cultor aristas C.
 Possit, & intacto Bromium perfundere uino.
 Ut nudus ruptas saliât calcator in uinas.
 Ut quoq; turba bono plaudent saginata magistro,
 Qui facit egregios ad peruia compita ludos.
 Ille meis pacem dat montibus, ecce per illum Am.
 Seu cantare iuuat, seu ter pede lenta ferire
 Carmina, non ullas licet cantare choreas.
 Et cantus uiridante licet mihi condere libro.
 Turbida nec calamos exurdant classica nostros.
 Numne Casareo securior ipse Lyeo C.
 Pan recolit syluas, & amœna Faunus in umbra
 Securus recubat, placidoq; in fonte lauatur
 Nais, & humanum non calcatur a cruorem.
 Per iugâ sicato uelox pede currit Oreas.
 Dÿ precor hûc Iuuenē, quē uos (nisi fallor) ab ipso A.
 Aethere misistis, post longa reducite uitæ
 Tempora, uel potius mortale resoluite pensum.
 Et date perpetuo coelestia fila metallo.

Sit deus, & nolit pensare palatia caelo.
 Tu quoq; mutata, seu Iupiter ipse figura
 Caesar ades, seu quis superum sub imagine falsa
 Mortaliq; lates, uiuas, & hunc precor orbem
 Hos precor aeternos populos rege, sit tibi caeli
 Vilis amor, caeptamq; pater ne desere terram.
 Rustica credebam nemoralis carmina uobis
 Concessisse deos, & obesis auribus apta.
 Verum quæ imparibus modo concinuisstis auenis.
 Tam liquidum, tam dulce canunt, ut non ego malim
 Quod peli gna solent examina lambere nectar.
 O' mihi quam tenero decurrunt carmina uersu.
 Tum Melibœe sonent, si quando in montibus istis
 Dicat habere larem, si quando nostra uidere
 Pasua contigerit, uellit nam sæpius aurem
 Inuida paupertas, & dixit uilia cura.
 At tu si qua modo non aspernanda putabis,
 Fer Melibœe deo mea carmina, nam tibi fas est
 Sacra palatini penetralia uisere Phœbi.
 Tu mihi talis eris, qualis qui dulce sonantem
 Tityron è siluis dominam deduxit in urbem.
 Ostenditq; deos, & spreto dixit ouili.
 Tityre rura prius, sed post cantabimus arma.
 Respiciat nostros utinam fortuna labores
 Pulchrior, & meritæ faueat deus ipse iuuentæ.
 Nos tamen interea tenerum mactabimus hœdum,
 Et pariter subitæ peragemus fercula cœnæ.
 Nunc ad flumen oues deducate, iam fremit æstas.
 Iam sol contractas pedibus magis admouet umbras.

ECLOGA V. MYCON.

MYCON. CANTHVS.

Orte Mycō senior, Canthusq; Myconis alūnus,
 f Torrentem patula uitabant arbore solem.
 Cum iuueni senior præcepta daturus alumno
 Talia uerba refert, tremulis titubantia labris.
 Quas errare uides inter dumeta capellas, My.
 Cana q; lasciuo concidere gramma morsu
 Canthe puer, quos ecce greges a' monte remotos
 Cernis, in aprico decerpere gramina campo.
 Hos tibi do senior iuueni pater, ipse tuendos
 Accipe, iam certe potes insudare labori.
 Iam pro me gnauam potes exercere iumentam.
 Aspicias ut nobis iam dudum mille querellas
 Afferat, & baculum premat inclinata senectus.
 Sed qua lege regas, & amantes lustra capellas,
 Et melius pratis errantis mollibus agnas,
 Percipe. Vere nouo, cum iam tinnire uolucres
 Incipient, nidosq; reuersa lutabit hyrundo,
 Protinus hyberno pecus omne mouebis ouili.
 Tunc etenim tota uernanti gramme silua
 Pullat, & æstiuas reparabilis inchoat umbras.
 Tunc florent siluæ, uiridisq; renascitur annus.
 Tunc Venus, & calidi scintillat feruor amoris.
 Lasciuumq; pecus salientis accipit hircos.
 Sed non ante greges in pascua mittito clausos,
 Quam fuerit placata Pales, tum cespite uiuo
 Pone focum, geniumq; loci, Faunumq; laremq;.

• MYCON

Salso farre uocat, tepidos tunc hostia cultros
 Imbuat, atq; etiam dum uiuit ouilia lustra.
 Nec mora, tunc campos ouibus, dumeta capellis
 Orto sole dabis, simul hunc transcendere montem
 Cœperit, ut primæ spatium tepescerit horæ.
 Ac si forte uaces dum matutina relaxat
 Frigora sol, tumidis spument tibi mulctra papillis.
 Implebis quod messe fluat, rursusq; premetur
 Mane, quod occiduae mulsura redegerit horæ.
 Parce tamen foetis, nec sint compendia tanti,
 Destruat ut niueos uenalis caseus agnos.
 Nam tibi præcipuo foetura colatur amore.
 Te quoq; non pudeat, cum serus ouilia uises.
 Siqua iacebit ouis partu resoluta recenti
 Hanc humeris portare tuis, natosq; parenti
 Ferre sinu tremulos, & non dum stare paratos.
 Nec tu longinquas procul a præsepibus herbas,
 Nec nimis admotæ sectabere pabula siluæ,
 Dum per agit uernum Iouis inconstantia tempus.
 Veris enim dubitanda fides, modo fronte serena
 Blandius arrisit. modo cum caligine nymbos
 Intulit, & miseras tondentibus abstulit agnas.
 At cum longa dies sitientes afferet æstus,
 Nec fuerit uariante deo mutabile coelum,
 Iam siluis commutte greges, iam longius herbas
 Quære, sed ante diem pecus exeat, humida dulces
 Efficit aura cibos, quoties fugientibus Euris
 Frigida nocturno tinguntur pasua rore.
 Et matutine lucent in gramine guttæ.
 At simul argutæ nemus increpuere cicadæ.

Ad fontem compelle greges, nec protinus herbas
 Vel campos permitte sequi, sine protegat illos
 Interea veteres quæ porrigit esculus umbras.
 Verum ubi declivi iam nona tepescere sole
 Incipiet, seræq; uidebitur hora merendæ,
 Rursus pasce greges, & opacos desere lucos.
 Nec prius æstiuo pecus includatur ouili,
 Quam leuibus nidis somnos captare uolucris
 Cogitet, & tremuli tremebunda coagula lactis.
 Suacida iam tereti constringere uellera iunco,
 Cum iam tempus erit maternas demere lanas.
 Hircorumq; iubas, & olentes cedere barbas.
 Ante tamen secerne pecus, gregibusq; notatis
 Consimiles include comas, ne longa minutis,
 Molliã ne duris coeant, ne candida fuscis.
 Sed tibi cum uacuas posito uelamine costas
 Denudabit ouis circumspecte, ne sit acuta
 Forfice læsa cutis, tacitum ne pustula uirus
 Texerit occulto sub uulnere, quæ nisi ferro
 Rumpitur, ah miserum fragili rubigine corpus
 Corrodet sanies, & puerida contrahet ossa.
 Prouidus (hoc moneo) liuentia sulphura tecum,
 Et scyllæ caput, atq; intacta bitumina porta,
 Ulceribus laturus opem, nec brutia desit
 Dura tibi, liquido simul unguine terga memento.
 Si sint rasa linas, uiui quoq; pondera melle
 Argenti coquito, lentumq; bitumen ahæno
 Impressurus oui tua nomina, nam tibi lites
 Afferet ingentis lectus possessor ouili.
 Nunc etiam dum siccus ager, dum feruida tellus

MYCON

Dum rimosā palus & multo torrida limo
 Aestuat, & fragiles nimius sol puluerat herbas.
 Lurida conueniet, succendere galbana septis,
 Et tua ceruino lustrare mapalia fumo.
 Obsit iste malis odor anguibus, ipse uidebis
 Serpentum cecidisse minas, non stringere dentes
 Vlla potest uncōs, sed inani debilis ore
 Marcet, & obtuso iacet ex armata ueneno.
 Tunc age uicine circūspice tempora brumæ.
 Qua ratione geras, aperit cum uinea sepes,
 Et portat lectas securus uinitor uinas.
 Incape falce nemus, uiuasq; recidere frondes.
 Tunc opus est teneras summatim stringere uirgas.
 Tum debes seruare comas, dum permanet humor,
 Dum uiuret, et tremulas non excutit aphricus umbras.
 Ast ubi conueniet tepidis fœnilibus olim,
 Promere cum pecudes extremus clauserit annus.
 Sic tibi nitendum est, labor hoc in tempore noster
 Gnauaq; sedulitas uenit, & pastoria uirtus.
 Nec pigeat ramos siccis miscere recentes.
 Et succos adhibere nouos, ne torrida nymbis
 Instet hyems, nimioq; gelu, niuibusq; coactis.
 Incuruare uelis uimen, & constringere frondes.
 Tu tamen aut læues hederas, aut molle salictum
 Valle premes gelida, sitis est pensanda tuorum
 Cante gregum uiridante cibo, nihil aridus illis
 Ingenti profitus, quamuis strue possit aceruus,
 Virgea si desint liquido turgentia succo,
 Et quibus est aliquid plenæ uitale medullæ.
 Præcipue gelidum stipulis, & fronde caduca

Sterne solum ne forte rigo penetrabile corpus
 Vrat, & interno vastet pecuaria morbo.
 Plura quidem monuisse uelim, nam plura supersunt.
 Sed iam sera dies cadit, & iam sole fugato
 Frigidus aestuas impellit noctifer horas.

ECLOGA. VI. LITIGIVM.
 ASTILVS. LYCIDAS.
 MNASYLVS.

Erus ades Lycida, mō Nyctilus et puer Alcō As
 f Certauere sub his alterno carmine ramis
 Iudice me, sed non sine pignore, Nyctilus hœdos
 Iuncta matre dedit, catulum dedit ille læne,
 Iurauitq; genus, sed substulit omnia uictor.
 Nyctilon ut cantu rudis exuperauerit Alcon.
 Astile credibile est ut uincat Acantida cornix. Ly.
 Vocalem superet si dirus Aedona bubo.
 Te partiar Crotale, qua nunc ego maceror una. As.
 Si magis aut docili calamorum Nyctilus arte,
 Aut cantu magis est quàm uultu proximus illi.
 Iam nunc decipior te iudice, pallidus alter Ly.
 Venit, & hirsuta spinosior histrice barba.
 Candidus alter erat, læuiq; decentior ouo.
 Et ridens oculis crinemq; simillimus auro,
 Qui dici posset si non cantaret Apollo.
 O' Lycida si quis tibi carminis usus adesset. As.
 Tu quoq; laudatum posse Alcona probare.
 Vis igitur quoniam nec nobis improbe par es, Ly.
 Ipse tuos index calamos committere nostris?

LITIGIVM.

Vis conferre manus? ueniat uel arbiter Alcon. As.
 Vincere tu quenquam? uel te certamine quisquam
 Dignetur? qui uix stillantes arida uoces
 Rumpis, & expellis male singultantia uerba?
 Fingas plura licet (nec enim potes) improbe uerba Ly.
 Exprobare mihi, sicut tibi multa Lycotas.
 Sed quid opus uana consumere tempora lite?
 Ecce uenit Mnasyllus, erit (nisi forte recusas)
 Arbiter, insta nunc non credulus improbe uerbis.
 Malueram fateor uel praedam nactus abire, Ast.
 Quam tibi certanti partem committere uocis.
 Nec tamen hoc impune feres, en aspicias illum
 Candida qui medius cubat inter lilia ceruum,
 Quamuis hunc petale mea diligat accipe uictor.
 Scit frenos, scit ferre iugum, sequiturq; uocantem
 Credulus, & mensae non improba porrigit ora.
 Aspicias ut fruticati late caput? utq; sub ipsis
 Cornibus, & tereti lucent redimacula collo?
 Aspicias ut niueo frons irretita capistro
 Lucet? & a dorso quae totam circuit album.
 Alternat uitreas lateralis cingula bullas?
 Cornua subtiles, ramosaq; tempora molles
 Implicuere rose, rutiloq; monilia torque
 Extrema ceruice notant, ubi pendulus apri
 Dens sedet, & niuea distinguit pectora luna.
 Hunc ego qualemcunque uides in ualle paciscor
 Pendere, dum sciat hic se non sine pignore uinci.
 Terreri Mnasyllae suo me munere credit? Ly.
 Aspice quam timeam, genus est (ut scitis) equarum
 Non iugale mihi, quarum de sanguine ponam

Velocem Petasom, qui gramina matre relictâ
 Nunc primum teneris libauit dentibus, illi
 Pes leuis, adductum latus, excelcissima ceruix,
 Terga sedent, micat acre caput, sine pondere ceruix,
 Et tornata breui substringitur ungula cornu.
 Ungula quæ uiridific exultauit in aruo,
 Tangeret ut fragiles, sed non curuaret aristas.
 Hunc dare si uincat siluestria numina iuro.
 Et uacat, & uestros cantus audire iuuabit. Mn.
 Iudice me sane contendite si libet. istic
 Protinus ecce torum fecere sub ilice musæ.
 Sed ne uicini nobis sonus obstrepat amnis,
 Gramina linquamus, ripamq; uolubilis undæ.
 Namq; sub exeso raucum mihi pumice lymphæ
 Respondent, & obest arguti glareæ riui.
 Si placet antra magis, uicinaq; saxa petamus. As.
 Saxa quibus uiridis stillanti uellere muscus
 Dependet, scopulisq; cauum sinu antibus arcum
 Imminet, exesa ueluti testudine concha.
 Venimus & tacito sonitum tutabimur antro. Mn.
 Seu residerelibet, dabit ecce sedilia tophus.
 Ponere seu cubitum, melior uiret herba tapetis.
 Nunc mihi seposita reddantur carmina lite.
 Nam uicibus teneros malim cantetis amores.
 Astile tu Petalem, Lycida tu Phyllida lauda.
 Tu modo (nos illis iam nunc Mnasye precamur) Ly.
 Auribus excipias, quibus hunc, & Acantida nuper
 Diceris in silua iudex audisse Thalea.
 Non equidem possum cum prouocet iste tacere. As.
 Rumpor enim merito, nihil hic nisi iurgia querit.

TEMPLVM.

Audiat, aut dicat quoniam cupit, hoc mihi certe
 Dulce satis fuerit Lycidam expectare trementem,
 Dum te stante palam sua crimina pallidus audit.
 Me puto uicinus Stimcon, me proximus Aegon Ly.
 Hos inter frutices tacite risere uolentem
 Oscula cum tenero simulare uirilia Mopso.
 Fortior o' utinam nondum, Mnasyllus adesset. As.
 Efficerem nec te quisquam tibi turpior esset.
 Quid furitis? quæ uos insania tendere iussit? Mn.
 Si uicibus certare placet, sed non ego uobis
 Arbitr, hoc alius possit discernere iudex.
 Et uenit ecce Mycon, uenit & uicinus Iolas.
 Litibus hi uestris poterunt imponere finem.

ECLOGA. VII. TEMPLVM
 LYCOTAS ET CORYDON.

Entus ab urbe uenis Corydon, uigesima certe
 l Nox fuit, ut nostræ cupiunt te cernere siluæ.
 Et tua moerentes expectant iubila tauri.
 O' piger o' duro iam durior ore Lycota. Co.
 Qui ueteres fagos, noua quàm spectacula manis
 Cernere, quæ patula iuuenis deus edit arena,
 Mirabar quæ causa foret tibi tanta morandi. Ly.
 Cur tua cessaret taciturnis fistula siluis,
 Et solus Stimcon cæneret pallente corymbo.
 Quem sine te mœsti tenero donauimus hædo.
 Nam dum lentus abes lustrauit ouilia Tyrsis.
 Iussit & arguta iuuenes certare acuta.

Scilicet inuictus Stimucon, & præmia diues Co.
 Auferat, accepto non solum gaudeat hoedo,
 Verum tota ferat, quæ lustrat ouilia Thyrsis,
 Non tamen æquabit mea gaudia, nec mihi siquis
 Omnia lucinae donet pecuaria siluæ.
 Grata magis fuerint, quàm quæ spectamus in urbe.
 Dic age dic Corydon, nec nostras inuidus aures Ly.
 Despice, non aliter certe mihi dulce loquere.
 Quàm certare solent, quoties ad sacra uocantur
 Aut foecunda Pales, aut pastoralis Apollo.
 Vidimus in coelum trabibus spectacula testis.
 Surgeret tarpeium propè despectantia culmen,
 Immensosq; gradus, & cliuos lene iacentes.
 Venimus ad sedes ubi pulla sordida ueste
 Inter foemineas spectabat turba cathedras.
 Nam quæcunq; patent sub aperto libera coelo,
 Aut eques aut nucei loca densauere tribuni.
 Qualiter hæc patulum contendit uallis in orbem,
 Et sinuata latus resupinis undiq; siluis.
 Inter continuas curuatur concava montes.
 Sic tibi planiciem curuæ sinus ambit arenae.
 Et geminis medium se molibus alligat ouum,
 Quid tibi nunc referam, quæ uix suffecimus ipsi.
 Per partes spectare suas, sic undiq; fulgor
 Percussit, stabam defixus & ore patenti,
 Cunctaq; mirabar, nec dum bona singula noram.
 Tum mihi dum senior lateri qui forte sinistro
 Iunctus erat, quid te stupe factum rustice dixit.
 Ad tantas miraris opes, qui nescius auri
 Sordida tecta casas, & sola mapalia nosti.

TE M P L V M.

En ego tam tremulus, tam uertice canus, & ista
 Factus in urbe senex, stupeo, tamen omnia certe
 Vilia sunt nobis, quæcunq; prioribus annis
 Vidimus, & sordet quicquid spectauimus olim.
 Balteus en gemmis, en illita porticus auro
 Certatim radiant, nec non ubi finis arena
 Proxima marmoreo per agit spectacula muro.
 Sternitur adiunctis ebur admirabile truncis.
 Et coit in rutilum, tereti qua lubricus axem
 Impositos subita uertigine falleret ungues,
 Excutereiq; feras, auro quoq; torta resurgent
 Retia, quæ totis in arenam dentibus extant.
 Dentibus æquatis, & erat mihi crede Lycota
 siqua fides nostro dens longior omnis aratro.
 Ordine quid referam? uidi genus omne ferarum.
 Hic niueos lepores, & non sine cornibus apros,
 Monticoram siluis etiam quibus editur alcem
 Vidimus, & tauros quibus aut ceruice leuata
 Deformis scapulis torus eminent, aut quibus hirtæ
 Iactantur per colla iubæ, quibus asperamento
 Barba iacet, tremulisq; rigent palearia setis.
 Non solum nobis siluestria cernere monstra
 Contigit, equoreos ego cum certantibus urfis
 Spectaui uitulos, & equorum nomine dignum.
 Sed deforme pecus, quod in illo nascitur amni
 Qui sata riparum uenientibus irrigat undis.
 Ha trepidi quoties nos descendetis arena
 Vidimus in partes, rupta q; uoragine terræ
 Emersisse feras, & eisdem sæpe latebris
 Aurea cum croceo creuerunt arbuta libro.

O' fœlix Corydon, quem non tremebūda senectus Ly.
Impedit, o' fœlix quod in hæc tibi sæcula primos
Indulgente deo dimittere contigit annos.
Nunc tibi si propius uenerandum cernere numen
sors dedit, & præsens uultumq; habitumq; notasti.
Dic age dic Corydon, quæ sit modo forma deorum?
O' utinam nobis non rustica uestis inesset, Co.
Vidissem propius mea numina, sed mihi sordes
Pullaq; paupertas, & adunco fibula morsu
Obsuerant, utcunq; tamen conspeximus ipsum
Longus, & nisi me decepit uisus in uno.
Et Martis uultus, & Apollinis esse putauit.

F I N I S.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

159
AVRELII. NEMESIANI CARTAGI
NIENSIS ECLOGA PRIMA.

EPIPHVNVS. TIMETAS.

TITYRVS.

Vm fiscela tibi flumiali Tityre iunco   Ti.
d   Texitur, & raucis resonant tua rura cicadis,
    Incipe si quod habes gracili sub arūdine carmen
Compositum, nam te calamos instare labello
Pan docuit, uersūq; bonus tibi fauit Apollo.
Incipe dum salices hœdi, dum gramina uaccæ
Detondent, uiridiq; gregem permittere campo.
Dum ros, & primi suadet clementia solis.
Hos annos canamq; meam mihi cœre senectam,   Ti.
Tu iuuenis cœrusq; deis in carmina cogis?
Diximus, & calamus uersus cantauimus olim.
Dum secura hilares ætas ludebat amores.
Nunc album caput, & ueneres tepuere sub annis.
Iam mea ruricolæ dependet fistula Fauno,
Et nunc rura sonant, nuper iam carmina uictor
Risisti calamos, & dissona flamina Mopsi.
Iudice me, mecum senior Melibœus uirumq;
Audierat, laudesq; tuas sublime ferebat.
Quem nunc emeritæ permensum tempora uitæ,
Secreti pars orbis habet, mundusq; piorum.
Quare age, si qua tibi Melibœi gratia uiuit,
Dicat honoratos prædulcis tibia manes,
Et parere decet iussis, & grata iubentur.

EPIPHVNVS.

Nanq; fuit dignus senior, quem carmine Phoebus
 Pan calamus, fidibusq; Linus modulantibus, Orpheus
 Concinerent, atq; acta uiri laudesq; sonarent.
 Sed quia tu nostræ musam deposcis auenæ,
 Accipe quæ super hæc cerasus, quam cernis ad amnem
 Continet, inciso seruans mea carmina libro.
 Dic age, sed nobis ne uento garrula pinus
 Obstrepat, has ulmos potius fagos'ue petamus.
 Hic cantare libet, uirides nam suggerit herbas
 Mollis ager, lateq; tacet nemus omne quieti.
 Aspice ut ecce procul decerpant gramina tauri.
 Omniparens æther, & rerum causa liquores.
 Corporis & genitrix tellus uitalis, & aer,
 Accipite hos calamos, atq; hæc nostro Melibœo
 Mittite, si sentire datur post facta quietis.
 Nam si sublimes animæ coelestia templa,
 Sidereasq; colunt sedes, mundoq; fruuntur.
 Tu nostros aduerte modos, quos ipse benigno
 Pectore fouisti, quos Melibœe probasti.
 Longa tibi cunctisq; diu spectata senectus,
 Foelicesq; anni, nostriq; nouissimus æui
 Circulus, innocuæ clauserunt tempora uite.
 Nec minus hinc nobis gemitus lacrymæq; fuere,
 Quam si florentes mors inuida pelleret annos.
 Nec tenuit tales communis causa querellas.
 Heu Melibœe iaces lætali frigore se gnis,
 Lege hominum coelo dignus canente senecta
 Concilioq; deum, plenum tibi ponderis æqui
 Pectus erat, tu ruricolum discernere lites
 Assueras, uarias patiens mulcendo querellas.

Sub te ruris amor, sub te reuerentia iusti
 Floruit, ambiguos signauit terminus agros.
 Blanda tibi uultus grauitas, & mite serena
 Fronte supercilium, sed pectus mitius ore.
 Tu calamos aptare labris, & iungere cæra
 Horatus duras docuisti fallere curas.
 Nec segnem passus nobis marcere iuuentam.
 Sæpe dabas merita non uilia præmia musæ.
 Sæpe etiam senior ne nos cantare pigeret,
 Lætus phœboæ dixisti carmen auena.
 Fœlix o' Melibœe uale, tibi frondis odore
 Munera dat lauros cærpens ruralis Apollo.
 Dant Fauni quod quisq; ualet de uite racemos,
 De messe culmos, omniq; ex arbore fruges
 Dat grandæua pales, spumantia cambia lacte.
 Mella ferunt Nymphæ, pictas dat flore coronas.
 Manibus hic supremus honos, dant carmina musæ.
 Carmina dant musæ, nos te modulamur auena.
 Siluestris nunc te platanus Melibœe susurrat.
 Te pinus reboat, te quidquid carminis Echo
 Respondent siluæ, te nostra armenta loquuntur.
 Nanq; prius sicis phocæ nascentur in aruis.
 Hirsutusq; freto uiuet leo, dulcia mella
 Sudabunt taxi, confusis legibus anni.
 Messem tristis hyems, æstas tractabit oliuas.
 Ante dabit flores Autumnus, Ver dabit uinas.
 Quam taceat Melibœe tuas mea fistula laudis.
 Perge puer coeptum tibi neuq; desere carmen. **Ti.**
 Nam si dulce sonas, ut te placatus Apollo
 Prouehat, & fœlix dominam perducant ad urbem.

DONACE

Nanq; hic in siluis præsens tibi fama benignum
 Strauit iter, rumpens liuoris nubila plena.
 Sed iam sol demittit equos de culmine mundi,
 Fulmineos suadens gregibus præbere liquores.

ECLOGA. II. DONACE. ASTA
 TVS. ALCON.

Ormosam Donacẽ puer Astatus, et puer Alcon
 f Ardebant, rudibusq; annis intensus uterq;
 In Donaces Venerem furiosa mente ruebant.
 Hanc cum vicini flores in uallibus horti
 Carperet, & molli gremium compleret acantho.
 Inuasere simul, Venerisq; imbutus uterq;
 Tum primum dulci carpebant gaudia furto.
 Hinc amor, & pueris iam non puerilia uota.
 Quis anni ter quinque hyemes & cura iuuentæ.
 Sed postquam Donacen duri clausere parentes.
 Et non tam tenui filo de uoce sonaret.
 Sollicitumq; foret pinguis onus, improba ceruix.
 Suffususq; rubor crebro uenæq; tumentes,
 Tum uero ardentes flammati pectoris æstus
 Carminibus dulciq; parant reuelare querella.
 Ambo æuo cantuq; pares, nec dispari forma,
 Ambo genas leues, intonsi crinibus ambo.
 Atq; sub hac platano mœsti solatia casus
 Alternant, Idas calamus, & uersibus Alcon.
 Quæ colitis siluas Dryades, quæq; antra Napæe Id.
 Et quæ marmoreo pede Naiades uda secatis
 Littora, purpureosq; alitis per gramina flores.
 Dicite quo

Dicite quo prato Donacen, qua forte sub umbra
 Inueniam, roseis stringentem lilia palmis?
 Nam me iam trini petierunt ordine soles.
 Ex quo consueto Donacen expecto sub antro.
 Interea tanquam nostri solamen amoris
 Hoc foret, aut posset rabidos medicare furores.
 Nulla meae trinis tetigerunt gramina uaccæ
 Luciferis, nulloq; biberunt amne liquores.
 Sicutq; foetarum lambentes ubera matrum
 Stant uituli, & teneris mugitibus aera complent.
 Ipse ego nec molli iunco, nec uimine lento
 Perfecta calathos, cogendi lactis in usus.
 Quid tibi (quæ nosti) referam, scis mille iuuenas
 Esse mihi, nosti nunquam mea mulctra uacare.
 Idas ille ego sum Donace, cui sæpe dedisti
 Oscula, nec medios dubitasti rumpere cantus,
 Atq; inter calamos errantia labra petisti.
 Heu heu nulla meae te tangit cura salutis,
 Pallidior buxo, uiolæq; simillimus erro.
 Omnes ecce cibos, & nostri pocula Bacchi
 Horreo. nec placido memini concedere somno.
 Te sine me misero mihi lilia nigra uidentur.
 Pallentesq; rosæ, nec dulcè rubens hiacynthus.
 Nullos hæc myrtus, nec laurus spirat odores.
 At tu si uenias, & candida lilia fient,
 Purpureæq; rosæ, & dulce rubens hiacynthus.
 Tum mihi cum myrto laurus spirabit odores.
 Nam dum Pallas amet turgentes sanguine bacchas,
 Dum Bacchus uites deus, & sata poma Priapus,
 Pascha læta Pales, Idas te diliget unam.

DONACE

Hæc Idas calamus, tu quæ responderit Alcon
 Versu Phœbe refer, sunt aurea carmina Phœbo.
 O' montana pales, o' pastoralis Apollo. Al.
 Et nemorum Siluane potens, & nostra Dione.
 Quæ iugâ celsa tenes, erycis cui cura iugales
 Concubitus hominum totis connectere seclis.
 Quid merui? cur me Donace formosa reliquit?
 Munera nanq; dedi noster quæ non dedit Idas?
 Vocalem longos quæ ducit Aedona cantus.
 Quæ licet interdum contexto uimine clausa,
 Cum parue patuere fores, ceu libera ferri
 Nouit, & a grestes inter uolitare uolucres.
 Sat rursus remeare domum, tectumq; subire
 Viminis, & caueam totis præponere siluis.
 Præterea tenerum leporem, geminasq; palumbes,
 Nuper quæ potui siluarum præmia misi.
 Et post hæc Donace nostros contemnis amores.
 Forsitan indignum ducis quod rusticus Alcon
 Te cupiam, qui mane boues in pascua ducam.
 Di pecorum pauere greges, formosus Apollo,
 Pan doctus, Fauni, uates, & pulcher Adonis.
 Quin etiam fontis speculo me mane notauit.
 Nondum purpureos Phœbus cum tolleret ortus.
 Nec tremulum liquidis splenderet lumine in undis,
 Quod uidi nulla tegimur lanugine malas.
 Pascimur & crinem nostro formosior Idas
 Dicor, & hoc ipsum mihi tu narrare solebas
 Purpureas laudando genas, & lactea colla,
 Atq; hilares oculos, & formam puberis æui.
 Nec sumus indocti calamus, cantamus auena.

Qua diui cecinere prius, qua dulce locutus
 Tityrus è filuis dominam peruenit ad urbem.
 Nos quoq; te propter Donace cantabimus urbi.
 Si modo coniferas inter uiburna cupressos,
 Aut inter pinos corylum frondescere fas est.
 Sic pueri Donacentoto sub sole canebant, Pae.
 Frigidus è filuis donec descendere suasit
 Hesperus, & stabulis pastos inducere tauros.

ECLOGA III. BACCHVS.
 PAN TRIVM PVERORVM,
 IMPVLSV MODV-
 LATVR.

Yctilos atq; Myco, nec nõ et pulcher Amyntas Po-
 n Torrentem patula uitabant ilice solem.
 Cum Pan uenatu fessus recubare sub ulmo
 Cœperat, & somno lassatus sumere uires.
 Quem super ex tereti pendeat fistularamo.
 Hanc pueri (tanquam prædam pro carmine possent
 Sumere, fasq; esset calamos tractare deorum)
 Inuadunt furto, sed nec resonare canorum
 Fistula quem sæuit, nec uult contexere carmen.
 Sed pro carminibus male dissona sibila reddit.
 Tum Pan excussus sonitu stridentis auenæ.
 Iamq; uidens, pueri si carmina poscitis inquit Pa.
 Ipse canam, nulli fas est inflare cicutas.
 Quas ego moenalijs cæra coniungo sub antris.
 Iamq; ego Bacche tuos ortus, & semina uitis
 Ordine detexam, debemus carmina Baccho.
 Hæc fatus cœpit calamis sic montiuagus Pan. Po.

BACCHVS.

Te cano qui grauidis hederata fronte corymbis Pa.
 Vitea ferta plicatis, qui quando palmite tygres
 Duas odoratis perfusus colla capillis,
 Vera Iouis proles, iam tunc post sidera cœli
 Sola Iouem Semele uidit, Iouis ora professum.
 Hunc pater omnipotens uenturi prouidus æui
 Protulit, & iusto produxit tempore partus.
 Vos etiam & Nisæ uiridi nutristis in antro,
 Hunc Nymphæ, Fauniq; senes, Satyriq; prociaces.
 Quin & Sylenus paruum ueneratus alumnium.
 Aut gremio fouet, aut resupinus sustinet ulnis.
 Et uocat ad risum digito, motuq; quietem
 Allicit, aut tremulis quassat crepitacula palmis.
 Cui deus arridens, horrentes pectore setas
 Vellicat, aut digitis aures astringit acutas.
 Applauditq; manu mutilum caput, aut leue mentum.
 Et sinas tenero collidit pollice naris.
 Interea pueri florescit pube inuenta,
 Flauaq; maturo tumuerunt tempora cornu.
 Tum primum lætas ostendit pampinus uuas.
 Mirantur Satyri frondes, & poma Lyæi.
 Tum deus o' Satyri maturos carpente fructus
 Dixit, & ignotos pueri calcate racemos.
 Vix hæc audierant, decerpunt uitibus uuas,
 Et portant calathis, celeri q; illidere planta
 Concaua saxa super properant, uindemia feruet
 Collibus in summis, crebro pede rumpitur uua.
 Nudaq; purpureo sparguntur pectora musto.
 Tum Satyri lasciuia cohors, sibi pocula quisq;
 Obuia corripiunt, quod fors dedit, hoc capit usus.

Cantharon hic retinet, cornu bibit alter adunco.
 Concauat ille manus, palmasq; in pocula uertit.
 Pronus at ille lacu bibit, & crepitantibus haurit
 Musta labris, alius uocalia cymbia mergit.
 Excipit ac potus, saliens liquor ore resultat.
 Atq; alius latices pressus resupinus ab unis,
 Spumeus inq; humeros, & pectora disluit humor.
 Omnia ludus habet cantusq; chorosq; licentes,
 Et Venerem iam uina mouent, raptantur amantes.
 Concubitu Satyri fugientes iungere nymphas.
 Iam iamq; elapsas, hic crine, hic ueste retentat.
 Tum primum roseo Silenus cymbia musto
 Plena senex, auide non æquis uiribus hausit.
 Ex illo uenas inflatus nectare dulci,
 Hesternusq; grauis semper ridetur hyaccho.
 Quin etiam deus ille, deus Ioue profatus ipso,
 Et plantis uuas premit, & de uitibus hastas
 Ingerit, & lynxi præbet crathera bibenti.
 Hæc Pan moenalia pueros in ualle docebat.   Poe.
 Sparsas donec oues campo, conducere in unum
 Nox iubet, uberius suadens siccare fluorem
 Lactis, & in niueas astrictum cogere glebas.

ECLOGA. IIII. EROS. LYCI
 DAS. MOPSVS.

Opulea Lycidas, nec non & Mopsus in umbra
 Pastores, calamis, ac uersu doctus uterq;
 Nec triuiale sonans proprios cantabat amores.
 Nam Mopso Meroe, Lycidæ crinitus Iolas

EROS.

Ignis erat, parilisq; furor de dispare sexu
 Cogebat trepidos totis discurrere siluis.
 Hos puer, ac Meroe multum lusere furentis.
 Dum modo condictas uitant in uallibus ulmos,
 Nunc fagos placidas fugiunt, promissaq; fallunt
 Antra, nec est animus solitos alludere fontis.
 Tum tandem fessi quos lusus adederat ignis,
 Sic sua desertis nudarunt uulnera siluis.
 Inq; uicem dulcis cantu dixere querellas.
 Immutis Meroe, rapidisq; fugacior Euris, Mo
 Cur nostros calamos, cur pastor alia uitas
 Carmina? quem ue fugis? quæ me tibi gloria uicto?
 Quid uultum ueniens premis? ac spem fronte serenas?
 Tandem dura negas? possum non uelle negantem.
 Cantet, amat quod quisq;, leuant & carmina curas.
 Respice me tandem puer o' crudelis Iola. Ly.
 Non hoc semper eris, perdunt & gramina flores,
 Perdit spina rosas, nec semper lilia candent.
 Nec longum tenet una comas, nec populus umbras.
 Donum forma breue est, nec se tibi commodat annus.
 Cantet, amat quod quisq;, leuant & carmina curas.
 Cerna marem sequitur, taurum formosa iuuenca, Mo.
 Et Venerem sensere lupæ, sensere leonæ.
 Et genus æereum uolucres, & squamea turba.
 Et montes, siluæq; suos, habet arbor amores,
 Tu tamen una fugis, miserum tu perdis amantem.
 Cantet, amat quod quisq;, leuant & carmina curas.
 Omnia tempus alit, tempus rapit, usus in arcto est. Ly.
 Ver erat, & uitulos uidi sub matribus istos.
 Qui nunc pro niuea coiere in cornua uacua.

Et tibi iam tumida nares, iam fortia colla,
 Iam tibi bis denis numerantur messibus anni.
 Cantet, amat quod quisq; leuant & carmina curas.
 Huc Meroe formosa ueni, uocat aestus in umbram. Mo.
 Iam pecudes subiere nemus, nam nulla canoro
 Guttire cantat auis, torto non squamea tractu
 Signat humum serpens, solus cano, me sonat omnis
 Silua, nec aestiuis cantu concedo cicadis.
 Cantet, amat quod quisq; leuant & carmina curas.
 Tu quoq; seue puer niueum ne perde colorem Ly.
 Sole sub hoc, solet hic lucentes urere malas.
 Hic age, pampinea mecum requiesce sub umbra.
 Hic tibi lene fluens fons murmurat, hic & ab ulmis
 Purpureæ foetis dependent uitibus uine.
 Cantet, amat quod quisq; leuant & carmina curas.
 Qui tulerit Meroes fastidia longa superbae, Mo.
 Sithonias feret ille niues, libycosq; calores.
 Nerines potabit aquas, taxi que nocentis
 Non metuet succos, Sardorum gramina uincet,
 Et sua marmaricos coget iuga ferre leones.
 Cantet, amat quod quisq; leuant & carmina curas.
 Quisquis amat pueros ferro præcordia duret. Ly.
 Nil properet, discatq; diu patienter amare,
 Prudentersq; animos teneris non spernat in annis.
 Perferat & fastus, sic olim gaudia sumet.
 Si modo sollicitos aliquis deus audit amantes.
 Cantet, amat quod quisq; leuant & carmina curas.
 Quid prodest quod me pagani mater Amyntæ, Me.
 Ter uictis, ter fronde sacra, ter thure uaporo
 Lustrauit, cineresq; auersa effudit in amnem.

Incendens uiuo crepitantes sulphure lauros.
 Cum sic in Meroem totis miser ignibus arsi.
 Cantet amat quod quisq; leuant & carmina curas.
LY. Hæc eadem nobis quæ uersicoloria fila.
 Et mille ignotas Michale circumtulit herbas.
 Cantauit quod luna timet quo rumpitur anguis
 Qui currunt Scopuli, migrant sata, uellitur arbor.
 Plus tamen ecce meus, plus est formosus Iolas.
 Cantat, amat quod quisq; leuant & carmina curas.

FINI SE

In libro scripto...

...libro scripto...

...libro scripto...

...libro scripto...

...libro scripto...

...libro scripto...

...libro scripto...

...libro scripto...

...libro scripto...

...libro scripto...

...libro scripto...

...libro scripto...

...libro scripto...

...libro scripto...

...libro scripto...

...libro scripto...

...libro scripto...

...libro scripto...

...libro scripto...

...libro scripto...

...libro scripto...

...libro scripto...

...libro scripto...

...libro scripto...

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Index eorum, quæ hoc uolumine contineantur.

In Libro amorum Primo.

Pontanus librum suum alloquitur.	pagina.	4
Ad Fanniam.		4
Carmen nocturnum ad fores puellæ.		5
Ad Fanniam.		6
Ad pueros de columba.		7
Queritur de ingenij tenuitate.		8
Hymnus in noctem.		8
Ad Musas.		9
Ad Fanniam.		9
Philippi ad Faustinum epistola.		10
Ad Fanniam.		13
Auram alloquitur.		13
De natura amantum.		14
Ad Puellas.		14
Ad Charistum.		15
Queritur ante limen puellæ.		15
Ad Bacchum.		15
Ludit poetice.		15
Queritur de nimio & nouo amore.		17
Alloquitur suspiria, & lacrimas.		17
Ad Cinnamam.		18
De suauitate amoris.		18
De Cinnama irate.		19
Ad Cinnamam blande.		19
Ad seipsum.		19
Ad Thaliã.		19

Ad Antonium Panhormitam.	19
Ad Laurentium Miniatum.	20
In Antonium anædum.	20
Ad Vicinos.	20
Ad Perillam puellam.	21
In malum poetam.	21
De improbitate puellæ suæ.	21
Iulio forti siculo.	22

In secundo amorum Libro.

Magica ad depellendum amorem.	22
Bophillus adolescens alloquitur Phiellâ amicâ.	23
Queritur de Baianis balneis.	25
De infelicitate generis hominum.	26
Casim fontem & grotus alloquitur.	27
Laudes cæsis fontis.	28
Ad Pium II Pont. Max.	28
Ad Marinum Tomacellum sodalem.	28
De quercu dijs sacra.	29
De Camino monte, & musarum latebris.	30
Ad Leontem Tomacellum sodalem.	31
Frigore imitatur ad voluptatem.	31
Militiam huius temporis damnat.	32
Ad Musam de conversione Sebethi in flumiñ.	33

In Libro Primo de amore coniugali.

Elegiam alloquitur.	35
Carmen nuptiale Tibicianam alloquitur.	37

<i>Carmen nuptiale hesperum alloquitur.</i>	38
<i>Vxorem alloquitur.</i>	39
<i>Vxorem alloquitur de militia conquerens.</i>	41
<i>Ad uxorem.</i>	42
<i>Animum suum alloquitur.</i>	43
<i>Queritur de expeditione obeunda.</i>	44
<i>Ad uxorem de liberis educendis.</i>	45
<i>Exultatio de filio nato.</i>	47

In Libro secundo de amore coniugali.

<i>Acusatur nimius puellarum cultus.</i>	48
<i>Villam salutat à militia regressus.</i>	51
<i>Exultatio de pace iam facta.</i>	51
<i>Letatur in uilla, & hortis suis constitutus.</i>	53
<i>Ad Bacchum consecratio.</i>	53
<i>Rusticum alloquitur.</i>	54
<i>De ortu, & genitura leporum.</i>	54

In Libro tertio de amore coniugali.

<i>Veneratur Peli gnos, & agrum Sulmonensem.</i>	57
<i>Ad uxorem.</i>	58
<i>Epithalamium in nuptiis Aureliæ filiae.</i>	59
<i>Epithalamium in nuptiis Eugeniæ filiae.</i>	61

In Primo Tumulorum Libro.

<i>Tumulus Vrsi urfina comitis Nolæ.</i>	65
<i>Tumulus Alphosi Principis Aternensis, hoc est mar-</i>	
<i>chionis Piscariæ.</i>	65
<i>Tumulus Iulij Parmery.</i>	65

<i>Tumulus Hydruntinorum civium.</i>	66
<i>Tumulus Hippolytæ Mariæ Principis Brutiorum,</i> <i>hoc est ducaßæ Calabriae.</i>	66
<i>Tumulus Mauditianæ puellæ.</i>	67
<i>Tumulus Leontis Tomacelli.</i>	67
<i>Tumulus Francisci Elij.</i>	67
<i>Tumulus Francisci puderici.</i>	67
<i>Tumulus Marulli poetæ.</i>	68
<i>Tumulus Marini Tomacelli.</i>	68
<i>Tumulus Iulij Pomponij.</i>	68
<i>Tumulus Mariani Erimitæ.</i>	68
<i>Tumulus Gabrielis altij episcopi</i> <i>Polycastren.</i>	69
<i>Tumulus Laurinæ puellæ.</i>	69
<i>Tumulus Ptolemæi gallinæ.</i>	69
<i>Tumulus Laurentij Miniati.</i>	70
<i>Tumulus fuscæ matronæ.</i>	70
<i>Tumulus Fulci ferrariensis musici celebris.</i>	70
<i>Tumulus Fortunati.</i>	70
<i>Tumulus Angeli Genticori.</i>	71
<i>Tumulus Iaomati.</i>	71
<i>Tumulus Perinelli musici.</i>	71
<i>Tumulus Iunij iuniani.</i>	71
<i>Tumulus Gregorij Typhernatis.</i>	72
<i>Tumulus Francisci hiachini grammatici.</i>	72
<i>Tumulus Masutij Salernitani fabellarum</i> <i>scriptoris.</i>	72
<i>Tumulus Aurelij infantuli.</i>	72
<i>Tumulus Phiellæ matronæ pauperculæ.</i>	72
<i>Tumulus Massilæ uernulæ.</i>	72

Tumulus Rose puellæ ante diem mortuæ.	73
Tumulus Partheniæ uirginis, & faculæ Veneris in eo ardentis.	73
Tumulus Rosciæ puellæ.	73
Tumulus Stellæ ferrariensis.	73
Tumulus Candidæ uirginis.	74
Tumulus Viridellæ puellæ.	74
Tumulus Siluæ puellæ ruina ripæ oppressæ.	74
Tumulus Pruinæ puellæ.	74
Tumulus Sulpitiæ puellæ.	74
Tumulus Eumolpæ seruæ.	75
Dryastidis nymphæ querela a' rusticis cæsæ.	75

In Secundo Tumulorum Libro.

Tumulus Luciæ Pontani filiæ.	76
Ariadna Pontani uxor queritur ad Tumulum Luciæ filiæ.	76
Tumulus Nella Pontanæ materteræ.	77
Tumulus Cæcliæ auicæ Pont. paternæ.	77
Tumulus Turpilæ puellæ.	77
Tumulus Coruinæ morosæ fœminæ.	77
Tumulus Cerberi hominis furacissimi.	77
Tumulus Miellæ puellæ in adultero occisæ.	77
Tumulus hominis mendici.	78
Tumulus Violinæ puellæ.	78
Tumulus Urbane puellæ male sepultæ.	78

Tumulus Scanderebæi hominis libacissimi.	78
Tumulus trium grammaticorum.	78
Tumulus felicitatis hominis mercatoris.	78
Tumulus Iacobi Pótani, patris Iouiani Pótani.	79
Tumulus Christianæ matris Pont.	78
Pont. filius ad pheretrū Christianæ matris.	79
Tumulus Ariadnæ Saxonæ Neapolitanæ.	80
Pont. coniux ad tumulū Ariadnæ Saxonæ uxoris.	81
Tumulus Lucij Francisci filij Pont.	81
Lucio Francisco filio Pont. pater soluit inferias.	81
Tumulus I soldæ matronæ foecundissimæ.	81
Tumulus Barcæ ancillæ.	82
Tumulus Lucilli Pontani qui uixit dies quinquaginta.	82
Tumulus Infantuli uagientis.	82
Tumulus Variannæ puellæ.	83
Tumulus Neeræ puellæ, cui. P. Summontius exequias celebrat.	83
Tumulus Lauræ uxoris Antoni Panhormite.	83
Tumulus Lunæ puellæ.	83
Tumulus Eupleæ puellæ naufragæ.	84
Tumulus Puræ matronæ.	84
Tumulus Veronillæ puellæ.	84
Tumulus Sanctiæ puellæ Neapolitanæ.	84
Tumulus Castæ matronæ parum pudicæ.	84
Tumulus Milui hominis rustici.	85
Tumulus Infantuli innominati.	85
Tumulus Focillæ puellæ.	85
Tumulus Gallæ sterilis foemine.	85
Tumulus Hiæ inertissimi hominis.	85

Tumulus Erris

Tumulus Erris nani.	85
Tumulus Hictyphagi.	85
Tumulus Aganippi equi.	85
Tumulus Auiculae liguris.	85
Deploratio sturni.	86
Tumulus uocis amatoriae.	86
Lyra Orphei auxilium implorat à nymphe.	86
Tumulus Infantuli bis mortui & nunquam editi.	87
Tumulus Hermosynes puellae Neapolitanae.	87
Tumulus Iacobi solimaei medici Salernitani. Musas inuocat ad exequias.	87
Pont. uxorem Ariadnam in somnis alloquitur.	88
Pont. uxorem salutatur, & Laurum in hortis ab illa olim satam.	88
Tumulus Ioannis Iouiani Pontani.	88

In Lyricis.

De Orpheo nauigante, & post ad inferos pro uxore descendente.	89
De amoris dominatu.	91
Ad Antinianam Nympham.	91
Patulcidem & Antinianam nympham alloquitur.	92
Ad Solem.	93
Antinianam nympham inuocat ad cantandas laudes urbis Neapolis.	94
Laudes Ducis Calabriae de uictoria hydruntina.	95
Ad Charites.	96
Uxorem in somnis alloquitur.	96
Laudes Alphonsi Ducis Calabriae de uictoria eius clarissima.	97

Ad amorem.	98
Ad amicam de eius pulchritudine, & amantis infelicitate.	98
Poliphemus ad Galateam.	99
Ad fidem.	100
Ad Venerem comæ atq; osculi dedicatio.	101
Polyphemus a Galetea spreus conqueritur in litore.	101

In primo Eridanorum Libro.

Ad Eridanum.	103
De amore colligente succina in Eridano.	104
De Venere amorem querente.	105
Alloquitur pastores.	106
Alloquitur aues, mox pecudes.	106
Eridanum alloquitur.	107
Ad Stellam.	107
De Stella.	107
Ad Stellam iterum.	108
Ad Stellam.	108
De phœnice aue, & de amante.	108
Alloquitur Heliades sorores.	109
Stellam alloquitur.	109
Ad Antimachum Mantuanum de amoribus Mincij, ac de Vergilio.	109
De infelicitate amantum.	110
Queritur de Eridano.	111
Ad Stellam.	112
Ad Stellam.	112

Lacrimas amori, suspiria Cupidini dicata.	112
De Stella.	112
De Venere, & amore.	112
De Se, ac de Stella.	113
Ad Stellam.	113
Ad Stellam iterum.	114
De suspirijs amantum.	114
De Eridani felicitate.	114
Ad Stellam deprecatio.	114
Quod die nimbofo Stella nata sit.	115
De amantum infelicitate.	116
De Eridano.	116
Ad Ioannem pardum.	116
Ad Syrianam.	116
Ad amorem Deum.	117
De palma Bitontina, & Hydruntina.	117
De festis Martinalibus.	118
De Venere lauante se in Eridano, et quiescente.	118
De Nisea, & Chariteo.	119
De Venere.	119
De uenere, & rosis.	120
Ad Carbonem.	120
Ad Fontem Teramanum consolatoria.	121

In secundo Eridanorum Libro.

Ariadnam uxorem mortuam alloquitur.	122
Puerum alloquitur faculam nocturnam preferentem.	123
De Venere.	123
De Venere, & amore.	123

Ad Stellam.	124
Ad Stellam iterum.	124
Ad Citharedos.	124
Ad Thelesinam de pudore.	124
Ad Puellas.	124
Ad Deianiram.	125
Ad Amantes.	125
Ad Arethufam.	125
Ad Thelesinam.	126
Ad Ambrosiam.	126
Ad P. Summontium uirum Elegantiss.	126
De Marino Tomacello.	126
Ad Franciscum Aelium.	127
Eridanus Phætontem consolatur.	127
De Eridanea, Pasyale, & Stella.	128
Ad Hieronymum Borgium poëtam elegantissimum.	128
Pomonam alloquitur.	129
De Patulcide, & Niuno.	130
De Sebetho.	130
Ad Matronam.	131
Auras alloquitur.	131
De Stella.	132
De Stella iterum.	132
Amantes esse miseros.	132
De Thelesina, & Puderico.	132
Ad Mar. Anto. Sabellicū scriptorē historiarū.	133
Ad uxorem mortuam de obitu Lucy filij.	134

FINIS.

a b c d e f g h i k l m n o p q r
s t u x y Omnes sunt quaternio-
nes præter y duernionem.

VE NETIIS IN AEDIBVS ALDI,
ET ANDREAE SOCERI,
MENSE FEBRVARIO.
M. D. XVIII.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mostly illegible due to fading and bleed-through.

VE NETIIS IN AEDIVS AEGI
ET ANDREAE SOCIETATIS
MENSE FEBRUARII
M. D. XVII.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mostly illegible due to fading and bleed-through.

Small handwritten mark or signature at the bottom left corner of the page.

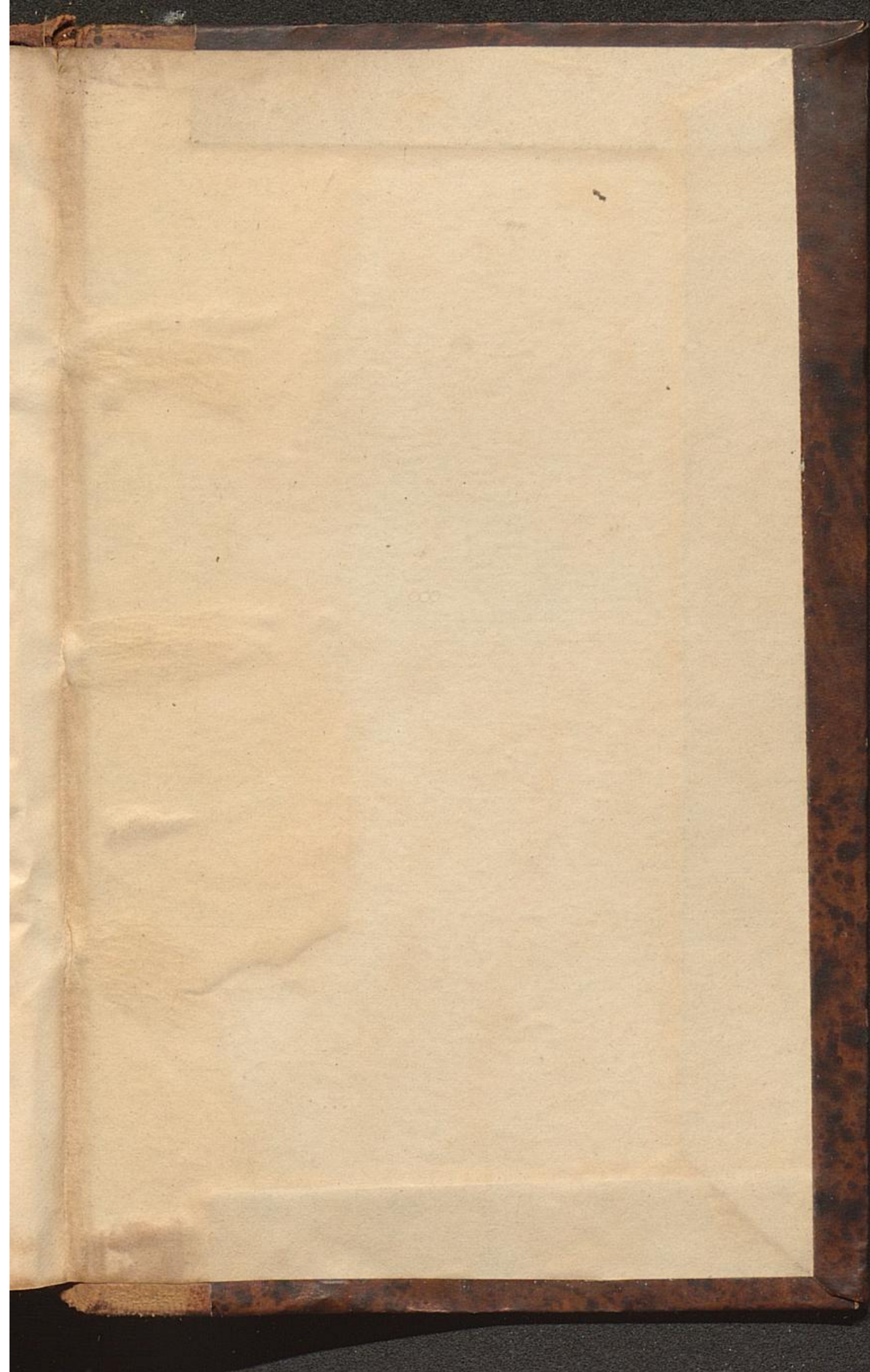

AL

DVS

W
Th
6027